

Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W WARSZAWIE
STATISTICAL OFFICE
IN WARSZAWA

Statistical
Yearbook
Mazowieckie
Voivodship

2012

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*
Zofia Kozłowska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*
Barbara Czerwińska-Jędrusiak

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Agnieszka Ajdyn
Anna Branicka
Konrad Cuch
Patrycja Gałązka-Seliga
Krzysztof Kowalski
Elżbieta Lipińska
Gabriela Nowakowska
Ewa Polanowska
Wiesława Rogalska
Grażyna Silny

SEKRETARZ *SECRETARY*
Małgorzata Bieńkowska

Redakcja, tłumaczenie i skład komputerowy — *Editing, translation and setting —*
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych *Mazovian Centre for Regional Surveys*
Urzędu Statystycznego *of Statistical Office*

Projekt okładki *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego *When publishing Statistical Office data*
prosimy o podanie źródła *please indicate source*

ISSN 1509-9652

Publikacja dostępna na CD *Publication available on CD*
oraz w Internecie — www.stat.gov.pl/warsz/ *and on the Internet — www.stat.gov.pl/warsz/*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu trzynaste wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego” w polsko-angielskiej wersji językowej. Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Opracowanie rozpoczynają trzy tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000 i 2003—2011 oraz wybrane dane o województwie na tle kraju, jak również o podregionach województwa w 2011 r.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 23 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacono ilustracją graficzną w formie wykresów i kartogramów.

W obecnej edycji Rocznika zaprezentowano wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2011 r., dotyczące:

- ludności faktycznie zamieszkałej według płci, miejsca urodzenia i obywatelstwa, stanu cywilnego faktycznego, poziomu wykształcenia, aktywności ekonomicznej, głównego źródła utrzymania, a także identyfikacji narodowo-etnicznych,
- zasobów mieszkaniowych — z podaniem informacji na temat powierzchni użytkowej mieszkania, liczby izb w mieszkaniu, wyposażenia w instalacje oraz stosunków własnościowych.

Jednocześnie, wykorzystując wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, dokonano weryfikacji stanu i struktury ludności za 2010 r.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Czytelnikom zainteresowanym danymi o podstawowych jednostkach podziału terytorialnego województwa polecamy, wydaną równocześnie, publikację pt. „Województwo Mazowieckie 2012 — Podregiony, Powiaty, Gminy”. Opracowanie to stanowi niejako uzupełnienie niniejszego Rocznika.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniają się do wzbogacania jego treści.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, styczeń 2013 r.

PREFACE

The Statistical Office in Warsaw is pleased to present the thirteenth bilingual edition of the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship”. The Yearbook includes information characterising living conditions of society and the state of the economy of the voivodship.

Three review tables containing major data on voivodship in years 2000 and 2003—2011 and selected data on voivodship compared with the rest of the country as well as its subregions in 2011 are presented at the beginning of the publication.

Detailed statistical data on voivodship have been grouped in 23 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. Presented statistical information has been enriched with maps and charts.

This edition of the Yearbook covers the results of the Population and Housing Census conducted in 2011 with respect to:

- *population actually living according to sex, place of birth and citizenship, de facto marital status, educational level, economic activity, the main source of maintenance as well as national-ethnic identities,*
- *dwelling stocks — including information on the useful floor area of dwelling, the number of rooms in dwelling, installation fittings and type of ownership.*

Simultaneously, the size and structure of the population for 2010 were verified according to the results of the Population and Housing Census 2011.

Survey results of public statistics as well as non-statistical sources of information have been used while compiling the publication.

For readers who are interested in data on the basic units of territorial division we recommend simultaneously published “Mazowieckie Voivodship 2012 — Subregions, Powiats, Gminas”, which can be treated as a complementary source of information.

Presenting the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship” I would sincerely like to thank all persons and institutions for their assistance in providing data which have contributed to enriching the contents of this publication.

*Director
of the Statistical Office in Warszawa*

Zofia Kozłowska

Warszawa, January 2013

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis wykresów
Objaśnienia znaków umownych
Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2011 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2003—2011) ...
III. Wybrane dane o podregionach województwa (NTS 3) w 2011 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Str.
	<i>Page</i>
<i>Preface</i>	3—4
<i>List of tables</i>	6—17
<i>List of graphs</i>	17
<i>Symbols</i>	18
<i>Abbreviations</i>	18—19
<i>General notes</i>	20—25

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2011</i>	26—31
<i>Major data on the voivodship (2000, 2003—2011)</i>	32—49
<i>Selected data by voivodship subregions (NTS 3) in 2011</i>	50—58

CHAPTERS

<i>Geography</i>	59—61
<i>Environmental protection</i>	62—81
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	82—86
<i>Public safety. Justice</i>	87—91
<i>Population. Religious denominations</i>	92—118
<i>Labour market</i>	119—156
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	157—166
<i>Household budgets</i>	167—172
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	173—186
<i>Education</i>	187—214
<i>Health care and social welfare</i>	215—226
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	227—236
<i>Science and technology. Information society</i>	237—250
<i>Prices</i>	251—254
<i>Agriculture and forestry</i>	255—282
<i>Industry and construction</i>	283—298
<i>Transport and communications</i>	299—305
<i>Trade and catering</i>	306—311
<i>Finances of enterprises</i>	312—324
<i>Public finance</i>	325—333
<i>Investments. Fixed assets</i>	334—344
<i>Regional accounts</i>	345—349
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	350—358

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA		
CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1 59
Powierzchnia i granice w 2011 r.	<i>Area and borders in 2011</i>	2 59
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3 60
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	4 60
Większe jeziora	<i>Principal lakes</i>	5 61
Dane stacji meteorologicznej Warszawa (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Data of meteorological station Warszawa (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 61
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		
CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 62
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2011, 2012)	<i>Geodesic status and use of voivodship land (2011, 2012)</i> ...	1 (7) 68
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (8) 69
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (9) 69
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (10) 70
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (11) 70
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (12) 71
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2011 r.	<i>Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2011</i>	7 (13) 71
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (14) 72
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (15) 72
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (16) 73
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (17) 73
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (18) 74
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (19) 75
Odpady według rodzajów w 2011 r.	<i>Waste by type in 2011</i>	14 (20) 76
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (21) 76
Kampinoski Park Narodowy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Kampinoski National Park (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (22) 77
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	17 (23) 77
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	18 (24) 78
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	19 (25) 78
Wpływy z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (26) 79
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2011)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2010, 2011)</i>	21 (27) 79
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	22 (28) 80
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	23 (29) 81

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne.....	x	82
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (30)	84
Gminy w 2011 r.	2 (31)	84
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	3 (32)	85
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	4 (33)	85
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2011).....	5 (34)	86
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne.....	x	87
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (35)	88
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwier- dzonych przez Policję i prokuraturę (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (36)	90
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010, 2011).....	3 (37)	90
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2010, 2011).....	4 (38)	91
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne.....	x	92
Ludność (2000, 2005, 2010, 2011).....	1 (39)	97
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011).....	2 (40)	97
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2010, 2011).....	3 (41)	98
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego (2002, 2011).....	4 (42)	99
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wy- kształcenia (2002, 2011).....	5 (43)	99
Ludność według płci i kraju urodzenia (2002, 2011).....	6 (44)	100
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa (2002, 2011).....	7 (45)	100
Ludność z obywatelstwem niepolskim według płci i kraju obywatelstwa (2002, 2011).....	8 (46)	101
Ludność według identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	9 (47)	101
Ludność według głównego źródła utrzymania (2002, 2011).....	10 (48)	102
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2010, 2011).....	11 (49)	103
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2010, 2011).....	12 (50)	103
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2010, 2011).....	13 (51)	104
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2011).....	14 (52)	105
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według wieku nowożeń- ców.....	15 (53)	105
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według poprzedniego sta- nu cywilnego nowożeńców.....	16 (54)	106
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2011 r.	17 (55)	107
Rozwody w 2011 r. według wieku małżonków w momen- cie wniesienia powództwa.....	18 (56)	108
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2011).....	19 (57)	109

		Tabl. Table	Str. Page
Urodzenia (2005, 2010, 2011)	<i>Births (2005, 2010, 2011)</i>	20 (58)	109
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2011)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2011)</i>	21 (59)	109
Plodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	22 (60)	110
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2011 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2011</i>	23 (61)	111
Zgony według przyczyn w 2010 r.	<i>Deaths by causes in 2010</i>	24 (62)	112
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2011 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2011</i>	25 (63)	113
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2010 r.	<i>Infant deaths by selected causes in 2010</i>	26 (64)	113
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2005, 2010, 2011)	<i>Suicides registered by police (2005, 2010, 2011)</i>	27 (65)	114
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	28 (66)	114
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2011)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2011)</i>	29 (67)	115
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2011)</i>	30 (68)	115
Migracje wewnętrzne na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	31 (69)	116
Niektóre wyznania religijne w 2011 r.	<i>Selected religious denominations in 2011</i>	32 (70)	117
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	119
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age on the basis of the census in 2011</i>	1 (71)	128
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of the census in 2011</i>	2 (72)	129
Pracujący	Employment		
Pracujący (2005, 2010, 2011)	<i>Employed persons (2005, 2010, 2011)</i>	3 (73)	130
Pracujący według rodzajów działalności (2005, 2010, 2011) ...	<i>Employed persons by kind of activities (2005, 2010, 2011)</i>	4 (74)	131
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010</i>	5 (75)	132
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2011)	<i>Employed persons by employment status (2005, 2010, 2011)</i>	6 (76)	133
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2011)	<i>Average paid employment (2005, 2010, 2011)</i>	7 (77)	135
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2011)	<i>Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2011)</i>	8 (78)	136
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2011)	<i>Hires (2005, 2010, 2011)</i>	9 (79)	137
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2011)	<i>Terminations (2005, 2010, 2011)</i>	10 (80)	139
Absolwenci szkół podejmujący pierwszą pracę (2005, 2010, 2011)	<i>School leavers starting work for the first time (2005, 2010, 2011)</i>	11 (81)	141
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2011 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2011</i>	12 (82)	143
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (83)	145
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (84)	145
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (85)	146
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (86)	148
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2011)	<i>Expenditures of Labour Fund (2005, 2010, 2011)</i>	17 (87)	148

	Tabl. Table	Str. Page
Warunki pracy		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2010, 2011]	18 (88)	149
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2011]	19 (89)	150
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	20 (90)	152
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2010, 2011)	21 (91)	152
Choroby zawodowe (2005, 2010, 2011)	22 (92)	154
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	23 (93)	155
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2010, 2011)	24 (94)	156
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		
Uwagi ogólne	x	157
Wynagrodzenia		
Wynagrodzenia (2005, 2010, 2011)	1 (95)	160
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2011)	2 (96)	162
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2010 r.	3 (97)	163
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2010 r.	4 (98)	164
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (99)	166
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (100)	166
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH		
Uwagi ogólne	x	167
Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (101)	170
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (102)	171
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (103)	171
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (104)	172
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (105)	172
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA		
Uwagi ogólne	x	173
Infrastruktura komunalna		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (106)	178
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (107)	178
Work conditions		
Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2010, 2011]	18 (88)	149
Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2011]	19 (89)	150
Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011)	20 (90)	152
Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2010, 2011)	21 (91)	152
Occupational diseases (2005, 2010, 2011)	22 (92)	154
Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2010, 2011)	23 (93)	155
Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2010, 2011)	24 (94)	156
CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
General notes	x	157
Wages and salaries		
Wages and salaries (2005, 2010, 2011)	1 (95)	160
Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2011)	2 (96)	162
Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2010	3 (97)	163
Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2010	4 (98)	164
Social security benefits		
Retirees and pensioners (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (99)	166
Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (100)	166
CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
General notes	x	167
Households (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (101)	170
Average monthly per capita available income in households (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (102)	171
Average monthly per capita expenditures in households (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (103)	171
Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (104)	172
Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (105)	172
CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
General notes	x	173
Municipal infrastructure		
Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (106)	178
Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (107)	178

	Tabl. Table	Str. Page
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011).....	3 (108)	179
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2011).....	4 (109)	179
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2011).....	5 (110)	179
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2011).....	6 (111)	180
Składowiska odpadów komunalnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	7 (112)	180
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2010, 2011).....	8 (113)	181
Tereny zielone ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2010, 2011).....	9 (114)	181
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów (2002, 2011) ...	10 (115)	182
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej na podstawie spisów (2002, 2011).....	11 (116)	182
Mieszkania wyposażone w instalacje na podstawie spisów (2002, 2011).....	12 (117)	182
Struktura mieszkań według stosunków własnościowych w 2011 r.	13 (118)	183
Struktura mieszkań według liczby izb na podstawie spisów (2002, 2011).....	14 (119)	183
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2009, 2010).....	15 (120)	184
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2009, 2010)....	16 (121)	184
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	17 (122)	185
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2010, 2011).....	18 (123)	186
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne.....	x	187
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	1 (124)	192
Szkoły według organów prowadzących (2004/05, 2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12).....	2 (125)	195
Uczniowie i studenci według grup wieku (2005/06, 2010/11, 2011/12).....	3 (126)	197
Współczynnik skolaryzacji (2005/06, 2010/11, 2011/12).....	4 (127)	197
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2010/11, 2011/12).....	5 (128)	198
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2010/11, 2011/12).....	6 (129)	199
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2009/10, 2010/11, 2011/12).....	7 (130)	199
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2010, 2011).....	8 (131)	200
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....	9 (132)	201
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2010/11, 2011/12).....	10 (133)	201
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....	11 (134)	202
Wychowanie pozaszkolne w 2011 r.	12 (135)	202
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12].....	13 (136)	203

	Tabl. Table	Str. Page
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	14 (137)	204
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	15 (138)	205
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2009/10, 2010/11, 2011/12]	16 (139)	205
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	17 (140)	206
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	18 (141)	206
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	19 (142)	206
Uczniowie i absolwenci techników oraz szkół artystycznych ogólnokształcących dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2009/10, 2010/11, 2011/12]	20 (143)	207
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	21 (144)	207
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2009/10, 2010/11, 2011/12]	22 (145)	208
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	23 (146)	208
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych w roku akademickim 2011/12 według lokalizacji	24 (147)	209
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	25 (148)	210
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2009/10, 2010/11)	26 (149)	210
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	27 (150)	211
Studia podyplomowe i doktoranckie (2010/11, 2011/12)	28 (151)	211
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2011/12)	29 (152)	212
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2011/12)	30 (153)	212
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	31 (154)	213
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	32 (155)	213

DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne	x	215
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (156)	219
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (157)	219
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (158)	220
Szpitalne ogólne (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (159)	221
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2010, 2011)	5 (160)	222
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (161)	222

	Tabl. Table	Str. Page
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	7 (162) 223
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (163) 223
Żłobki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (164) 224
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2010, 2011)	<i>Care and education centres for children and youth (2005, 2010, 2011)</i>	10 (165) 224
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Foster families (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (166) 225
Pomoc społeczna stacjonarna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Stationary social welfare (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (167) 225
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2010, 2011)	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2010, 2011)</i>	13 (168) 226
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	14 (169) 226
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 227
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2010, 2011] ...</i>	1 (170) 229
Muzea (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Museums (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (171) 229
Galerie sztuki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	3 (172) 230
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (173) 230
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2009, 2011)	<i>Cultural centres and establishments, clubs and community centres (2005, 2009, 2011)</i>	5 (174) 231
Kina stałe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (175) 231
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7 (176) 232
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	8 (177) 232
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	9 (178) 234
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011) ..</i>	10 (179) 234
Sport	Sport	
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2000, 2008, 2010)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2000, 2008, 2010)</i>	11 (180) 235
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2010 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2010.....</i>	12 (181) 236
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 237
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Units and employment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (182) 241
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2011)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2011)</i>	2 (183) 242
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]....</i>	3 (184) 243
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące) [2010, 2011]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2010, 2011].....</i>	4 (185) 243
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	5 (186) 244

	Tabl. Table	Str. Page
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)...	6 (187)	244
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2005, 2010, 2011).....	7 (188)	245
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2011 r.	8 (189)	246
Przedsiębiorstwa innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2009—2011	9 (190)	247
Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	10 (191)	248
Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według wybranych sekcji i działów w 2011 r. (ceny bieżące).....	11 (192)	248
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2010, 2011)	12 (193)	249
Społeczeństwo informacyjne		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne (2010, 2011)	13 (194)	250
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2010, 2011).....	14 (195)	250
DZIAŁ XIV. CENY		
Uwagi ogólne.....	x	251
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2011).....	1 (196)	252
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (197)	252
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (198)	254
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2010, 2011).....	4 (199)	254
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO		
Uwagi ogólne.....	x	255
Rolnictwo		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (200)	260
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	2 (201)	261
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (202)	262
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010]	4 (203)	262
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010].....	5 (204)	263
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (205)	265
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2010, 2011).....	7 (206)	266
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2010, 2011).....	8 (207)	267
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2010, 2011).....	9 (208)	268
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2010, 2011)	10 (209)	269

	Tabl. Table	Str. Page
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2010, 2011) ...</i>	11 (210) 270
Drób (2005, 2010, 2011).....	<i>Poultry (2005, 2010, 2011).....</i>	12 (211) 271
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (212) 271
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (213) 272
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	15 (214) 272
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	16 (215) 273
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (216) 273
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).....</i>	18 (217) 274
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011].....</i>	19 (218) 274
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	20 (219) 276
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Forest land (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	21 (220) 277
Powierzchnia lasów według wieku i składu gatunkowego drzewostanów	<i>Forest areas by age and species structure of tree stands ...</i>	22 (221) 278
Zasoby drzewne na piłu według wieku i składu gatunkowego drzewostanów	<i>Growing stock of standing wood by age and species structure of tree stands</i>	23 (222) 279
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	24 (223) 280
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Removals (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	25 (224) 281
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	26 (225) 282
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x 283
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2010, 2011).....	<i>Basic data on industry (2005, 2010, 2011).....</i>	1 (226) 286
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2010, 2011).....	<i>Sold production of industry (2005, 2010, 2011).....</i>	2 (227) 286
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	3 (228) 288
Produkcja wybranych wyrobów (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Production of selected products (2000, 2005, 2010, 2011) ...</i>	4 (229) 288
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2010, 2011)....	<i>Average paid employment in industry (2005, 2010, 2011)...</i>	5 (230) 290
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2011).....	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2011).....</i>	6 (231) 292
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2011].....</i>	7 (232) 294
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2011].....</i>	8 (233) 294
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)....	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (234) 296
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2010, 2011).....	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (235) 297
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2011).....	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2011) ...</i>	11 (236) 298

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	x	299
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (237)	302
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (238)	302
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (239)	303
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (240)	303
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (241)	304
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (242)	304
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi pocztowe (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (243)	305
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2010, 2011)	8 (244)	305
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	x	306
Wartość sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	1 (245)	309
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	2 (246)	309
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	3 (247)	309
Sklepy i stacje paliw (2005, 2010, 2011)	4 (248)	310
Gastronomia (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (249)	310
Magazyny handlowe (2000, 2005, 2009)	6 (250)	311
Targowiska (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (251)	311
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	x	312
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2011)	1 (252)	316
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji (2005, 2010, 2011)	2 (253)	317
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2011)	3 (254)	318
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011)	4 (255)	319
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	5 (256)	320
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	6 (257)	322
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	7 (258)	323
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	8 (259)	324
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	x	325
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (260)	328
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	2 (261)	330
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (262)	331

		Tabl. Table	Str. Page
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011</i>	4 (263)	332
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych w 2011 r.	<i>Revenue and costs of self-government budgetary establishments in 2011</i>	5 (264)	333
Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów Unii Europejskiej (2010, 2011).....	<i>Revenue for financing and co-financing European Union programmes and project (2010, 2011)</i>	6 (265)	333
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	334
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2011]	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2011]</i>	1 (266)	337
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	2 (267)	338
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	3 (268)	339
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011].....	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	4 (269)	340
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011].....	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2011]</i>	5 (270)	341
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011].....	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011]</i>	6 (271)	342
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011].....	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011]</i>	7 (272)	343
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2010, 2011)</i>	8 (273)	344
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	345
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Gross domestic product (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	1 (274)	348
Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	<i>Gross value added per 1 employed person (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (275)	349
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010].....	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	3 (276)	349
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	<i>Nominal income in the households sector (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (277)	349
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes</i>	x	350
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	<i>State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011</i>	1 (278)	352
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	<i>State owned enterprises privatized by the direct method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011</i>	2 (279)	352

	Tabl. Table	Str. Page
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	3 (280)	353
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	4 (281)	353
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2011 r.	5 (282)	354
Podmioty gospodarki narodowej		
Entities of the national economy		
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (283)	354
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (284)	355
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	8 (285)	357
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2010, 2011)	9 (286)	358

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa mazowieckiego w 2011 r.	58
Podział województwa mazowieckiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)	59
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	96
Migracje wewnętrzne na pobyt stały według płci i wieku migrantów w 2011 r.	97
Struktura pracujących w 2011 r.	156
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2011 r.	156
Struktura zatrudnionych według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2010 r.	157
Sieć rozdzielcza wodociągowa i kanalizacyjna (2000, 2011)	186
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw (2000—2011)	186
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2011/12	187
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2011 r.	254
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2010 r. (ceny stałe 2009 r.)	254
Produkcja ważniejszych produktów rolnych (2001—2005, 2006—2010, 2011)	255
Udział (w %) i miejsce województwa w produkcji niektórych artykułów rolnych w kraju w 2011 r.	255
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) [2005, 2011]	324
Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	325
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	344
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2000, 2010]	345
Porównanie tempa wzrostu wartości dodanej brutto i pracujących według rodzajów działalności w 2010 r.	345
Schemat procesu prywatyzacji	354
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2011 r.	355
Administrative division of Mazowieckie voivodship in 2011	58
Division of the Mazowieckie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)	59
Population by sex and age in 2011	96
Internal migration for permanent residence by sex and age of migrants in 2011	97
Structure of employed persons in 2011	156
Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2011	156
Structure of paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2010	157
Water-line and sewerage distribution network (2000, 2011)	186
Dwellings completed per 1000 marriages contracted (2000—2011)	186
Education by educational level in 2011/12 school year	187
Land use in agricultural holdings in 2011	254
Structure of market agricultural output in 2010 (constant prices 2009)	254
Production of major agricultural products (2001—2005, 2006—2010, 2011)	255
Share (in %) and place of voivodship in production of selected agricultural products in the country in 2011	255
Structure of construction and assembly production (current prices) [2005, 2011]	324
Structure of revenue and expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011	325
Institutional sectors and their relationships	344
Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) [2000, 2010]	345
Comparison of gross value added and employed persons growth rate by kinds of activities in 2010	345
Plan of the privatization process	354
Structure of entities of the national economy in 2011	355

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 24. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 24.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” “Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	mm	=	milimetr
thous.	=	thousand			millimetre
mln	=	milion	m	=	metr
		million			metre
zł	=	złoty	km	=	kilometr
zl	=	zloty			kilometre
szt.	=	sztuka	m ²	=	metr kwadratowy
pcs	=	piece			square metre
egz.	=	egzemplarz	ha	=	hektar
					hectare
kpl.	=	komplet	km ²	=	kilometr kwadratowy
wol.	=	wolumin			square kilometre
vol.	=	volume	ml	=	mililitr
					millilitre
g	=	gram	l	=	litr
		gram			litre
kg	=	kilogram	hl	=	hektolitr
		kilogram			hectolitre
dt	=	decytona	m ³	=	metr sześcienny
		deciton			cubic metre
t	=	tona	dam ³	=	dekametr sześcienny
		tonne			cubic decametre

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	ok.	= około
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	poj.	= pojemność
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	poz.	= pozycja
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	pkt	= punkt
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
s	= sekunda <i>second</i>	ust.	= ustęp
h	= godzina <i>hour</i>	0°1'1" {	E = wschód <i>East</i>
d	= doba <i>24 h = 24 hours</i>		N = północ <i>North</i>
r.	= rok		S = południe <i>South</i>
p u	= powierzchnia użytkowa		W = zachód <i>West</i>
<i>ceg brick</i>	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych <i>= standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	Dz.U.	= Dziennik Ustaw
t/r	= ton rocznie <i>t/y = tonnes per year</i>	Dz.Urz.	= Dziennik Urzędowy
art.	= artykuł <i>article</i>	i in.	= i inne
cd.	= ciąg dalszy <i>cont. = continued</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne <i>= and the like</i>
dok.	= dokończenie <i>cont. = continued</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi <i>= among others</i>
gm. m.	= gmina miejska <i>urban gimna</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład <i>= for example</i>
gm. m-w.	= gmina miejsko-wiejska <i>urban-rural gimna</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest <i>= that is</i>
gm. w.	= gmina wiejska <i>rural gimna</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy <i>= that is</i>
Lp.	= liczba porządkowa <i>No. = number</i>	tzw.	= tak zwany
kk	= Kodeks karny	ww.	= wyżej wymieniony
m.st.	= miasto stołeczne <i>Capital City</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
nr (Nr)	= numer <i>No. = number</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
		EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza <i>= Economic Commission for Europe</i>
		EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
		ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczonych <i>= United Nations</i>
		UE <i>EU</i>	= Unia Europejska <i>= European Union</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą całej gospodarki narodowej.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community* — NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności — PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do klasyfikacji PKD 2004, wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności, a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi; zmiany te spowodowały brak porównywalności danych, również przy niezmienionych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagra-

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook — unless otherwise indicated — concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community* — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (*Journal of Laws* No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities — PKD 2004/NACE Rev. 1.1.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the fact that it introduced scope-related changes, i.e. new groupings of activity types as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital

nicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane dla województwa i podregionów odpowiadają poziomowi 2 i 3 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz.U. Nr 214, poz. 1573 z późn. zm.) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r.

Poziom 3 — **podregiony** (w województwie mazowieckim 6 jednostek) — grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Informacje w rejestrze REGON tworzone są na podstawie danych zgłaszanych bezpośrednio przez podmioty, na których ciąży obowiązek rejestracji oraz dokonywania zmian cech objętych wpisem. Dane te nie podlegają dodatkowej weryfikacji.

(property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Data presented for voivodship and subregions correspond to levels 2 and 3 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union. NTS valid since 1 I 2008 was introduced by the decree by the Council of Ministers, dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573 with later amendments) replacing the NTS valid until 31 XII 2007.

Level 3 — **subregions** (in mazowieckie voivodship 6 units) — grouping powiats.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and — unless otherwise indicated — include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data — unless otherwise indicated — are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled — unless otherwise indicated — using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, registered in the Country Official Register of the Units of the National Economy (REGON).

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

Information in REGON register is produced on the basis of data submitted directly by entities, which are obliged to register and report on changes in features required for the registration. The data are not further verified.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz.U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz.U. Nr 207, poz. 1293 z późn. zm.) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz.U. Nr 242, poz. 1622), w miejsce stosowanej do 31 XII 2010 r.

9. Informacje o województwie i podregionach oraz w podziale na miasta i wieś — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” — pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię cen bazowej.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu

8. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities as well as paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by the decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293 with later amendments) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622), in place of the classification used until 31 XII 2010.

9. Information on voivodship and subregions as well as by urban and rural area — unless otherwise indicated — is presented according to administrative division in a given period. The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area — as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the basic price category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on

lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu — ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. produkcja, sprzedaż, nakłady inwestycyjne) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — za lata 1999—2009 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r. Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

14. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output — average national current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry — 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., production, sales, investment outlays) — as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated — unless otherwise indicated — for the years 1999—2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011. Data for 2010 have been changed in comparison with those published in previous edition of the Yearbook.

14. Data — unless otherwise indicated — do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

17. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the last presented year given as the source.*

18. *The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

**działy
divisions**

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2
 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, w „Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej” oraz na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl>.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, in the “Statistical Yearbook of the Republic of Poland” as well as on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl>.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII <i>AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII</i>			
Powierzchnia w km ²	312679	35558	11,4 Area in km ²
Powiaty	314	37	11,8 Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	5	7,7 Cities with powiat status
Gminy	2479	314	12,7 Gminas
Miasta	908	85	9,4 Towns
Miejscowości wiejskie	52744	8554	16,2 Rural localities
Sołectwa	40540	7321	18,1 Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>			
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:			<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:</i>
pyłowych	57,5	4,9	8,5 particulates
gazowych	220928,0	28580,9	12,9 gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3143	288	9,2 Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2261	217	9,6 of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	71	8,6 with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	123524,1	7560,6	6,1 Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	9827,6	1449,9	14,8 Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):			<i>Outlays on fixed assets (current prices):</i>
służące ochronie środowiska:			<i>in environmental protection:</i>
w milionach złotych	12158,2	1311,2	10,8 in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	5,0	2,9	x in % of investment outlays on national economy
służące gospodarce wodnej:			<i>in water management:</i>
w milionach złotych	3136,2	299,9	9,6 in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	1,3	0,7	x in % of investment outlays on national economy
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE <i>PUBLIC SAFETY</i>			
Przestępstwa stwierdzone ^c :			<i>Ascertained crimes^c:</i>
w liczbach bezwzględnych	1159554	142551	12,3 in absolute numbers
na 10 tys. ludności	301	270	x per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^c w %	68,7	61,1	x Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes ^c in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe. ^c Przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.
^a On sewerage system. ^b Estimated data. ^c By the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38538,4	5285,6	13,7	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23385,8	3393,0	14,5	urban areas
wieś	15152,6	1892,6	12,5	rural areas
w tym kobiety	19883,9	2755,9	13,9	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	149	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,8	58,1	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,34	0,79	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicz- nych na pobyt stały na 1000 ludności ...	-0,11	2,72	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 popula- tion
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys. ...	13911,2	2262,1	16,3	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.	3403,51	4243,41	124,7	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1982,7	246,7	12,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopy bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	12,5	9,8	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	278300,4	41077,6	14,8	water-line distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	117745,6	11307,9	9,6	sewerage distribution ^c
gazowej	135121,3	14642,0	10,8	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 III):				Dwelling stocks ^d (as of 31 III):
mieszkania w tysiącach	13495,4	2067,0	15,3	dwellings in thousands
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	70,2	68,2	x	average useful floor area per dwelling in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Data of the Population and Housing Census.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	131,0	25,1	19,2	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,4	4,8	x	<i>dwellings</i>
izby	14,8	19,8	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	364,1	505,1	x	<i>useful floor area of dwellings in m²</i>
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2187,2	311,5	14,2	<i>primary</i>
gimnazjalnych	1210,0	160,5	13,3	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	221,3	21,0	9,5	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	608,5	93,9	15,4	<i>general secondary^d</i>
liceach profilowanych	26,6	6,0	22,6	<i>specialized secondary</i>
technikach ^e	532,1	58,2	10,9	<i>technical secondary^e</i>
artystycznych ogólnokształcących ^f	12,7	1,3	10,2	<i>general art^f</i>
policealnych	330,6	36,7	11,1	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g :				<i>Children attending pre-primary education establishments^g:</i>
w tysiącach	1160,5	177,5	15,3	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	708	752	x	<i>per 1000 children aged 3—6</i>
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^{hi} :				<i>Medical personnel^{hi}:</i>
lekarze	80358	12148	15,1	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12797	1385	10,8	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^k	186566	26369	14,1	<i>nurses^k</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	19151	2456	12,8	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	814	106	13,0	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych ^l w tys.	180,6	24,4	13,5	<i>Beds in general hospitals^l in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ^m	11713	1495	12,8	<i>Generally available pharmacies^m</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 187. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{c—e} Łącznie z uczniami: ^c — szkół specjalnych przysposabiających do pracy, ^d — uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^e — techników uzupełniających. ^f Dających uprawnienia zawodowe. ^g Bez dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej. ^h Łącznie z odbywającymi staż. ⁱ Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. ^k Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^l Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^m Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 217.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 187. ^b Excluding schools for adult, except post-secondary schools. ^{c—e} Including students: ^c — special job-training schools, ^d — supplementary general secondary schools, ^e — supplementary technical secondary schools. ^f Leading to professional certification. ^g Excluding children attending pre-primary education establishments in health care institutions. ^h Include inters. ⁱ Including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ^k Including master nurses. ^l Excluding day places in hospital wards, including beds and incubators for newborns. ^m See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 217.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8290	986	11,9	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	132534,2	17318,0	13,1	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	777	116	14,9	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	24917,9	4713,0	18,9	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	59	13,2	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	39616,3	8674,1	21,9	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) korzystający z noclegów	606,2 21476,6	42,8 3311,9	7,1 15,4	Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII) tourists accommodated
ROLNICTWO^a I LEŚNICTWO AGRICULTURE^a AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	14780,2	1975,3	13,4	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^b in thous. ha
pod zasiewami ^c	10576,0	1189,7	11,2	sown area ^c
grunty ugorowane	468,4	58,3	12,4	fallow land
uprawy trwałe	390,4	108,7	27,9	permanent crops
w tym sady	362,1	105,1	29,0	of which orchards
ogrody przydomowe	54,5	4,5	8,2	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3291,0	614,1	18,7	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha:				Sown area (as of June) in thous. ha:
zboża	7803,0	888,5	11,4	cereals
ziemniaki ^d	406,4	53,2	13,1	potatoes ^d
warzywa gruntowe ^d	178,9	22,2	12,4	ground vegetables ^d
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	26767,4	2390,1	8,9	cereals
ziemniaki ^d	9361,8	1114,1	11,9	potatoes ^d
warzywa gruntowe ^d	4803,2	770,8	16,0	ground vegetables ^d
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	34,3	26,9	78,4	cereals
ziemniaki ^d	230	209	90,9	potatoes ^d
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9143,3	810,2	8,9	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące): w milionach złotych	1137372,8	229106,8	20,1	Sold production of industry (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	29522	43439	147,1	per capita in zł
Sprzedż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące): w milionach złotych	103228,2	19645,2	19,0	Sales of construction and assembly production ^e (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.	2679	3725	139,0	per capita in zł

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a Data are presented according to the official residence of the land user. ^b Excluding non-farm land. ^c Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	280400,5	34588,4	12,3	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,9	94,6	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt.:				Registered cars ^a in thous. units:
osobowe	18125,5	2737,9	15,1	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	3130,7	571,0	18,2	lorries and road tractors ^b
Placówki pocztowe ^c	8383	926	11,0	Post offices ^c
Telefoniczne łącza główne ^d :				Fixed main line ^d :
w tysiącach	6915,3	1295,9	18,7	in thousands
w tym standardowe łącza główne	5861,1	1060,4	18,1	of which standard main line
na 1000 ludności	179,4	245,2	x	per 1000 population
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII				
Sklepy	344982	46125	13,4	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	112	115	x	Population per 1 shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^e				Budgets of gminas ^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	75830,7	9247,8	12,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2926	2987	102,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79686,9	9568,9	12,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3075	3091	100,5	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	56859,8	13302,9	23,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4509	6106	135,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	61510,5	14404,1	23,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4877	6611	135,6	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	23551,6	2711,8	11,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	909	876	96,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	24058,8	2765,0	11,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	928	893	96,2	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	15067,1	2457,7	16,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	391	466	119,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	16338,6	2595,4	15,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	424	492	116,0	per capita in zł

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą poczty publicznej. ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including having temporary permission given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern public post. ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	243346,2	45781,4	18,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	6316	8680	137,4	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	2701110,7	586354,8	21,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	70089	110934	158,3	<i>per capita in zł</i>
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5897	724	12,3	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane.....	1761	199	11,3	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2195	292	13,3	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	2117	262	12,4	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji.....	1941	233	12,0	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane.....	1122	135	12,0	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3869897	675099	17,4	<i>Entities of the national economy in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	121871	12804	10,5	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3748026	662295	17,7	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2010				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1416585	315826	22,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca ^c w zł.....	37096	60359	162,7	<i>per capita^c in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1247651	278162	22,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego ^d w zł.....	90193	121703	134,9	<i>per 1 employed person^d in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	885184	160152	18,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca ^c w zł.....	23180	30608	132,0	<i>per capita^c in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Dane obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. ^d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”); dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c Data were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. ^d For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”); data concerning employed persons were compiled including the results of the Agricultural Census 2010 in calculations of employed persons on private farms in agriculture.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) dokonano przyjmując liczbę ludności — jeśli nie zaznaczono inaczej — Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

N o t e. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) were done using number of population — unless otherwise indicated — compiled: see general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
POWIERZ AR						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII).....	35579	35579	35567	35559	35557
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL						
2	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem).....	82,2	84,7	85,4	85,6	86,7
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	13,7	11,7	10,9	10,8	10,1
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	65,0	71,0	73,8	75,8	82,3
5	w tym do produkcji przemysłowej.....	54,8	61,1	64,0	65,9	72,4
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:						
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczenia.....	65,3	68,4	72,5	71,5	78,2
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,8	2,2	1,9	1,9	1,5
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	40,6	46,5	47,3	47,3	49,0
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:						
9	pyłowych.....	13,9	13,4	12,5	11,3	11,3
10	gazowych (bez dwutlenku węgla).....	188,3	210,4	208,8	217,1	232,2
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych.....	98,9	99,1	99,1	99,2	99,2
12	gazowych (bez dwutlenku węgla).....	4,5	17,2	19,1	16,8	15,7
13	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e na 1 km ² w t.....	123,1	166,3	164,3	164,7	162,4
14	Odpady komunalne zebrane ^f (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg ...	279	301	313	291	299
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową:						
15	służące ochronie środowiska.....	3,1	1,8	2,0	3,0	2,6
16	służące gospodarce wodnej.....	0,6	1,0	0,9	0,8	0,7
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej.....	29,6	29,6	29,6	29,6	29,6
18	na 1 mieszkańca w m ²	2060	2051	2048	2043	2037
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC						
Przestępstwa stwierdzone ^g :						
19	w liczbach bezwzględnych.....	182421	205581	208600	205990	189162
20	na 10 tys. ludności.....	357	401	406	400	366
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^h w %	34,3	44,3	46,2	50,4	57,2

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie podstawie bilansów; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^e Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 65. ^f Względem na zmianę katalogu odpadów. ^g Przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Since 2010 data are not comparable with data for based on balances; in 2000 defined as served population. ^e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 65. ^f the catalogue of waste. ^g By the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings.

opracowaną: do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. na bazie Narodowego Spisu
until 2009 on the basis of the Population and Household Census 2002, since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011;

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
CHNIA						
EA						
35558	35558	35558	35558	35558	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA						
PROTECTION						
					Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
86,3	84,9	85,9	86,2	86,2	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	2
10,2	11,2	10,6	10,6	10,6	exploitation water-line system ^b	3
81,1	74,4	77,5	77,7	76,3	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
71,2	64,5	67,5	68,0	66,9	of which for industrial production	5
					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:	
87,6	87,6	89,4	81,4	78,5	treated in % of requiring treatment	6
0,8	0,8	0,7	1,4	1,5	untreated per 1 km ² in dam ³	7
50,5	49,2	51,3	53,0	52,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	8
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:	
9,9	6,7	5,1	5,2	4,9	particulates	9
196,2	156,9	153,7	175,2	161,6	gases (excluding carbon dioxide)	10
					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
99,3	99,6	99,6	99,6	99,7	particulates	11
24,3	40,4	39,5	40,1	42,5	gases (excluding carbon dioxide)	12
190,9	194,7	164,8	156,2	212,6	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) ^e per 1 km ² in t	13
322	324	299	299	275	Municipal waste collected ^f (during the year) per capita in kg	14
					Outlays on fixed assets (current prices) in % of investment outlays on national economy:	
2,4	3,1	3,5	2,9	2,9	in environmental protection	15
0,7	0,8	1,2	1,4	0,7	in water management	16
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
29,6	29,6	29,7	29,7	29,7	in % of total area	17
2031	2025	2020	2003	1997	per capita in m ²	18
PUBLICZNE						
SAFETY						
159857	136522	145274	140040	142551	Ascertained crimes ^g :	
309	263	279	266	270	in absolute numbers	19
60,4	58,7	59,1	59,9	61,1	per 10 thous. population	20
					Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes ^g in %	21

ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. *d* Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na
f Dane szacunkowe; w 2000 r. określone jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze

previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. *d* Population connected to — estimated data, the total population —
f Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
LUD POPUL						
1	Ludność (stan w dniu 31 XII).....	5115010	5135732	5145997	5157729	5171702
2	miasta.....	3307907	3322188	3329863	3338255	3346700
3	wieś.....	1807103	1813544	1816134	1819474	1825002
4	w tym kobiety.....	2655399	2670298	2677204	2685792	2694813
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).....	108,0	108,3	108,4	108,7	108,8
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	144	144	145	145	145
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
7	produkcyjnym.....	3105393	3217872	3248829	3274648	3293676
8	poprodukcyjnym.....	841139	855080	860825	866385	877736
9	Małżeństwa na 1000 ludności.....	5,5	5,2	5,2	5,4	5,8
10	Rozwody na 1000 ludności.....	1,1	1,2	1,4	1,7	1,9
11	Urodzenia żywe na 1000 ludności.....	9,4	9,1	9,4	9,7	10,2
12	Zgony ^b na 1000 ludności.....	10,2	10,3	10,0	10,1	10,1
13	Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-0,8	-1,2	-0,6	-0,3	0,1
14	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	7,2	6,7	6,0	6,0	5,0
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
15	mężczyźni.....	69,8	70,7	71,0	71,1	71,4
16	kobiety.....	78,6	79,3	79,9	80,2	80,1
17	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	1,8	2,7	2,8	2,9	3,0
RYNEK LABOUR						
Pracujący ^{cd} (stan w dniu 31 XII):						
18	w tysiącach.....	2387,0	1976,9	2025,0	2066,8	2116,1
19	w tym kobiety.....	1160,6	945,9	961,7	988,3	1005,6
20	na 1000 ludności.....	467	385	394	401	409
21	w sektorze prywatnym w %.....	75,2	74,3	74,9	75,3	76,0
według rodzajów działalności w %:						
22	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	.	.	.	15,5	15,2
23	przemysł i budownictwo.....	.	.	.	20,9	21,6
24	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^d ; informacja i komunikacja.....	.	.	.	29,0	28,7
25	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^d	6,0	6,1
26	pozostałe usługi.....	.	.	.	28,6	28,4

^a Patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 92 i ust. 15 na str. 96. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Według alnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2003—2009 — nego 2010.

^a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 2 on page 92 and item 15 on page 96. ^b Including infant deaths. mated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2003—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
NOŚĆ ATYON						
5188488	5204495	5222167	5267072	5285604	Population (as of 31 XII)	1
3356370	3364505	3374711	3380942	3393043	urban areas	2
1832118	1839990	1847456	1886130	1892561	rural areas	3
2705344	2714164	2724346	2745457	2755948	of which females	4
108,9	109,0	109,1	108,9	108,9	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
146	146	147	148	149	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):						
3309405	3319515	3329007	3346992	3343429	working	7
890240	904435	917882	932694	957638	post-working	8
6,3	6,5	6,4	5,8	5,2	Marriages per 1000 population	9
1,8	1,8	1,7	1,6	1,7	Divorces per 1000 population	10
10,7	11,3	11,5	11,6	10,9	Live births per 1000 population	11
10,2	10,3	10,5	10,2	10,1	Deaths ^b per 1000 population	12
0,4	1,1	1,0	1,4	0,8	Natural increase per 1000 population	13
4,9	4,9	4,9	4,5	3,4	Infant deaths per 1000 live births	14
Life expectancy at the moment of birth:						
71,3	71,7	71,8	72,6	72,7	males	15
80,4	80,6	80,4	81,0	81,6	females	16
2,9	2,2	2,4	2,5	2,7	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	17
PRACY MARKET						
Employed persons ^{cd} (as of 31 XII):						
2218,5	2252,6	2256,7	2225,6	2262,1	in thousands	18
1053,2	1067,5	1074,6	1069,6	1091,4	of which women	19
428	433	432	423	428	per 1000 population	20
76,9	77,0	77,0	76,6	77,3	in private sector in %	21
by kind of activities in %:						
14,5	14,3	14,2	13,5	13,3	agriculture, forestry and fishing	22
21,8	20,8	20,3	20,0	19,9	industry and construction	23
29,1	29,8	29,6	29,2	29,0	trade; repair of motor vehicles ^A ; transportation and storage; accommodation and catering ^B ; information and communication	24
6,5	6,6	6,4	6,7	6,8	financial and insurance activities; real estate activities	25
28,1	28,5	29,5	30,6	31,0	other services	26

faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

c By actual workplace and kind of activity (since 2004). d Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated from the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
RYNEK LABOUR						
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
1	w tysiącach	334,9	346,1
2	na 1000 ludności	65,0	67,0
	w budownictwie:					
3	w tysiącach	110,3	114,7
4	na 1000 ludności	21,4	22,2
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	289,9	363,6	352,9	332,5	285,6
6	2000 = 100	100,0	125,5	121,9	114,8	98,6
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
7	kobiety	53,1	49,6	49,4	50,0	52,0
8	w wieku do 25 lat	28,6	24,4	22,7	20,9	19,3
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	46,8	55,3	56,0	54,3	53,9
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy.....	287	435	289	162	107
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	10,8	15,4	14,7	13,8	11,8

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA
WAGES AND SALARIES.

12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł.....	2469,59	2822,50	2909,67	3027,00	3166,02
13	2000 = 100	100,0	114,3	117,8	122,5	128,1
14	w tym: w przemyśle.....	.	.	.	2718,82	2840,17
15	w budownictwie	2487,55	2691,10
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	1181,4	1161,7	1166,9	1162,0	1160,8
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902,9	900,3	910,8	915,3	922,0
18	rolników indywidualnych	278,5	261,4	256,1	246,7	238,8
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	851,37	1064,58	1112,88	1146,98	1240,10
20	rolników indywidualnych ^b	571,90	691,02	713,22	720,71	762,19

INFRASTRUKTURA KOMU
MUNICIPAL INFRASTRUC

	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
21	wodociągowej.....	24623	30294	32078	33600	35335
22	kanalizacyjnej ^c	5032	6593	6808	7356	7894
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
23	w hektometrach sześciennych	205,2	195,5	188,8	191,6	193,7
24	na 1 mieszkańca w m ³	40,2	38,1	36,7	37,2	37,5
	energii elektrycznej w miastach ^d :					
25	w gigawatogodzinach.....	2554,2	2693,5	2869,0	2786,5	2922,0
26	na 1 mieszkańca w kWh	772,9	811,7	862,7	836,0	874,0

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami czerń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010. ^b Including payments from non-agricultural social security system excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)						
MARKET (cont.)						
					Average paid employment:	
					in industry:	
362,8	377,6	362,2	357,8	361,4	in thousands	1
70,1	72,7	69,5	68,1	68,5	per 1000 population	2
					in construction:	
128,1	120,7	134,0	123,1	134,3	in thousands	3
24,7	23,2	25,7	23,4	25,5	per 1000 population	4
219,9	178,0	224,5	238,3	246,7	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	5
75,9	61,4	77,4	82,2	85,1	2000 = 100	6
					In % of registered unemployed (as of 31 XII):	
53,4	52,6	48,1	48,3	49,5	women	7
17,7	18,3	20,2	19,9	19,1	aged up to 25 years	8
50,2	40,8	30,8	34,6	39,1	out of work for longer than 1 year	9
50	64	140	110	119	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer	10
9,0	7,3	9,0	9,7	9,8	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %	11
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
SOCIAL SECURITY BENEFITS						
3418,86	3771,71	3915,46	4031,95	4243,41	Average monthly gross wages and salaries in zł	12
138,3	152,5	158,3	163,0	171,5	2000 = 100	13
3059,29	3376,16	3542,41	3706,08	3935,26	of which: in industry	14
3026,90	3415,61	3716,10	3850,49	4013,13	in construction	15
1165,7	1174,1	1186,9	1174,5	1158,0	Average number of retirees and pensioners in thous.	16
					receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution	17
934,8	951,3	971,9	966,9	957,4		
230,9	222,8	215,0	207,6	200,6	farmers	18
					Average monthly gross retirement pay and pension in zł:	
1280,04	1402,72	1533,58	1637,58	1719,97	paid by the Social Insurance Institution	19
772,93	820,16	872,87	915,29	946,81	farmers ^b	20
NALNA. MIESZKANIA						
TURE. DWELLINGS						
					Distribution network (as of 31 XII) in km:	
37078	38503	39066	40076	41078	water-line	21
8445	8906	9695	10496	11308	sewerage ^c	22
					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
189,7	191,4	185,5	188,8	192,7	in cubic hectometre	23
36,6	36,8	35,6	35,9	36,5	per capita in m ³	24
					electricity in urban areas ^d :	
2935,6	3009,4	3014,9	3102,2	3105,1	in gigawatt-hour	25
875,8	895,8	894,8	919,2	917,1	per capita in kWh	26

przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2003—2009 — Narodowego Spisu Powszechnego z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczenia był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2003—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well tem, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund. c Including collectors. d Until 2004

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
1	w tysiącach	1674,2	1831,9	1851,7	1875,5	1900,0
2	na 1000 ludności	327,3	356,7	359,8	363,6	367,4
3	izby na 1000 ludności	1077,6	1249,3	1261,3	1275,1	1289,3
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
4	na 1000 ludności	19015	23753	24061	24417	24791
5	przeciętna 1 mieszkania.....	58,1	66,6	66,9	67,1	67,5
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
6	w tysiącach	25,2	29,4	23,8	28,2	27,1
7	na 1000 ludności	4,9	5,7	4,6	5,5	5,2
8	izby na 1000 ludności	18,8	24,5	18,2	20,8	20,2
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
9	na 1000 ludności	430,1	583,4	447,4	513,6	501,2
10	przeciętna 1 mieszkania.....	87,3	101,6	96,4	93,7	95,6
EDUKACJA ^c I EDUCA						
	Uczniowie w szkołach ^d (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
11	podstawowych ^e	400,0	362,8	348,9	336,6	324,9
12	gimnazjach	147,4	207,9	203,7	199,3	193,2
13	zasadniczych zawodowych ^f	59,8	19,6	24,4	24,0	23,2
14	liceach ogólnokształcących ^g	137,3	111,7	111,0	109,6	109,1
15	liceach profilowanych	x	19,2	26,8	23,9	20,0
16	technikach ^g	107,1	69,4	57,2	53,2	52,4
17	artystycznych ogólnokształcących ^h	1,1	1,3	1,4	1,3	1,2
18	policealnych	20,9	27,1	29,9	32,2	37,0
	Absolwenci szkół ^d w tys.:					
19	podstawowych	150,1 ⁱ	67,2	65,9	63,2	61,1
20	gimnazjów	x	69,2	68,7	66,4	65,8
21	zasadniczych zawodowych ^f	19,8	16,0	3,5	7,4	7,8
22	liceów ogólnokształcących ^k	25,9	33,9	35,6	35,9	34,6
23	liceów profilowanych	x	x	x	8,4	7,9
24	techników ^k	22,5	18,9	23,0	15,8	12,5
25	artystycznych ogólnokształcących ^h	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
26	policealnych	10,6	9,8	8,7	9,9	10,3
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{kl} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,5	13,4	12,1	13,1	12,2

^a Na podstawie bilansów. ^b Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III. ^c Patrz uwagi ogólne edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. ^{f, g} Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: ^f — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi absolwentów klasy VIII i VI. ^k Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od

^a Based on balances. ^b Data of the Population and Housing Census as of 31 III. ^c See general notes to the chapter "Education", item 1 and 2 lishments. ^{f, g} Since 2004/05 school year including: ^f — special job-training schools, ^g — supplementary schools: general secondary and technical general schools: general secondary since 2005/06 school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. ⁱ Since 2004/05

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA (dok.) TURE. DWELLINGS (cont.)						
					<i>Dwelling stocks^a (in 2000 — inhabited; as of 31 XII):</i>	
					<i>dwellings:</i>	
1927,2	1963,6	2000,7	2027,3	2067,0 ^b	<i>in thousands</i>	1
371,4	377,3	383,1	384,9	.	<i>per 1000 population</i>	2
1305,2	1328,0	1350,0	1358,3	.	<i>rooms per 1000 population</i>	3
					<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
25222	25817	26398	26681	.	<i>per 1000 population</i>	4
67,9	68,4	68,9	69,3	68,2 ^b	<i>average per dwelling</i>	5
					<i>Dwellings completed:</i>	
					<i>dwellings:</i>	
30,3	38,2	39,0	29,0	25,1	<i>in thousands</i>	6
5,8	7,3	7,5	5,5	4,8	<i>per 1000 population</i>	7
22,8	28,5	28,2	22,1	19,8	<i>rooms per 1000 population</i>	8
					<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
579,4	714,2	714,5	563,7	505,1	<i>per 1000 population</i>	9
99,2	97,2	95,6	102,3	106,1	<i>average per dwelling</i>	10
WYCHOWANIE TION ^c						
					<i>Pupils and students in schools^d (as of beginning of the school year)</i>	
					<i>in thous.:</i>	
315,2	307,6	305,1	304,9	311,5	<i>primary^e</i>	11
186,5	178,8	172,7	165,9	160,5	<i>lower secondary</i>	12
23,6	23,8	23,5	22,3	21,0	<i>basic vocational^f</i>	13
106,9	103,0	99,9	96,8	93,9	<i>general secondary^g</i>	14
15,4	11,6	8,9	7,1	6,0	<i>specialized secondary</i>	15
53,9	55,6	57,7	58,7	58,2	<i>technical secondary^g</i>	16
1,3	1,3	1,4	1,3	1,3	<i>general art^h</i>	17
34,1	41,4	31,8	32,2	36,7	<i>post-secondary</i>	18
					<i>Graduates in schools^d in thous.:</i>	
59,3	55,3	54,0	52,2	50,9	<i>primary</i>	19
64,1	61,0	59,4	57,3	54,2	<i>lower secondary</i>	20
7,1	6,8	7,0	7,4	7,2	<i>basic vocational^f</i>	21
34,4	33,6	34,5	32,0	31,6	<i>general secondary^h</i>	22
6,9	5,5	4,4	3,3	2,4	<i>specialized secondary</i>	23
10,4	10,9	10,7	11,2	12,4	<i>technical secondary^k</i>	24
0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>general art^h</i>	25
9,3	10,6	8,7	8,8	9,4	<i>post-secondary</i>	26
					<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^{kl} (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
11,4	11,0	10,9	10,3	10,2		

działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 187. *d* Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *e* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych do pracy, *g* — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. *h* Dające uprawnienia zawodowe. *i* Dane obejmują roku szkolnego 2006/07. *l* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami profilowanymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

on page 187. *d* Excluding schools for adults, except post-secondary schools. *e* Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. *f* Including supplementary school year including specialized secondary schools as well as special job-training schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
EDUKACJA ^a						
EDUCA						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	331,1	366,7	368,4	368,6	365,5
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	52,3	77,0	76,2	74,7	72,7
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	38,5	42,3	38,1	37,3	36,1
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	15,1	12,9	12,7	11,8	12,9
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
5	miejsca w przedszkolach w tys.	87,1	89,0	90,2	92,1	95,9
6	dzieci ^d w tys.	116,0	113,4	115,8	118,4	124,3
7	w przedszkolach.....	85,7	84,4	86,5	89,3	94,2
8	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.....	30,3	29,1	29,4	29,1	30,1
9	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	381	407	424	443	473
OCHRONA ZDROWIA I						
HEALTH CARE AND						
Pracownicy medyczni ^{ef} (stan w dniu 31 XII):						
9	lekarze.....	13666	14079	13074	11609	11811
10	lekarze dentyści	1712	2065	1673	1327	1374
11	pielęgniarki ^g	24819	24906	24360	24202	24068
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	47,4	47,0	45,7	45,6	44,7
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1454	1692	1730	1842	1759
14	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ⁱ (stan w dniu 31 XII).....	1087	1674	1551	1512	1678
15	Apteki ogólnodostępne ^k (stan w dniu 31 XII).....	844	999	1031	1061	1086
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę	6060	5141	4991	4861	4762
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
17	lekarskie	4,9	5,7	5,9	5,7	6,1
18	stomatologiczne	0,5	0,6	0,7	0,6	0,7
19	Dzieci w żłobkach ^l (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23,7	23,5	23,7	26,4	28,1
KULTURA.						
CULTURE.						
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	1067	1040	1030	1013	1003
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3168	3191	3221	3240	3240
22	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności.....	165	178	180	179	172
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
23	na 1000 ludności.....	3263	3347	3362	3259	3120
24	na 1 czytelnika	19,8	18,8	18,7	18,2	18,2
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,9	2,7	2,8	2,8	2,8
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^m na 1000 ludności	472	414	410	431	425
27	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	93	99	97	103	103
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	530	464	554	561	556

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 187. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami stracji; bez cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku akademickim 2000/01 — z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólnego placówek — zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; od 2006 r. bez wychowania przedszkolnego w zakładach opieki lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych. ^d Łącznie z oddziałami nych. ^e Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”. ^f — ust. 4 na str. 216, ^g — ust. 10 na str. 217. ^h Łącznie z oddziałami

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 187. ^b Including branch sections, basic organizational units in the Interior and Administration; excluding foreigners. ^c From the previous academic year, and in 2000/01 academic year — the calendar year; type, pre-primary education groups and pre-primary points; since 2006 excluding pre-primary education in health care institutions. ^e Including cians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; since 2005 excluding persons for whom the main workplace are 2003 excluding beds in hospital wards located in emergency stations; since 2008 including beds and incubators for newborns, excluding day 217. ^l Including nursery wards. ^m Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE (dok.)						
<i>TION^a (cont.)</i>						
360,9	354,2	342,7	328,0	310,6	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
75,8	75,3	77,9	83,0	84,7	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
35,9	37,4	35,0	36,4	36,7	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
7,2	8,1	8,3	8,5	8,9	Graduates of schools for adults in thous.	4
99,6	104,9	113,8	123,8	133,2	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
127,8	135,9	149,4	161,3	177,5	children ^d in thous.	6
99,2	105,7	113,4	120,6	128,3	in nursery schools	6
28,5	29,6	34,5	37,8	44,6	in pre-primary sections in primary schools	7
500	530	549	539	543	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6	8
OPIEKA SPOŁECZNA						
SOCIAL WELFARE						
12167	11896	12253	12239	12148	Medical personnel ^{ef} (as of 31 XII): doctors	9
1609	1498	1466	1310	1385	dentists	10
25534	25320	25911	25545	26369	nurses ^g	11
44,2	46,6	46,2	45,9	46,1	Beds in general hospitals ^h (as of 31 XII) per 10 thous. population	12
1741	1817	1850	1974	2071	In-patients in general hospitals per 10 thous. population	13
1707	1740	1940	1990	2456	Out-patient health care institutions ⁱ (as of 31 XII)	14
1113	1191	1357	1485	1495	Generally available pharmacies ^k (as of 31 XII)	15
4662	4370	3848	3547	3536	Number of population (as of 31 XII) per 1 pharmacy Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	16
6,4	6,7	6,9	6,6	6,9	medical	17
0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	dental	18
27,4	27,3	27,8	28,6	32,8	Children in nurseries ^l (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	19
TURYSTYKA						
TOURISM						
995	995	991	987	986	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
3241	3262	3290	3271	3276	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	21
168	168	178	182	181	Public library borrowers per 1000 population	22
3034	2918	2880	2829	2856	Public library loans in vol.: per 1000 population	23
18,1	17,4	16,2	15,6	15,8	per borrower	24
2,9	3,3	3,1	3,5	3,5	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	25
440	501	495	541	555	Audience in theatres and music institutions ^m per 1000 population	26
104	102	113	115	116	Museums with branches (as of 31 XII)	27
616	622	639	891	894	Museum and exhibition visitors per 1000 population	28

organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji „Edukacja i wychowanie”, ust. 19 na str. 191. *d* Od roku szkolnego 2008/09 łącznie z — nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju zdrowotnej. *e* Łącznie z odbywającymi staż. *f* Od 2002 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka nych; od 2005 r. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorząd przy stacjach pogotowia ratunkowego; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków, bez miejsc dziennych na oddziałach szpital-złobkowymi. *m* Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National Defence and of the Ministry of see general notes to the chapter “Education”, item 19 on page 191. *d* Since 2008/09 school year including, entities excluded in division according to interns. *f* Since 2002 including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physio- university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. *g* Including master nurses. *h* Since places in hospital wards. *i*, *k* See general notes to the chapter “Health care and social welfare”. *i* — item 4 on page 216, *k* — item 10 on page

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
KULTURA. CULTURE.						
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	78	66	64	64	52
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,9	7,8	8,2	8,3	7,7
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1078	1392	1625	1270	1486
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
4	radiowi	241	235	237	234	210
5	telewizyjni	234	227	228	225	203
6	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) w tym hotele	299	334	352	332	331
7	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	71	116	118	120	117
8	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	59,6	70,7	74,1	71,8	71,2
9	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	316	341	387	420	449
ROLNICTWO ^a I AGRICULTURE ^a						
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	2354,8	2109,0	2136,4	2135,7	2135,7
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	x	x	x
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha	1590,1	1296,7	1358,9	1349,7	1392,2
w tym w %:						
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	69,5	73,7	72,5	72,9	72,4
14	w tym: pszenica	10,5	10,1	9,9	10,0	10,9
15	żyto	28,8	23,9	23,6	22,9	22,7
16	ziemniaki	14,2	9,2	7,2	5,8	7,2
17	buraki cukrowe	1,9	1,6	1,9	1,6	1,7
Zbiory w tys. t:						
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	2192,3	2419,8	2769,4	2601,0	2111,3
19	w tym: pszenica	445,6	428,6	484,8	456,7	414,1
20	żyto	765,4	667,4	779,5	691,7	562,0
21	ziemniaki ^d	4240,8	2071,4	1844,6	1262,8	1343,6
22	buraki cukrowe	961,8	767,2	972,5	907,1	1020,0
Plony z 1 ha w dt:						
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	19,8	25,3	28,1	26,4	20,9
24	w tym: pszenica	26,8	32,6	36,1	33,7	27,3
25	żyto	16,7	21,6	24,3	22,3	17,8
26	ziemniaki ^d	187	173	188	160	135
27	buraki cukrowe	317	362	373	409	433
Zwierzęta gospodarskie:						
bydło (stan w czerwcu):						
28	w tysiącach sztuk	926,5	924,8	949,8	954,3	984,6
29	na 100 ha użytków rolnych w szt.	39,3	43,8	44,5	44,7	46,1
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
30	w tysiącach sztuk	1821,6	1950,5	1824,7	2026,6	2066,4
31	na 100 ha użytków rolnych w szt.	77,4	92,5	85,4	94,9	96,8
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:						
32	żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e w kg	161,1	207,9	190,0	212,7	228,8
33	mleka krowiego w l	796	959	957	1026	1068

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa; użytki rolne bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Dane Powszechnego
^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubo
^a Data are presented according to the official residence of the land user; agricultural land excluding non-farm land. ^b Data of the Agricultural
kitchen gardens. ^e Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)						
TOURISM (cont.)						
50	55	53	56	59	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
8,0	8,3	8,1	8,2	8,4	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
1548	1514	1666	1544	1645	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:						
203	189	180	176	174	radio	4
196	182	173	170	168	television	5
320	325	376	405	391	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	6
117	135	148	156	162	of which hotels	7
69,0	77,9	78,0	82,3	80,9	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
482	521	534	606	628	Tourists accommodated per 1000 population	9
LEŚNICTWO						
AND FORESTRY						
2194,5	2138,0	2190,3	2016,8 ^b	2071,0	Agricultural land (as of June) in thous. ha	10
95,3	96,9	96,5	94,6 ^b	95,4	of which in good agricultural condition in %	11
1398,5	1381,4	1421,0	1208,8 ^b	1189,7	Sown area (as of June) ^c in thous. ha	12
of which in %:						
72,6	73,5	73,2	72,9	71,9	basic cereals (including cereal mixed)	13
9,3	9,4	9,8	10,5	8,9	of which: wheat	14
19,7	21,1	20,6	16,5	17,4	rye	15
5,9	5,9	6,0	4,5	4,4	potatoes	16
1,6	1,2	1,0	1,0	1,1	sugar beets	17
Crop production in thous. t:						
2576,5	2747,3	2837,0	2405,7	2212,9	basic cereals (including cereal mixed)	18
428,5	461,1	486,9	439,2	339,8	of which: wheat	19
555,0	672,5	647,1	453,6	413,6	rye	20
1656,1	1568,8	1404,0	1210,1	1114,1	potatoes ^d	21
944,7	614,0	692,9	528,1	504,2	sugar beets	22
Yields per 1 ha in dt:						
25,4	27,1	27,3	27,3	25,9	basis cereals (including cereal mixed)	23
33,1	35,3	34,9	34,6	32,2	of which: wheat	24
20,1	23,1	22,1	22,8	20,0	rye	25
201	191	166	219	209	potatoes ^d	26
432	382	479	449	400	sugar beets	27
Livestock:						
cattle (as of June):						
1005,8	1038,7	989,8	1059,5 ^b	1016,7	in thousand heads	28
45,8	48,6	45,2	52,5 ^b	49,1	per 100 ha of agricultural land in heads	29
pigs (as of the end of July):						
1926,4	1562,2	1331,8	1440,2 ^b	1299,7	in thousand heads	30
87,8	73,1	60,8	71,4 ^b	62,8	per 100 ha of agricultural land in heads	31
Production per 1 ha of agricultural land:						
217,4	213,2	215,6	265,4	260,9	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^e	32
1049	1159	1120	1375	1280	in kg	
					of cows' milk in l	33

Spisu Rolnego 2010. ^c Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przysiaranie (nawozy zielone), jowej ciepłej.

Census 2010. ^c Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
ROLNICTWO ^a / AGRICULTURE ^a						
1	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych:					
	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg.....	291	142	148	180	147
2	ziemniaki w kg.....	35	49	43	30	29
3	buraki cukrowe w kg.....	408	364	445	425	478
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	92	150	143	166	182
5	mleko krowie w l.....	518	663	709	815	800
Zużycie nawozów ^c w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:						
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi).....	76,1	74,3	78,0	78,7	108,4
7	wapniowych.....	54,1	52,0	54,7	54,6	47,6
8	Ciągniki rolnicze ^e na 100 ha użytków rolnych w szt.	7,6	9,1	8,9	9,7	.
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	788,9	795,0	795,7	798,5	803,8
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
10	w tysiącach hektarów.....	778,2	783,6	784,3	787,0	792,1
11	na 1 mieszkańca w ha	0,152	0,153	0,152	0,153	0,153
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	21,9	22,0	22,1	22,1	22,3
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	198,7	216,1	230,2	228,1	226,3
PRZE INDU						
Produkcja sprzedana przemysłu:						
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	134376,6	158084,5
15	2005 = 100 (ceny stałe)	100,0	115,1
16	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące).....	.	.	.	401263	456779
17	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące).....	.	.	.	26091	30609
BUDO CONST						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^f (ceny bieżące):						
18	w milionach złotych.....	.	.	.	9074,0	11261,5
19	w tym sektor prywatny w %.....	.	.	.	95,6	95,8
20	na 1 mieszkańca w zł.....	.	.	.	1762	2181
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^g :						
21	w kilometrach	1782	1701	1709	1710	1707
22	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,0	4,8	4,8	4,8	4,8
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
23	w kilometrach	28545	27934	28824	29567	30032
24	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,2	78,5	81,0	83,1	84,5
Samochody osobowe zarejestrowane ^h :						
25	w tysiącach sztuk	1472,6	1739,9	1821,2	1904,0	2078,4
26	na 1000 ludności	288	339	354	369	402

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa; użytki rolne bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Wolowie, cielęce, wie e Do 2004 r. stan w dniu 31 XII, od 2005 r. stan w czerwcu. ^f Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót; stwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. ^h W 2011 r. łącznie z posiadającymi

^a Data are presented according to the official residence of the land user; agricultural land excluding non-farm land. ^b Beef, veal, pork, mutton, 2004 as of 31 XII, since 2005 as of June. ^f Realized by construction units — by place of performing works; data concern economic entities employ administrators of railway infrastructure. ^h In 2011 including having temporary permission given at the end of the year.

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.) AND FORESTRY (cont.)						
					Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land:	
110	111	182	228	225	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	1
26	30	27	27	30	potatoes in kg	2
430	289	316	247	250	sugar beets in kg	3
168	167	171	217	223	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in kg	4
775	824	827	878	892	cows' milk in l	5
					Consumption of fertilizers ^c in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:	
110,6	115,5	92,3	96,7 ^d	99,7	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
26,0	23,3	16,0	22,8 ^d	23,7	lime	7
10,5	10,3	10,1	10,6 ^d	.	Agricultural tractors ^e per 100 ha of agricultural land in units	8
805,6	808,9	814,0	820,7	822,3	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
					Forest areas (as of 31 XII):	
793,9	797,1	802,1	808,8	810,2	in thousand hectares	10
0,153	0,153	0,154	0,154	0,153	per capita in ha	11
22,3	22,4	22,6	22,7	22,8	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
231,7	229,4	226,8	230,9	254,1	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	13
MYŚL STRY						
					Sold production of industry:	
170849,6	184379,9	181570,0	199318,9	229106,8	in million zlotys (current prices)	14
124,3	132,5	132,8	141,0	143,8	2005 = 100 (constant prices)	15
470888	488261	501317	557088	633930	per employee in zł (current prices)	16
32992	35492	34825	37918	43439	per capita in zł (current prices)	17
WNICTWO RUCTION						
					Sales of construction and assembly production ^f (current prices):	
13537,5	16406,1	17098,8	17247,8	19645,2	in million zlotys	18
96,5	96,3	96,4	98,8	99,2	of which private sector in %	19
2614	3158	3279	3281	3725	per capita in zł	20
— stan w dniu 31 XII CATIONS — as of 31 XII						
					Railway lines operated — standard gauge ^g :	
1708	1746	1766	1683	1709	in kilometres	21
4,8	4,9	5,0	4,7	4,8	per 100 km ² of total area in km	22
					Hard surface public roads (urban and non-urban):	
30567	31012	32973	33700	34588	in kilometres	23
86,0	87,2	92,7	94,8	97,3	per 100 km ² of total area in km	24
					Registered passenger cars ^h :	
2284,8	2518,9	2522,0	2619,4	2737,9	in thousand units	25
440	484	483	497	518	per 1000 population	26

przowie, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. c Pod zbiory danego roku. d Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. g Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych wydane w końcu roku.

horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. c In crop production during a given year. d Data of the Agricultural Census 2010. e Until ing more than 9 persons. g Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
1	Placówki pocztowe ^a :					
	w liczbach bezwzględnych.....	886	854	870	865	871
2	na 100 tys. ludności.....	17,3	16,6	16,9	16,8	16,8
3	Telefoniczne łącza główne ^b :					
	w tysiącach.....	1762,0	1907,1	2012,6	1878,3	1834,1
4	na 1000 ludności.....	344,5	371,3	391,1	364,2	354,6
HAN TRA						
5	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
	w milionach złotych.....	94589,7	112612,1	120338,9	123774,3	140959,2
6	na 1 mieszkańca w zł.....	18506	21950	23414	24033	27293
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.....	60,7	$\frac{51,1}{60,1}$ ^c	46,4	54,3	50,3
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep.....	84	$\frac{100}{85}$ ^c	111	95	103
FINANSE PUBLIC						
Budżety gmin^e						
Dochody:						
9	w milionach złotych.....	8353,4 ^f	4232,6	4795,5	5394,2	6429,7
10	na 1 mieszkańca w zł.....	1807 ^f	1433	1619	1817	2158
Wydatki:						
11	w milionach złotych.....	8945,6 ^f	4268,5	4878,5	5515,3	6491,3
12	na 1 mieszkańca w zł.....	1936 ^f	1445	1647	1857	2179
Budżety miast na prawach powiatu						
Dochody:						
13	w milionach złotych.....	948,1 ^f	5912,3	7175,6	8722,4	10081,4
14	na 1 mieszkańca w zł.....	1937 ^f	2717	3295	4000	4614
Wydatki:						
15	w milionach złotych.....	1029,3 ^f	6162,7	7537,4	8871,4	9627,6
16	na 1 mieszkańca w zł.....	2103 ^f	2832	3461	4068	4406
Budżety powiatów						
Dochody:						
17	w milionach złotych.....	1913,1 ^f	1229,8	1421,9	1584,1	1781,9
18	na 1 mieszkańca w zł.....	414 ^f	416	480	533	598
Wydatki:						
19	w milionach złotych.....	1944,8 ^f	1257,5	1435,0	1580,9	1832,3
20	na 1 mieszkańca w zł.....	421 ^f	426	485	532	615
Budżet województwa						
Dochody:						
21	w milionach złotych.....	397,0	502,0	1481,9	1592,1	2121,3
22	na 1 mieszkańca w zł.....	78	98	288	309	411
Wydatki:						
23	w milionach złotych.....	406,6	517,2	1078,0	1697,3	2361,8
24	na 1 mieszkańca w zł.....	80	101	210	330	457

^a Dane dotyczą poczty publicznej; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą operatorów w liczniku — porównywalnie z 2004 r., w mianowniku — porównywalnie z 2000 r.; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Handel i gastronomia”, ust. 9 na str. Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującym w 2000 r. ^c Bez dochodów i wydatków gmin Warszawy; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Finanse publiczne”, ust. 4 na str. 326.

^a Data concern public post; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public telecommu comparable with 2004; in denominator — comparable with 2000; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 9 on page 308. Census 2002 in the administrative division obligatory in 2000. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with chapter “Public finance”, item 4 on page 326.

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
— stan w dniu 31 XII (dok.)						
CATIONS — as of 31 XII (cont.)						
883	874	886	893	926	Post offices ^a :	1
17,0	16,8	17,0	17,0	17,5	in absolute numbers	2
					per 100 thous. population	
1737,3	1644,6	1521,5	1652,0	1295,9	Fixed main line ^b :	3
334,8	316,0	291,3	313,7	245,2	in thousands	4
					per 1000 population	
DEL						
DE						
156419,3	175421,5	183052,7	185504,2	200046,0	Retail sales (current prices):	5
30206	33767	35109	35290	37929	in million zlotys	6
					per capita in zł	
48,0	49,9	48,4	49,3	46,1	Shops (as of 31 XII) in thous.	7
108	104	108	107	115	Population (as of 31 XII) per 1 shop	8
PUBLICZNE ^d						
FINANCE ^d						
7075,6	7726,9	7989,7	8719,0	9247,8	Budgets of gminas^e	
2366	2572	2645	2828	2987	Revenue:	9
					in million zlotys	10
					per capita in zł	
6992,2	8051,2	8743,1	9321,0	9568,9	Expenditure:	11
2338	2680	2894	3023	3091	in million zlotys	12
					per capita in zł	
Budgets of cities with powiat status						
Revenue:						
11421,6	12046,9	11936,0	12405,7	13302,9	in million zlotys	13
5220	5500	5442	5707	6106	per capita in zł	14
Expenditure:						
10735,4	12359,7	13389,8	14346,8	14404,1	in million zlotys	15
4906	5643	6105	6600	6611	per capita in zł	16
Budgets of powiats						
Revenue:						
1963,3	2210,1	2331,5	2648,3	2711,8	in million zlotys	17
657	736	772	859	876	per capita in zł	18
Expenditure:						
1945,1	2219,2	2490,5	2783,1	2765,0	in million zlotys	19
650	739	824	903	893	per capita in zł	20
Budget of voivodship						
Revenue:						
2482,6	2560,2	2950,9	2452,9	2457,7	in million zlotys	21
479	493	566	467	466	per capita in zł	22
Expenditure:						
2728,3	3079,2	3244,3	2508,6	2595,4	in million zlotys	23
527	593	622	477	492	per capita in zł	24

telekomunikacyjnych sieci publicznej. *c* W związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów, dane za 2003 r. podano w dwóch ujęciach: 308. *d* Przeliczeń danych na 1 mieszkańca za 2000 r. dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego mających również status miasta na prawach powiatu. *f* Dane nieporównywalne z danymi za lata 2003—2011 w związku ze zmianą ustroju m.st.

nication network. *c* Due to change in the method of shop survey in 2004, the data for 2003 are presented in two approaches: in numerator — *d* Calculations of data per capita for 2000 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing powiat status. *f* Data are not comparable with data for 2003—2011 due to change of Capital City Warszawa system; see general notes to the

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2003	2004	2005	2006
INWESTYCJE. INVESTMENTS.						
1	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
2	w milionach złotych	41930,0 ^a	25697,3	27285,8	29018,7	33284,3
2	na 1 mieszkańca w zł.....	8203 ^a	5009	5309	5634	6445
3	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
3	przemysłu
4	transportu i gospodarki magazynowej.....
5	informacji i komunikacji.....
6	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
7	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
7	w milionach złotych	298304,6 ^a	361999,4	378207,3	396704,4	407013,2
8	na 1 mieszkańca w zł.....	58319 ^a	70486	73495	76915	78700
9	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
9	przemysłu
10	transportu i gospodarki magazynowej ^Δ
11	informacji i komunikacji.....
12	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY						
13	Ogółem: w tysiącach	520,4	575,6	585,5	601,7	609,6
14	na 10 tys. ludności	1017	1121	1138	1167	1179
15	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
15	w tysiącach.....	128,4	145,7	153,5	159,2	166,4
16	2000 = 100	100,0	113,5	119,6	124,0	129,6
17	w tym:					
17	przedsiębiorstwa państwowe	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
18	spółdzielnie	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
19	spółki handlowe.....	44,4	56,6	60,4	63,6	68,4
20	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	15,0	17,1	18,0	19,1	20,6
21	spółki cywilne.....	54,0	51,3	51,4	51,8	52,2
22	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
22	w tysiącach.....	392,0	429,9	432,0	442,5	443,2
23	2000 = 100	100,0	109,7	110,2	112,9	113,1
24	na 10 tys. ludności	766	837	839	858	857
RACHUNKI REGIONAL						
25	Produkt krajowy brutto:					
25	w milionach złotych (ceny bieżące)	152079	175146	191303	209167	229223
26	rok poprzedni = 100 (ceny stałe)	104,7	106,4	108,9
27	na 1 mieszkańca ^e w zł (ceny bieżące).....	29753	34139	37222	40613	44383
28	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
28	w milionach złotych	135294	154623	170016	184285	201360
29	na 1 mieszkańca ^e w zł.....	26469	30139	33080	35782	38988
30	Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
30	w milionach złotych (nominalne).....	91046	102418	107654	111037	118159
31	rok poprzedni = 100 (realne).....	.	100,6	101,9	101,0	105,2
32	na 1 mieszkańca ^e w zł (nominalne).....	17813	19963	20946	21560	22879

^a Dane nieporównywalne z danymi za lata 2003—2011 w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 347. ^c Dane obliczono na podstawie danych z poprzedniej edycji Rocznika. ^d Dane obliczono na podstawie danych z poprzedniej edycji Rocznika. ^e Dane obliczono na podstawie danych z poprzedniej edycji Rocznika.

^a Data are not comparable with data for 2003—2011 due to amendments of the Act of Accounting. ^b Including value of public roads, streets listed in the previous edition of the Yearbook; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 347. ^c Data were calculated on the basis of data from the previous edition of the Yearbook. ^d Data were calculated on the basis of data from the previous edition of the Yearbook. ^e Data were calculated on the basis of data from the previous edition of the Yearbook.

2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
ŚRODKI TRWAŁE						
FIXED ASSETS						
41545,4	47314,5	45479,9	43333,3	45781,4	<i>Investment outlays (current prices):</i>	
8023	9108	8723	8244	8680	<i>in million zlotys</i>	1
.	21,6	20,3	22,6	20,8	<i>per capita in zł</i>	2
.	13,6	16,7	13,6	15,2	<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	
.	11,6	11,0	12,8	10,8	<i>industry</i>	3
.	13,4	14,2	13,7	11,3	<i>transportation and storage</i>	4
					<i>information and communication</i>	5
					<i>real estate activities</i>	6
					<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
440015,3	477820,5	513452,2	550436,3	586354,8	<i>in million zlotys</i>	7
84806	91809	98322	104505	110934	<i>per capita in zł</i>	8
.	22,9	22,4	21,9	22,2	<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>	
.	17,6	17,7	17,9	18,3	<i>industry</i>	9
.	9,8	9,7	10,4	10,1	<i>transportation and storage^b</i>	10
.	17,7	18,2	17,9	17,5	<i>information and communication</i>	11
					<i>real estate activities</i>	12
REJESTRZE REGON^c — stan w dniu 31 XII						
IN THE REGON REGISTER^c — as of 31 XII						
627,3	649,4	646,7	681,0	675,1	<i>Total: in thousands</i>	13
1209	1248	1238	1293	1277	<i>per 10 thous. population</i>	14
173,6	178,3	184,2	194,1	203,0	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
135,2	138,8	143,4	151,1	158,1	<i>in thousands</i>	15
					<i>2000 = 100</i>	16
					<i>of which:</i>	
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>state owned enterprises</i>	17
3,3	3,2	3,2	3,2	3,1	<i>co-operatives</i>	18
73,8	77,7	82,7	89,3	95,9	<i>commercial companies</i>	19
22,4	23,5	24,3	25,6	26,9	<i>of which with foreign capital participation</i>	20
52,8	52,5	52,2	53,5	54,5	<i>civil law partnerships</i>	21
					<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
453,7	471,1	462,5	487,0	472,1	<i>in thousands</i>	22
115,7	120,2	118,0	124,2	120,4	<i>2000 = 100</i>	23
874	905	886	925	893	<i>per 10 thous. population</i>	24
REGIONALNE^d						
ACCOUNTS^d						
255560	275345	293949	315826	.	<i>Gross domestic product:</i>	
108,3	105,2	103,2	105,2	.	<i>in million zlotys (current prices)</i>	25
49350	53002	56378	60359	.	<i>previous year = 100 (constant prices)</i>	26
				.	<i>per capita^e in zł (current prices)</i>	27
				.	<i>Gross value added (current prices):</i>	
223571	241031	261226	278162	.	<i>in million zlotys</i>	28
43173	46397	50102	53161	.	<i>per capita^e in zł</i>	29
				.	<i>Gross disposable income in the households sector:</i>	
126790	137854	151801	160152	.	<i>in million zlotys (nominal)</i>	30
105,0	104,6	106,5	103,0	.	<i>previous year = 100 (real)</i>	31
24484	26536	29115	30608	.	<i>per capita^e in zł (nominal)</i>	32

ných, ulic i placów. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d Dane za lata 2007—2009 zmieniono w stosunku do wie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

and squares. ^c Excluding persons tending private farms in agricultural. ^d Data for the years 2007—2009 were revised in relation to data published on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R.
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII						
Powierzchnia w km ²	7780	12090	5763	517	5104	4304
Total area in km ²						
Powiaty	7	10	7	—	6	7
Powiaty						
Miasta na prawach powiatu	1	2	1	1	—	—
Cities with powiat status						
Gminy	65	91	51	1	58	48
Gminas						
Miasta	13	17	11	1	23	20
Towns						
Miejscowości wiejskie	1965	2590	1407	—	1211	1381
Villages						
Sołectwa	1683	2282	1098	—	1105	1153
Village administration units						
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	65,5	658,1	1617,4	284,8	82,3	62,1
Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³						
w tym — w % — na cele: of which — in % — for purposes of:						
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	41,8	89,2	97,6	63,7	4,4	14,9
production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)						
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	50,6	5,4	1,6	36,3	75,1	54,2
exploitation water-line system ^b						
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi: Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:						
wymagające oczyszczania w hm ³	29,5	26,9	19,5	112,7	25,4	32,8
requiring treatment in hm ³						
w tym oczyszczane w %	99,9	99,5	99,8	53,1	99,8	99,7
of which treated in %						
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^c (stan w dniu 31 XII): Municipal wastewater treatment plants ^c (as of 31 XII):						
liczba	73	66	43	5	50	51
number						
przepustowość w dam ³ /d	84,3	109,3	85,8	521,7	84,9	158,8
capacity in dam ³ /24 h						
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	50,1	46,3	58,5	51,4	51,5	59,9
Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d						
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:						
pyłowych	1,1	0,9	1,3	1,0	0,3	0,4
particulates						
gazowych	6849,8	4200,5	10719,5	6161,2	259,0	390,9
gases						

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. ^c Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^d Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c On sewerage system. ^d Population connected to — estimated data, the total population — based on balances.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>						
pyłowych..... <i>particulates</i>	70,3	99,7	99,8	99,8	87,6	94,2
gazowych (bez dwutlenku węgla)..... <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	28,6	45,3	51,1	33,1	20,7	59,5
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t..... <i>Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>	534,9	780,3	1200,3	4029,4	617,4	398,3
w tym w %: <i>of which in %:</i>						
poddane odzyskowi..... <i>recovered</i>	85,7	89,2	71,3	26,0	95,0	95,0
unięszkodliwione poprzez składowanie ^a <i>treated by landfilled^a</i>	4,3	9,4	21,9	73,8	1,8	2,3
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t..... <i>Waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated^b; end of year) in thous. t</i>	17,1	8172,2	29222,9	5334,4	34,1	144,9
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł: <i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł:</i>						
służące ochronie środowiska..... <i>in environmental protection</i>	196,1	211,0	153,9	407,1	152,9	190,2
służące gospodarce wodnej..... <i>in water management</i>	58,4	55,4	24,6	40,5	49,4	71,6
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>						
w % powierzchni ogólnej..... <i>in % of total area</i>	43,6	14,2	26,1	23,6	43,1	37,5
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	5380	2266	2412	71	2795	2079
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY						
Przestępstwa stwierdzone ^c : <i>Ascertained crimes^c:</i>						
w liczbach bezwzględnych..... <i>in absolute numbers</i>	14100	18309	14750	57644	18685	19063
na 10 tys. ludności..... <i>per 10 thous. population</i>	223	241	236	338	239	247
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^c w %..... <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes^c in %</i>	74,6	72,6	73,9	48,0	67,3	63,3

^a Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^b Na terenach własnych zakładów. ^c Przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.

^a On own plant grounds and other land. ^b On own plant grounds. ^c By the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII)	631010	758056	624600	1708491	786750	776697
<i>Population (as of 31 XII)</i>						
w tym kobiety	322313	382561	318429	924674	404726	403245
<i>of which females</i>						
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104,4	101,9	104,0	118,0	105,9	108,0
<i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>						
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	81	63	108	3303	154	180
<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>						
W % ogółu ludności (stan w dniu 31 XII) — ludność: <i>In % of total population (as of 31 XII) — population:</i>						
w miastach	45,9	37,9	49,5	100,0	53,2	48,9
<i>in urban areas</i>						
w wieku: <i>of age:</i>						
przedprodukcyjnym	19,5	20,5	19,5	15,5	20,9	19,9
<i>pre-working</i>						
produkcyjnym	63,6	62,9	63,5	63,0	63,5	63,5
<i>working</i>						
poprodukcyjnym	16,9	16,6	17,0	21,5	15,6	16,6
<i>post-working</i>						
Urodzenia żywe	6328	8233	6321	18863	9178	8335
<i>Live births</i>						
Zgony	6573	7832	6523	17586	7172	7394
<i>Deaths</i>						
w tym niemowląt	27	24	25	65	25	29
<i>of which infant</i>						
Przyrost naturalny	-245	401	-202	1277	2006	941
<i>Natural increase</i>						
Saldo migracji na pobyt stały: <i>Net migration for permanent residence:</i>						
wewnętrznych	-1227	-1832	-1587	6679	5523	6144
<i>internal</i>						
zagranicznych	26	21	-4	423	78	110
<i>international</i>						
Na 1000 ludności: <i>Per 1000 population:</i>						
urodzenia żywe	10,02	10,85	10,11	11,08	11,73	10,79
<i>live births</i>						
zgony ^a	10,41	10,32	10,43	10,33	9,16	9,57
<i>deaths^a</i>						
przyrost naturalny	-0,39	0,53	-0,32	0,75	2,56	1,22
<i>natural increase</i>						
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,90	-2,39	-2,54	4,17	7,16	8,09
<i>internal and international net migration for perma- nent residence</i>						
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	4,27	2,92	3,96	3,45	2,72	3,48
<i>Infant deaths per 1000 live births</i>						

^a Łącznie ze zgonami niemowląt.
^a Including infant deaths.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES						
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Employed persons^{ab} (as of 31 XII) in thous.</i>	210,1	261,0	194,8	1075,2	229,4	291,7
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	57,4	98,9	62,1	5,1	36,0	41,0
przemysł i budownictwo <i>industry and construction</i>	55,0	53,5	44,7	154,7	70,1	71,5
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwatero- wanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja <i>trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ informa- tion and communication</i>	42,2	49,4	37,3	364,9	60,7	102,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa ryнку nieruchomości ^Δ <i>financial and insurance activities; real estate activities</i>	4,8	4,5	3,9	124,3	6,6	9,0
pozostałe usługi <i>other services</i>	50,6	54,6	46,7	426,2	55,9	68,0
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	42,8	46,5	60,1	41,6	30,4	25,3
w tym kobiety <i>of which women</i>	22,5	23,6	29,3	20,2	14,1	12,6
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII): <i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>						
w wieku do 25 lat <i>aged up to 25 years</i>	22,1	26,9	19,2	8,4	19,7	16,7
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok <i>out of work for longer than 1 year</i>	37,7	40,7	46,0	37,8	31,5	33,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate^b (as of 31 XII) in %</i>	16,9	15,1	23,6	3,7	11,7	8,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^c w zł ... <i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>	3572,04	3125,97	3207,74	4936,36	3391,03	3847,37
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>						
wodociągowej <i>water-line</i>	10103,1	10163,2	5559,7	2121,8	6134,3	6995,5
kanalizacyjnej ^d <i>sewerage^d</i>	1271,5	1776,6	1706,1	1957,2	1972,4	2624,1
gazowej <i>gas-line</i>	809,2	1024,9	1106,5	2746,6	2977,5	4103,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII): <i>Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):</i>						
wodociągowe <i>water-line system</i>	111487	142315	104039	58460	125506	151911
kanalizacyjne <i>sewerage system</i>	30558	43978	34935	36291	55672	77944
gazowe ^e <i>gas-line system^e</i>	19145	22035	27961	96583	86108	110893

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. *b* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. *c* Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. *d* Łącznie z kolektorami. *e* Łącznie z przyłączami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych.

a By actual workplace and kind of activity. *b* Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. *c* Excluding economic entities employing up to 9 persons. *d* Including collectors. *e* Including with connections leading to non-residential buildings.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:						
wody z wodociągów w hm ³ water from water-line system in hm ³	21,2	22,4	17,8	84,4	20,5	26,5
energii elektrycznej w miastach w GWh electricity in urban areas in GWh	193,3	205,7	210,1	1699,3	405,3	391,5
gazu z sieci ^a w hm ³ gas from gas-line system ^a in hm ³	33,0	35,0	47,7	240,2	166,4	253,2
Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31 III): Dwelling stocks ^b (as of 31 III):						
mieszkania w tys. dwellings in thous.	207,0	245,1	207,6	851,9	267,6	287,9
przeciętna liczba izb w mieszkaniu average number of rooms per dwelling	3,89	4,00	3,55	3,18	3,91	3,91
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area of dwelling in m ²	73,14	78,66	69,49	55,86	78,30	81,04
Mieszkania oddane do użytkowania: Dwellings completed:						
mieszkania dwellings	1642	2014	1532	9356	5729	4841
izby rooms	7171	10086	7843	28602	25210	25258
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² useful floor area of dwellings in m ²	169787	235475	186757	742519	623312	706011

EDUKACJA^c I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^c — as of beginning of the school year

Szkoły dla dzieci i młodzieży ^d . Schools for children and youth ^d :						
podstawowe primary	254	401	253	259	271	216
gimnazja lower secondary	122	179	101	187	148	118
zasadnicze zawodowe basic vocational	24	38	22	20	21	17
licea ogólnokształcące ^e general secondary ^e	50	48	41	139	36	46
licea profilowane specialized secondary	11	18	7	11	13	8
technika ^f technical secondary ^f	36	42	37	59	28	27

^a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^b Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań. ^c Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 187. ^d Bez szkół specjalnych. ^{e, f} Łącznie z: ^e — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^f — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^b Data of the Population and Housing Census. ^c See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 187. ^d Excluding special schools. ^{e, f} Including: ^e — supplementary general secondary schools, ^f — technical supplementary schools as well as general art schools leading to professional certification.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego (dok.) EDUCATION ^a — as of beginning of the school year (cont.)						
Szkoły policealne ^b Post-secondary schools ^b	62	64	38	113	18	23
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 6 lat..... Children attending pre-primary education establish- ments aged 6	4811	6281	5064	8905	6751	6443
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^b : Pupils and students of schools for children and youth ^b :						
podstawowych..... primary	37998	47549	37126	85132	51968	48483
gimnazjach..... lower secondary	21946	27663	21416	36785	25524	23024
zasadniczych zawodowych..... basic vocational	3623	3921	3541	2191	2989	1994
liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	11870	13830	10835	39217	9013	8580
liceach profilowanych..... specialized secondary	1168	1827	425	868	1152	503
technikach ^d technical secondary ^d	8834	11816	9218	16187	7359	5953
Uczniowie szkół policealnych ^b Post-secondary schools students ^b	6313	6582	4049	14946	2286	2409
Dzieci w przedszkolach ^e na 100 miejsc..... Children attending nursery schools ^e per 100 places	103	100	96	95	94	92

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Liczba ludności na: Population per:						
łóżko w szpitalach ogólnych ^f bed in general hospitals ^f	211	254	264	164	305	257
podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^g provider of out-patient health care ^g	1834	1596	1826	1615	2676	2284
aptekę ogólnodostępną ^h generally available pharmacy ^h	4097	4098	4030	2966	3782	3579
Domy i zakłady pomocy społecznej: Social welfare homes and facilities:						
placówki (bez filii)..... centres (excluding subbranches)	23	27	19	52	47	52
miejsca (z filiami)..... places (with subbranches)	1936	2098	1564	3788	2023	3097

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 187. ^b Bez szkół specjalnych. ^c, ^d Łącznie z: ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; bez dzieci w przedszkolach w zakładach opieki zdrowotnej. ^f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^g Ambulatoryjne zakłady opieki zdrowotnej, łącznie z praktykami lekarskimi. ^h Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 217.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 187. ^b Excluding special schools. ^c, ^d Including: ^c — supplementary general secondary schools, ^d — technical supplementary schools as well as general art schools leading to professional certification. ^e Including pre-primary education groups and pre-primary points; excluding children attending nursery schools in health care institutions. ^f Excluding day places in hospital wards, including beds and incubators for newborns. ^g Out-patient health care institutions including medical practices. ^h See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 217.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM						
Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. <i>Public libraries collection (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	3643	4092	2715	3636	2716	2412
Czytelnicy ^a bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności <i>Public library borrowers^a (with branches) per 1000 population</i>	165	136	124	263	149	136
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności <i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	5,3	4,2	4,4	17,8	1,0	4,9
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	677	539	639	4021	69	694
Liczba ludności na 1 miejsce na widowni w stałych salach w teatrach i instytucjach muzycznych <i>Population per seat in fixed halls theatres and music institutions</i>	616	x	591	108	x	1438
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) <i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	53	51	44	114	67	62
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	33	26	24	85	40	51
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) <i>Number of beds (as of 31 VII)</i>	3045	4051	2378	23830	5811	3666
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	1717	1120	1163	20791	3286	3116
Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stay)</i>	183179	206974	186671	4132350	500220	413587
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	129165	105294	117098	3706642	307273	362139
Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>	93945	98102	92585	2464461	307626	255191
w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	6326	11571	9651	899636	17073	32536
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	75450	67421	72131	2275402	216107	241410

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Dotyczy: hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych.
^a Including library points. ^b Concern: hotels, motels, boarding houses and similar establishments.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LEŚNICTWO FORESTRY						
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	133,1	316,3	151,2	7,1	142,2	72,4
<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>						
w tym lasy	131,2	312,0	148,6	7,0	140,2	71,2
<i>of which forests</i>						
las publiczne	82,4	168,4	89,0	4,4	72,8	50,3
<i>public forests</i>						
las prywatne	50,7	147,8	62,2	2,7	69,4	22,1
<i>private forests</i>						
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	16,9	25,8	25,8	13,6	27,5	16,6
<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>						
Zalesienia w ha	318,1	328,2	52,0	—	50,8	14,8
<i>Afforestations in ha</i>						
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny bieżące): <i>Sold production of industry^a (current prices):</i>						
w milionach złotych	61754,4	11541,1	8903,4	95656,7	13815,5	23613,5
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	97766	15213	14238	56164	17651	30556
<i>per capita in zł</i>						
TRANSPORT — stan w dniu 31 XII TRANSPORT — as of 31 XII						
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km: <i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km:</i>						
powiatowe	3039,5	4319,7	2173,7	524,0	1818,4	1806,5
<i>powiat</i>						
gminne	2814,8	3821,5	2174,5	1352,4	2425,3	2962,4
<i>gmina</i>						
HANDEL TRADE						
Targowiska: <i>Marketplaces:</i>						
stałe (stan w dniu 31 XII)	50	68	38	59	57	40
<i>permanent (as of 31 XII)</i>						
sezonowe ^b (w ciągu roku)	27	27	60	517	50	53
<i>seasonal^b (during the year)</i>						
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS						
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^{ac} (ceny bieżące): <i>Investment outlays in enterprises^{ac} (current prices):</i>						
w milionach złotych	2426,2	1374,2	916,6	20094,7	2037,5	2837,9
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	3841	1811	1466	11798	2603	3672
<i>per capita in zł</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo. ^c Według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically. ^c According to investment location.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2011 R. (dok.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębior- stwach ^{ab} (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewi- dencyjne): Gross value of fixed assets in enterprises ^{ab} (as of 31 XII; current book-keeping prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	28641,4	15374,8	13102,4	259421,3	15620,0	44196,5
na 1 mieszkańca w zł..... per capita in zł	45390	20282	20977	151842	19854	56903
PDMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^c — stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^c — as of 31 XII						
Ogółem..... Total	44686	55832	50341	340848	81319	102073
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej..... legal persons and organizational units without legal personality	9410	10980	9987	131758	15815	25002
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodar- czą..... natural persons conducting economic activity	35276	44852	40354	209090	65504	77071
Na 10 tys. ludności..... Per 10 thous. population	708	737	806	1995	1034	1314
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej..... legal persons and organizational units without legal personality	149	145	160	771	201	322
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodar- czą..... natural persons conducting economic activity	559	592	646	1224	833	992
RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2010						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	27069	21079	17199	191766	24012	34700
na 1 mieszkańca ^d w zł..... per capita ^d in zł	43433	28213	27699	111696	31242	45919
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	23841	18566	15148	168897	21148	30562
na 1 pracującego ^e w zł..... per 1 employed person ^e in zł	109838	72566	77728	154992	91311	103087

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Według siedziby jednostki lokalnej. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d Dane obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. ^e Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”); dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b According to local unit. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture. ^d Data were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. ^e For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”); data concerning employed persons were compiled including the results of the Agricultural Census 2010 in calculations of employed persons on private farms in agriculture.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN 2011

As of 31 XII

WARSZAWA

stolica państwa i województwa
capital city of country and voivodship

RADOM

miasta na prawach powiatu
cities with powiat status

— granice województwa
voivodship border

— granice powiatów
powiat borders

— granice gmin
gmina borders

**PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY
JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)**

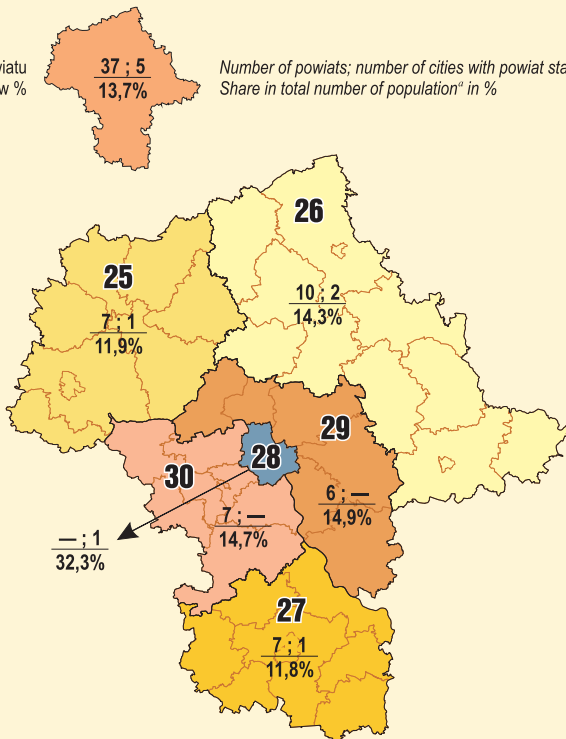
Stan w dniu 31 XII 2011 r.

*DIVISION OF THE MAZOWIECKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO
THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS)
As of 31 XII 2011*

Liczba powiatów; liczba miast na prawach powiatu
Udział w ogólnej liczbie ludności* w %

37 ; 5
13,7%

*Number of powiats; number of cities with powiat status
Share in total number of population** in %*

**PODREGIONY (NTS 3):
SUBREGIONS (NTS 3):**

25 ciechanowsko-płocki

Powiaty Powiats (NTS 4):

- ciechanowski (9)
- gostyniński (5)
- mławski (10)
- płocki (15)
- płoński (12)
- sierpecki (7)
- żuromiński (6)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- Płock (1)

26 ostrołęcko-siedlecki

Powiaty Powiats (NTS 4):

- łosicki (6)
- makowski (10)
- ostrołęcki (11)
- ostrowski (11)
- przasnyski (7)
- pułtuski (7)
- siedlecki (13)
- sokołowski (9)
- węgorzki (9)
- wyszkowski (6)

Miasta na prawach powiatu (NTS 4):

Cities with powiat status (NTS 4):

- Ostrołęka (1)
- Siedlce (1)

27 radomski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- białobrzegi (6)
- kozienicki (7)
- lipski (6)
- przysuski (8)
- radomski (13)
- szydlowiecki (5)
- zwoleński (5)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- Radom (1)

28 m.st. Warszawa

Miasto na prawach powiatu
(NTS 4):

- City with powiat status (NTS 4):
- m.st. Warszawa (1; 18)
- Capital City Warszawa

29 warszawski wschodni

Powiaty Powiats (NTS 4):

- garwoliński (14)
- legionowski (5)
- miński (13)
- nowodworski (6)
- otwocki (8)
- wołomiński (12)

30 warszawski zachodni

Powiaty Powiats (NTS 4):

- grodziski (6)
- grójcecki (10)
- piaseczyński (6)
- pruszkowski (6)
- sochaczewski (8)
- warszawski zachodni (7)
- żyrardowski (5)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5), dla m.st. Warszawy również liczbę dzielnic.

Number of gminas (NTS 5) is given in parentheses, for Capital City Warszawa number of districts as well.

a Odpowiednio: dla województwa — udział w kraju, dla podregionów — udział w województwie.

a Respectively: for voivodship — share in country, for subregions — share in voivodship.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Łyse	53°28'55"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Sienno	51°00'47"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Gostynin	19°15'33"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Samaki	23°07'42"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	2°28'08"	274,7	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°52'09"	263,2	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	35558	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy ^a w km	1669	100,0	<i>Length of borders^a in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
warmińsko-mazurskim	218	13,1	<i>warmińsko-mazurskie</i>
podlaskim	358	21,4	<i>podlaskie</i>
lubelskim	372	22,3	<i>lubelskie</i>
świętokrzyskim	203	12,2	<i>świętokrzyskie</i>
łódzkim	323	19,3	<i>łódzkie</i>
kujawsko-pomorskim	195	11,7	<i>kujawsko-pomorskie</i>

^a Systematyczna weryfikacja przebiegu granic (pozyskiwanie bardziej szczegółowych danych); długości mogą ulegać dalszym zmianom, gdyż dane są nieostateczne.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Systematic verification of borders (gathering of more detailed data); lengths may change, because the data are preliminary.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above sea level in m	SPECIFICATION
Najwyższy położony punkt — na północny- wschód od wsi Ciechostowice i południowy- wschód od wsi Hucisko.....	gm. m-w. Szydłowiec	408	Highest point — north-east of the village Ciechostowice and south-east of the village Hucisko
Najniższy położony punkt — na terenie osiedla Radziwie.....	gm. m. Plock	53	Lowest point — within the settlement Radziwie

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WIĘKSZE RZEKI^a
PRINCIPAL RIVERS^a

RZEKI ^b RIVERS ^b	Długość w km Length in km		Odbiornik ^c Recipient ^c	Powierzchnia zlewni w km ² Drainage basin area in km ²	
	ogółem total	w tym w województwie of which in voivodship		ogółem total	w tym w województwie ^d of which in voivodship ^d
Wisła.....	1070,0	320,0	Morze Bałtyckie Baltic Sea	194424,0	35598,0
Iłzanka.....	76,8	76,8	Wisła	1127,4	993,1
Zagożdżonka.....	39,9	39,9	Wisła	568,5	568,5
Radomka.....	107,0	91,6	Wisła	2109,5	2079,0
Szabasówka.....	22,8	22,8	Radomka	561,4	561,4
Pilica.....	319,0	91,0	Wisła	9273,0	1750,0
Świder.....	89,1	73,9	Wisła	1149,8	962,5
Jeziorka.....	66,3	66,3	Wisła	811,7	805,2
Narew.....	484,0	160,1	Wisła	75175,0	18720,0
Omulew.....	113,7	78,5	Narew	2053,0	793,8
Orz.....	54,3	53,2	Narew	608,8	582,0
Orzyc.....	145,9	129,4	Narew	2144,0	1687,0
Bug.....	772,0	193,4	Narew	39284,1	6495,0
Liwiec.....	126,2	126,2	Bug	2779,0	2739,0
Wkra.....	249,1	177,1	Narew	5322,0	4407,0
Mławka.....	43,4	32,9	Wkra	675,5	567,1
Łydynia.....	72,0	72,0	Wkra	688,1	688,1
Raciążnica.....	56,9	56,9	Wkra	618,5	618,5
Sona.....	67,3	67,3	Wkra	528,0	528,0
Bzura.....	166,2	42,0	Wisła	7787,5	2700,0
Pisia Gagolina.....	58,5	58,5	Bzura	501,7	501,7
Utrata.....	76,5	76,5	Bzura	792,0	784,7
Skra Prawa.....	113,9	105,2	Wisła	1704,0	1295,0

^a O powierzchni zlewni w województwie mazowieckim powyżej 500 km². ^b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. ^c Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. ^d Powierzchnię zlewni w województwie mazowieckim obliczono według mapy w skali 1:500000 „Podział hydrograficzny Polski”.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

^a Of drainage basin area in Mazowieckie voivodship bigger than 500 km². ^b Listed according to hydrographic order. ^c River or reservoir into which the water flows. ^d Drainage basin area in Mazowieckie voivodship was calculated according to 1:500000 of scale map "Hydrographic division of Poland".

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warszawa.

TABL. 5. **WIĘKSZE JEZIORA**
PRINCIPAL LAKES

JEZIORA LAKES	Położenie <i>Placement</i>		Powierzchnia ^a w ha <i>Area^a</i> <i>in ha</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth</i> <i>in m</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Capacity</i> <i>in thous. m³</i>
	dorzecze <i>drainage basin</i>	powiat <i>powiat</i>			
Białe	Skrwa Lewa	gostyniński	150,2	31,5	14885
Ciechomicke	Kanał Dobrzykowski	plocki	47,1	8,2	2201
Górskie.....	Kanał Dobrzykowski	plocki	45,0	7,2	1419
Lucieńskie.....	Skrwa Lewa	gostyniński	203,3	20,0	17015
Łąckie Duże.....	Kanał Dobrzykowski	plocki	55,5	4,7	1665
Przytomne.....	Rakutówka	gostyniński	38,5	8,2	1551
Sumino.....	Skrwa Lewa	gostyniński	35,6	7,0	1200
Szczutowskie.....	Skrwa Prawa	sierpecki	101,0	4,4	1689
Urszulewskie.....	Skrwa Prawa	sierpecki	308,1	6,2	7792
Zdworskie.....	Kanał Dobrzykowski	plocki	355,4	5,0	7556

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

^a *Water and island lake level.*

S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warszawa.

TABL. 6. **DANE STACJI METEOROLOGICZNEJ WARSZAWA**
DATA OF METEOROLOGICAL STATION WARSZAWA

LATA YEARS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
2000	9,6	524	3,8	2282	5,1
2005	8,6	490	3,8	2460	4,9
2010	8,0	798	3,2	2204	5,3
2011	9,1	604	3,1	2418	4,8

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a *Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).*

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykrywania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych. Do 2008 r., zgodnie z art. 12, ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions in voivodship land use** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266 with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o **ocenie jakości wody dostarczonej przez wodociągi** opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.); na podstawie wyników badań przeprowadzanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości przeprowadzonych badań, zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Wodę dostarczaną ludności do spożycia uznaje się za odpowiadającą lub nieodpowiadającą wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu na podstawie wyników badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych.

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction facilities, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

4. Information concerning the **quality of water drawn from waterworks** is compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 on the quality of drinking water intended for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417 with later amendments); on the basis of results of laboratory tests conducted by the State Sanitary Inspection laboratories or other laboratories with a documented quality system of water analyses recognized by the State Sanitary Inspection.

Water supplied to the population for consumption is qualified as meeting or not meeting requirements specified in the above mentioned decree on the basis of results of physicochemical, bacteriological and organoleptic tests.

5. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of wastewater treatment plants** concerns the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

6. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz.U. Nr 7, poz. 40 z późn. zm.).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewni m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogen removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e., wastewater treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical wastewater treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning the **population connected to wastewater treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of the population connected to urban and rural wastewater treatment plants.

6. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be

przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotwórczych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hald, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnyymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 — na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwienie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, haldy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001 (unified text: Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243), which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 — on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Przez **zreultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „Natura 2000”, która mieści się w ich granicach.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploato-

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include since 2005 the part of the areas within the “Natura 2000” programme, which is located within their borders.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220 with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

wanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne — fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie, a także do 2009 r. powiatowe i gminne) oraz do 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych — są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 XI 2009 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 215, poz. 1664) oraz ustawą z dnia 27 VIII 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) z dniem 1 I 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej uległy likwidacji, a ich przychody z tytułu opłat i kar środowiskowych oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety powiatów i gmin, natomiast z dniem 31 XII 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych uległ likwidacji, a jego przychody z tytułu z opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety województw.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as until 2009 powiat and gmina) and until 2010 Agricultural Land Protection Fund — are funds created from income originating from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, landfilling waste as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground); the fines for violating environmental protection requirements; the repayments of loans granted for investors and the payments for exclusion agricultural land from production.

According to the Law on Amending the Environmental Protection Law and some other laws, dated 20 XI 2009 (Journal of Laws No. 215, item 1664) as well as the law Regulations introducing the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (Journal of Laws No. 157, item 1241 with later amendments) as of 1 I 2010, the powiat and gmina environmental protection and water management funds were liquidated and their revenues from environmental payments and fines as well as cash and liabilities were assumed by the powiats and gminas budgets, while as of 31 XII 2010, the Agricultural Land Protection Fund was liquidated and its revenues from payments for exclusion agricultural land from production as well as cash and liabilities were assumed by the voivodships budgets.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (7). **STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012		SPECIFICATION
	w ha in ha	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2011 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011		
Powierzchnia ogólna	3555847	3555847	—	Total area
Użytki rolne	2437791	2430488	-7303	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	1723540	1715359	-8181	<i>arable land</i>
sady	84054	85423	+1369	<i>orchards</i>
łąki trwałe	280052	279747	-305	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	248780	248142	-638	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	79068	79310	+242	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	4957	5199	+242	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	17340	17308	-32	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	844734	851002	+6268	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
las	808810	812973	+4163	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	35924	38029	+2105	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	41162	40545	-617	<i>Lands under surface waters flowing</i>
płynącymi	37720	37234	-486	<i>flowing</i>
stojącymi	3442	3311	-131	<i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane...	187802	189909	+2107	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	44459	45702	+1243	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	11119	11154	+35	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	18487	18975	+488	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudo- wane	5514	5506	-8	<i>urbanized non- built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypoczynku	5028	5053	+25	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	102730	102922	+192	<i>transport areas</i>
drogi	89836	90008	+172	<i>roads</i>
kolejowe	10586	10566	-20	<i>railway</i>
inne	2308	2348	+40	<i>others</i>
użytki kopalne	465	597	+132	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	1551	1772	+221	<i>Ecological arable lands</i>
Nieuzytki	35491	35435	-56	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	7316	6696	-620	<i>Miscellaneous land</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
O G Ó Ł E M	382	305	197	242	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	159	164	91	100	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I—II.....	15	12	3	2	mineral: I—II
III.....	99	86	61	62	III
IV.....	35	54	19	26	IV
organiczne: IV.....	1	6	3	3	organic: IV
V—VI.....	9	6	5	7	V—VI
Inne grunty rolne	148	101	76	64	Other agricultural land
Grunty leśne	75	40	30	78	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe.....	180	146	108	95	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	38	54	17	38	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne.....	40	6	8	8	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne.....	58	13	30	25	Minerals
Pod zbiorniki wodne.....	12	—	—	16	Water reservoirs
Na inne cele.....	54	86	34	61	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 62.

Ź r ó d ł o: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land, see general notes, item 1 on page 62.

S o u r c e: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	5061	4273	4007	4101	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane.....	5011	4244	3755	3823	devastated
zdegradowane.....	50	29	252	278	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	132	32	56	29	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	13	28	29	4	agricultural
leśne.....	3	4	18	2	forest
zagospodarowane.....	14	18	42	24	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	2393,3	2752,7	2825,3	2770,1	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych.....	1967,8	2356,3	2436,1	2388,0	86,2	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1927,8	2323,3	2410,3	2360,3	85,2	surface
podziemne	39,9	31,9	25,1	27,0	1,0	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	98,8	98,3	89,9	88,4	3,2	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	326,7	298,2	299,3	293,6	10,6	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe.....	200,5	159,0	145,4	138,3	5,0	waters: surface
podziemne	126,2	139,1	153,9	155,3	5,6	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
OGÓŁEM	2312,4	2695,1	2764,5	2714,5	100,0	TOTAL
Przemysł.....	1962,7	2354,6	2434,2	2384,5	87,8	Industry
w tym na cele produkcyjne	1950,3	2344,3	2417,1	2377,8	87,6	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	98,8	98,3	89,9	88,4	3,3	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	250,9	242,3	240,5	241,6	8,9	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	16058	12543	11411	12229	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha.....	3162	3137	3188	2994	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	98754	98263	89885	88445	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	32072	31649	23957	27511	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	2,0	2,5	2,1	2,2	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych.....	66682	66614	65928	60934	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	21,1	21,2	20,7	20,4	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie ze ściekami.
^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including wastewater.

TABL. 7 (13). **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA^a W 2011 R.**
QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^b — w % ludności korzystającej z wodociągów — zaopatrywana w wodę Population ^b — in % of population using waterworks — supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym non meeting sanitary requirements	
Wodociągi ^c o wydajności w m ³ /d:			Waterworks ^c with a capacity of m ³ /24 h:
poniżej 100.....		92,7	7,3 below 100
100— 1000.....		92,6	7,4 100— 1000
1001— 10000.....		97,1	2,9 1001— 10000
10001—100000.....		47,5	52,5 10001—100000
powyżej 100000.....		100,0	— over 100000

^a Patrz uwagi ogólne, ust.4 na str. 63. ^b Na podstawie szacunków. ^c Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes, item 4 on page 63. ^b Estimated data. ^c Providing collective water supply of the population.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (14). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE
GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	2165,2	2524,2	2637,4	2559,5	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	1916,9	2314,0	2403,3	2351,3	91,9	discharged directly by plants ^b
w tym wody chłodnicze.....	1883,2	2284,9	2365,2	2312,6	90,4	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	248,3	210,2	234,1	208,2	8,1	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczenia..	282,0	239,4	272,2	246,9	9,6	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane.....	184,0	171,2	221,4	193,7	7,6	treated
mechanicznie.....	6,7	3,6	4,0	4,1	0,2	mechanically
chemicznie ^c	1,2	0,8	5,5	5,1	0,2	chemically ^c
biologicznie.....	157,0	72,0	54,6	49,3	1,9	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	19,2	94,9	157,4	135,2	5,3	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane.....	98,0	68,2	50,8	53,2	2,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,3	0,9	0,3	0,4	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	95,7	67,3	50,5	52,8	2,1	discharged by sewerage system

^a Dane za lata 2010 i 2011 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany metodologii badania ścieków komunalnych. ^b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^c Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Data for 2010 and 2011 are not strictly comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater survey. ^b Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and wastewater. ^c Since 2003 refers only to industrial wastewater.

TABL. 9 (15). JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA
ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER
TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
OGÓŁEM	359	339	272	272	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi.....	172	146	131	128	Discharging wastewater directly into surface waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków....	148	130	115	112	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	137	121	110	109	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości....	11	9	5	3	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	24	16	16	16	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	187	193	141	144	Discharging wastewater into sewerage system (not possessing wastewaters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 (16). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyż- szonym usuwaniami biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants
Liczba..... 2000	155	25	6	122	2	Number
2005	144	15	5	116	8	
2010	129	11	8	101	9	
2011	128	12	10	97	9	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	439,5	154,4	44,8	238,7	1,7	Capacity in dam ³ /24 h
2005	334,9	60,4	45,5	224,6	4,4	
2010	344,9	56,8	53,3	227,1	7,8	
2011	279,8	56,8	31,4	183,8	7,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba..... 2000	169	1	—	145	23	Number
2005	254	3	—	199	52	
2010	279	—	—	213	66	
2011	288	—	—	217	71	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	941,0	0,1	—	811,8 ^b	129,1	Capacity in dam ³ /24 h
2005	990,2	0,2	—	352,7 ^b	637,4	
2010	1036,8	—	—	176,5 ^b	860,3	
2011	1044,7	—	—	148,2^b	896,6	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków 2000	40,6	0,0	—	35,0	5,6	Population connected to wastewater treatment plants
2005	47,3	0,0	—	19,8	27,5	in % of total population ^{cd}
w % ludności ogółem ^{cd} 2010	53,0	—	—	13,3	39,6	
2011	52,6	—	—	10,3	42,3	

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 63. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. ^d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust.13 na str. 23.

^a On sewerage system; since 2003 excluding chemical wastewater treatment plants, see general notes, item 5 on page 63. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances; in 2000 defined as served population. ^d See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 11 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	121	142	157	153	Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	96	92	89	81	particulates
gazowych	20	22	27	27	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					of which without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów	28	30	44	42	particulates
gazów	27	21	31	30	gases
imisji	95	121	134	132	imission

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych	13,9	11,3	5,2	4,9	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.....	13,0	10,5	4,7	4,4	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	188,3	217,1	175,2	161,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	131,0	145,7	97,2	84,9	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	12,3	19,6	17,4	20,8	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu.....	40,7	48,9	50,5	47,3	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	1265,0	1350,6	1463,3	1512,4	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	8,9	43,9	117,5	119,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	98,9	99,2	99,6	99,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	4,5	16,8	40,1	42,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 12 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multicyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofilters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII						
OGÓŁEM.....	383	88	151	64	77	92
TOTAL						
2005	362	80	137	47	69	92
2010	265	90	132	51	35	64
2011	241	81	110	51	19	68
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>						
niska.....	71	14	34	—	10	x
<i>low</i>						
2005	33	18	46	—	7	x
2010	30	18	25	7	2	x
2011	22	18	24	7	2	x
średnia	94	26	90	1	54	x
<i>moderate</i>						
2005	81	16	76	—	49	x
2010	40	10	53	—	17	x
2011	36	7	30	—	1	x
wysoka	218	48	27	63	13	x
<i>high</i>						
2005	248	46	15	47	13	x
2010	195	62	54	44	16	x
2011	183	56	56	44	16	x

TABL. 12 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h						
OGÓŁEM..... 2000	7102	2475	3023	15372	1242	1800
TOTAL 2005	8299	2417	3360	13253	1117	1357
2010	4503	2299	3560	13406	1127	2187
2011	4419	1829	3757	13715	4016	2457
Skuteczność: Efficiency:						
niska 2000	805	312	626	—	187	x
low 2005	356	590	892	—	172	x
2010	152	641	659	122	5	x
2011	76	575	658	122	5	x
średnia..... 2000	1821	981	1087	410	948	x
moderate 2005	1242	692	904	—	877	x
2010	1232	603	1288	—	181	x
2011	1126	270	1205	—	2	x
wysoka 2000	4476	1182	1310	14962	107	x
high 2005	6701	1135	1564	13253	68	x
2010	3119	1055	1613	13284	941	x
2011	3217	984	1894	13593	4009	x

TABL. 13 (19). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)					Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	4383,5	5855,9	5554,1	7560,6	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	2521,7	2929,3	3287,4	4023,0	recovered ^b
niezskodliwione	1657,8	2387,5	1899,6	3351,8	treated
w tym składowane ^c	1570,4	581,7	477,8	322,3	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	204,0	539,1	367,1	185,8	temporarily stored ^d
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi ^b	57,5	50,0	59,2	53,2	recovered ^b
niezskodliwione	37,8	40,8	34,2	44,3	treated
w tym składowane ^c	35,8	9,9	8,6	4,3	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	4,7	9,2	6,6	2,5	temporarily stored ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	40758,3	44425,9	42099,3	42925,6	Waste landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	303,4	192,2	116,1	61,1	Waste recovered ^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezreklamowane (stan w końcu roku) ...	694,5	651,8	621,5	621,9	non-reclaimed (end of year)
zreklamowane (w ciągu roku)	6,0	15,0	2,4	—	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 65. ^b W 2000 r. — wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d W 2000 r. — gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 65. ^b In 2000 — utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d In 2000 — accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 14 (20). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2011 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
	w tys. t. in thous. t			
OGÓŁEM.....	7560,6	4023,0	42925,6	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.....	576,7	213,6	38701,4	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych...	170,1	170,1	—	Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla.....	898,1	895,1	3523,2	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	110,9	106,4	367,0	Bottom ash, slag and boiler dust

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 65. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.
^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 65. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 15 (21). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM.....	1053440	1053608	1055243	1055439	29,7	1997	TOTAL
Parki narodowe.....	38476	38476	38476	38476	1,1	73	National parks
Rezerваты przyrody.....	17053	17690	18203	17990	0,5	34	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	140958	168150	168396	168748	4,7	319	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	848176	821810	822506	822559	23,1	1556	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne.....	614	521	522	522	0,0	1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	5965	5145	5316	5315	0,1	10	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne.....	2198	1817	1824	1828	0,1	3	Ecological arable lands

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 66. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes, item 8 on page 66. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 16 (22). **KAMPINOSKI PARK NARODOWY**

Stan w dniu 31 XII

KAMPINOSKI NATIONAL PARK

As of 31 XII

LATA YEARS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
	parku narodowego national park				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
2000	38476	27487	4638	4129	
2005	38476	28161	4636	4130	37757
2010	38476	28202	4636	4130	37757
2011	38476	28202	4636	4130	37757

^a Powierzchnia parku w granicach województwa.^a Area of park in boundaries of the voivodship.TABL. 17 (23). **REZERWATY PRZYRODY^a**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		SPECIFICATION	
		ogółem total	przeciętna 1 obiektu average of 1 establishment		
OGÓŁEM.....	2000	171	17053	100	TOTAL
	2005	176	17690	101	
	2010	181	18203	101	
	2011	181	17990	99	
Faunistyczne.....	23	6219	270	270	Fauna
Krajobrazowe.....	5	169	34	34	Landscape
Leśne	115	9394	82	82	Forest
Torfowiskowe.....	15	1275	85	85	Peat-bog
Florystyczne.....	12	314	26	26	Flora
Wodne.....	9	586	65	65	Water
Przyrody nieożywionej.....	2	34	17	17	Inanimate nature

^a Rezerwaty częściowe, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.^a Reserves partially protected in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 18 (24). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
	w ha		in ha	
OGÓŁEM 2000	144454	81676	48409	3628
TOTAL 2005	173297	96960	59062	3964
2010	173297	96960	59062	3964
2011	173297	96960	59062	3964
Zespół Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego	19921	13772	4649	485
Gostyński-Włocławski ^c	16750	11970	3660	410
Brudzeński	3171	1802	989	75
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów <i>Landscape parks outside of sets</i>	153376	83188	54413	3479
Nadbużański	74137	26778	40970	2562
Kozienicki	26234	24033	895	115
Mazowiecki	15710	11291	2535	80
Podlaski Przełom Bugu ^c	15393	6418	5329	360
Bolimowski ^c	9877	5900	2398	18
Chojnowski	6796	5090	950	130
Górznieńsko-Lidzbarski ^c	5230	3678	1337	216

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks. ^c Area of parks in boundaries of the voivodship.

TABL. 19 (25). **POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

MONUMENTS OF NATURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4077	4155	4275	4398	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa	3071	3122	3384	3482	Individual trees
Grupy drzew	656	691	569	598	Tree clusters
Aleje	124	123	103	92	Alleys
Głazy narzutowe	192	192	180	185	Erratic boulders

TABL. 20 (26). **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
Opłaty za korzystanie ze środowiska ...	160444,9	145368,7	231406,4	260207,6	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	59811,6	52015,3	56208,4	56185,0	Wastewater management and protection of waters
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	90523,9	80881,0	102331,1	143993,6	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	9830,3	12472,4	72866,9	60028,9	Waste management
Kary za nieprzebrwanie przepisów ochrony środowiska	8306,8	11362,2	529,2	1045,2	Fines for not meeting environmental protection norms
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding of:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	7109,9	11217,8	76,1	188,5	Norms of discharging wastewater into waters or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	467,8	69,8	9,5	21,6	Permissible emission of air pollution
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH^a AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND^a					
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	9408,6	14106,1	8632,3	9390,8	TOTAL — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
w tym:					of which:
Roczne	7356,6	12659,1	7048,4	8285,3	Annual
Jednorazowe należności	78,1	463,8	598,2	807,4	One-time payments

^a Z dniem 31 XII 2010 r. zlikwidowany został Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanego funduszu stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a As from 31 XII 2010 the Agricultural Land Protection Fund was terminated. Its means became revenues of the respective local governments.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund and the Inspectorate for Environmental Protection, in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (27). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	72913,8	42476,9	23653,7	12,7	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	174916,2	141679,9	154857,6	83,0	Wastewater management and protection of water
Gospodarka odpadami	7371,1	11876,7	5377,5	2,9	Waste management
Pozostałe	29027,9	20200,4	2611,3	1,4	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (28). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	1285158,8	856907,9	1267526,6	1311203,6	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	777508,7	309491,8	533152,9	434373,2	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	66061,3	129899,6	71924,6	5750,5	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód...	392718,0	380488,5	601338,5	710534,1	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	78400,9	84490,4	117168,1	114918,0	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	248098,0	258271,4	424127,9	500123,4	sewerage system for the transport of wastewater and wastewater basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.....	73627,5	56197,6	75115,1*	87290,4	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport ...	9718,4	9316,3	42817,9	12924,1	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	2088,0	570,2	20045,1	1219,0	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52406,0	21573,9	3044,7	17111,4	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hald, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	1222,5	1053,8	9400,1	4912,9	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1239,3	2604,8	12079,7	—	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	34766,1	59297,5	26203,4	53499,4	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	256594,7	232624,9	597478,4	299913,6	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	186408,0	154731,0	320620,8	183490,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	40933,6	57502,2	235905,4	59052,8	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne.....	17120,9	689,6	4865,9	5484,7	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków...	3185,2	3860,2	11073,0	16153,2	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	8947,0	15841,9	25013,3	35732,4	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (29). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/yr:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/yr:</i>
pyłowych.....	1041	134	30	279	<i>particulates</i>
gazowych	1762	—	704	125120	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	433,8	503,5	829,2	702,7	<i>wastewater</i>
wody opadowe	30,0	28,9	59,3	62,4	<i>wastewater basins</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty	36	19	7	11	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	22	15	7	11	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	19	8	2	—	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych) ..	16	10	5	10	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a ..	1	1	—	1	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	20740	16753	31027	8266	<i>capacity of treatment plants in m³/24 h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	4074	14807	30258	4373	<i>of which municipal</i>
mechanicznych.....	17656	9127	888	—	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych) ..	2832	6076	20939	7633	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a ..	252	1550	9200 ^b	633	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					<i>Farmstead treatment facilities (homestead):</i>
obiekty	5	225	2586	4207	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	6	215	4936	4723	<i>capacity in m³/24 h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	1	3	—	2	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	1000	2880	—	135	<i>capacity in m³/24 h</i>
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	2	—	—	—	<i>facilities</i>
wydajność w t/yr.....	45411	—	—	—	<i>capacity in t/yr</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	4	1	—	—	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	5,2	4,4	—	—	<i>area in ha</i>
wydajność w t/yr.....	17230	43000	—	—	<i>capacity in t/yr</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/yr.....	100445	597	2429*	100	<i>Capacity of waste utilization systems^c in t/yr</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^d w m ³ /d.....	65268	12137	25316	9631	<i>Capacity of water intakes^d in m³/24 h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	11072	36170	16443	12970	<i>Water treatment in m³/24 h</i>
Sieć wodociągowa w km	1760,3	1330,8	879,9	911,9	<i>Water-line system in km</i>
Pojemność zbiorników wodnych w m ³	351025	26000	—	6500	<i>Capacity of water reservoirs in m³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	3,8	16,8	0,2	49,3	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km.....	22,3	2,9	—	17,9	<i>Flood embankments in km</i>

a W tym chemiczne. b Dotyczy modernizacji istniejących obiektów. c Z wyłączeniem odpadów komunalnych. d Bez ujęć w energetyce zawodowej.
a Of which chemical. b Refers to modernization of existing facilities. c Excluding municipal waste. d Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz.U. Nr 96, poz. 603 z późn. zm.) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz.U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - a) instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu oraz Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - b) terenowe organy rządowej administracji niespolonej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy rządowej administracji zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochro-

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 (based on the act dated 24 VII 1998, Journal of Laws No. 96, item 603 with later amendments) a fundamental three-tier administrative division of the country was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the classification of occupations and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign agencies:
 - a) principle and central institutions (e.g., Chancelleries of the Sejm, the Senate, and the President, ministries, central offices),
 - b) territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional chambers of audit, auxiliary units of budgetary entities);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant

ny środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);

- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencja Rezerw Materialowych, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

protection and seed production as well as monument preservation offices and schools superintendent's offices);

- 3) *some state agencies (e.g. the Material Reserves Agency, the Polish Agency for Enterprise Development, and since 2009, the agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary units of the state administration with regional branches.*

Local self-government administration comprises:

- 1) *gminas and cities with powiat status:*
 - a) *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 road boards),*
 - b) *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 road boards);*
- 2) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, veterinary inspectorates, public road boards);*
- 3) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 road boards).*

Self-government appeal councils are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (30). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty	38	37	37	37	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	5	5	5	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	325	314	314	314	<i>Gminas</i>
miejskie	46 ^a	35	35	35	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	48	50	50	50	<i>urban-rural</i>
wiejskie	231	229	229	229	<i>rural</i>
Miasta	84	85	85	85	<i>Towns</i>
Jednostki pomocnicze	18	18	18	<i>Auxiliary entities</i>

^a W tym 11 gmin m.st. Warszawy.^a Of which 11 gminas of the Capital City Warszawa.TABL. 2 (31). **GMINY W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni ^a <i>Area^a</i>							
		5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	314^b	17	19	87	134	39	12	4	2
Poniżej 2500	3	—	1	1	1	—	—	—	—
<i>Below</i>									
2500— 4999	85	3	1	31	47	3	—	—	—
5000— 7499	83	—	—	23	42	16	2	—	—
7500— 9999	46	—	—	8	21	13	4	—	—
10000— 14999	39	1	1	13	13	4	3	3	1
15000— 19999	22	5	5	4	3	2	2	1	—
20000— 39999	23	5	7	5	4	1	1	—	—
40000— 99999	10	3	4	1	2	—	—	—	—
100000—199999	1	—	—	1	—	—	—	—	—
200000 i więcej	2	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>and more</i>									

^a Nie wystąpiły gminy o powierzchni poniżej 5,0 km². ^b W tym 5 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a Gminas with area below 5,0 km² were not appear. ^b Of which 5 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (32). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	42	2	1	2	3	19	11	3	1
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	9	—	—	—	1	7	1	—	—
50000— 74999.....	9	1	—	—	—	4	4	—	—
75000— 99999.....	11	1	—	—	1	3	4	1	1
100000—149999.....	7	—	1	—	1	2	2	1	—
150000—199999.....	3	—	—	1	—	1	—	1	—
200000 i więcej..... <i>and more</i>	3	—	—	1	—	2	—	—	—

TABL. 4 (33). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina</i> <i>councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b <i>city councils in</i> <i>cities with</i> <i>powiat status^b</i>	rad powiatów <i>powiat</i> <i>councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship</i> <i>regional</i> <i>council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	4803	159	740	51	TOTAL
W tym kobiety.....	1257	43	148	20	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

18—29 lat.....	227	13	15	3	18—29
30—39.....	814	33	95	9	30—39
40—59.....	3059	87	491	31	40—59
60 lat i więcej.....	703	26	139	8	60 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	1496	138	563	49	<i>Tertiary</i>
Policealne.....	119	1	9	—	<i>Post-secondary</i>
Średnie.....	1790	17	149	2	<i>Secondary</i>
Zasadnicze zawodowe.....	1231	3	19	—	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne.....	2	—	—	—	<i>Lower secondary</i>
Podstawowe.....	165	—	—	—	<i>Primary</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez 409 radnych rad dzielnic m.st. Warszawy.^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Excluding 409 councillors of the Capital City Warszawa district councils.

TABL. 4 (33). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^c BY OCCUPATIONAL GROUPS ^c					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	302	41	289	25	Managers
Specjaliści.....	819	89	240	24	Professionals
Technicy i inny średni personel.....	466	8	40	—	Technicians and associate profes- sionals
Pracownicy biurowi.....	350	10	59	—	Clerical suport workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	494	2	24	—	Service and sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1640	—	69	2	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	268	1	1	—	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	182	1	1	—	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych ..	92	—	2	—	Elementary occupations
Siłły zbrojne	36	—	2	—	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^d	154	7	13	—	Others unclassified ^d

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez 409 radnych rad dzielnic m.st. Warszawy. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 82; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. ^d Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Excluding 409 councillors of the Capital City Warszawa district councils. ^c See general notes, item 3 on page 82; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement. ^d Unemployed, not working and studying.

TABL. 5 (34). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł			
OGÓŁEM.....	75799	102732	101143	3864,94	5038,04	5174,48	TOTAL
w tym:							of which:
Administracja państwowa.....	49366 ^a	68318 ^b	67366 ^c	4248,81	5406,50	5505,18	State administration
Administracja samorządu terytorial- nego	26316	34273	33638	3179,44	4326,98	4531,20	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	20291	25112	24074	3350,17	4429,32	4628,15	gminas and cities with powiat status
powiaty	5138	6541	6756	2349,37	3550,50	3740,96	powiats
województwo.....	887	2620	2808	4082,85	5285,32	5602,08	voivodship

^{a-c} W tym zatrudnieni w instytucjach naczelných i centralnych oraz jednostkach służby zagranicznej stanowią: ^a — 53,9%, ^b — 43,5%, ^c — 42,4%.

^{a-c} Of which employment in principle and central institutions and foreign service institutions constitute: ^a — 53,9%, ^b — 43,5%, ^c — 42,4%.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania Policji, prokuratury, sądownictwa i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz o skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz.U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo — zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu w umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które zostały skazane za przestępstwo popełnione w wieku co najmniej 17 lat.

6. Dane o działalności Państwowej Straży Pożarnej podano zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego z dnia 29 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 111, poz. 1311) i z dnia 18 II 2011 r. (Dz.U. Nr 46, poz. 239).

7. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the Police, prosecutor's office, the courts of law and the fire service.

2. Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553 with later amendments), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, unified text: Journal of Laws 2007 No. 111, item 765 with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adults convicts** are persons who have been sentenced for committed crime aged 17 or more.

6. Data concerning activity of the State Fire Service are given according to the respective decree of the Minister of the Interior and Administration on rules of organization of national system of rescue and fire extinguishing dated 29 XII 1999 (Journal of Laws No. 111, item 1311) and dated 18 II 2011 (Journal of Laws No. 46, item 239).

7. **Fires** are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

TABL. 1 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	182421	205990	140040	142551	T O T A L
w tym w miastach	151409	163011	108714	107839	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148— —162 kk	4074	3844	3483	3512	Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk.....	204	154	106	100	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk.....	1949	1660	1607	1563	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk.....	1788	1773	1455	1518	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszech- nemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	3537	31248	19864	21364	Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzają- cego — art. 178a § 1 i 2 kk ^a	x	28192	17644	19248	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a § 1 and 2 Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	5073	5252	3680	3541	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczaj- ności — art. 197—205 kk.....	534	533	608	488	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code
w tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	342	218	201	218	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206— —211 kk	8173	4947	4943	4700	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezzadną — art. 207 kk	3595	3224	2475	2368	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk.....	805	1905	574	464	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji pań- stwowych oraz samorządu terytorial- nego — art. 222—231 kk ^b	1901	4588	4510	4974	Against the activities of state institutions and local self-government — Art. 222— —231 Criminal Code ^b
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk.....	424	755	774	1013	battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządo- wej lub państwowej bądź spowodowa- nie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	458	942	727	673	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self- -government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the per- formance of official duties — Art. 224 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz.U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. ^b W latach 2005, 2010 i 2011 łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” [w 2011 r. — 20 przestępstw] oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu” [w 2011 r. nie stwierdzono]; wymienione artykuły zostały dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 111, poz. 1061).

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. ^b In 2005, 2010 and 2011 including under Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” [in 2011 — 20 crimes] and under Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity” [there has not been ascertained in 2011]; these articles were added by the Law on Amending the Criminal Code and Certain Other Laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061).

TABL. 1 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)
 ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk ^b (dok.) znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	744	1810	1955	1888	<i>Against the activities of state institutions and local self-government — Art. 222—231 Criminal Code^b (cont.) insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code</i>
przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	255 ^c	1038	1035	1381	<i>corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code</i>
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	1069	3373	3704	3452	<i>Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk	642	789	1133	748	<i>Against public order — Art. 252—264 Criminal Code</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	6067	9361	4916	4585	<i>Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	143444	124813	78861	80651	<i>Against property — Art. 278—295 Criminal Code</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	56722	56449	34284	34763	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	19220	11163	3309	3196	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	2449	926	398	415	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk	52424	31591	16626	16450	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk	9157	6844	2366	2134	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	267	266	154	134	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	1554	878	994	995	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 kk	6978	9320	7182	9141	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk ^d	513	1079*	1194*	964	<i>Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^d</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	2271	2104	1200	1181	<i>Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)	1	403	127	98	<i>on Sobriety and Alcohol Education (unified text: Journal of Laws 2007 No. 70, item 473 with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)	387	1637	439	564	<i>on Copyright and Related Laws (unified text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198 z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)	1729	7851	8348	8699	<i>on Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485 with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — kks	322	172	145	194	<i>Fiscal offences — Penal Fiscal Code</i>
w tym akcyza	239	66	103	105	<i>of which excise</i>

^b Notka patrz na str. 88. ^c Dotyczy art. 228—231 kk. ^d Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^b See note/food on page 88. ^c Concerns Art. 228—231 Criminal Code. ^d Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (36). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	34,3	50,4	59,9	61,1	TOTAL
w tym rodzaje przestępstw ^a :					of which type of crime ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,9	81,0	85,9	87,2	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	86,4	99,1	98,8	98,9	Against public safety and safety in transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	90,4	90,1	90,4	90,3	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	85,8	88,2	86,3	81,4	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	100,0	100,0	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej....	99,4	99,4	94,4	88,4	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu	19,9	24,7	34,7	37,4	Against property

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 88.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 88.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (37). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechne ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	23776	67671	54177	55031	TOTAL
w tym mężczyźni.....	22178	62675	49529	50258	of which men
w tym rodzaje przestępstw ^a :					of which type of crime ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	2126	5553	5913	6430	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo	77	83	73	63	homicide
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1791	2736	2169	2242	damage to health, participation in violence or assault
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego ^b	x	24898	16543	17898	Against safety in transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	913	1749	1386	1202	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie.....	127	171	90	88	of which rape
Przeciwko rodzinie i opiece	4336	3754	3615	3605	Against the family and guardianship
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną.....	1561	2068	1537	1544	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person
Przeciwko mieniu	10608	20568	16134	16233	Against property
w tym:					of which:
kradzież rzeczy	2533	5307	5341	5744	property theft
kradzież z włamaniem	3022	3105	1758	1961	burglary
rozbój	1278	1981	1132	945	robbery

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 88. ^b Patrz notka ^a do tabl. 1 na str. 88.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 88. ^b See footnote ^a to the table 1 on page 88.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (38). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych)					Number of events (rescue operations)
Požary	24257	31496	17171	20658	Fires
małe	22003	28940	16436	19539	small
średnie	2159	2497	709	1090	middle
duże	81	53	21	19	big
bardzo duże	14	6	5	10	very big
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	562	434	379	345	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	4332	4261	4046	4065	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	552	440	377	477	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^b	4617	8570	2796	4000	in agriculture ^b
lasów	3350	3540	1044	1491	forests
Miejscowe zagrożenia	13206	25797	41940	37843	Local threats
małe	8877	17544	30106	25244	small
lokalne	4194	8123	11771	12550	local
średnie	132	124	51	42	middle
duże	3	6	11	7	big
gigantyczne lub klęska żywiołowa	—	—	1	—	gigantic or natural disaster
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	2025	6119	17248 ^c	12563 ^d	natural catastrophes
awarie techniczne ^e	594	589	1248	1325	technical failures ^e
środki transportu ^f	3168	5469	7208	6217	transport equipment ^f
Wyjazdy do fałszywych alarmów	2659	2952	4280	3546	False alarms
złośliwych	553	530	283	257	malicious
w dobrej wierze	1327	1950	2386	2083	in good faith
z instalacji wykrywania	779	472	1611	1206	from detection installation
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych					Rescue personnel participating in rescue operations
Požary	200877	232784	132891	162360	Fires
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	111736	111666	72720	86977	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	86803	119904	59570	74696	volunteer fire services
Miejscowe zagrożenia	72073	132963	251060	217202	Local threats
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	58568	89035	122762	104755	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	12589	42515	126680	111237	volunteer fire services
Wypadki z ludźmi	3482	5009	5818	5337	Casualties
ofiary śmiertelne	534	592	580	599	fatalities
w tym ratownicy	1	—	—	1	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	2948	4417	5238	4738	injured and burn victims
w tym ratownicy	70	64	70	76	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	412	435	466	492	Of which during fires
ofiary śmiertelne	89	86	82	86	fatalities
w tym ratownicy	1	—	—	1	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	323	349	384	406	injured and burn victims
w tym ratownicy	55	46	42	39	of which rescue personnel

^a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). ^b, ^e Dotyczy głównie: ^b — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, ^e — chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. ^c, ^d W tym spowodowanych przez opady deszczu: ^c — 6689, ^d — 6057. ^f Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. działało 1930 jednostek ochotniczych straży pożarnych, w których zarejestrowanych było 62244 członków czynnych.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

^a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). ^b, ^e Primarily involve: ^b — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, ^e — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. ^c, ^d Of which caused by rainfall: ^c — 6689, ^d — 6057. ^f Transportation accidents: road, rail, air.

N o t e. As of 31 XII 2011, there were 1930 units of volunteer fire services operating with 62244 registered active members.

S o u r c e: data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Service in Warszawa.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r. i z 31 III 2011 r.;
 - 2) bilansów stanu i struktury **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 1999—2001 oraz 2010 r. — patrz ust. 2) przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 3) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL — Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 4) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 5) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. **Dane o ludności** (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjmując jako bazę wyjściową:
 - dla lat 1999—2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.;
 - dla lat 2010 i 2011 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Prezentowane dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the results of the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
 - 2) the balances of the size and structure of the **population actually living** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census (with the exception of data for 1999—2001 and 2010 — see item 2), taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 for a period of more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 3) the registers of the Ministry of Interior on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register — Common Electronic System of Population Register);
 - 4) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 5) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. **Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled — unless otherwise stated — on the basis:
 - for 1999—2009 — of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002;
 - for 2010 and 2011 — of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

Presented data for 2010 have been changed in comparison on the data published in the previous edition of the Yearbook.

3. The **working age population** refers to males, aged 18—64, and females, aged 18—59. In this category the age

mobilnym, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45–64 lata, kobiety — 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. Stan cywilny faktyczny osób został określony w oparciu o podstawie stanu cywilnego prawnego oraz charakteru związku w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler, panna,
- żonaty, zamężna — w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner, partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe — bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec, wdowa,
- rozwiedziony, rozwiedziona,
- separowany, separowana — dotyczy osób:
 - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
 - o stanie cywilnym prawnym żonaty, zamężna — niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

5. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

6. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) — zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisów, tj. odpowiednio w dniu: 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r., a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

7. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa (bezpaństwowcy).

Osoba mająca obywatelstwo polskie, jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem).

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa.

groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. De facto marital status of persons has been defined as a derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. on the basis information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,
- married — in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- cohabitant (living in the same household — irrespectively of their legal marital status),
- widowed,
- divorced,
- separated — it is related to persons:
 - remaining in a legal separation and not creating cohabitations with other persons,
 - legally married but not creating a marriage or cohabitation with other persons.

5. Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the educational system in force. The basis for recognizing education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and more.

The following classification of educational level has been used: tertiary, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, primary, primary not completed and without school education.

6. Country of birth (place of birth) — in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the moment of national censuses, i.e. as of: 20 V 2002 and 31 III 2011, and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

7. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish citizenship and Polish and non-Polish — in Poland always is a person with Polish citizenship (not an alien).

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

8. Narodowość (przynależność narodowa lub etniczna) jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy umożliwiono wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

9. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. — 20 V, a dla 2011 r. — 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę (łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r.), rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z własności** zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counting as an alien).

8. Nationality (national or ethnic identity) is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community.

In the census of 2011, for the first time a solution has been adopted to define complex (multiple) national and ethnic identities.

9. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes obtained within one year (12 months) before the moment of national census (i.e. for 2002 — 20 V and for 2011 — 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people in the moment of national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, includes persons, who receive: retirement pay (including structural pension for farmers in 2011), pension (resulting from an inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not elsewhere specified, includes

itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** zaliczono osoby otrzymujące m.in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

10. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron, przyjmuje się miejsce zamieszkania męża). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą,
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą,
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz.U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwa zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Plodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat). Oprócz ogólnych współczynników plodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15—19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45—49 lat.

persons, who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

10. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for separation,
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for divorce,
- births — according to the mother's place of permanent residence,
- deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15—49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15—19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45—49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

11. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

12. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

13. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

14. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ — wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

15. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI): do 2009 r. — zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. — faktycznie zamieszkałej.

course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,

- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

11. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

12. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

13. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as deregistration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

14. The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow — registrations of departure from permanent residence.

15. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 VI): to 2009 — registered for permanent residence, since 2010 — actually residing.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.

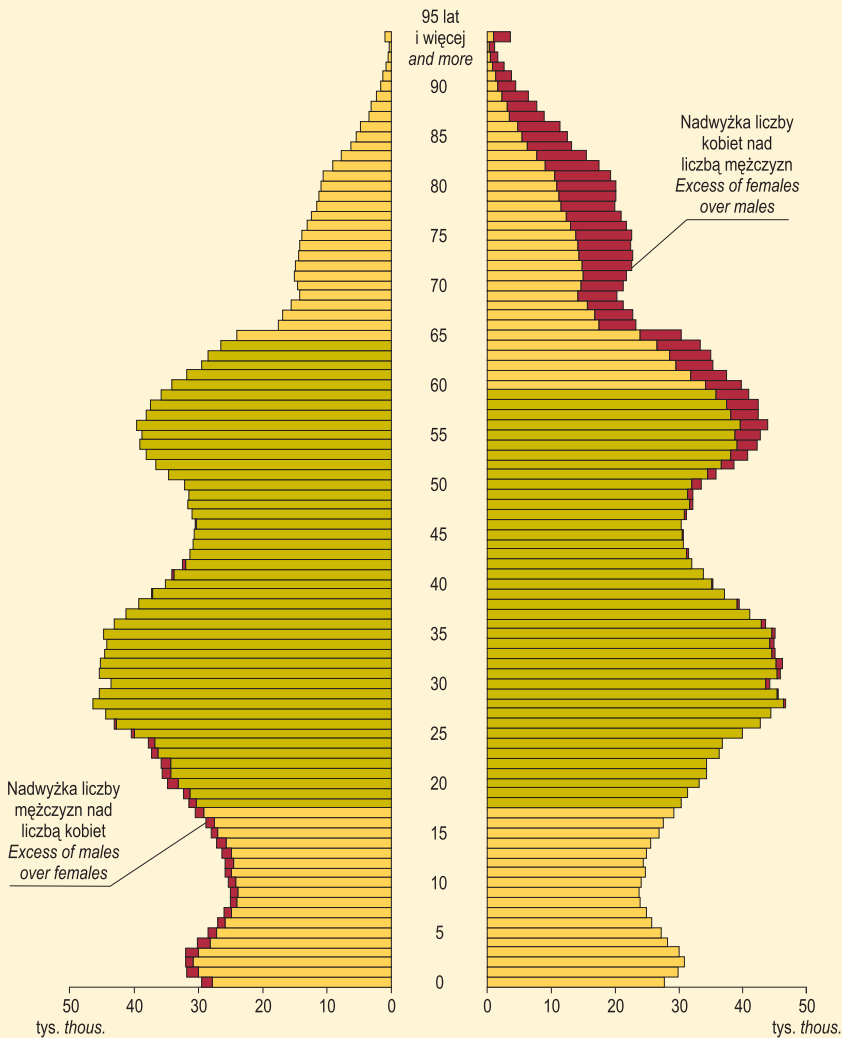
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2011

As of 31 XII

MĘŻCZYŹNI
MALES

KOBIECY
FEMALES

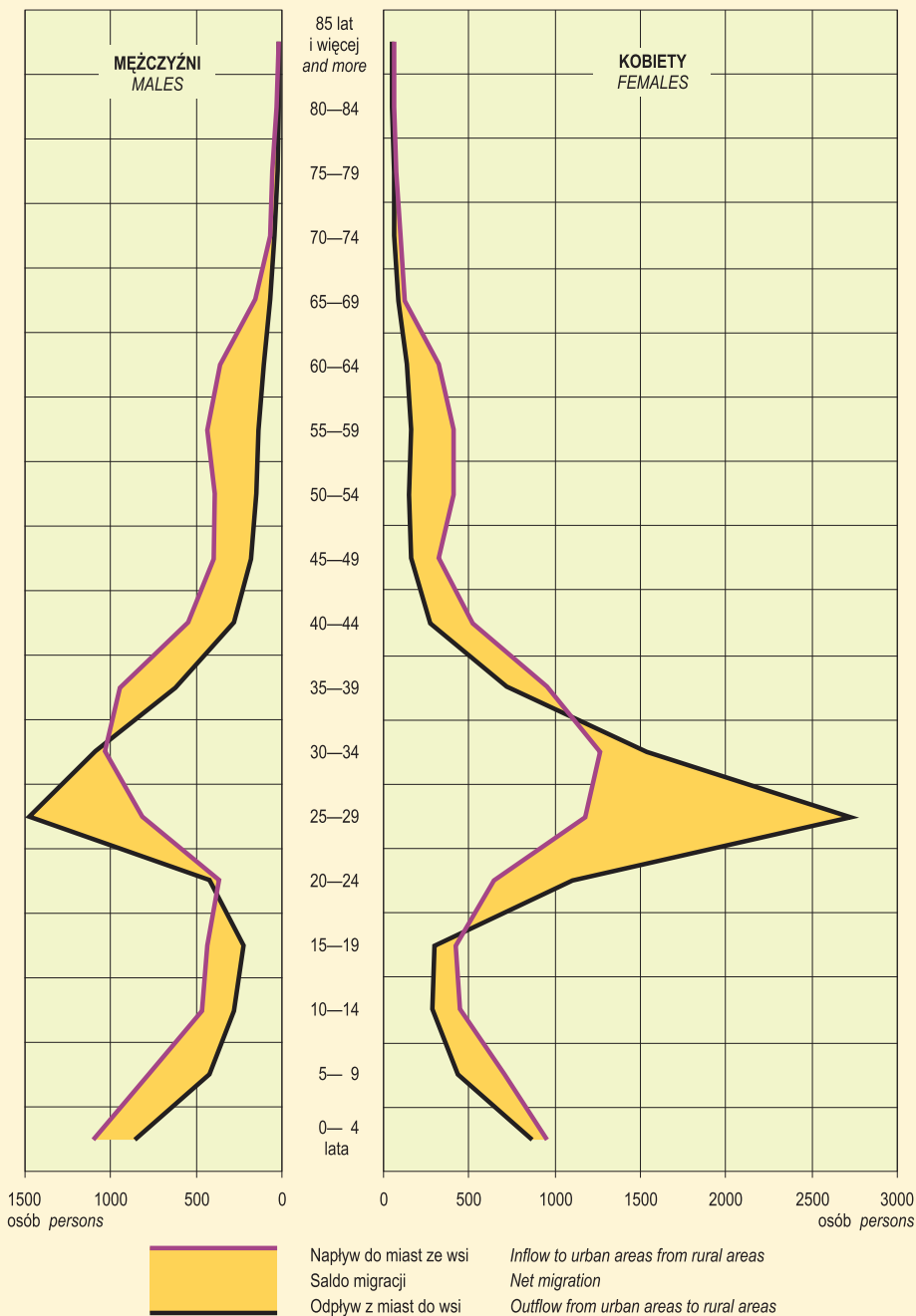
Nadwyżka liczby mężczyzn nad liczbą kobiet
Excess of males over females

Nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn
Excess of females over males

Wiek produkcyjny
Working age

Wiek nieprodukcyjny
Non-working age

MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW W 2011 R.
INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS IN 2011

TABL. 1 (39). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010		2011	SPECIFICATION
			A	B		
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI						
OGÓŁEM	51150232	5150232	5232432	5256593	5274255	TOTAL
mężczyźni.....	2458609	2470083	2502799	2516729	2524683	males
kobiety.....	2652743	2680149	2729633	2739864	2749572	females
Miasta.....	3307459	3333247	3379875	3375045	3385600	Urban areas
Wieś.....	1803893	1816985	1852557	1881548	1888655	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII						
OGÓŁEM	5115010	5157729	5242911	5267072	5285604	TOTAL
mężczyźni.....	2459611	2471937	2507685	2521615	2529656	males
kobiety.....	2655399	2685792	2735226	2745457	2755948	females
Miasta.....	3307907	3338255	3385772	3380942	3393043	Urban areas
Wieś.....	1807103	1819474	1857139	1886130	1892561	Rural areas

^a Na podstawie bilansów; dane za 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem wyników spisów powszechnych z 2002 r. (wariant A) i z 2011 r. (wariant B); patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 92.

^a Based on balances; data for 2010 are given in two approaches, i.e. considering results of national censuses 2002 (variant A) and 2011 (variant B); see general notes, item 2 on page 92.

TABL. 2 (40). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2010	2011					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
				razem total		w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	5115010	5157729	5267072	5285604	2529656	3393043	1585778	1892561	943878
TOTAL									
0—2 lata.....	149009	145561	185566	181578	93057	116327	59884	65251	33173
3—6.....	221240	196468	217082	228668	117516	142575	73249	86093	44267
7—12.....	397708	336647	299199	299246	153165	172427	88255	126819	64910
13—15.....	229972	198684	164017	158911	81549	86583	44240	72328	37309
16—18.....	255560	210832	185135	177995	90878	97281	49509	80714	41369
19—24.....	497702	499627	435052	419516	213438	248437	124943	171079	88495
25—29.....	375692	429359	441968	439045	219633	289952	142077	149093	77556
30—34.....	318484	390891	448277	449029	222848	306421	148691	142608	74157
35—39.....	323621	322343	391623	411596	205340	273431	133545	138165	71795
40—44.....	406908	322382	318291	327146	163925	204324	100261	122822	63664
45—49.....	425626	399991	316957	311534	154957	191074	91479	120460	63478
50—54.....	348784	413040	389857	371300	180343	238845	110187	132455	70156
55—59.....	220479	333979	398064	401869	189573	275594	124155	126275	65418
60—64.....	234227	207619	316086	331286	150533	230269	101194	101017	49339
65—69.....	231730	214438	190993	205969	88127	143011	59959	62958	28168
70—74.....	209301	203239	190037	184041	73140	123746	47877	60295	25263
75—79.....	144283	170900	169090	167452	62183	112230	41135	55222	21048
80 lat i więcej..... and more	124684	161729	209778	219423	69451	140516	45138	78907	24313

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 92.

TABL. 3 (41). LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	5115010	5157729	5267072	5285604	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	1168478	1016696	987386	984537	Pre-working age
mężczyźni	598291	520598	505803	504642	males
kobiety	570187	496098	481583	479895	females
Miasta	677461	586729	578763	581467	Urban areas
mężczyźni	346657	300428	296465	297904	males
kobiety	330804	286301	282298	283563	females
Wieś	491017	429967	408623	403070	Rural areas
mężczyźni	251634	220170	209338	206738	males
kobiety	239383	209797	199285	196332	females
W wieku produkcyjnym	3105393	3274648	3346992	3343429	Working age
w tym w wieku mobilnym	2007418	2036098	2098824	2108193	of which of mobility age
mężczyźni	1589817	1666772	1730286	1732113	males
w tym w wieku mobilnym	1013349	1026350	1052979	1056707	of which of mobility age
kobiety	1515576	1607876	1616706	1611316	females
w tym w wieku mobilnym	994069	1009748	1045845	1051486	of which of mobility age
Miasta	2096045	2186859	2174549	2162998	Urban areas
mężczyźni	1042842	1083815	1096894	1093765	males
kobiety	1053203	1103044	1077655	1069233	females
Wieś	1009348	1087789	1172443	1180431	Rural areas
mężczyźni	546975	582957	633392	638348	males
kobiety	462373	504832	539051	542083	females
W wieku poprodukcyjnym	841139	866385	932694	957638	Post-working age
mężczyźni	271503	284567	285526	292901	males
kobiety	569636	581818	647168	664737	females
Miasta	534401	564667	627630	648578	Urban areas
mężczyźni	167064	180197	187571	194109	males
kobiety	367337	384470	440059	454469	females
Wieś	306738	301718	305064	309060	Rural areas
mężczyźni	104439	104370	97955	98792	males
kobiety	202299	197348	207109	210268	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	64,7	57,5	57,4	58,1	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	54,7	48,3	45,7	46,0	Males
Kobiety	75,2	67,0	69,8	71,0	Females

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92.ª Based on balances; see general notes, item 2 on page 92.

TABL. 4 (42). LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO ^a
 POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS ^a

P Ł E Ć STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002		2011		SEX DE FACTO MARITAL STATUS
	w tys.	in thous.	w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM	4244,8	4459,9	x	x	TOTAL
Mężczyźni	2011,9	2107,6	100,0	100,0	Males
Kawalerowie.....	633,3	658,1	31,5	31,2	Single
Żonaci.....	1179,6	1207,3	58,6	57,3	Married
Partnerzy.....	27,9	60,2	1,4	2,9	Cohabitant
Wdowcy.....	59,8	64,7	3,0	3,1	Widowed
Rozwiedzeni.....	64,8	81,0	3,2	3,8	Divorced
Separowani.....	20,5	12,7	1,0	0,6	Separated
Nieustalony.....	26,0	23,7	1,3	1,1	Unknown
Kobiety	2232,8	2352,3	100,0	100,0	Females
Panny.....	508,6	530,1	22,8	22,5	Single
Zamężne.....	1181,1	1202,7	52,9	51,1	Married
Partnerki.....	27,9	58,0	1,2	2,5	Cohabitant
Wdowy.....	350,8	370,0	15,7	15,7	Widowed
Rozwiedzione.....	113,4	148,3	5,1	6,3	Divorced
Separowane.....	25,8	17,2	1,2	0,7	Separated
Nieustalony.....	25,2	26,0	1,1	1,1	Unknown

^a Dane spisów powszechnych, według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

^a Data of national censuses, as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 5 (43). LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ^a
 POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wykształcenie Education					nieustalony unknown
		wyższe tertiary	policealne ^b i średnie post- secondary ^b and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne ^c i podstawowe lower secondary ^c and primary	podstawowe nieukończone i bez wykształ- cenia szkolnego primary not completed and without school education	

W TYSIĄCACH IN THOUSANDS

OGÓŁEM 2002	4386,1	603,8	1510,9	788,8	1181,0	165,0	136,5
TOTAL 2011	4566,7	1075,7	1537,2	762,9	976,4	63,3	151,2

W ODSETKACH IN PERCENT

OGÓŁEM 2002	100,0	13,8	34,4	18,0	26,9	3,8	3,1
TOTAL 2011	100,0	23,6	33,7	16,7	21,4	1,4	3,3
Mężczyźni.....	100,0	21,0	31,5	21,7	21,4	1,1	3,3
<i>Males</i>							
Kobiety.....	100,0	25,9	35,6	12,2	21,4	1,6	3,3
<i>Females</i>							
Miasta	100,0	29,9	37,3	12,8	15,2	0,7	4,0
Urban areas							
Mężczyźni.....	100,0	27,9	35,5	16,9	15,0	0,6	4,1
<i>Males</i>							
Kobiety.....	100,0	31,6	38,9	9,3	15,5	0,8	3,9
<i>Females</i>							
Wies	100,0	11,8	26,9	23,9	32,7	2,6	2,0
Rural areas							
Mężczyźni.....	100,0	9,2	24,7	29,9	32,3	2,0	2,0
<i>Males</i>							
Kobiety.....	100,0	14,5	29,1	18,0	33,0	3,3	2,1
<i>Females</i>							

^a Dane spisów powszechnych, według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r. ^b Łącznie z kolegiami. ^c W 2002 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.

^a Data of national censuses, as of 20 V 2002 and 31 III 2011. ^b Including colleges. ^c In 2002 excluding lower secondary level.

TABL. 6 (44). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA^a
POPULATION BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
w tys. in thous.						
OGÓŁEM TOTAL	5124,0	2462,3	2661,7	5268,7	2522,1	2746,5
Urodzeni w Polsce Born in Poland	4944,7	2377,4	2567,3	5205,4	2492,9	2712,5
Urodzeni za granicą Born abroad	50,4	21,8	28,6	60,7	27,6	33,1
w tym: of which:						
Ukraina <i>Ukraine</i>	11,7	4,7	7,0	13,2	4,4	8,8
Białoruś <i>Belarus</i>	6,6	2,7	3,9	6,7	2,4	4,3
Niemcy <i>Germany</i>	5,3	2,3	3,0	5,1	2,5	2,6
Rosja <i>Russian Federation</i>	5,3	1,6	3,7	4,0	1,3	2,7
Litwa <i>Lithuania</i>	4,8	1,8	2,9	3,9	1,5	2,4
W. Brytania <i>United Kingdom</i>	1,0	0,6	0,4	3,8	2,2	1,6
Francja <i>France</i>	2,8	1,3	1,5	2,6	1,3	1,3
Stany Zjednoczone <i>United States</i>	1,9	0,8	1,0	2,6	1,3	1,3
Wietnam <i>Vietnam</i>	1,0	0,5	0,4	2,2	1,2	1,0
Włochy <i>Italy</i>	0,6	0,3	0,3	1,4	0,8	0,6
Chiny <i>China</i>	0,2	0,1	0,1	0,8	0,4	0,5
Nieustalone miejsca urodzenia Place of birth unknown	128,9	63,1	65,8	2,5	1,6	0,9

^a Dane spisów powszechnych, według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.^a Data of national censuses, as of 20 V 2002 and 31 III 2011.TABL. 7 (45). LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA^a
POPULATION BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP^a

OBYWATELSTWO CITIZENSHIP	2002				2011			
	ogółem total	urodzeni w Polsce born in Poland	urodzeni za granicą born abroad	nieustalo- ne miejsce urodzenia place of birth unknown	ogółem total	urodzeni w Polsce born in Poland	urodzeni za granicą born abroad	nieustalo- ne miejsce urodzenia place of birth unknown
w tys. in thous.								
OGÓŁEM TOTAL	5124,0	4944,7	50,4	128,9	5268,7	5205,4	60,7	2,5
Obywatelstwo polskie..... <i>Polish citizenship</i>	4975,9	4928,2	43,3	4,5	5249,4	5203,0	45,6	0,8
Obywatelstwo niepolskie..... <i>Non-Polish citizenship</i>	7,9	} 1,1	} 6,8	} 0,1	17,2	2,1	15,1	0,0
Bezpaństwowcy..... <i>Stateless</i>	0,1	}	}	}	0,3	0,2	0,1	—
Obywatelstwo nieustalone..... <i>Citizenship unknown</i>	140,1	15,4	0,3	124,4	1,7	0,0	0,0	1,7

^a Dane spisów powszechnych, według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.^a Data of national censuses, as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 8 (46). **LUDNOŚĆ Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG PŁCI I KRAJU OBYWATELSTWA^a**
POPULATION WITH NON-POLISH CITIZENSHIP BY SEX AND COUNTRY OF CITIZENSHIP^a

KRAJ OBYWATELSTWA NIEPOLSKIEGO COUNTRY OF NON-POLISH CITIZENSHIP	2002			2011		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
	w tys. <i>in thous.</i>					
OGÓŁEM TOTAL	7,9	4,1	3,9	17,2	8,6	8,6
w tym: <i>of which:</i>						
Ukraina <i>Ukraine</i>	1,0	0,3	0,7	4,0	1,0	3,0
Wietnam <i>Vietnam</i>	0,9	0,5	0,4	1,9	1,1	0,8
Rosja <i>Russian Federation</i>	0,8	0,2	0,6	1,3	0,5	0,8
Białoruś <i>Belarus</i>	0,4	0,1	0,2	0,9	0,2	0,7
Chiny <i>China</i>	0,1	0,1	0,0	0,9	0,4	0,4
W. Brytania <i>United Kingdom</i>	0,3	0,2	0,1	0,7	0,5	0,2
Francja <i>France</i>	0,3	0,2	0,1	0,5	0,4	0,2
Niemcy <i>Germany</i>	0,3	0,2	0,1	0,5	0,4	0,1
Stany Zjednoczone <i>United States</i> ...	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	0,2
Indie <i>India</i>	0,1	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1
Włochy <i>Italy</i>	0,2	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1
Armenia <i>Armenia</i>	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1

^a Dane spisów powszechnych, według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
^a Data of national censuses, as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 9 (47). **LUDNOŚĆ WEDŁUG IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNYCH W 2011 R.^a**

Stan w dniu 31 III

POPULATION BY THE NATIONAL-ETHNIC IDENTITIES IN 2011^a

As of 31 III

IDENTYFIKACJA NARODOWO-ETNICZNA	W tysiącach <i>In thousands</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	NATIONAL-ETHNIC IDENTITY
OGÓŁEM	5269	100,0	TOTAL
Wyłącznie polska	5128	97,3	<i>Polish only</i>
Polska i niepolska	33	0,6	<i>Polish and Non-Polish</i>
Wyłącznie niepolska	19	0,4	<i>Non-Polish only</i>
Nieustalona	88	1,7	<i>Unknown</i>

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.
^a Data of the Population and Housing Census.

TABL. 10 (48). LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA^a
 POPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2011				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z liczby ogółem of total number	
	w tys. in thous.	w odsetkach in percent				
					miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	5124,0	5268,7	100,0	100,0	100,0	100,0
Posiadająca własne źródło utrzymania^b..... Owners own source of maintenance^b	3200,5	3581,6	68,0	68,0	69,9	64,6
Dochody z pracy..... <i>Incomes from work</i>	1844,5	2193,0	46,3	37,4	43,1	39,0
najemnej..... <i>hired</i>	1399,9	1763,2	35,4	31,7	37,1	26,9
na rachunek własny ^c <i>own-account workers^c</i>	444,6	429,8	10,8	5,7	5,9	12,1
Niezarobkowe źródło..... <i>Non-earned sources</i>	1350,5	1270,7	19,3	28,6	24,4	23,6
w tym: <i>of which:</i>						
emerytura..... <i>retirement pay</i>	800,2	974,6 ^d	13,7	22,9	19,1	17,5
renta ^e <i>pension^e</i>	349,3	213,2	4,0	4,1	3,8	4,4
zasiłki i świadczenia..... <i>benefit</i>	90,6	82,9	1,6	1,6	1,5	1,7
Pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione ^f <i>Other sources of income not elsewhere specified^f</i>	.	112,5	2,3	2,0	2,3	1,8
Pozostająca na utrzymaniu..... Maintained persons	1820,5	1534,9	29,2	29,1	26,6	33,7
O nieustalonym źródle utrzymania..... Unknown source of maintenance	103,0	152,2	2,9	2,9	3,5	1,7

^a Dane spisów powszechnych; patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 94. ^{b–e} Łącznie: ^b — z dochodami z własności, ^c — z dochodami z wynajmu, ^d — z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych, ^e — ze świadczeniem rehabilitacyjnym. ^f W 2002 r. zaliczone do niezarobkowego źródła.

^a Data of national censuses; see general notes, item 9 on page 94. ^{b–e} Including: ^b — incomes from owning, ^c — incomes from rent, ^d — structural pension for farmers, ^e — rehabilitation benefit. ^f In 2002 included into the non-earned source.

TABL. 11 (49). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH^a**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION^a
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	84	3307907	64,7
TOTAL	2005	85	3338255	64,7
	2010	85	3380942	64,2
	2011	85	3393043	64,2
Poniżej 2000		4	6662	0,1
<i>Below</i>				
2000— 4999		21	74626	1,4
5000— 9999		11	77625	1,5
10000— 19999		25	386609	7,3
20000— 49999		17	551944	10,4
50000— 99999		4	242166	4,6
100000—199999		1	124318	2,4
200000 i więcej <i>and more</i>		2	1929093	36,5

^a W 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., w 2010 r. — obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92.

^a In 2000 according to the administrative division valid as of 31 XII 2002, in 2010 — valid as of 31 XII 2011; see general notes, item 2 on page 92.

TABL. 12 (50). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ^a**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION^a
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^b Gminas ^b	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	279	1807103	35,3
TOTAL	2005	279	1819474	35,3
	2010	279	1886130	35,8
	2011	279	1892561	35,8
Poniżej 2000		5	8221	0,2
<i>Below</i>				
2000— 4999		92	362845	6,9
5000— 6999		79	462304	8,7
7000— 9999		60	493421	9,3
10000 i więcej <i>and more</i>		43	565770	10,7

^a W 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., w 2010 r. — obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92. ^b Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a In 2000 according to the administrative division valid as of 31 XII 2002, in 2010 — valid as of 31 XII 2011; see general notes, item 2 on page 92. ^b Rural and urban-rural gminas.

TABL. 13 (51). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wy- znaniowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM.....	2000	27862	20315	152	5727	48152	52063	348	-3911
TOTAL	2005	27727	20280	1422	8514	49983	51744	301	-1761
	2010	30488	21252	311	8314	60756	53389	274	7367
	2011	27506	18199	366	8712	57258	53080	195	4178
Miasta	2000	17449	11484	129	5102	27901	32146	198	-4245
Urban areas	2005	17691	11960	875	6796	32153	32127	171	26
	2010	19152	12334	214	6754	38989	32968	159	6021
	2011	17172	10385	275	6974	36979	32591	135	4388
Wieś	2000	10413	8831	23	625	20251	19917	150	334
Rural areas	2005	10036	8320	547	1718	17830	19617	130	-1787
	2010	11336	8918	97	1560	21767	20421	115	1346
	2011	10334	7814	91	1738	20279	20489	60	-210
NA 1000 LUDNOŚCI ^{b,c} PER 1000 POPULATION ^{b,c}									
OGÓŁEM.....	2000	5,5	4,0	3,0	1,1	9,4	10,2	7,2	-0,8
TOTAL	2005	5,4	3,9	27,7	1,7	9,7	10,1	6,0	-0,3
	2010	5,8	4,0	5,9	1,6	11,6	10,2	4,5	1,4
	2011	5,2	3,5	6,9	1,7	10,9	10,1	3,4	0,8
Miasta	2000	5,3	3,5	3,9	1,6	8,5	9,8	7,1	-1,3
Urban areas	2005	5,3	3,6	26,4	2,0	9,7	9,7	5,3	0,0
	2010	5,7	3,7	6,3	2,0	11,6	9,8	4,1	1,8
	2011	5,1	3,1	8,1	2,1	10,9	9,6	3,7	1,3
Wieś	2000	5,7	4,9	1,3	0,3	11,2	11,0	7,4	0,2
Rural areas	2005	5,5	4,6	30,0	0,9	9,8	10,8	7,3	-1,0
	2010	6,0	4,7	5,2	0,8	11,6	10,9	5,3	0,7
	2011	5,5	4,1	4,8	0,9	10,7	10,8	3,0	-0,1

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji — na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92 i ust. 15 na str. 96.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations — data are presented per 100 thous. population; infant deaths — per 1000 live births. ^c See general notes, item 2 on page 92 and item 15 on page 96.

TABL. 14 (52). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>			
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>				
			w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM 2005	27272	30467	25,2	16378	5575	8514	7,0	1040
TOTAL 2010	30488	30117	24,3	16110	5693	8314	6,7	5064
2011	27506	30477	24,6	16155	5610	8712	7,0	1664
Miasta 2005 <i>Urban areas</i>	17691	20320	26,1	9969	3555	6796	8,7	-442
2010	19152	20172	25,7	9764	3654	6754	8,6	1290
2011	17172	20373	25,8	9789	3610	6974	8,8	-411
Wieś 2005 <i>Rural areas</i>	10036	10147	23,4	6409	2020	1718	4,0	1482
2010	11336	9945	22,0	6346	2039	1560	3,4	3774
2011	10334	10104	22,3	6366	2000	1738	3,8	2075

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 15 (53). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2011

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	27506	904	8544	11032	3759	1345	887	653	382
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	154	105	44	4	—	—	—	—	1
20—24	4668	566	3204	802	79	15	2	—	—
25—29	12160	199	4387	6744	719	97	12	2	—
30—34	5712	26	774	2759	1791	324	35	3	—
35—39	2035	8	100	542	808	460	104	13	—
40—49	1327	—	30	164	284	361	421	63	4
50—59	776	—	4	13	63	72	261	321	42
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	674	—	1	4	15	16	52	251	335

TABL. 15 (53). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2011 (cont.)

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	17172	313	4045	7448	2842	1004	663	530	327
TOTAL									
19 lat i mniej Under 20 years	64	40	19	4	—	—	—	—	1
20—24	2104	182	1400	465	44	12	1	—	—
25—29	7284	71	2124	4490	519	69	10	1	—
30—34	4051	15	416	1960	1382	248	28	2	—
35—39	1498	5	64	394	619	331	75	10	—
40—49	979	—	19	120	217	277	299	44	3
50—59	619	—	2	12	49	53	207	258	38
60 lat i więcej and more	573	—	1	3	12	14	43	215	285
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM	10334	591	4499	3584	917	341	224	123	55
TOTAL									
19 lat i mniej Under 20 years	90	65	25	—	—	—	—	—	—
20—24	2564	384	1804	337	35	3	1	—	—
25—29	4876	128	2263	2254	200	28	2	1	—
30—34	1661	11	358	799	409	76	7	1	—
35—39	537	3	36	148	189	129	29	3	—
40—49	348	—	11	44	67	84	122	19	1
50—59	157	—	2	1	14	19	54	63	4
60 lat i więcej and more	101	—	—	1	3	2	9	36	50

TABL. 16 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2011

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŻN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Popzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	27506	24492	466	2548
GRAND TOTAL				
Kawalerowie Single	24143	22954	123	1066
Wdowcy Widowers	408	71	157	180
Rozwidzeni Divorced	2955	1467	186	1302

TABL. 16 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2011 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	17172	14898	327	1947
Kawalerowie Single	14516	13699	68	749
Wdowcy Widowers	311	54	108	149
Rozwiedzeni Divorced	2345	1145	151	1049
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	10334	9594	139	601
Kawalerowie Single	9627	9255	55	317
Wdowcy Widowers	97	17	49	31
Rozwiedzeni Divorced	610	322	35	253

TABL. 17 (55). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2011 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2011

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM TOTAL	18199	10385	7814
w tym: of which:			
Kościół Katolicki	18103	10320	7783
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	24	21	3
Kościół Ewangelicko-Augsburski	12	11	1
Kościół Chrześcijan Baptystów	6	3	3
Kościół Starokatolicki Mariawitów	25	8	17
Kościół Zielonoświątkowy	18	15	3

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 19 (57). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	8514	8314	8712	TOTAL
rozwoy małżeństw:				<i>divorces:</i>
Bez dzieci.....	3121	3597	3887	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi.....	5393	4717	4825	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1.....	3308	3081	3164	1
2.....	1551	1395	1380	2
3.....	392	189	230	3
4 i więcej.....	142	52	51	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 20 (58). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	49983	60756	57258	36979	20279	Live births
Małżeńskie.....	42966	50649	47303	29883	17420	<i>Legitimate</i>
chłopcy.....	22022	26646	24284	15371	8913	<i>males</i>
dziewczęta.....	20944	24003	23019	14512	8507	<i>females</i>
Pozamałżeńskie.....	7017	10107	9955	7096	2859	<i>Illegitimate</i>
chłopcy.....	3576	5318	5189	3724	1465	<i>males</i>
dziewczęta.....	3441	4789	4766	3372	1394	<i>females</i>
Urodzenia martwe	212	268	241	140	101	Live still births

TABL. 21 (59). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	49983	26245	16236	4777	1540	606	579
TOTAL	2010	60756	30433	21928	5821	1583	559	432
	2011	57258	28325	21020	5550	1505	495	359
19 lat i mniej.....		1723	1555	151	16	1	—	—
<i>Under 20 years</i>								
20—24.....		8041	5851	1859	276	43	10	2
25—29.....		20749	12529	6751	1118	246	67	36
30—34.....		18499	6642	8882	2198	514	162	101
35—39.....		7041	1530	3058	1597	534	178	142
40—44.....		1136	204	304	332	154	75	67
45 lat i więcej.....		69	14	15	13	13	3	11
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 21 (59). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI (dok.)**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER (cont.)

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM..... 2005	100,0	52,5	32,5	9,6	3,1	1,2	1,2
TOTAL 2010	100,0	50,1	36,1	9,6	2,6	0,9	0,7
2011	100,0	49,5	36,7	9,7	2,6	0,9	0,6
19 lat i mniej Under 20 years	100,0	90,2	8,8	0,9	0,1	—	—
20—24	100,0	72,8	23,1	3,4	0,5	0,1	0,0
25—29	100,0	60,4	32,5	5,4	1,2	0,3	0,2
30—34	100,0	35,9	48,0	11,9	2,8	0,9	0,5
35—39	100,0	21,7	43,4	22,7	7,6	2,5	2,0
40—44	100,0	18,0	26,8	29,2	13,6	6,6	5,9
45 lat i więcej and more	100,0	20,3	21,7	18,8	18,8	4,3	15,9

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o niestalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 22 (60). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCYJNY LUDNOŚCI^a**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49	36,2	38,1	47,0	44,3	44,2	44,5
15—19	14,8	11,0	12,5	11,6	10,1	13,5
20—24	76,8	53,9	49,4	45,3	34,7	62,0
25—29	94,3	93,9	100,2	94,3	87,6	108,3
30—34	53,5	65,8	86,0	82,0	85,6	73,7
35—39	21,5	24,3	37,5	35,0	37,6	29,7
40—44	4,4	4,7	7,4	7,1	7,5	6,3
45—49	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dzielnosci ogólnej Total fertility	1,327	1,261	1,453	1,366	1,301	1,465
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,646	0,615	0,689	0,663	0,629	0,715
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,925	0,966	1,138	1,079	1,135	0,990

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92 i ust. 15 na str. 96.
^a See general notes, item 2 on page 92 and item 15 on page 96.

TABL. 23 (61). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2011 R.
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of grand total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM TOTAL	53080	27815	25265	32591	16612	15979	20489	11203	9286
0—4 lata	254	155	99	171	103	68	83	52	31
5—9	31	26	5	14	13	1	17	13	4
10—14	32	20	12	12	8	4	20	12	8
15—19	147	107	40	56	36	20	91	71	20
20—24	258	214	44	122	93	29	136	121	15
25—29	354	293	61	199	158	41	155	135	20
30—34	427	343	84	263	205	58	164	138	26
35—39	614	477	137	359	279	80	255	198	57
40—44	823	637	186	426	320	106	397	317	80
45—49	1265	964	301	708	513	195	557	451	106
50—54	2665	1953	712	1607	1107	500	1058	846	212
55—59	3925	2756	1169	2539	1681	858	1386	1075	311
60—64	4350	2948	1402	2922	1904	1018	1428	1044	384
65—69	3669	2366	1303	2389	1486	903	1280	880	400
70—74	5025	2934	2091	3271	1827	1444	1754	1107	647
75—79	6977	3646	3331	4359	2233	2126	2618	1413	1205
80—84	9183	3976	5207	5385	2322	3063	3798	1654	2144
85 lat i więcej and more	13081	4000	9081	7789	2324	5465	5292	1676	3616

NA 1000 LUDNOŚCI^a DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
PER 1000 POPULATION^a OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM TOTAL	10,06	11,02	9,19	9,63	10,50	8,86	10,85	11,89	9,81
0—4 lata	0,85	1,01	0,68	0,90	1,05	0,74	0,76	0,93	0,58
5—9	0,12	0,20	0,04	0,09	0,17	0,01	0,17	0,25	0,08
10—14	0,12	0,15	0,10	0,08	0,11	0,06	0,17	0,20	0,14
15—19	0,49	0,69	0,27	0,34	0,42	0,24	0,67	1,02	0,30
20—24	0,71	1,16	0,25	0,56	0,85	0,27	0,95	1,64	0,22
25—29	0,80	1,33	0,28	0,68	1,11	0,28	1,04	1,74	0,28
30—34	0,95	1,54	0,37	0,86	1,38	0,37	1,15	1,86	0,38
35—39	1,53	2,38	0,68	1,35	2,15	0,59	1,87	2,80	0,87
40—44	2,55	3,94	1,16	2,12	3,25	1,04	3,26	5,01	1,37
45—49	4,03	6,18	1,90	3,67	5,57	1,93	4,60	7,05	1,86
50—54	7,00	10,58	3,64	6,51	9,74	3,76	7,91	11,93	3,38
55—59	9,82	14,62	5,53	9,22	13,54	5,68	11,13	16,70	5,17
60—64	13,44	20,07	7,93	12,96	19,20	8,06	14,55	21,87	7,62
65—69	18,49	27,96	11,44	17,43	25,97	11,31	20,85	32,10	11,77
70—74	26,89	39,53	18,56	26,06	37,62	18,77	28,58	43,14	18,11
75—79	41,53	58,42	31,55	38,86	54,16	29,97	46,90	66,70	34,79
80—84	71,59	90,67	61,68	65,47	81,13	57,11	82,52	108,60	69,63
85 lat i więcej and more	151,90	168,00	145,75	142,91	153,65	138,79	167,40	193,00	157,71

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 96.

^a See general notes, item 15 on page 96.

TABL. 24 (62). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ W 2010 R.
DEATHS BY CAUSES IN 2010

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		CAUSES OF DEATHS ^a
				miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
				na 100 tys. ludności ^b <i>per 100 thous. population ^b</i>		
OGÓŁEM	1015,7	1105,5	933,1	976,8	1085,3	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze	10,6	12,6	8,8	12,0	8,1	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
Nowotwory.....	251,0	283,7	220,9	262,7	230,0	<i>Neoplasms</i>
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	1,1	1,2	1,0	1,0	1,2	<i>Diseases of blood and blood- forming organs ^Δ</i>
Zaburzenia wydzielania we- wnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.....	16,3	13,8	18,7	16,3	16,5	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
Zaburzenia psychiczne i zabu- rzenia zachowania.....	1,6	3,0	0,3	1,4	2,0	<i>Mental and behavioural disorders</i>
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	11,9	11,9	11,8	12,1	11,4	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>
Choroby układu krążenia.....	470,6	464,5	476,3	431,8	540,4	<i>Diseases of the circulatory system</i>
Choroby układu oddechowego....	66,3	78,3	55,3	65,0	68,6	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Choroby układu trawiennego.....	46,6	55,6	38,4	49,0	42,5	<i>Diseases of the digestive system</i>
Choroby skóry i tkanki podskór- nej.....	0,5	0,6	0,5	0,6	0,4	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
Choroby układu kostno- stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	1,4	0,8	2,0	1,5	1,3	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Choroby układu moczowo- płciowego.....	16,1	15,6	16,5	17,4	13,7	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
Ciąża, poród i połóg.....	0,0	x	0,1	0,0	0,1	<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	2,8	3,2	2,3	2,7	2,9	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2,2	2,1	2,4	1,7	3,2	<i>Congenital anomalies ^Δ</i>
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	50,4	53,9	47,2	46,5	57,4	<i>Symptoms and ill-defined conditions ^Δ</i>
Urazy i zatrucia według ze- wnętrnej przyczyny.....	66,1	104,9	30,6	55,3	85,7	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 96.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision). ^b See general notes, item 15 on page 96.

TABL. 25 (63). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total		Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Z liczby ogółem Of total number	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births				
		miasta urban areas	wieś rural areas			
OGÓŁEM TOTAL	195	3,41	4,14	2,63	3,65	2,96
0 dni days	56	0,98	1,05	0,90	0,87	1,18
1— 6 days	52	0,91	1,12	0,68	1,03	0,69
7—29 dni..... days	33	0,58	0,88	0,25	0,68	0,39
1 miesiąc..... month	12	0,21	0,17	0,25	0,27	0,10
2	10	0,17	0,14	0,22	0,19	0,15
3—11 miesięcy months	32	0,56	0,78	0,32	0,62	0,44

TABL. 26 (64). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ W 2010 R.
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES IN 2010

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem Total		Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	CAUSES OF DEATHS ^a
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births			
OGÓŁEM	274	4,51	4,08	5,28	TOTAL
w tym:					of which:
Choroby zakaźne i pasożytnicze	7	0,12	0,10	0,14	Infectious and parasitic diseases
w tym posocznica.....	7	0,12	0,10	0,14	of which septicaemia
Choroby układu krążenia.....	2	0,03	0,03	0,05	Diseases of the circulatory system
Zapalenie płuc	8	0,13	0,15	0,09	Pneumonia
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	144	2,37	2,28	2,53	Conditions originating in the perinatal period
w tym zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwoju płodu	103	1,70	1,67	1,75	of which disorders related to length of gestation and fetal growth
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	87	1,43	1,03	2,16	Congenital anomalies ^Δ
w tym wrodzone wady serca ...	26	0,43	0,36	0,55	of which malformations of heart
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny.....	7	0,12	0,13	0,09	Injuries and poisonings by external cause

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 27 (65). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	628	651	558	470	TOTAL
w tym dokonane.....	566	544	512	441	of which committed
Miasta	351	313	252	194	Urban areas
Wieś	277	336	306	276	Rural areas
Wiek samobójców:					Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	8	5	4	3	14 and less
15—19	26	39	28	23	15—19
20—29	90	104	97	82	20—29
30—49	244	220	176	153	30—49
50—69	195	234	206	175	50—69
70 lat i więcej	59	45	46	33	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w 2010 r. — w podziale na miasta i wieś — również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji i Komendy Stołecznej Policji.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 — data by urban and rural areas — cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters and the Metropolitan Police Headquarters.

TABL. 28 (66). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
OGÓŁEM 2000	69,84	55,64	41,51	28,33	17,30
TOTAL					
2005	71,06	56,81	42,64	29,20	18,11
2010	72,55	58,05	43,77	30,17	18,87
2011	72,69	58,17	43,98	30,37	19,05
Miasta	73,88	59,35	44,98	31,18	19,63
Urban areas					
Wieś	70,70	56,19	42,21	28,94	17,96
Rural areas					
KOBIETY FEMALES					
OGÓŁEM 2000	78,60	64,24	49,53	35,17	22,02
TOTAL					
2005	80,18	65,70	50,97	36,52	23,22
2010	81,04	66,53	51,78	37,24	23,88
2011	81,55	66,89	52,13	37,60	24,20
Miasta	81,77	67,10	52,35	37,77	24,40
Urban areas					
Wieś	81,11	66,44	51,67	37,23	23,75
Rural areas					

TABL. 29 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM 2005	70922	45802	24147	973	55837	30785	24644	408	15085
TOTAL 2010	70897	46292	23323	1282	57520	30595	26333	592	13377
2011	70042	45132	23469	1441	55688	30099	24802	787	14354
Miasta 2005	44910	28169	15911	830	35667	18421	16865	381	9243
Urban areas 2010	42885	26913	14919	1053	37845	18690	18640	515	5040
2011	43814	27064	15575	1175	36101	18074	17365	662	7713
Wieś 2005	26012	17633	8236	143	20170	12364	7779	27	5842
Rural areas 2010	28012	19379	8404	229	19675	11905	7693	77	8337
2011	26228	18068	7894	266	19587	12025	7437	125	6641
NA 1000 LUDNOŚCI ^c PER 1000 POPULATION ^c									
OGÓŁEM 2005	13,80	8,91	4,70	0,19	10,86	5,99	4,80	0,08	2,94
TOTAL 2010	13,49	8,81	4,44	0,24	10,94	5,82	5,01	0,11	2,54
2011	13,28	8,56	4,45	0,27	10,56	5,71	4,70	0,15	2,72
Miasta 2005	13,54	8,49	4,80	0,25	10,75	5,55	5,08	0,11	2,79
Urban areas 2010	12,71	7,97	4,42	0,31	11,21	5,54	5,52	0,15	1,49
2011	12,94	7,99	4,60	0,35	10,66	5,34	5,13	0,20	2,28
Wieś 2005	14,27	9,68	4,52	0,08	11,07	6,78	4,27	0,01	3,21
Rural areas 2010	14,89	10,30	4,47	0,12	10,46	6,33	4,09	0,04	4,43
2011	13,89	9,57	4,18	0,14	10,37	6,37	3,94	0,07	3,52

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92 i ust. 15 na str. 96.

a Registrations. b Deregistrations. c See general notes, item 2 on page 92 and item 15 on page 96.

TABL. 30 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2005	69949	45782	24167	55429	45782	9647
TOTAL 2010	69615	47437	22178	56928	47437	9491
2011	68601	45656	22945	54901	45656	9245
Miasta 2005	44080	24428	19652	35286	28705	6581
Urban areas 2010	41832	24293	17539	37330	30642	6688
2011	42639	24008	18631	35439	28984	6455
Wieś 2005	25869	21354	4515	20143	17077	3066
Rural areas 2010	27783	23144	4639	19598	16795	2803
2011	25962	21648	4314	19462	16672	2790

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 30 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI ^c PER 1000 POPULATION ^c						
OGÓŁEM 2005	13,61	8,91	4,70	10,79	8,91	1,88
TOTAL 2010	13,24	9,02	4,22	10,83	9,02	1,81
2011	13,01	8,66	4,35	10,41	8,66	1,75
Miasta 2005	13,29	7,36	5,93	10,64	8,65	1,98
Urban areas 2010	12,39	7,20	5,20	11,06	9,08	1,98
2011	12,59	7,09	5,50	10,47	8,56	1,91
Wieś 2005	14,19	11,72	2,48	11,05	9,37	1,68
Rural areas 2010	14,77	12,30	2,47	10,42	8,93	1,49
2011	13,75	11,46	2,28	10,30	8,83	1,48

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 92 i ust. 15 na str. 96.

^a Registrations. ^b Deregistrations. ^c See general notes, item 2 on page 92 and item 15 on page 96.

TABL. 31 (69). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	59370	27614	31756	50545	23570	26975	8825	4044	4781
TOTAL 2005	69949	31801	38148	55429	25643	29786	14520	6158	8362
2010	69615	31053	38562	56928	25749	31179	12687	5304	7383
2011	68601	30802	37799	54901	24787	30114	13700	6015	7685
0—4 lata	7483	3898	3585	6420	3384	3036	1063	514	549
5—9	4465	2304	2161	3959	2033	1926	506	271	235
10—14	2691	1399	1292	2438	1220	1218	253	179	74
15—19	2609	1233	1376	2325	1068	1257	284	165	119
20—24	5656	1671	3985	4463	1330	3133	1193	341	852
25—29	14279	5408	8871	9797	3689	6108	4482	1719	2763
30—34	11262	5040	6222	8032	3612	4420	3230	1428	1802
35—39	6747	3373	3374	5231	2562	2669	1516	811	705
40—44	3106	1642	1464	2643	1369	1274	463	273	190
45—49	2052	1094	958	1789	951	838	263	143	120
50—54	1948	981	967	1794	898	896	154	83	71
55—59	2082	990	1092	1902	932	970	180	58	122
60—64	1592	747	845	1555	744	811	37	3	34
65 lat i więcej	2629	1022	1607	2553	995	1558	76	27	49
and more									

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 32 (70). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R.

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011

End of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^b Church units ^b
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^c	4241347 ^d	3406	940
Starokatolicki Old Catholic			
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^e	13900	15	17
Kościół Katolicki Mariawitów	866	5 ^f	9
Kościół Polskokatolicki ^e	856	7	5
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	360	3	1
Kościół Starokatolicki.....	100	3	1
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{eg}	182800	174	69
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	4500	46	46
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^{eh}	3902	22	21
Kościół Chrystusowy w RP ⁱ	1525	33	6
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	1288	12	15
Kościół Zielonoświątkowy.....	1274	33	7
Kościół Ewangelicko-Reformowany ^e	1245	2	3
Kościół Boży w Chrystusie	589	26	9
Kościół Chrześcijan Baptystów ^e	454	7	9
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny ^e	410	3	3
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	262	7	7
Kościół Wolnych Chrześcijan	245	10	4
Kościół Boży w Polsce	184	16	4
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan.....	183	9	5
Nowoapostolski Kościół w Polsce.....	149	1	4
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego.....	87	7	1
Kościół Chrystusowy	74	—	—

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane dotyczą diecezji: plockiej, radomskiej, warszawskiej, warszawsko-praskiej. ^d Ochrzczeni. ^e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. ^f W tym 4 kobiety. ^g Dane dotyczą diecezji warszawsko-bielskiej. ^h Dane dotyczą diecezji warszawskiej. ⁱ Do 2010 r. — Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data concern diocese: plocka, radomska, warszawska, warszawsko-praska. ^d Baptised. ^e Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^f Of which 4 women. ^g Data concern warszawsko-bielska diocese. ^h Data concern warszawska diocese. ⁱ Until 2010 — Wspólnota Kościołów Chrystusowych in RP.

TABL. 32 (70). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R. (dok.)

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011 (cont.)

End of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^b Church units ^b
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) Protestant and Protestant-tradition (cont.)			
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	64	15	3
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego.....	40	8	1
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju.....	31	4	2
Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem” ^k	29	4	1
Biblijny Kościół Baptystyczny ^k	28	2	1
Zbór Chrześcijański w RP ^l	25	2	1
Islamskie Muslim			
Liga Muzułmańska w RP ^k	1000	—	1
Muzułmański Związek Religijny w RP	125	3	2
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	59	1	—
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	38	1	—
Stowarzyszenie Muzułmańskie Ahmadiyya ^l	30	—	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^m	600	8	8
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang w Polsce.....	490	23	2
Związek Buddyjski „Kanzeon” ^k	60	2	1
Buddyjska Wspólnota Zen Kannon ^m	59	3	—
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce.....	43	10	2
Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	36	7	1
Inne Others			
Związek Wyznania Świadców Jehowy ^k	13399 ⁿ	—	184
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	455	72	3
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitani”	310	9	—
Kościół Armia Zbawienia w RP	133	2	1
Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris.....	60	5	1
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	46	—	1
Karański Związek Religijny	40	—	1
Rodzima Wiera	25	1	1

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. ^b Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^k Dane dotyczą 2010 r. ^l Dane dotyczą 2009 r. ^m Dane dotyczą 2008 r. ⁿ Głosiciele.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^k Data concern 2010. ^l Data concern 2009. ^m Data concern 2008. ⁿ Proclaimers.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.

Badaniem objęto **osoby w wieku 15 lat i więcej** spełniające kryterium faktycznego zamieszkania. Badanie nie obejmowało osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz bezdomnych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu (25 III—31 III):
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu nie byli zaliczani do osób pracujących;
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the Population and Housing Census as of 31 III 2011.

The survey covers **persons aged 15 and more** who meet the criterion of actual living. The survey did not cover persons living in collective accommodation establishments as well as homeless.

2. The main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week (25 III—31 III):
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
 - formally had work, but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, contributing family workers who did not perform work during the reference week were not counted among the employed;
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:
 - within the reference week were not employed,
 - within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
 - were available for work within a 2-week period following the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie). Prezentowane dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych (z pewnymi wyłączeniami w latach 2002—2009); patrz ust. 5 na str. 121,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale

*The **employment rate** is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).*

*The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).*

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture). The data presented do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land (with some exceptions in 2002—2009); see item 5 on page 121,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. **Full-time paid employees** are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regu-

w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII** w latach 2002—2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002—2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

larly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. *Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.*

5. *Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII** in 2002—2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.*

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2002—2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

6. *Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:*

- 1) *the **employment as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) *the **average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. ***Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

10. Dane o pracujących w tabl. 3 i 4 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

11. Dane zawarte w tabl. 5 i w tabl. 6 (w części „w tym podmioty”) oraz w tabl. 7—11 nie obejmują gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, organizacji społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

13. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. *Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.*

10. *Data regarding employment in tables 3 and 4 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.*

11. *Data in table 5 and in table 6 (in range “of which entities”) as well as in tables 7—11 do not include private farms in agriculture, social and political organizations, trade unions and others as well as clergy fulfilling priestly obligations.*

12. *Information regarding labour turnover cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

*The **hire (termination) rate** is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.*

13. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), określone są jako bezrobotne; do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonyjącą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest osobą niepełnosprawną — zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. — wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job;*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

14. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments), are classified as unemployed; until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (unified text: Journal of Laws 2003 No. 58, item 514 with later amendments).

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 — in the evening, weekend and extra curriculum education system), looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled among others, the following conditions:

- 1) *is aged 18 or more;*
- 2) *is aged less than 60 (women) or less than 65 (men);*
- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick and maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
- 4) *is not an owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*

- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego;
- 11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyznaczonych dla 2000 r. — na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla 2005 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. — na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszko-

- 6) *is not entered in the register rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 8) *does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interests or other income generated from money gathered on bank accounts;*
- 9) *does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 10) *does not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance;*
- 11) *does not receive, training allowance after the termination of employment.*

2. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated for 2000 — on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for 2005 — the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 and since 2010 — on the basis of the Agricultural Census 2010.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off

dowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;

compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or cooperation at conducting them;

- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy od 2005 r. są grupowane zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich), „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz

- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *servicing supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A **serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A **fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions i.e.**, with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: “Agriculture, forestry and fishing” (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as fishing), “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, “Construction” (excluding development of building projects), “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Information and communication” (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), “Professional, scientific and technical activities” (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities), “Administrative and support ser-

- działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania), „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej), „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy — do 2005 r. zaliczane do zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 22 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 869).

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

vice activities” (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities), “Education” (only tertiary education), “Human health and social work activities” (in the scope human health activities), “Other service activities” (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights — until 2005 included in threats related to work environment, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

7. *A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases in table 22 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

8. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series “Statistical information and report” — “Accidents at Work” and “Working Conditions”.*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

Uwaga do tablic 1 i 2

Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy.

Note to tables 1 and 2

Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate.

TABL. 1 (71). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF THE CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		razem total	pracujący employed	bezrobotni ^a unemployed ^a					
		w tys. in thous.					w % in %		
OGÓŁEM.....	4459,9	2375,8	2124,9	251,0	1936,7	147,4	55,1	49,3	10,6
TOTAL									
miasta.....	2899,9	1599,7	1444,6	155,1	1184,7	115,5	57,5	51,9	9,7
urban areas									
wieś.....	1560,0	776,2	680,3	95,9	752,0	31,9	50,8	44,5	12,4
rural areas									
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	3344,2	2307,9	2059,1	248,7	910,0	126,3	71,7	64,0	10,8
15—24 lata.....	669,9	228,0	171,7	56,3	418,0	23,8	35,3	26,6	24,7
25—34.....	889,5	702,5	633,3	69,2	142,8	44,2	83,1	74,9	9,8
35—44.....	717,0	582,8	536,2	46,6	107,5	26,8	84,4	77,7	8,0
45—54.....	698,9	525,0	474,4	50,6	151,4	22,4	77,6	70,1	9,6
55—64.....	719,1	300,0	272,6	27,4	402,3	16,8	42,7	38,8	9,1
65 lat i więcej..... and more	765,6	37,5	36,7	0,8	714,7	13,5	5,0	4,9	2,1
Mężczyźni.....	2107,6	1266,8	1125,1	141,7	771,1	69,8	62,2	55,2	11,2
Men									
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	1729,8	1242,1	1101,1	141,0	424,6	63,2	74,5	66,1	11,3
15—24 lata.....	341,3	126,5	94,4	32,2	203,1	11,6	38,4	28,6	25,4
25—34.....	443,5	372,6	334,2	38,4	49,9	21,0	88,2	79,1	10,3
35—44.....	358,8	303,2	278,8	24,5	42,8	12,7	87,6	80,6	8,1
45—54.....	342,6	263,1	235,4	27,7	68,1	11,4	79,4	71,1	10,5
55—64.....	333,4	178,0	159,5	18,5	146,6	8,8	54,8	49,1	10,4
65 lat i więcej..... and more	288,1	23,3	22,9	0,5	260,5	4,3	8,2	8,1	2,0
Kobiety.....	2352,3	1109,0	999,7	109,3	1165,6	77,7	48,8	44,0	9,9
Women									
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	1614,3	1065,8	958,0	107,8	485,4	63,1	68,7	61,8	10,1
15—24 lata.....	328,6	101,5	77,4	24,1	214,9	12,1	32,1	24,5	23,8
25—34.....	446,0	329,9	299,1	30,8	92,9	23,3	78,0	70,7	9,3
35—44.....	358,2	279,5	257,4	22,2	64,6	14,0	81,2	74,8	7,9
45—54.....	356,3	261,9	239,0	22,9	83,3	11,0	75,9	69,2	8,8
55—64.....	385,7	122,0	113,1	8,9	255,7	8,0	32,3	29,9	7,3
65 lat i więcej..... and more	477,5	14,1	13,8	0,3	454,2	9,2	3,0	2,9	2,2

^a Osoby w wieku 15—74 lata. ^b Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat.

^a Persons aged 15—74. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

TABL. 2 (72). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS IN 2011

PŁEĆ SEX WYKSZTAŁCENIE EDUCATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economic-ally inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Em-ployment rate	Stopa bezrobocia Unem-ployment rate
		razem total	pracu-jący em-ployed	bezro-bośni ^a unem-ployed ^a					
OGÓŁEM..... TOTAL	4459,9	2375,8	2124,9	251,0	1936,7	147,4	55,1	49,3	10,6
Wyższe	1075,7	838,0	797,6	40,4	237,2	0,5	77,9	74,2	4,8
Tertiary									
Policealne i średnie zawodowe ... Post-secondary and vocational secondary	902,5	572,1	514,8	57,3	330,2	0,2	63,4	57,1	10,0
Średnie ogólnokształcące	634,7	327,6	285,1	42,6	307,0	0,1	51,6	44,9	13,0
General secondary									
Zasadnicze zawodowe	762,9	469,1	399,8	69,3	293,7	0,0	61,5	52,4	14,8
Basic vocational									
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b	935,4	168,5	127,4	41,1	766,8	0,0	18,0	13,6	24,4
Lower secondary and completed primary ^b									
Nieustalone Unknown	148,8	0,5	0,3	0,3	1,8	146,5	23,2	12,4	46,6
Mężczyźni Men	2107,6	1266,8	1125,1	141,7	771,1	69,8	62,2	55,2	11,2
Wyższe	454,0	361,4	344,8	16,6	92,4	0,2	79,6	76,0	4,6
Tertiary									
Policealne i średnie zawodowe ... Post-secondary and vocational secondary	438,8	317,4	286,6	30,8	121,2	0,2	72,4	65,4	9,7
Średnie ogólnokształcące	242,9	152,6	133,6	19,0	90,2	0,1	62,8	55,0	12,4
General secondary									
Zasadnicze zawodowe	468,8	320,7	274,2	46,5	148,0	0,0	68,4	58,5	14,5
Basic vocational									
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b	432,9	114,4	85,6	28,7	318,6	0,0	26,4	19,8	25,1
Lower secondary and completed primary ^b									
Nieustalone Unknown	70,2	0,3	0,2	0,1	0,6	69,3	31,0	17,7	42,8
Kobiety Women	2352,3	1109,0	999,7	109,3	1165,6	77,7	48,8	44,0	9,9
Wyższe	621,7	476,6	452,7	23,9	144,7	0,4	76,7	72,9	5,0
Tertiary									
Policealne i średnie zawodowe ... Post-secondary and vocational secondary	463,7	254,7	228,2	26,5	209,0	0,1	54,9	49,2	10,4
Średnie ogólnokształcące	391,8	175,0	151,4	23,6	216,7	0,0	44,7	38,7	13,5
General secondary									
Zasadnicze zawodowe	294,1	148,4	125,5	22,8	145,7	0,0	50,5	42,7	15,4
Basic vocational									
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b	502,4	54,1	41,7	12,4	448,3	0,0	10,8	8,3	22,9
Lower secondary and completed primary ^b									
Nieustalone Unknown	78,6	0,2	0,1	0,1	1,1	77,2	17,8	8,7	51,1

^a Osoby w wieku 15—74 lata. ^b Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Persons aged 15—74. ^b Including persons without school education.

Pracujący Employment

TABL. 3 (73). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sector	Z liczby ogółem — kobiety Of total number — women
O G Ó Ł E M 2005	2066841	511375	1555466	988293
T O T A L				
2010	2225564	521079	1704485	1069648
2011	2262092	512422	1749670	1091416
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b <i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>	300603	2732	297871	137339
Przemysł..... <i>Industry</i>	314746	34435	280311	105886
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	2470	201	2269	547
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	272815	9537	263278	95816
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	20402	13110	7292	5083
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	19059	11587	7472	4440
Budownictwo <i>Construction</i>	134671	2403	132268	17158
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	386398	1457	384941	195670
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	139435	46766	92669	35694
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	42302	2236	40066	25275
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	88572	6645	81927	33974
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	106620	17241	89379	64669
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	46639	8107	38532	23046
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	148252	30681	117571	78462

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 121.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 121.

TABL. 3 (73). **PRACUJĄCY^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sector	Z liczby ogółem — kobiety Of total number — women
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	83647	697	82950	37273
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	117046	116950	96	74641
<i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>				
Edukacja	163533	141711	21822	124455
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	112945	78684	34261	91368
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	29225	20832	8393	16559
Pozostała działalność usługowa	47458	845	46613	29947
<i>Other service activities</i>				

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
^a By actual workplace and kind of activity.

TABL. 4 (74). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY KIND OF ACTIVITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2066841	2225564	2262092	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	321077	300781	300603	<i>Agriculture, forestry and fishing ^b</i>
Przemysł i budownictwo	432950	445254	449417	<i>Industry and construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospodarka magazy- nowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	598313	650563	656707	<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ; transporta- tion and storage; accommodation and ca- tering ^Δ; information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	124433	147820	153259	<i>Financial and insurance activities; real es- tate activities</i>
Pozostałe usługi	590068	681146	702106	<i>Other services</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 121.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 121.

TABL. 5 (75). PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
W CZERWCU 2010 R.^a
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS
IN JUNE 2010^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych — pracownicy najemni ^b stali On farms of legal persons — permanent paid employ- ees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy ^c owners, co- owners and leaseholders ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employ- ees ^b	
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS						
OGÓŁEM..... TOTAL	295,2	135,7	293,3	286,5^d	6,8	1,9
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha..... Up to	4,7	5,4	4,7	4,6	11,1	3,8
1,01— 1,99.....	7,3	8,1	7,4	7,4	5,6	0,5
2,00— 4,99.....	21,9	22,9	22,1	22,2	15,0	3,2
5,00— 9,99.....	30,2	30,0	30,4	30,7	18,0	4,4
10,00—14,99.....	16,4	15,9	16,5	16,6	9,4	4,3
15,00—19,99.....	7,9	7,6	8,0	8,0	4,4	5,6
20,00—49,99.....	9,5	8,9	9,5	9,4	15,1	11,4
50,00 ha i więcej..... and more	1,9	1,3	1,5	1,0	21,4	66,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; obejmują okres od 24 VI do 30 VI; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 86,0% osób, a głównie — 14,0%.

^a Data of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Including contributing family workers. ^d Of which 86,0% persons were exclusively employed on private farms, while 14,0% were mainly employed.

TABL. 6 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM..... 2005 TOTAL	1628591	1618500	280	750	8581	
	2010	1949516	1938467	252	1125	9361
	2011	1968283	1957556	278	1278	8743
sektor publiczny public sector	720558	720546	10	2	—	
sektor prywatny private sector	1247725	1237010	268	1276	8743	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	6334	5823	—	—	98	
Przemysł Industry	336425	333454	224	17	2715	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2486	2472	—	2	12	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	282797	279893	223	13	2653	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	32070	32069	—	—	1	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	19072	19020	1	2	49	
Budownictwo..... Construction	105829	104616	5	—	1208	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	318700	316217	32	64	2387	

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 6 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	272742	272031	—	—	711
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	38708	38373	2	—	333
Informacja i komunikacja..... Information and communication	98592	98463	—	3	126
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	128811	127571	—	1186	54
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	37276	37234	10	—	32
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	106802	106350	—	8	444
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	100114	99880	4	—	230
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	134124	134121	—	—	3
Edukacja..... Education	152741	152650	—	—	91
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	94942	94779	—	—	163
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	27033	27025	—	—	8
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	9110	8969	1	—	140

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 7 (77). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym pod- mioty ^a of which entities ^a	
OGÓŁEM	1790263	2149972	2166898	1901704	TOTAL
sektor publiczny	653933	727257	710787	708382	public sector
sektor prywatny	1136330	1422715	1456111	1193322	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo....	19022 ^b	16846 ^b	16993 ^b	4871	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	334884	357787	361407	332139	Industry
górnictwo i wydobywanie	1369	2359	2686	2279	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	294579	302628	306366	278977	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24391	33252	32513	32163	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	14545	19548	19842	18721	water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities
Budownictwo	110338	123110	134302	103172	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	329225	384495	380900	303451	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	198882	287383	283130	266044	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	37778	42024	42654	35233	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	80358	111477	107062	97826	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	84183	119509	123597	120003	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	31438	33095	33608	26327	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna	104946	124052	128161	102306	Professional, scientific and technical activi- ties
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	72571	105520	106451	99254	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	105013	136288	134582	132322	Public administration and defence; compul- sory social security
Edukacja	142871	153528	155839	151042	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	87804	99698	100243	94627	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	24949	27952	27760	25202	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	26001	27208	30209	7886	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 121.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 121.

TABL. 8 (78). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	1469290	686493	149210	87232
TOTAL	2010	1772243	854944	166224	105935
	2011	1789759	861286	167797	106119
sektor publiczny.....		658610	379731	61936	41433
public sector					
sektor prywatny.....		1131149	481555	105861	64686
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		4555	1445	1268	315
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł.....		323416	109890	10038	5169
Industry					
górnictwo i wydobywanie.....		2377	453	95	45
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe.....		270694	97561	9199	4763
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		31852	7743	217	109
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		18493	4133	527	252
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo.....		101449	14339	3167	1162
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		281479	140308	34738	27508
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa.....		252113	89950	19918	12911
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		29917	18488	8456	5338
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja.....		93761	37459	4702	2625
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		112866	71574	14705	8331
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		23736	13081	13498	5185
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		99235	55890	7115	4337
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		88556	35736	11324	5890
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		129856	80728	4265	2572
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja.....		131424	101998	21226	15341
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		87103	72856	7676	5958
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		22775	13278	4250	2590
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa.....		7518	4266	1451	887
Other service activities					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 9 (79). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b		
OGÓŁEM TOTAL	2005	349293	141565	55524	167541	9296	23,7
	2010	368523	166435	58871	203451	10211	20,3
	2011	412334	184867	69527	263553	10492	22,6
sektor publiczny public sector		81154	44993	9849	50377	3309	11,7
sektor prywatny private sector		331180	139874	59678	213176	7183	29,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing		871	267	138	513	4	19,1
Przemysł Industry		67341	23793	10693	43345	1245	20,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		711	160	89	473	2	35,1
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing		61545	22346	10107	39492	1133	22,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		1983	561	239	1270	73	6,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		3102	726	258	2110	37	16,9
Budownictwo..... Construction		31787	3390	3716	23055	132	31,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		73223	37432	15150	45017	2417	25,5

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 9 (79). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	42300	13310	4787	22767	749	16,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	10795	6430	2056	6318	353	34,4
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	18751	8037	3103	13031	718	19,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	29034	16985	5572	19486	1237	25,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	5865	2544	337	4657	82	24,0
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	24613	13298	4804	15588	631	25,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	57049	24737	11352	36947	474	62,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	15519	9062	2277	9802	1108	11,0
Edukacja..... <i>Education</i>	14180	10501	1955	9084	572	10,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	13714	10963	2081	9425	597	15,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3713	2167	989	2024	132	15,9
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	3579	1951	517	2494	41	57,3

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (80). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przeniesie- ni na eme- raturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych ^b taking child-care leaves ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
OGÓŁEM 2005	319596	126757	45108	40842	15737	13397	21,3
TOTAL 2010	362781	163105	59826	40699	15389	11808	19,9
2011	395836	174753	64629	42713	17848	11196	21,6
sektor publiczny public sector	85689	45052	11456	3988	12042	3722	12,3
sektor prywatny private sector	310147	129701	53173	38725	5806	7474	27,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two Agriculture, forestry and fishing	832	269	109	39	53	11	18,1
Przemysł Industry	63034	21656	13094	5617	2854	1308	19,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	353	61	80	24	23	1	17,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	57920	20585	12214	5292	1883	1216	21,1
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	2092	464	326	96	698	53	6,4
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	2669	546	474	205	250	38	14,5
Budownictwo Construction	29085	2582	4996	2430	910	156	29,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	70337	36763	14144	10260	777	2545	24,4

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Until 2008 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 10 (80). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to reha- bilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych ^b taking child-care leaves ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	46539	15074	4763	2899	5199	885	17,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	11508	6823	2051	1393	95	325	36,9
Informacja i komunikacja..... Information and communication	17880	7856	3886	3099	419	700	18,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	24987	14645	3930	5376	460	1253	21,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	6059	2676	680	419	404	105	24,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	19797	10587	2733	3376	903	660	20,2
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ Administrative and support service activi- ties	58227	24813	7616	4710	422	427	64,3
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne..... Public administration and defence; com- pulsory social security	15816	9113	1062	922	1871	1259	11,1
Edukacja..... Education	12573	8888	1207	675	2061	631	9,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	13598	9770	3540	938	1052	724	14,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	3291	1871	511	299	315	153	13,9
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	2273	1367	307	261	53	54	36,0

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Until 2008 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 11 (81). **ABSOLWENCI SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- -secondary and secondary vocational	liceów ogólnokształcących general secondary	zasadniczych zawo- dowych basic vocational
OGÓŁEM 2005	46889	21266	17828	13286	7582	8193
TOTAL						
	2010	21071	18621	9543	9384	6170
	2011	48229	23193	20893	11077	6847
sektor publiczny public sector	8263	4906	5250	1341	1286	386
sektor prywatny private sector	39966	18287	15643	8071	9791	6461
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	106	48	61	25	13	7
Przemysł Industry	8117	2451	2276	1850	2211	1780
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	73	18	27	16	8	22
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	7668	2334	2073	1724	2169	1702
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	217	47	115	69	20	13
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	159	52	61	41	14	43
Budownictwo..... Construction	2503	374	776	485	284	958
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	9296	5197	3242	2204	2609	1241

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 11 (81). **ABSOLWENCI SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	po licealnych i średnich zawodowych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształcących general secondary	zasadni- czych zawo- dowych basic vocational
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	3578	1167	942	1009	973	654
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1580	928	382	461	557	180
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	2435	1061	1711	212	487	25
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	3867	2202	2283	444	1081	59
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	270	176	166	36	46	22
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	4154	2122	2754	339	946	115
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	6015	2887	2027	1475	1025	1488
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1879	1248	1316	197	316	50
Edukacja..... <i>Education</i>	1538	1236	1295	92	122	29
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1814	1427	1303	269	199	43
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	645	375	279	202	137	27
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	432	294	80	112	71	169

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 12 (82). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2011 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	12017	3640	8561	150206	96788	90631	60664
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	19	7	4	290	141	293	141
Przemysł..... Industry	1705	600	1023	17793	13550	15684	12614
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	2	—	—	186	82	155	72
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	1549	558	899	16435	12731	14918	12093
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	41	11	34	492	267	206	166
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	113	31	90	680	470	405	283
Budownictwo..... Construction	1532	647	777	15215	7194	11042	5608
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	1934	325	1084	44239	19075	24664	14738
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	828	151	566	7335	5161	5895	4090
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	365	27	202	3299	1758	3696	1906

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 12 (82). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2011 R. (dok.)
 JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	1057	293	889	7540	5465	4254	2866
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	671	391	637	21300	20729	3126	2713
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	169	27	159	1247	673	1628	989
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1040	270	838	10456	7230	7013	4664
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	947	574	889	9786	6963	5312	4074
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	887	87	883	2899	2871	1648	1627
Edukacja..... <i>Education</i>	66	16	66	4211	3454	2708	2360
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	572	141	455	2273	1485	1404	920
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	57	4	47	861	582	844	647
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	168	80	42	1462	457	1420	707

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABLE 13 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	289872	332525	238341	246739	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	153987	166277	115079	122204	of which women
Z liczby ogółem — bezrobotni:					Of total number — unemployed persons:
dotychczas niepracujący	72556	84797	53274	53801	previously not employed
w tym absolwenci ^a	14125	12621	13503	of which school-leavers ^a
w tym szkół wyższych ^b	3651	3333	3279	of which of tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	85580	69256	81520	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących za- kładu pracy	15615	19190	10764	9782	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	223293	116806	128723	long-term unemployed ^c
posiadający prawo do zasiłku	55869	43941	39143	39648	possessing benefit rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej ..	.	8148 ^d	13618	15758	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	3677	6642	8934	9181	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e w %	10,8	13,8	9,7	9,8	Registered unemployment rate^e in %
Oferty pracy	1010	2057	2164	2073	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 124.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 124.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABLE 14 (84). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
**NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM
UNEMPLOYMENT ROLLS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	250805	293256	319149	283070	Total newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	112627	135915	148958	134769	women
dotychczas niepracujący	74715	97931	86703	70126	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących za- kładu pracy	18639	10020	11213	9192	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	210119	313677	304870	274672	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	93632	144105	141678	127644	women
z tytułu podjęcia pracy	104352	139369	121150	117471	received jobs

^a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	289872	153987	332525	166277	238431	115079	246739	122204
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	82951	43645	69469	35004	47359	23447	47248	24206
25—34	75016	45062	91903	51704	69527	37479	71132	39567
35—44	69076	37337	66063	34705	44334	22644	47479	24862
45—54	54716	26334	83345	39366	49130	23344	48589	23532
55 lat i więcej and more	8113	1609	21745	5498	27991	8165	32291	10037
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	8149	5169	20666	13259	28255	18494	31753	21156
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	62064	40860	74884	45153	52711	28888	54732	30698
Średnie ogólnokształcące General secondary	17386	13792	25294	17778	26885	16868	28342	17984
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	106389	50710	105115	46374	63174	25213	63969	25960
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	95884	43456	106566	43713	67316	25616	67943	26406

^a W 2000 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.^a In 2000 excluding lower secondary education.

TABL. 15 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}								
3 miesiące i mniej months and less	60359	24102	62226	26291	70377	31218	63116	27912
3— 6	41626	21652	40435	19586	40739	20163	39359	19898
6—12	52103	25499	49207	23026	44856	21438	47897	24247
12—24	66722	34832	52890	25347	47568	22871	48723	24890
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	69062	47902	127767	72027	34801	19389	47644	25257
WEDŁUG STAŻU PRACY ^c BY WORK SENIORITY ^c								
Bez stażu pracy No work seniority	72556	40987	84797	44625	53274	28045	53801	28609
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	56563	29850	52721	26455	36841	18658	37622	19604
1— 5	49376	25041	59720	29200	50338	24067	52218	26008
5—10	34632	19028	43461	22961	31548	15498	33187	16799
10—20	46127	26482	49600	26584	33856	16809	35346	17873
20—30	28207	12446	35714	15244	24721	9739	25642	10484
powyżej 30 lat more than 30 years	2411	153	6512	1208	7763	2263	8923	2827

^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. wśród bezrobotnych było 59789 osób (w tym 23195 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Note. As of 31 XII 2011 among the unemployed were 59789 persons (of which 23195 women) aged 50 and more.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 16 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	11852	7086	4941	3037	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	5793	3820	3049	1849	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	4547	6957	7432	1999	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1450	3117	3470	871	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	12379	31599	44349	16303	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	7289	18612	26233	9702	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne ...	—	—	4114	3015	Started a social useful works
w tym kobiety	—	—	2450	1861	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	67860	84403	101854	74117	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 17 (87). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	554,3	1047,6	657,4	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	326,8	397,6	377,9	57,5	Unemployment benefits
Szkolenia	19,4	54,4	17,2	2,6	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	35,6	232,5	65,9	10,0	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	34,1	55,3	15,8	2,4	Public works
Prace interwencyjne	20,7	28,3	22,5	3,4	Interventional works
Stypendia za okres stażu	67,1	202,8	97,2	14,8	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 124.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 124.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 18 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy Of total number — acci- dents resulting in an inabil- ity to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	łżej- szych light	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more		
OGÓŁEM	2000	10728	84	117	10527	114	4656 ^b	5426 ^c	TOTAL
	2005	10097	93	126	9878	117	3181	6120	
	2010	12019	97	96	11826	180	3857	6945	
	2011	11714	53	103	11558	219	3855	6581	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	63	1	1	61	—	10	50	50	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2678	13	22	2643	27	856	1658	1658	Industry
górnictwo i wydobywanie	12	—	—	12	—	5	7	7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	2305	10	19	2276	25	752	1410	1410	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	153	1	2	150	—	45	100	100	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ	208	2	1	205	2	54	141	141	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities
Budownictwo.....	1456	13	29	1414	14	401	968	968	Construction
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	1837	6	18	1813	30	685	933	933	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa.....	1138	10	12	1116	24	369	657	657	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	231	—	—	231	6	95	98	98	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	242	1	—	241	6	73	119	119	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	274	—	1	273	10	81	135	135	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	174	—	2	172	1	38	124	124	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna.....	515	1	4	510	19	190	251	251	Professional, scientific and tech- nical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	924	3	4	917	30	390	384	384	Administrative and support ser- vice activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne.....	676	3	4	669	25	200	377	377	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity
Edukacja	402	1	3	398	9	118	225	225	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	859	1	2	856	11	264	477	477	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	145	—	1	144	6	50	67	67	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa	100	—	—	100	1	35	58	58	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku. ^b, ^c Dotyczy wypadków przy pracy powodujących niezdolność do pracy: ^b — 4—28 dni, ^c — 29 dni i więcej.
^a Registered in a given year. ^b, ^c Concerns accidents at work resulting in an inability to work: ^b — 4—28 days, ^c — 29 days and more.

TABL. 19 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transporta- tion and storage</i>	opieka zdrowot- na i po- moc spo- leczna <i>human health and social work activities</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which <i>manu- facturing</i>					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM.....	2005	10097	71	2766	2444	865	1401	971	854
TOTAL	2010	12019	51	2810	2398	1312	1667	1722	923
	2011	11714	63	2678	2305	1456	1837	1138	859
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatu- rą, niebezpiecznymi substancjami i prepa- ratami chemicznymi.....		348	3	129	106	35	34	22	20
<i>Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals</i>									
w tym z preparatami chemicznymi..... <i>of which chemicals</i>		80	—	44	40	8	3	4	1
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie..... <i>Drowned, buried, enveloped</i>		21	1	6	4	9	2	1	—
Zderzenie lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>									
nieruchomy obiekt..... <i>a stationary object</i>		3286	20	661	548	400	483	348	246
obiekt w ruchu..... <i>object in motion</i>		2299	13	556	479	370	439	222	66
w tym przez: <i>of which by:</i>									
spadający obiekt..... <i>falling object</i>		745	6	207	178	139	141	76	19
poruszający się lub transportowany obiekt..... <i>moving or transported object</i>		490	2	112	99	69	126	50	9
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym.....		1600	4	503	474	197	315	78	108
<i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>									
w tym kontakt z przedmiotem ostrym..... <i>of which contact with sharp material agent</i>		933	3	300	289	94	219	21	38
Uwięzienie, zmiżdżenie..... <i>Trapped, crushed</i>		661	8	232	210	115	91	59	15
Obciążenie psychiczne lub fizyczne..... <i>Physical or mental stress</i>		1735	4	286	242	181	286	184	157
w tym obciążenie układu mięśniowo- szkieletowego..... <i>of which physical stress on the muscular- skeletal system</i>		1529	4	251	212	161	261	164	123

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 19 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transportation and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and social work activities
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manu- facturing				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)								
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia..... Human or animal aggression	293	2	20	10	9	18	79	60
Pozostałe Others	1471	8	285	232	140	169	145	187
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
OGÓŁEM 2005	17402	113	5146	4586	1865	2607	1494	1239
TOTAL 2010	21446	112	5591	4681	2869	2886	2840	1328
..... 2011	21065	137	5130	4404	3215	3366	1773	1266
Niewłaściwy stan czynnika materialnego..... Inappropriate condition of material objects/ agents	1953	17	518	455	291	264	159	127
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy..... work	1067	21	284	238	283	130	43	69
stanowiska pracy work post	1081	7	285	244	259	152	55	65
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikami materialnymi Absence or inappropriate use of material objects/agents	1225	9	399	346	261	209	84	45
Nieużywanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	270	1	79	69	64	63	8	8
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika Inappropriate wilful employee action	1225	4	368	319	256	214	77	41
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracowni- ka ^b Inappropriate mental-physical condition of employee ^b	424	1	84	69	55	56	22	37
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika.. Incorrect employee action	11379	69	2754	2357	1532	1963	1041	613
Inne Others	2441	8	359	307	214	315	284	261

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3908	2736	2111	2088	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne.....	45	16	13	15	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	2002	1381	1091	1055	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty.....	214	148	136	124	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu.....	108	85	48	51	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń.....	510	409	254	295	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta.....	489	337	296	276	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur.....	23	18	9	8	<i>influence of extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych	11	3	3	3	<i>influence of hazardous materials</i>
inne wydarzenia.....	551	355	274	276	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

^a Who received one-off accident compensations.

TABL. 21 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard								
	Ogółem Grand total		związane connected with				czynnikami mechanicznymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors		
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości				per 1000 paid employees of total surveyed					
OGÓŁEM	2000	84,0	71,5	41,9	36,0	36,5	31,1	5,6	4,4
TOTAL	2005	62,0	52,2	29,4	24,0	25,8	22,7	6,8	5,5
	2010	39,3	35,8	17,5	15,6	16,3	15,5	5,5	4,7
	2011	35,7	31,3	16,2	13,2	14,7	14,1	4,7	3,9
sektor publiczny.....		28,5	25,3	7,1	5,8	18,6	17,5	2,9	2,0
<i>public sector</i>									
sektor prywatny.....		38,4	33,5	19,7	16,0	13,3	12,8	5,4	4,6
<i>private sector</i>									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 126.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 126.

TABL. 21 (91). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	20,6	17,9	11,3	8,6	2,8	2,8	6,5	6,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	80,5	65,5	48,9	38,1	23,6	21,8	8,0	5,6
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	34,7	23,0	6,8	—	23,0	23,0	4,9	—
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe	68,1	54,5	51,2	40,1	10,8	9,9	6,0	4,6
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	215,0	172,8	45,5	29,7	144,0	129,8	25,5	13,3
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	107,6	103,1	25,2	24,7	66,5	65,9	15,8	12,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo	77,2	72,3	17,5	15,7	42,0	40,5	17,8	16,1
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	9,4	8,9	3,3	3,0	3,5	3,4	2,6	2,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ..	26,2	25,9	3,7	3,5	20,2	20,2	2,3	2,2
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja	4,7	4,7	0,5	0,5	3,9	3,9	0,2	0,2
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,2	12,5	4,6	4,0	9,1	8,0	0,6	0,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	21,7	21,7	17,7	17,7	1,4	1,4	2,6	2,6
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja	2,6	2,6	1,8	1,8	0,7	0,7	0,1	0,1
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12,1	11,7	8,8	8,6	3,1	3,0	0,2	0,1
<i>Human health and social work activities</i>								
Pozostała działalność usługowa	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Other service activities</i>								

^a Notka patrz na str. 152.^a See footnote on page 152.

TABL. 22 (92). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2005	2010	2011	DISEASES
O G Ó Ł E M.....	216	216	203	T O T A L
w tym:				<i>of which:</i>
Pylice płuc		45	21	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu.....		2	4	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc.....		1	1	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa		2	3	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych		1	2	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa		3	3	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		18	16	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		14	8	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry		10	8	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		8	10	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		16	18	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		8	5	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type</i>
Zespół wibracyjny		5	5	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		1	—	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.....		80	97	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.
S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (93). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne ^b <i>Preventive food^b</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szcze- gólnych warunkach ^c <i>Entitlements arising from work in par- ticular condi- tions^c</i>
OGÓŁEM	2000	71597	182744	31138	108395	11999	11066	75448
TOTAL	2005	58127	178159	14455	88915	7564	9716	55682
	2010	87169	155516	10819	104309	6886	9205	3815
	2011	90037	155570	10107	43177	5846	8189	1846
sektor publiczny		35059	58197	4795	25846	4731	6577	1403
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		54978	97373	5312	17331	1115	1612	443
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo....		686	780	3	30	—	—	—
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		23601	41789	5186	13893	711	1146	375
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		475	485	—	58	—	—	—
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		15192	29537	2740	5748	583	447	280
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...		3836	8618	1989	5803	6	694	77
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		4098	3149	457	2284	122	5	18
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>								
Budownictwo		26909	30768	2443	6711	34	34	20
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6001	26635	488	597	213	114	23
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		30635	46503	1809	16695	565	5852	564
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		640	3227	20	2756	8	576	58
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		363	1467	53	2394	1443	13	298
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		722	492	—	51	—	—	2
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		118	229	5	50	—	177	177
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		362	3680	100	—	2872	277	329
<i>Human health and social work activities</i>								
Pozostała działalność usługowa		—	—	—	—	—	—	—
<i>Other service activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 126. ^b W 2000 r. — bezpłatnie łącznie z odpłatnymi. ^c Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 126. ^b In 2000 — unpaid with paid. ^c Or particular character.

TABL. 24 (94). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH ^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS ^a

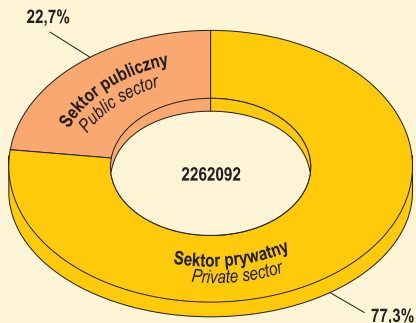
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
	ogółem total	w tym z tytułu wypad- ków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	ogółem total	w tym z tytułu wypad- ków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions
OGÓŁEM 2000	2997	2842	2794	2580
TOTAL 2005	2460	2379	2277	2171
..... 2010	2780	2683	3131	3046
2011	2992	2899	3101	3046
sektor publiczny public sector	1104	1082	3066	2988
sektor prywatny private sector	1888	1817	3121	3081
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	11	10	2955	2610
Przemysł Industry	777	744	3289	3208
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	5	5	5360	5360
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	654	621	3211	3111
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	48	48	3410	3410
dostawa wody; gospodarowanie ścieka- mi i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	70	70	3780	3780
Budownictwo Construction	420	412	3354	3364
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	548	529	2776	2650
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	725	706	3233	3231
Informacja i komunikacja Information and communication	74	73	2543	2560
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	46	42	3685	3312
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ Administrative and support service activities	27	27	2989	2989
Edukacja Education	37	36	3119	3117
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	326	319	2638	2597
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1	1	1900	1900

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 126.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 126.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2011 R.
 Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2011
 As of 31 XII

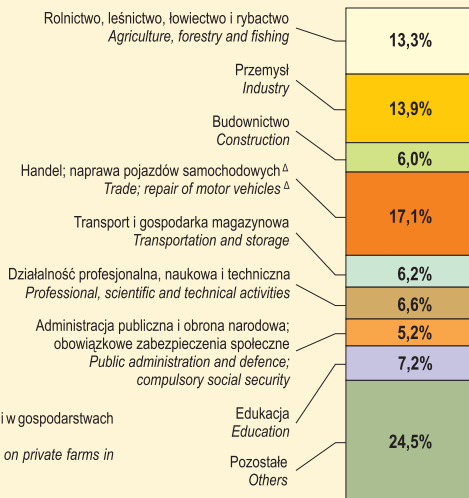
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
 BY OWNERSHIP SECTORS

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe.

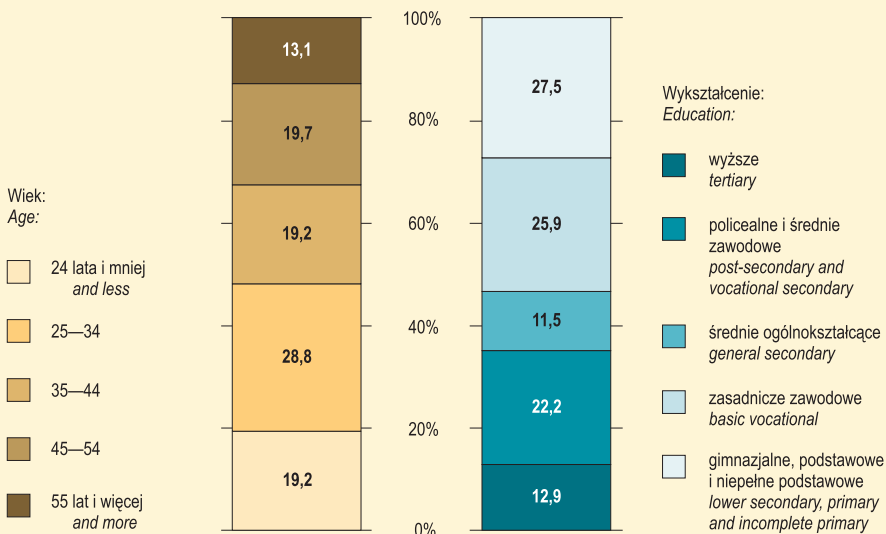
^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture — estimated data.

WEDŁUG SEKCJI
 BY SECTIONS

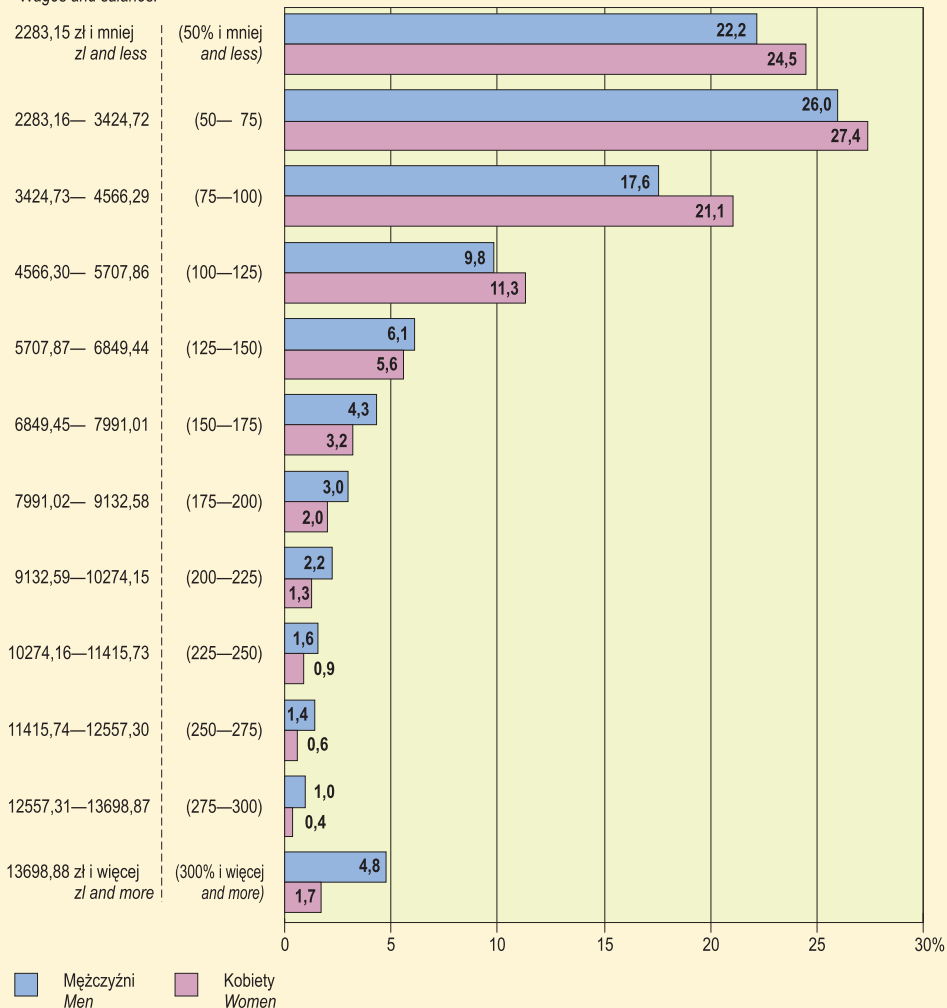
**STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG
 WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
 BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2011
 As of 31 XII

**STRUKTURA ZATRUDNIONYCH^a WEDŁUG WYSOKOŚCI
WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.
STRUCTURE OF PAID EMPLOYMENT^a BY AMOUNT
OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2010**

Wynagrodzenia:
Wages and salaries:

^a Patrz notka 1 do tabl. 3 na str. 163.

U w a g a. Przedziały wynagrodzeń ustalono na podstawie krotności wynagrodzenia brutto w województwie mazowieckim za październik 2010 r. (4566,29 zł); w nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 2283,16—3424,72 zł stanowi 50—75% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50—75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia).

^a See footnote 1 to the table 3 on page 163.

N o t e. Ranges of wages and salaries were established on the basis of the product of gross wages and salaries in Mazowieckie voivodship for October 2010 (4566,29 zł); the percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 2283,16—3424,72 zł range accounts for 50—75% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50—75% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 75,00% of the average wage and salary).

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 1 oraz w tabl. 2 (w części „w tym podmioty”) nie obejmują wynagrodzeń zatrudnionych w organizacjach społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przeście płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

The data presented do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in table 1 and in table 2 (in range “of which entities”) do not include wages and salaries of employees in social and political organizations, trade unions and others.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee** were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **wjęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 3 i 4 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2010 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

4. *Data in tables 3 and 4 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2010. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12: of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).*

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych — OFE.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures), and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds — OFE.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);

- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych), uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 6) *clergy*;
- 7) *farmers*;
- 8) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay*;
- 2) *pensions resulting from an inability to work*;
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1 (95). WYNAGRODZENIA ^a
WAGES AND SALARIES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		wynagrodzenia osobowe personal	wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach payments from profit and balance surplus in co-operatives	dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	wynagrodzenia bezosobowe impersonal	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	63681,7	59604,9	132,0	554,2	2773,3	
TOTAL						
	2010	103998,1	95788,4	148,0	905,1	5866,2
	2011	109176,8	101575,7	172,3	864,8	5207,1
sektor publiczny public sector	38542,3	35670,0	127,2	864,8	1120,4	
sektor prywatny private sector	70634,5	65905,7	45,1	—	4086,7	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	273,2	243,0	0,1	0,5	29,6	
Przemysł Industry	16882,8	16327,4	90,9	7,2	439,7	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	162,6	156,4	0,8	—	4,6	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	13637,2	13205,1	31,8	0,6	383,1	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2190,5	2111,1	57,9	0,2	21,2	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	892,5	854,8	0,4	6,4	30,8	
Budownictwo Construction	6002,1	5818,9	0,7	2,5	173,6	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	15908,1	15415,3	6,0	0,0	464,8	

^a Brutto; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Gross; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 1 (95). WYNAGRODZENIA ^a (dok.)
WAGES AND SALARIES ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		wynagrodzenia osobowe personal	wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdziel- niach payments from profit and bal- ance surplus in co-operatives	dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	wynagrodzenia bezosobowe impersonal
		w mln zł	in mln zł		
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	12015,3	11785,9	34,1	2,8	191,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1308,1	1196,7	0,8	1,4	109,0
Informacja i komunikacja Information and communication	9337,9	8131,9	3,4	1,6	568,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	11076,0	10560,8	21,5	—	464,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1551,7	1447,9	2,2	11,5	85,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	8281,0	7490,4	5,4	9,5	598,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	4196,8	3319,0	0,9	0,9	874,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	8601,4	7868,9	—	441,0	280,5
Edukacja Education	7439,7	6395,2	0,0	323,4	356,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4526,4	4162,8	0,0	48,9	314,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1437,1	1118,6	6,1	13,0	212,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	339,2	293,0	0,2	0,6	45,0

^a Brutto; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Gross; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 2 (96). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym pod- mioty ^a of which entities ^a	
O G Ó Ł E M	3027,00	4031,95	4243,41	4504,66	T O T A L
sektor publiczny	3028,32	4141,38	4335,54	4335,54	public sector
sektor prywatny.....	3026,24	3975,58	4198,13	4605,06	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...	2640,55	3594,46	3901,16	4159,32	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	2718,82	3706,08	3935,26	4102,15	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	2747,58	4681,15	5257,44	5777,05	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2610,58	3541,56	3757,36	3931,27	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4029,87	5189,36	5615,36	5617,57	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2699,04	3603,59	3743,02	3840,98	water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities
Budownictwo	2487,55	3850,49	4013,13	4597,04	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2727,71	3602,90	3797,27	4228,49	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	2656,71	3435,19	3586,73	3701,37	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1967,67	2488,31	2626,26	2833,57	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	5093,46	6382,31	6867,55	7194,54	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	5684,87	6719,47	7203,91	7342,94	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3262,91	4245,88	4246,18	4641,58	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna	4170,08	5327,36	5509,51	6205,92	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1973,94	2446,57	2747,04	2779,72	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3742,17	4991,85	5132,56	5132,80	Public administration and defence; compul- sory social security
Edukacja.....	2685,05	3566,04	3738,65	3782,22	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2161,85	3538,33	3653,57	3730,44	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2773,50	3596,12	3701,62	3817,73	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2769,32	2646,15	2700,04	3061,72	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 3 (97). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a — w tys. in thous.									
b — w odsetkach in percent									
OGÓŁEM..... a	1457,8	731,2	726,6	551,5	203,8	347,7	906,3	527,4	378,9
TOTAL b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
przedziały wynagrodzeń ² : ranges of wages and salaries ² :									
1317,00 zł i mniej..... a	44,6	26,6	18,0	0,3	0,1	0,2	44,3	26,5	17,8
zł and less b	3,1	3,6	2,5	0,1	0,1	0,1	4,9	5,0	4,7
1317,01— 2283,15..... a	295,6	136,8	158,8	66,1	19,3	46,8	229,5	117,5	112,0
b	20,3	18,6	22,0	12,0	9,5	13,5	25,2	22,4	29,6
2283,16— 3059,41..... a	270,7	135,0	135,7	113,5	46,9	66,6	157,2	88,1	69,1
b	18,6	18,5	18,7	20,6	22,9	19,1	17,3	16,8	18,2
3059,42— 3424,72..... a	118,4	54,9	63,5	60,7	20,0	40,7	57,7	34,9	22,8
b	8,1	7,5	8,7	11,0	9,8	11,7	6,4	6,6	6,0
3424,73— 4566,29..... a	281,7	129,0	152,7	143,4	46,6	96,8	138,3	82,4	55,9
b	19,3	17,6	21,1	26,0	22,8	27,8	15,3	15,6	14,7
4566,30— 5707,86..... a	153,9	71,6	82,3	73,3	24,5	48,8	80,6	47,1	33,5
b	10,6	9,8	11,3	13,3	12,0	14,0	8,9	8,9	8,9
5707,87— 6849,44..... a	85,2	44,4	40,8	34,6	14,0	20,6	50,6	30,4	20,2
b	5,8	6,1	5,6	6,3	6,9	5,9	5,6	5,7	5,4
6849,45— 7991,01..... a	54,8	31,4	23,4	19,0	8,9	10,1	35,8	22,5	13,3
b	3,8	4,3	3,2	3,4	4,4	2,9	4,0	4,3	3,5
7991,02— 9132,58..... a	36,5	21,8	14,7	12,0	6,0	6,0	24,5	15,8	8,7
b	2,5	3,0	2,0	2,2	3,0	1,7	2,7	3,0	2,3
9132,59—10274,15..... a	25,2	15,8	9,4	8,3	4,2	4,1	16,9	11,6	5,3
b	1,7	2,2	1,3	1,5	2,1	1,2	1,9	2,2	1,4
10274,16—11415,73..... a	18,1	11,7	6,4	5,6	3,3	2,3	12,5	8,4	4,1
b	1,2	1,6	0,9	1,0	1,6	0,7	1,4	1,6	1,0
11415,74—12557,30..... a	14,8	10,1	4,7	3,9	2,5	1,4	10,9	7,6	3,3
b	1,0	1,4	0,6	0,7	1,2	0,4	1,2	1,4	0,9
12557,31—13698,87..... a	10,6	7,3	3,3	2,9	1,8	1,1	7,7	5,5	2,2
b	0,7	1,0	0,4	0,5	0,9	0,3	0,8	1,0	0,6
13698,88—20000,00..... a	28,7	20,3	8,4	5,5	3,9	1,6	23,2	16,4	6,8
b	2,0	2,8	1,1	1,0	1,9	0,5	2,6	3,1	1,8
20000,01 zł i więcej..... a	19,0	14,5	4,5	2,4	1,8	0,6	16,6	12,7	3,9
zł and more b	1,3	2,0	0,6	0,4	0,9	0,2	1,8	2,4	1,0

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Ustalane na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (4566,29 zł) w województwie mazowieckim za październik 2010 r.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² Established on the basis of product of gross wages and salaries (4566,29 zł) in the Mazowieckie voivodship for October 2010.

TABL. 4 (98). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2010

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	4566,29	5033,89	4095,73	T O T A L
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10,2	11,5	8,8	10111,12	11549,19	8227,46	Managers
Specjaliści	29,2	22,6	35,9	5494,85	6546,60	4829,63	Professionals
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,0	4,2	1,8	5840,00	6301,44	4733,36	science and engineering professionals
specjaliści do spraw zdrowia	2,9	0,9	4,9	4833,35	6843,78	4471,85	health professionals
specjaliści nauczania i wychowania	7,8	3,8	11,8	4102,83	4458,62	3986,85	teaching professionals
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	11,7	8,7	14,8	5925,07	6923,91	5336,36	business and administration professionals
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych.....	2,1	3,6	0,6	7474,49	7591,44	6774,83	information and communications technology professionals
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury.....	1,7	1,4	2,0	7056,40	7841,32	6506,19	legal, social and cultural professionals
Technicy i inny średni personel.....	11,2	10,8	11,6	4524,68	5100,03	3985,76	Technicians and associate professionals
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych.....	2,6	4,0	1,2	4989,37	5323,50	3820,40	science and engineering associate professionals
średni personel do spraw zdrowia	0,7	0,4	1,1	3280,06	3532,25	3186,81	health associate professionals
średni personel do spraw biznesu i administracji.....	6,7	4,8	8,4	4475,32	5036,54	4148,53	business and administration associate professionals
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewnej	0,5	0,4	0,7	3487,94	3915,56	3276,99	legal, social, cultural and related associate professionals
technicy informatycy	0,7	1,2	0,2	5372,50	5479,88	4758,59	information and communications technicians
Pracownicy biurowi.....	14,3	10,7	17,8	3391,94	3426,32	3371,06	Clerical support workers
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni....	3,1	1,3	4,9	3739,92	4318,16	3587,94	general and keyboard clerks
pracownicy obsługi klienta.....	4,5	1,5	7,5	3264,61	3844,26	3147,06	customer services clerks
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej.....	3,2	4,1	2,3	3392,84	3307,35	3548,55	numerical and material recording clerks
pozostali pracownicy obsługi biura.....	3,5	3,8	3,1	3244,29	3090,36	3432,42	other clerical support workers

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

TABL. 4 (98). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2010 R. (dok.)
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2010 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
Pracownicy usług i sprzedawcy ..	12,0	11,2	12,8	2473,81	2614,65	2349,75	Service and sales workers
pracownicy usług osobistych ...	1,6	1,4	1,8	2602,44	2803,95	2452,18	personal service workers
sprzedawcy i pokrewni.....	7,4	4,8	9,9	2646,69	3206,94	2366,88	sales workers
pracownicy opieki osobistej i pokrewni.....	0,3	0,1	0,5	2319,77	2421,68	2302,90	personal care workers
pracownicy usług ochrony	2,7	4,9	0,6	1950,86	1969,75	1797,75	protective services workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,1	0,1	0,1	2126,65	2446,84	1768,87	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.....	8,0	13,8	2,3	2943,60	3118,91	1889,82	Craft and related trades workers
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	1,9	3,7	0,0	2713,23	2713,59	2652,93	building and related trades workers, excluding electricians
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni.....	3,0	6,0	0,1	3205,29	3227,27	2153,72	metal, machinery and related trades workers
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4	0,6	0,2	3037,29	3279,96	2393,34	handicraft and printing workers
elektrycy i elektronicy.....	1,1	2,2	0,0	3959,56	3972,64	3373,85	electrical and electronic trades workers
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni.....	1,6	1,3	2,0	1991,77	2311,50	1760,49	food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	7,9	13,4	2,4	3142,56	3257,74	2494,88	Plant and machine operators and assemblers
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.....	3,1	4,6	1,6	3158,69	3340,87	2633,76	stationary plant and machine operators
monterzy.....	0,7	0,9	0,5	2593,88	3088,61	1746,69	assemblers
kierowcy i operatorzy pojazdów	4,1	7,9	0,3	3221,99	3227,96	3052,82	drivers and mobile plant operators
Pracownicy przy pracach prostych	7,1	5,9	8,3	2244,58	2526,05	2043,69	Elementary occupations
w tym:							of which:
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie.....	0,0	0,0	0,0	2363,51	2468,46	1982,39	agricultural, forestry and fishery labourers
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.....	2,7	3,3	2,0	2540,23	2724,74	2244,02	labourers in mining, construction, manufacturing and transport

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (99). **EMERYCI I RENCISCI^a**
RETIRES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1181427	1162071	1174508	1157979	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902936	915344	966945	957399	Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	509887	572993	701285	695613	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	251653	196365	122389	118657	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	141396	145986	143271	143129	family pensions
Rolnicy indywidualni	278491	246727	207563	200580	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (100). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

O G Ó Ł E M

GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł..... | 11136,0 | 14732,4 | 21281,2 | 22039,3 | Benefits in mln zł

WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION

R a z e m

Total

Świadczenia w mln zł..... | 9224,8 | 12598,6 | 19001,4 | 19760,4 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł... | 851,37 | 1146,98 | 1637,58 | 1719,97 | Average monthly retirement pay and pension in zł

Emerytury Retirement pay

Świadczenia w mln zł..... | 5812,7 | 8720,4 | 14778,7 | 15399,3 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł..... | 950,00 | 1268,26 | 1756,14 | 1844,81 | Average monthly retirement pay in zł

Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work

Świadczenia w mln zł..... | 2071,2 | 2057,9 | 1759,6 | 1780,7 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł..... | 685,84 | 873,33 | 1198,08 | 1250,55 | Average monthly pension in zł

Renty rodzinne Family pensions

Świadczenia w mln zł..... | 1340,9 | 1820,3 | 2463,1 | 2580,4 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł..... | 790,28 | 1039,09 | 1432,69 | 1502,37 | Average monthly pension in zł

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a

FARMERS^a

Świadczenia w mln zł..... | 1911,2 | 2133,8 | 2279,8 | 2278,9 | Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł... | 571,90 | 720,71 | 915,29 | 946,81 | Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 158.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 158.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania budżetów gospodarstw domowych przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych: dla 2000 r. — według liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), dla lat 2005, 2010 i 2011 — według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. In the survey there are included all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets.

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, results obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households: for 2000 — by number of persons coming from the Labour Force Survey (LFS), for 2005, 2010 and 2011 — by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on equipping the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej,
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **utrzymujące się ze świadczeń społecznych**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 158) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

3. *The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:*

- 1) **employed persons include:**
 - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.); until 2004 members of agricultural production cooperatives were included in this group of employed persons,*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production cooperatives since 2005;*
- 2) **persons maintained from social benefits**, *for whom the main source of maintenance is i.a.: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;*
- 3) **dependents** *(without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. **Available income** *includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits — from social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 158) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.*

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualne podatki) pochodzące z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in.: emerytury, renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spend on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interests, shares in company profits including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investments and possible taxes;*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a.: retirement pay, pensions, social security benefits and other social benefits;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income reduced by other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z odpowiednią nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS), przyjętą na lata 1997–2000, 2005–2008 i 2009–2012.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the respective nomenclature on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS), according for 1997–2000, 2005–2008 and 2009–2012.

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (101). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	3939	4684	5388	5407	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym.....	2,92	2,99	2,74	2,75	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących.....	1,14	1,16	1,20	1,23	employed
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,79	0,76	0,68	0,66	receiving social benefits ^a
w tym emeryturę lub rentę.....	x	0,63	0,60	0,57	of which retirement pay or pension
pozostających na utrzymaniu.....	0,97	1,00	0,79	0,79	dependents

^a Do 2008 r. — pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a Until 2008 — receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (102). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	750,26	937,97	1601,97	1622,96	Available income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	399,65	496,56	958,63	1009,07	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	37,09	43,00	67,19 ^a	33,93 ^b	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	70,38	91,54 ^c	181,19	178,75	from self-employment
ze świadczeń społecznych ^d	200,71	254,92	321,11	321,36	from social benefits ^d
Dochód do dyspozycji	723,94	904,88	1539,05	1569,11	Disposable income

^a—^c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^a — 30,54%, ^b — 17,02%, ^c — 11,01%. ^d Do 2008 r. — ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a—^c Relative error of estimates exceeds 10% and equals: ^a — 30,54%, ^b — 17,02%, ^c — 11,01%. ^d Until 2008 — from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 (103). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	704,11	817,21	1299,85	1308,35	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b ...	677,80	784,11	1236,93	1254,50	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	203,70	211,78	273,25	282,34	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	21,04	21,65	34,94	35,68	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	43,29	44,53	75,31	76,42	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	118,50	155,20	243,51	246,56	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego ...	36,60	42,25	70,16	67,92	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	34,25	41,69	70,99	74,83	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	x	33,56	34,43	of which pharmaceutical products
transport	68,98	74,79	141,57	135,20	transport
łączość	28,43	46,15	54,92	53,76	communication
rekreacja i kultura	55,98	66,96	123,80	123,24	recreation and culture
edukacja ^c	13,69	15,72	23,31 ^d	24,42	education ^c
restauracje i hotele	12,88	15,01	40,37	48,39	restaurants and hotels
inne towary i usługi	35,54	44,45	73,12	72,17	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	x	x	40,87	41,69	of which personal care

^a Od 2005 r. dane nie obejmują funduszu remontowego, który został zaklasyfikowany do rozchodów kapitałowych; do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”. ^b Łącznie z kieszonkowym nie-uwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 10,64%.

^a Since 2005 data do not include renovation fund which was classified as capital out going; until 2004 house renovation fund was included to actual rental for housing in item "housing, water, electricity, gas and other fuels". ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Including pre-school education. ^d Relative error of estimates exceeds 10% and equals 10,64%.

TABL. 4 (104). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS
IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	9,38	8,46	6,59	6,30	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,70	5,87	4,22	4,01	of which bread
Mięso w kg	5,61	5,51	5,36	5,33	Meat in kg
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne	x	x	2,37	2,34	of which processed meat and other meat preparations
Ryby ^a w kg	0,47	0,43	0,46	0,44	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	5,31	4,25	3,37	3,28	Milk ^b in l
Jogurty i napoje mleczne w kg	x	0,61	0,92	0,90	Yoghurt and milk-based beverages in kg
Sery w kg	0,93	0,94	1,08	1,09	Cheese in kg
Jaja w szt.	14,26	13,83	11,97	11,98	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,48	1,42	1,21	1,16	Oils and fats in kg
w tym masło	x	x	0,24	0,24	of which butter
Owoce ^c w kg	4,42	4,02	3,86	3,67	Fruit ^c in kg
Warzywa ^c w kg	12,74	12,20	9,69	9,54	Vegetables ^c in kg
w tym ziemniaki	x	x	4,34	4,20	of which potatoes
Cukier w kg	1,76	1,53	1,21	1,13	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	x	x	9,57	9,73	Non-alcoholic beverages in l

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku. ^c Nasiona i pestki jadalne uwzględniono: do 2004 r. — w grupie warzywa, a od 2005 r. — w grupie owoce.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk. ^c Edible seeds included: until 2004 among vegetables and since 2005 among fruit.

TABL. 5 (105). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIKTÓRE PRZEDMIOTY
TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,3	96,6	99,0	99,4	Refrigerator
Zamrażarka	33,3	34,7	18,2	16,2	Freezer
Automat pralniczy	69,7	79,9	89,4	91,8	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	x	7,0	20,7	23,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	x	33,9	49,9	53,3	Microwave oven
Samochód osobowy	46,7	48,1	61,1	62,4	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	x	15,8	11,1	Compact disc player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarza- nia dźwięku (wieża)	34,4	44,2	42,9	39,9	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	x	98,3	96,9	96,5	Television set
Odtwarzacz DVD	x	x	58,2	54,7	DVD player
Telefon komórkowy	x	68,1	90,4	92,5	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,3	51,6	26,3	19,5	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	x	x	15,7	14,5	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	45,4	41,4	58,7	61,0	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	x	53,9	54,9	Digital camera
Komputer osobisty	17,9	42,0	69,0	71,4	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	26,9	64,2	67,5	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szerokopasmowym	x	x	x	54,1	of which broadband access
Drukarka	x	x	44,1	44,7	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6, na str. 21.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Ponadto informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Moreover information regarding gas-line network includes data on the transmission (main) network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewerage system — with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Informacje o komunikacji miejskiej podziemnej dotyczą metra w Warszawie, którego eksploatację rozpoczęto w kwietniu 1995 r.

9. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas from gas-line** including consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas from gas-line** concern all the households.

Data regarding the **consumption of electricity and gas from the gas-line system** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — which is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

8. Information regarding underground municipal transport concerns the metro in Warsaw, which was opened in April 1995.

9. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its charac-

podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

10. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

11. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zielone o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zielone osiedlowe występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową i izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelii pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

ter or composition is similar to the waste produced in households.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 in catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

10. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.

11. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2002 i 2011 do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniami zamieszkanymi, tj. mieszkania przeznaczone do stałego, czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkanie) oraz mieszkania wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i o nieustalonym przeznaczeniu.

4. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002—2010 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

5. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2011 mieszkania sklasyfikowano według następujących **form własności**:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** — mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) — mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** — mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 6) **osób fizycznych** — mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdujące się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczyste.

2. *Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:*

- 1) *the results of the Population and Housing Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011;*
- 2) *the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

3. *In the Population and Housing Census 2002 and 2011 dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, which in the future can become inhabited dwellings, i.e., dwellings for permanent, temporary or seasonal residence (so called second dwelling) as well as dwellings used for conducting economic activity and without established purpose.*

4. *The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002—2010 the basis assumed were the results of 2002 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.*

5. *In the Population and Housing Census 2011 dwellings were classified according to the following **forms of ownership**:*

- 1) **housing cooperatives** — *member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise) and tenant's dwellings (occupied on the basis of a contract of tenancy);*
- 2) **gminas** (municipal) — *dwellings owned by a gmina or powiat (local self-government community) and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;*
- 3) **companies** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** — *dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;*
- 5) **public building societies**;
- 6) **natural persons** — *dwellings, which are owned by a natural person (one or more) while this person:*
 - *can be owner of whole real estate, for example individual detached house,*
 - *can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which by the law of 15 XII 2000 on housing cooperatives a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.*

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

7) **innych podmiotów** — mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

6. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

7. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. — z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

7) **other entities** — dwellings owned by institutions, constructing for profit — for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

6. In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room since 2002 the total number of population as of 31 XII was used.

7. Information regarding **dwellings, useful floor area of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 — from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (106). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	24622,8	33599,6	40076,3	41077,6	Water-line
miasta	5860,8	6758,6	7508,9	7707,1	urban areas
wieś	18762,0	26841,0	32567,4	33370,5	rural areas
Kanalizacyjna ^a	5031,6	7356,0	10496,0	11307,9	Sewerage ^a
miasta	4087,1	5041,6	6093,8	6290,7	urban areas
wieś	944,5	2314,4	4402,2	5017,2	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	426642	570801	675287	693718	Water-line system
miasta	172867	213432	240419	245206	urban areas
wieś	253775	357369	434868	448512	rural areas
Kanalizacyjne	109702	188232	260917	279378	Sewerage system
miasta	91694	136680	168441	175100	urban areas
wieś	18008	51552	92476	104278	rural areas
Zdroje uliczne	1522	1155	828	812	Street outlets
Miasta	893	719	496	485	Urban areas
Wieś	629	436	332	327	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	205,2	191,6	188,8	192,7	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	173,7	147,5	136,7	139,2	in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	52,5	44,3	40,5	41,1	per capita ^b in m ³
Wieś w hm ³	31,6	44,1	52,1	53,5	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną ^c (w ciągu roku) w hm³	248,3	210,2	234,1	208,2	Wastewater discharged by sewerage system ^c (during the year) in hm³

^a Łącznie z kolektorami. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych.

^a Including collectors. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^c Since 2010 data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater.

TABL. 2 (107). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1483,9	1960,0	2089,0	2108,2	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	1259,7	1377,3	1490,6	1502,7	Urban areas
Wieś	224,2	582,7	598,4	605,5	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	3076,0	4086,3	4678,3	4684,9	In GWh
miasta	2554,2	2786,5	3102,2	3105,1	urban areas
wieś	521,9	1299,8	1576,1	1579,9	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca ^b	772,9	836,0	919,2	917,1	urban areas: per capita ^b
na 1 odbiorcę ^c	2027,6	2023,2	2081,2	2066,4	per consumer ^c
wieś — na 1 odbiorcę ^c	2327,8	2230,7	2634,0	2609,1	rural areas — per consumer ^c

^a Bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^c Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Excluding households in which the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^c The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (108). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ŻUŻYCIE GAZU Z SIĘCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
 Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	12983,1	14336,2	14642,0	6907,3	7734,7	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa.....	1900,3	1875,0	1873,9	148,1	1725,7	of which transmission
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	287569	352403	362725	240068	122657	Connections leading to residential and non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	1101,0	1158,2	1164,6	1054,1	110,6	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
Żużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku):						Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year):
w hm ³	699,8	851,6	775,4	584,2	191,2	in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	135,9	162,0	147,0	172,5	101,3	per capita ^c in m ³

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a Including consumers using collective gas-meter. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 4 (109). OGRZEWNICTWO
 Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	2932,4	3338,0	3474,7	3331,8	142,9	Heating network in km
w tym przesyłowa.....	1786,7	2048,6	2152,4	2070,4	82,0	of which transmission
Kotłownie	1745	1196	1202	907	295	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ.....	34359,8	44405,0	38831,0	38793,5	37,6	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	322295	368802	383165	381277	1888	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	218297	247508	252173	251015	1158	of which residential buildings

TABL. 5 (110). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIĘCI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:						Population in thous. — using ^a :
wodociągu	4147,9	4382,8	4437,8	3103,3	1334,5	water-line system
kanalizacji.....	2981,2	3239,9	3333,3	2945,2	388,1	sewerage system
gazu.....	2761,3	2882,4	2882,2	2540,6	341,6	gas-line system
Ludność — w % ogółu ludności ^b — korzystająca ^a z:						Population — in % of total population ^b — using ^a :
wodociągu	80,4	83,5	84,0	91,5	70,5	water-line system
kanalizacji.....	57,8	61,5	63,1	86,8	20,5	sewerage system
gazu.....	53,5	54,6	54,5	74,9	18,0	gas-line system

^a Dane szacunkowe. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a Estimated data. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 6 (111). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpadki komunalne zebrane ^b w tys. t	1500,0	1573,1	1449,9	942,2	Municipal waste collected ^b in thous. t
zmieszane	1446,6	1433,6	1289,0	846,9	mixed
w tym wysegregowane	8,0	147,5	71,3	.	of which segregated
miasta	1295,9	1196,3	1061,3	684,5	urban areas
wieś	150,8	237,2	227,6	162,3	rural areas
zebrane selektywnie	53,4	139,5	160,9	95,3	collected separately
w tym:					of which:
papier i tektura	25,4	40,7	45,5	24,4	paper and cardboard
szkło	12,1	24,9	29,5	22,3	glass
tworzywa sztuczne	6,4	15,1	19,1	11,6	plastic
metale	1,6	2,5	2,7	1,8	metals
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione w dam ³	3429,2	5502,4	5552,0	3569,5	Liquid waste ^c removed in dam ³
miasta	1952,2	2932,9	2860,7	1897,7	urban areas
wieś	1477,0	2569,5	2691,3	1671,8	rural areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 174 i ust. 10 na str. 175. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 9 on page 174 and item 10 on page 175. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 7 (112). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	75	89	70	65	13	52	number
powierzchnia w ha	242,5	284,9	274,9	246,7	72,7	174,0	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontro- lowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	12,8	3,5	0,6	7,6	2,9	4,7	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	7,7	—	0,6	7,0	2,9	4,1	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamk- nięte)	5,1	3,5	—	0,6	—	0,6	exploitation completed

TABL. 8 (113). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna — linie w km.....	5107	5550	8162	7848	Transport network — lines in km
autobusowe.....	} 5094	5080	7775	7481	bus
tramwajowe.....		453	364	344	tram
metro.....	13	17	23	23	metro
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach.....	2139	2081	2735	3119	buses: in units
liczba miejsc w tys.	280,5	274,6	315,1	375,8	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach.....	869	859	869	825	trams: in units
liczba miejsc w tys.	110,4	109,2	114,1	112,6	number of seats in thous.
metro: wagony.....	84	168	240	240	metro: wagons
liczba miejsc w tys.	15,8	31,9	62,4	62,4	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln:					Transport of passengers ^b (during the year) in mln:
komunikacja naziemna.....	950	882	1117	1111	ground transport
komunikacja podziemna — metro.....	58	93	140	134	underground transport — metro

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.
^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 9 (114). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005		2010		2011		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
OGÓŁEM w ha.....	5814,4	5684,7	5300,5	6409,9	5730,8	6676,9	5942,9	TOTAL in ha
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:								Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypoczynkowe.....	1793,9	1784,4	1499,8	2066,3	1619,2	2017,8	1565,7	strolling-recreational parks
zieleńce.....	586,7	735,2	652,4	764,7	653,7	771,0	651,7	lawns
Tereny zieleni osiedlowej.....	3433,8	3165,1	3148,3	3578,9	3457,9	3888,1	3725,5	Estate green belts
W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ WOJEWÓDZTWA^b	2,7	0,2	2,5	0,2	2,7	0,2	2,8	IN % OF TOTAL AREA SPACE OF THE VOIVODSHIP^b

^a Dane dotyczą zieleni w miastach. ^b W przypadku miast obliczono w % powierzchni miast.
^a Data concern area green belts. ^b For urban areas, calculated in % urban areas space.

Mieszkania Dwellings

TABL. 10 (115). ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1815,4	1272,8	542,6	2067,0	1476,7	590,4	Dwellings in thous.
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,48	3,35	3,79	3,59	3,41	4,02	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	65,68	59,26	80,74	68,15	60,67	85,56	per dwelling
1 izby	18,90	17,72	21,35	19,01	17,80	21,53	per room

TABL. 11 (116). STRUKTURA MIESZKAŃ^a WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ NA PODSTAWIE SPISÓW
STRUCTURE OF DWELLINGS^a BY USEFUL FLOOR AREA BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
o powierzchni użytkowej:							with useful floor area:
Poniżej 40 m ²	23,8	28,6	12,4	22,9	27,9	10,4	Below 40 m ²
40—79	50,9	55,1	41,2	50,3	55,0	38,7	40—79
80 m ² i więcej	25,3	16,3	46,4	26,8	17,0	50,9	80 m ² and more

^a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.
^a Data do not include dwellings with unknown useful floor area.

TABL. 12 (117). MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE NA PODSTAWIE SPISÓW
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS BASED ON CENSUS DATA

INSTALACJE	20 V 2002			31 III 2011			INSTALLATIONS
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w % ogółu mieszkań			in % of total dwellings			
Wodociąg	91,4	97,3	77,4	94,7	98,9	84,2	Water-line system
Ustęp spłukiwany	85,4	95,0	63,0	94,0	98,8	80,8	Lavatory rinsed off
Łazienka	83,9	92,7	63,5	92,2	98,4	76,0	Bathroom
Ciepła woda	81,5	90,9	59,4	86,5	93,4	69,2	Hot water
Gaz z sieci	58,4	77,3	13,9	63,7	82,9	16,7	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	79,9	89,0	58,6	83,5	91,1	63,4	Central heating

TABL. 13 (118). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a W 2011 R.**
Stan w dniu 31 III
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011
As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Miasta	Wieś	SPECIFICATION
	Total	Urban areas	Rural areas	
	w % ogółu mieszkań	in % of total dwellings		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
własność:				ownership of:
Spółdzielni mieszkaniowych:				Housing cooperatives:
własnościowe	18,3	25,4	0,4	member owned
lokatorskie	2,4	3,4	0,1	tenant's dwellings
Gmin (komunalne)	6,6	8,8	1,3	Gminas (municipal)
Zakładów pracy	0,4	0,4	0,4	Companies
Skarbu Państwa	0,5	0,6	0,1	State Treasury
Towarzystw budownictwa społecznego	0,6	0,8	0,0	Public building societies
Osób fizycznych	60,8	49,1	90,2	Natural persons
Innych podmiotów	0,3	0,4	0,1	Other entities
Nieustalona	10,1	11,1	7,4	Unknown

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.
^a Data of the Population and Housing Census.

TABL. 14 (119). **STRUKTURA MIESZKAŃ^a WEDŁUG LICZBY IZB NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS^a BY NUMBER OF ROOMS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002			31 III 2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
o liczbie izb:							with specified number of rooms:
1	5,1	6,3	2,0	4,8	6,1	1,5	1
2	19,4	19,8	18,5	18,2	19,1	15,9	2
3	31,0	32,5	27,4	30,5	32,4	25,8	3
4	26,7	26,8	26,6	26,8	26,9	26,6	4
5 i więcej	17,9	14,6	25,5	19,8	15,5	30,2	5 and more

^a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej liczbie izb.
^a Data do not include dwellings with unknown number of rooms.

TABL. 15 (120). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 XII
 DWELLING STOCKS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1875,5	2000,7	2027,3	1449,7	577,7	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	6576,5	7049,7	7154,2	4857,6	2296,6	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	125936,8	137856,8	140530,2	90198,1	50332,1	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:						Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,51	3,52	3,53	3,35	3,98	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :						useful floor area in m ² :
1 mieszkania	67,1	68,9	69,3	62,2	87,1	per dwelling
na 1 osobę ^b	24,4	26,4	26,7	26,7	26,7	per person ^b
liczba osób ^b na:						number of persons ^b :
1 mieszkanie	2,75	2,61	2,60	2,33	3,26	per dwelling
1 izbę	0,78	0,74	0,74	0,70	0,82	per room

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a Based on balances. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 16 (121). MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a

Stan w dniu 31 XII
 DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with					
	wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-line system	centralne ogrzewanie central heating	
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	92,5	86,9	85,6	59,2	81,4
	2009	93,8	88,4	87,2	60,4	82,7
	2010	93,9	88,5	87,3	60,3	82,9
Miasta	2005	97,7	95,5	93,5	77,4	89,7
Urban areas	2009	98,0	96,0	94,1	77,2	90,6
	2010	98,0	96,0	94,2	76,8	90,7
Wieś	2005	79,7	65,7	66,2	14,7	61,1
Rural areas	2009	83,4	69,4	69,9	18,4	62,9
	2010	83,6	69,7	70,2	18,7	63,4

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of net dwelling stocks.

TABL. 17 (122). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	25186	28241	28961	25114	Dwellings
miasta	22078	22037	21073	17447	urban areas
wieś	3108	6204	7888	7667	rural areas
Spółdzielcze	9719	2556	1166	1094	Cooperative
Komunalne (gminne)	141	653	767	525	Municipal (gmina)
Zakładowe	311	138	—	2	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	7740	13543	15632	11572	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	885	817	60	23	Public building society
Indywidualne	6390	10534	11336	11898	Private
miasta	3701	5178	4492	4948	urban areas
wieś	2689	5356	6844	6950	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mał- żeństw	904	1019	950	913	Dwellings per 1000 marriages con- tracted
Miasta	1265	1246	1100	1016	Urban areas
Wieś	298	618	696	742	Rural areas
Izby	96023	107227	115978	104170	Rooms
miasta	79400	73948	71333	61111	urban areas
wieś	16623	33279	44645	43059	rural areas
Spółdzielcze	33056	7037	3430	2918	Cooperative
Komunalne (gminne)	384	1385	1540	1135	Municipal (gmina)
Zakładowe	1203	474	—	12	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	24316	36897	46661	34756	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	2576	2268	156	60	Public building society
Indywidualne	34488	59166	64191	65289	Private
miasta	19457	28468	24282	25347	urban areas
wieś	15031	30698	39909	39942	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	2198237	2645200	2963333	2663861	Useful floor area of dwellings in m²
miasta	1798520	1807988	1749899	1517425	urban areas
wieś	399717	837212	1213434	1146436	rural areas
Spółdzielcze	711000	155340	69988	68095	Cooperative
Komunalne (gminne)	6151	25987	24204	20288	Municipal (gmina)
Zakładowe	25388	7826	—	241	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	539768	858972	1108750	817692	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	44959	39215	3296	1041	Public building society
Indywidualne	870971	1557860	1757095	1756504	Private
miasta	503584	774437	687641	697106	urban areas
wieś	367387	783423	1069454	1059398	rural areas

TABL. 17 (122). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	87,3	93,7	102,3	106,1	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta.....	81,5	82,0	83,0	87,0	urban areas
wieś.....	128,6	134,9	153,8	149,5	rural areas
Spółdzielcze	73,2	60,8	60,0	62,2	Cooperative
Komunalne (gminne).....	43,6	39,8	31,6	38,6	Municipal (gmina)
Zakładowe	81,6	56,7	—	120,5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	69,7	63,4	70,9	70,7	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	50,8	48,0	54,9	45,3	Public building society
Indywidualne.....	136,3	147,9	155,0	147,6	Private
miasta.....	136,1	149,6	153,1	140,9	urban areas
wieś.....	136,6	146,3	156,3	152,4	rural areas

TABL. 18 (123). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

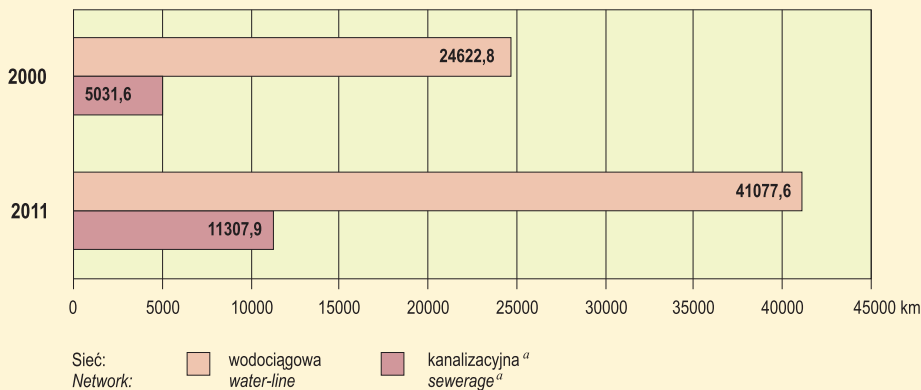
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM.....	2000	25186	6390	0,4	5,1	10,3	84,3	18796	3,1	23,7	36,7	36,5
TOTAL	2005	28241	10534	0,4	2,5	7,6	89,5	17707	10,2	36,1	33,8	19,9
	2010	28961	11336	0,4	3,1	5,7	90,9	17625	7,3	31,4	36,5	24,8
	2011	25114	11898	0,6	4,5	7,6	87,3	13216	6,3	34,6	33,6	25,5
Miasta	2000	22078	3701	0,6	6,8	12,5	80,1	18377	3,1	24,0	36,7	36,2
Urban areas	2005	22037	5178	0,7	3,4	10,0	85,9	16859	10,6	36,1	34,0	19,4
	2010	21073	4492	0,8	6,2	9,2	83,7	16581	7,5	33,0	37,1	22,4
	2011	17447	4948	1,4	8,8	12,5	77,3	12499	6,3	35,7	34,8	23,2
Wieś.....	2000	3108	2689	0,1	2,6	7,1	90,1	419	2,9	12,4	35,6	49,2
Rural areas	2005	6204	5356	0,1	1,7	5,3	92,9	848	3,3	36,1	30,1	30,5
	2010	7888	6844	0,1	1,0	3,4	95,6	1044	3,4	7,0	26,2	63,3
	2011	7667	6950	0,1	1,4	4,1	94,4	717	5,4	15,6	12,4	66,5

SIEĆ ROZDZIELCZA WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Stan w dniu 31 XII

WATER-LINE AND SEWERAGE DISTRIBUTION NETWORK

As of 31 XII

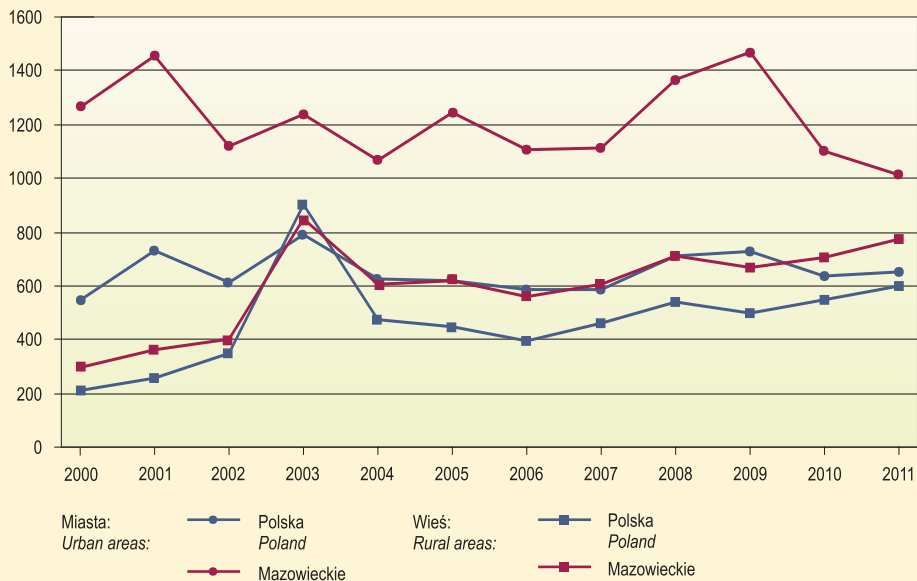

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW

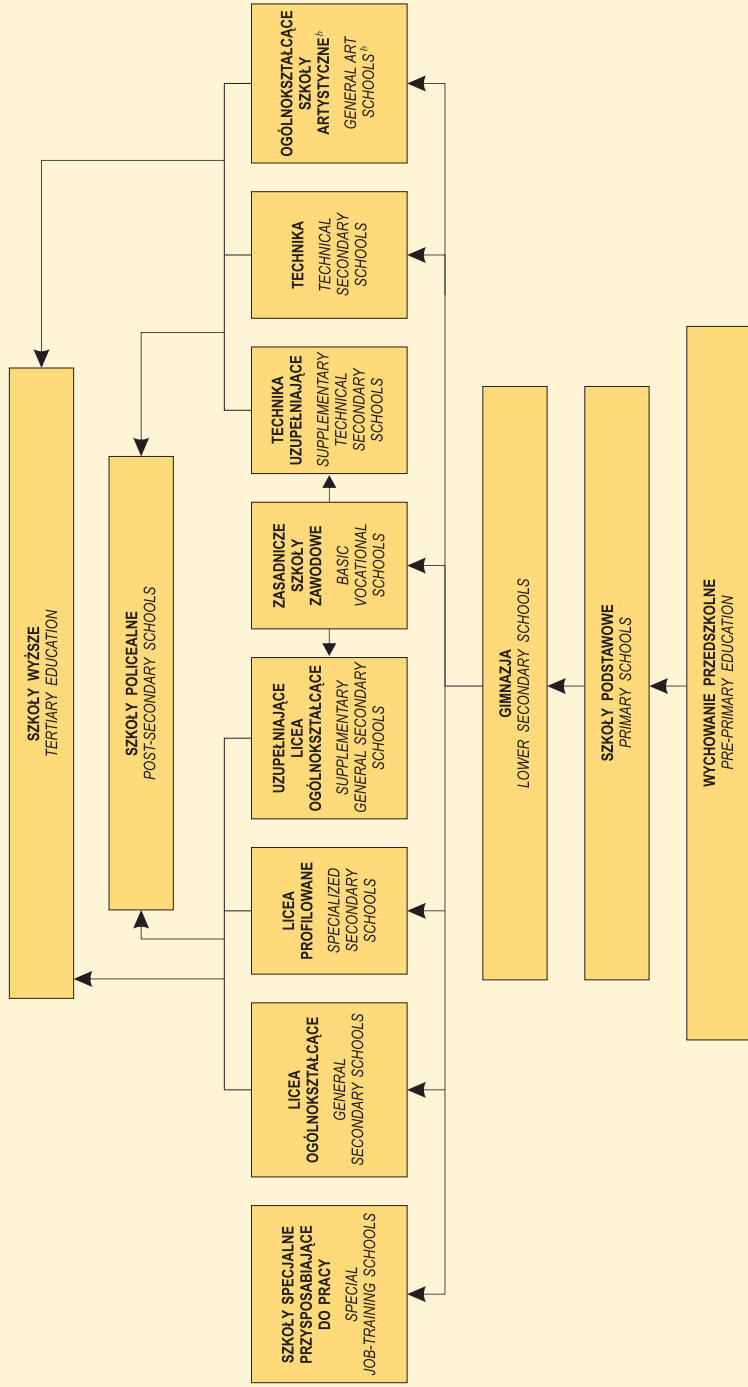
DWELLINGS COMPLETED^a PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

^a Znaczny wzrost liczby mieszkań w 2003 r. wynika z dopełnienia formalności prawnych związanych z zakończeniem robót przez inwestorów — zwłaszcza indywidualnych — przed wejściem w życie zmian do ustawy Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118).

^a A considerable growth in the number of completed dwellings in 2003 was connected with fulfilment of legal formalities connected with completion of works by investors — especially individual — before the amendments to the Construction Law became effective (unified text: Journal of Laws 2006 No. 156, item 1118).

EDUKACJA^a WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2011/12
EDUCATION^a BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2011/12 SCHOOL YEAR

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 187. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 187. ^b Leading to professional certification.

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:
— od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja** (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
— od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej działające do zakończenia cyklu kształcenia, ujmowano odpowiednio w szkołach ponadgimnazjalnych (zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach).

Ponadto od 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego, tj. w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572 with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365 with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

— since the 1999/2000 school year 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools** (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,

— since the 2002/03 school year **upper secondary schools**, i.e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover upper secondary (post-primary) schools for graduates from 8-year primary school operating until the end of the education cycle were included respectively in the structure of upper secondary schools (basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools).

Moreover, since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary education establishments i.e. in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points; until the 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education.

3. Information regarding art schools leading to professional certification — unless otherwise indicated — refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data, presented in the chapter are, among others related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane — od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika, do roku szkolnego 2005/06 łącznie z liceami zawodowymi i technicznymi;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy — od roku szkolnego 2004/05.

8. **Szkoły policealne** — kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;

5. Data include schools and establishments managed by central (government) administration entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships) as well as by other legal and private persons.

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school — since the 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools — since the 2002/03 school year;
- 7) technical secondary schools, until the 2005/06 school year including vocational and general-technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school — since the 2004/05 school year;
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);
- 10) special job-training schools — since the 2004/05 school year.

8. **Post-secondary schools** — educating in day, evening and weekend form, since the 2008/09 school year also full-time and distance form — include:

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;

- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) — od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaoczných i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

10. Szkoły dla dorosłych — kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane dla dorosłych — od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika dla dorosłych, łącznie z liceami zawodowymi oraz w roku szkolnym 2000/01 — średnim studium zawodowym;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodo-

- 3) *colleges of social work (3-year) — since the 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until the 2005/06 school year included day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

The division of higher education institutions by **type of institution** was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” — of agriculture, economics, pedagogy, arts, and theology.

10. Schools for adults — educating in weekend form, since the 2008/09 school year also full-time and distance from — include:

- 1) primary schools for adults as well as until the 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;
- 2) lower secondary schools for adults as well as in the 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school — since the 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools for adults — since the 2002/03 school year;
- 7) technical secondary schools for adults, including vocational secondary schools and in the 2000/01 school year — secondary vocational extramural studies;
- 8) supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school — since the 2004/05 school year.

11. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating

stępnym (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej (łącznie z zakładami leczenia uzdrowskiego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich zaprezentowano według faktycznej lokalizacji uczelni oraz ich jednostek zamiejscowych i dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 — pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, a od roku szkolnego 2008/09 również zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

independently, in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or health care institutions (including health resorts).

12. Special education centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the youth people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers is presented by actual seat of higher education institutions as well as its units in another location and concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers until the 2000/01 school year concern full-time employees and since the 2001/02 school year full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include nursery schools, pre-primary sections in primary schools, since the 2008/09 school year also pre-primary education groups and pre-primary points.

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

19. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 — według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2010/11 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2009—30 IX 2010); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

20. **Absolwenci eksterni** występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku akademickiego 2004/05 — w szkołach wyższych.

21. **Współczynnik skolaryzacji:**

- **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

22. **Internat** to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

23. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki o charakterze specjalistycznym, jak np. stacje młodego technika, planetaria itp.

24. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

18. *Classrooms do not include classrooms in adults schools and special schools.*

19. *Data regarding:*

- 1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until the 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for the 2010/11 academic year, graduates from 1 X 2009—30 IX 2010 academic year); until the 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

20. **Extramural graduates** occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 academic year — tertiary education.

21. **Enrolment rate:**

- **gross** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- **net** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

22. A **boarding school** is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

23. The mission of **extracurricular education** is to provide children and youth with conditions for development of interests and skills, as well as recreation and leisure in their leisure time.

Extracurricular education institutions include youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, Jordan's gardens, inter-school sport centres and other specialist institutions such as young technicians' centres, planetaria, etc.

24. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (124). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOLY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	2146	1861	1787	1768	primary
gimnazja	887	923	963	980	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	36	54	56	special job-training
zasadnicze zawodowe	288	202	189	184	basic vocational
licea ogólnokształcące	389	392	374	371	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	9	8	8	supplementary general secondary
licea profilowane	x	177	83	70	specialized secondary
technika	653	311	213	211	technical secondary
technika uzupełniająca	x	22	14	11	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	8	12	15	15 ^b	general art ^a
policealne	235	328	315	321	post-secondary
wyższe	75	101	107 ^c	106 ^c	tertiary
dla dorosłych	304	492	425	421	for adults
podstawowe	1	—	—	—	primary
gimnazja	4	12	17	18	lower secondary
zasadnicze zawodowe	9	8	10	10	basic vocational
licea ogólnokształcące	110	141	148	149	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	106	142	140	supplementary general secondary
licea profilowane	x	8	10	10	specialized secondary
technika	180	134	16	15	technical secondary
technika uzupełniająca	x	83	82	79	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^d CLASSROOMS ^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	20644	19135	22676	22617	primary
gimnazja	5771	8716	10378	10390	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1445	434	515	525	basic vocational
licea ogólnokształcące	4943	5440	5992	5578	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	2	9	9	supplementary general secondary
licea profilowane	x	719	364	327	specialized secondary
technika	3957	3054	3825	3788	technical secondary
technika uzupełniająca	x	33	11	7	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	123	87	141	139	general art ^a
policealne	447	446	345	369	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 25 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów. ^d Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 25 art schools giving only artistic education. ^c Including tertiary education institutions, which reported only graduates. ^d Excluding classrooms in schools for adults and in special schools.

TABL. 1 (124). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	28161	23982	24261	24371	primary ^b
gimnazja ^b	8450	14199	14482	14293	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	2897	1381	1803	1742	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	6509	7323	7680	7498	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	x	1362	601	489	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	6460	3397	5125	4997	technical secondary ^{bde}
policealne	665	1252	1030	1032	post-secondary
wyższe ^f	13117	16385	17192	17067	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	56708	49479	43369	38040	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	399996	336602	304882	311477	primary
gimnazja	147425	199298	165869	160549	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	608	1213	1307	special job-training
zasadnicze zawodowe	59768	23304	21116	19670	basic vocational
licea ogólnokształcące	137251	109339	96640	93653	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	259	168	232	supplementary general secondary
licea profilowane	x	23881	7130	5997	specialized secondary
technika	107129	52466	58102	57746	technical secondary
technika uzupełniająca	x	697	590	436	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	1080	1313	1316	1291 ⁱ	general art ^h
policealne	20911	32172	32238	36656	post-secondary
wyższe	332960	371429	334328	317338	tertiary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 190. ^{b–e} Łącznie ze szkołami: ^b — dla dorosłych, ^c — od roku szkolnego 2005/06 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^d — od roku szkolnego 2005/06 uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, ^e — ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 32 na str. 213. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 1278 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 16 on page 190. ^{b–e} Including: ^b — schools for adults, ^c — since 2005/06 school year special job-training schools, ^d — since 2005/06 school year supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools, ^e — general art schools leading to professional certification. ^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments also described in table 32 on page 213. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 1278 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (124). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
dla dorosłych	38542	37336	36398	36663	for adults
podstawowe	61	—	—	—	primary
gimnazja	487	1286	1920	1823	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1491	1008	409	505	basic vocational
licea ogólnokształcące	14460	16171	17444	17672	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	5434	10584	10801	supplementary general secondary
licea profilowane	x	535	826	782	specialized secondary
technika	22043	9067	734	822	technical secondary
technika uzupełniająca	x	3835	4481	4258	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	70142	61136	50921	.	primary
gimnazja	x	65802	54200	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	63	246	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	19004	7735	6907	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	28429	34479	31534	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	86	33	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	7899	2442	.	specialized secondary
technika	23226	12466	12207	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	54	152	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	144	247	233 ^b	.	general art ^a
policealne	9357	10277	9375	.	post-secondary
wyższe	66732	73037	85584	.	tertiary
dla dorosłych	13814	12860	8897	.	for adults
podstawowe	61	—	—	.	primary
gimnazja	x	260	316	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	451	256	102	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	5645	5509	3567	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	1306	3586	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	23	150	.	specialized secondary
technika	7657	5387	150	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	119	1026	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 169 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 169 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (125). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe Primary schools	1861	1787	1768	336602	304882	311477	63153	52172	50921
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	8	8	10	848	783	1208	174	124	185
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	1706	1609	1566	325085	289161	293738	61399	49910	48297
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	91	93	107	5262	6699	7424	794	946	1168
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	11	11	12	1569	1701	1794	220	245	233
Pozostałe <i>Others</i>	45	66	73	3838	6538	7313	566	947	1038
Gimnazja Lower secondary schools	923	963	980	199298	165869	160549	66407	57256	54200
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	6	5	8	194	111	317	71	82	135
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	797	827	832	192302	157593	151569	64293	54508	51488
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	53	63	64	2626	3790	3780	807	1153	1252
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	25	20	21	2040	2271	2412	533	726	679
Pozostałe <i>Others</i>	42	48	55	2136	2104	2471	703	787	646
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	238	243	240	23912	22329	20977	7376	7445	7153
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	7	9	10	185	356	281	72	97	145
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	217	216	212	23215	21377	20116	7182	7122	6792
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	8	10	11	388	409	408	91	145	155
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	4	3	3	101	62	51	18	37	26
Pozostałe <i>Others</i>	2	5	4	23	125	121	13	44	35
Licea ogólnokształcące^b General secondary schools^b	401	382	379	109598	96808	93885	35876	32032	31567
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	—	—	1	—	—	137	—	—	46
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	308	289	288	103343	89922	86953	33799	29548	29221
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	39	40	41	2481	3019	3069	722	1082	1024
Organizacje wyznaniowe..... <i>Religious organizations</i>	17	13	11	1576	1061	999	529	333	315
Pozostałe <i>Others</i>	37	40	38	2198	2806	2727	826	1069	961

a, b Łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: *a* — special job-training schools, *b* — supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (125). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates		
Licea profilowane	177	83	70	23881	7130	5997	8416	3303	2442
Specialized secondary schools									
Jednostki samorządu terytorialnego	168	79	65	23627	7032	5927	8313	3269	2396
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	5	1	1	131	10	8	69	3	4
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	29	15	6	5	8	9
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	3	2	3	94	73	56	29	23	33
<i>Others</i>									
Technika^c	345	242	237	54465	60008	59473	15990	11389	12592
Technical secondary schools^c									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	8	12	12	1012	1890	1753	202	417	418
Jednostki samorządu terytorialnego	317	206	201	52388	56235	55969	15494	10605	11752
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	12	12	12	757	1182	1081	81	242	259
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	—	1	1	—	11	12	—	—	—
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	8	11	11	308	690	658	213	125	163
<i>Others</i>									
Szkoły policealne	328	315	321	32172	32238	36656	9942	8843	9375
Post-secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	3	4	4	725	252	259	412	113	84
Jednostki samorządu terytorialnego	116	73	72	14826	8051	8105	4512	2887	2880
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	57	39	43	2682	1973	2403	937	714	977
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	1	—	—	23	—	—	55	—	—
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	151	199	202	13916	21962	25889	4026	5129	5434
<i>Others</i>									
Szkoły wyższe	101	107^d	106^d	371429	334328	317338	75116	83702	85584
Tertiary education									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	16	16	16	197700	186677	184018	33887	43805	46087
Organizacje wyznaniowe	8	8	8	3641	2281	2755	1047	795	999
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	77	83 ^d	82 ^d	170088	145370	130565	40182	39102	38498
<i>Others</i>									
Szkoły dla dorosłych	492	425	421	37336	36398	36663	11792	8500	8897
Schools for adults									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	5	11	13	234	484	582	107	126	124
Jednostki samorządu terytorialnego	212	116	117	20667	12704	11721	6614	2665	3064
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	79	67	58	3973	3055	2869	1378	1012	989
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	196	231	233	12462	20155	21491	3693	4697	4720
<i>Others</i>									

^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^c Including supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Including tertiary education institutions, which reported only graduates.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (126). UCZNIOWIE I STUDENCI^a WEDŁUG GRUP WIEKU
PUPILS AND STUDENTS^a BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2010/11	2011/12	GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2010/11	2011/12
	w % ludności danej grupy wieku ^b in % of population of given age group ^b				w % ludności danej grupy wieku ^b in % of population of given age group ^b		
7—12 lat	98,8	98,8	98,6	19—24 lata	67,6	68,2	68,3
13—15	98,8	98,9	98,6	25—29	14,0	13,6	13,4
16—18 lat	95,6	96,1	96,4	30 lat i więcej.... and more	1,5	1,6	1,6

^a Bez studentów cudzoziemców oraz studentów studiów eksternistycznych, kształcących się w tej formie do roku akademickiego 2005/06.
^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Excluding foreign students as well as students of extramural studies pursuing this form of education until the 2005/06 academic year. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (127). WSPÓLCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE Age groups ^a	2005/06			2010/11			2011/12			SPECIFICATION
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
	w %			in %						

BRUTTO
GROSS

Szkoły:										Schools:	
podstawowe	7—12	100,0	100,4	99,6	101,9	101,9	101,9	104,1	103,6	104,6	primary
gimnazja	13—15	101,0	102,3	99,5	102,3	103,8	100,7	102,2	103,7	100,5	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b	16—18	11,9	16,5	6,9	12,3	16,8	7,6	12,1	16,5	7,4	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16—18	73,8	65,5	82,5	71,7	61,9	81,9	72,6	62,6	83,0	general and specialized secondary ^c
technika ^d	16—18	32,0	39,5	24,0	35,2	43,1	27,1	36,3	44,2	28,0	technical secondary ^d
policealne	19—21	13,2	12,3	14,1	15,5	11,6	19,6	18,2	12,7	23,9	post-secondary

NETTO
NET

Wychowanie przedszkolne ^e	6	98,6	98,9	98,3	85,4	87,6	83,1	72,2	76,6	67,6	Pre-primary education ^e
Szkoły:											Schools:
podstawowe	7—12	98,6	98,7	98,6	98,6	98,7	98,6	98,4	98,5	98,4	primary
gimnazja	13—15	96,3	96,1	96,5	96,3	96,0	96,7	96,1	95,7	96,4	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^b	16—18	10,0	13,9	6,0	10,5	14,3	6,5	10,3	14,2	6,2	basic vocational ^b
licea ogólnokształcące i profilowane ^c	16—18	62,2	52,5	72,3	56,0	44,7	67,8	56,0	44,5	68,0	general and specialized secondary ^c
technika ^d	16—18	19,0	22,9	14,8	24,5	29,7	19,1	24,8	29,9	19,5	technical secondary ^d
policealne	19—21	7,8	7,5	8,0	6,0	4,2	7,9	6,9	4,4	9,4	post-secondary

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^{b—d} Łącznie ze szkołami: ^b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^e Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^{b—d} Including: ^b — special job-training schools, ^c — supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 5 i 6

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 5 and 6

The division by languages may include one person more than once.

**TABL. 5 (128). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ
POLICEALNYCH
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS**

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total pupils and students in school</i>									
		podstawowych <i>primary</i>			gimna- zjach <i>lower sec- ondary</i>	zasadni- czych zawodo- wych ^a <i>basic voca- tional^a</i>	liceach ogólno- kształ- cących ^b <i>general sec- ondary^b</i>	liceach profilo- wanych <i>special- ized sec- ondary</i>	techni- kach ^c <i>technical sec- ondary^c</i>	policeal- nych ^d <i>post- sec- ondary^d</i>	
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski 2010/11	613862	93,8	93,9	93,6	93,5	53,2	98,6	96,5	96,5	14,1	
<i>English</i>	2011/12	620962	95,9	95,6	96,3	96,7	54,6	97,2	97,4	14,4	
Francuski 2010/11	22969	0,6	0,9	—	3,3	—	13,6	2,0	3,9	1,8	
<i>French</i>	2011/12	23944	0,6	0,9	—	4,8	—	12,7	2,0	1,5	
Niemiecki 2010/11	166585	3,6	4,9	1,5	38,1	11,7	50,1	54,1	62,6	0,7	
<i>German</i>	2011/12	182203	3,0	4,0	1,2	51,4	11,2	50,6	52,9	0,6	
Rosyjski 2010/11	64351	1,7	0,3	4,0	13,4	24,6	15,7	30,2	23,6	0,4	
<i>Russian</i>	2011/12	67075	1,2	0,2	3,0	18,1	22,7	15,0	28,4	0,1	
Hiszpański ... 2010/11	7297	0,2	0,3	—	1,6	—	3,9	0,4	0,4	—	
<i>Spanish</i>	2011/12	9489	0,3	0,4	—	2,6	—	4,4	—	0,7	
Włoski 2010/11	2672	—	—	—	0,2	—	2,4	0,5	0,0	—	
<i>Italian</i>	2011/12	3025	—	—	—	0,4	—	2,5	0,7	—	
Inne 2010/11	2877	0,0	0,0	—	0,0	—	2,9	—	0,0	0,7	
<i>Others</i>	2011/12	3392	0,0	0,1	—	0,2	—	3,0	0,6	0,7	
NAUCZANIE DODATKOWE ^e ADDITIONAL EDUCATION ^e											
Angielski 2010/11	16297	3,5	2,9	4,5	3,0	—	0,5	—	0,1	1,4	
<i>English</i>	2011/12	9345	2,2	2,0	2,5	1,4	—	0,3	—	1,6	
Francuski 2010/11	7411	0,8	1,2	0,1	2,1	0,3	1,3	0,9	0,2	—	
<i>French</i>	2011/12	6923	0,8	1,1	0,1	1,4	0,2	2,1	1,0	0,5	
Niemiecki 2010/11	48973	5,2	5,5	4,5	16,3	0,0	4,7	5,0	2,2	—	
<i>German</i>	2011/12	40162	5,3	5,8	4,4	10,6	0,0	4,7	4,6	3,2	
Inne 2010/11	43587	5,3	2,4	10,1	10,6	0,2	7,3	6,2	3,5	1,8	
<i>Others</i>	2011/12	34771	5,1	2,4	9,7	6,5	—	6,5	6,3	2,4	

a-c Łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — liceami uzupełniającymi, *c* — technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. *d* Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. *e* Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a-c Including: *a* — special job-training schools, *b* — supplementary general secondary schools, *c* — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. *d* Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. *e* Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (129). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students in school					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych post-secondary
Angielski..... 2010/11 <i>English</i>	42706	96,0	88,0	82,9	74,8	71,0	52,2
2011/12	42488	96,3	89,5	84,3	80,4	71,3	41,2
Francuski..... 2010/11 <i>French</i>	—	—	—	—	—	—	—
2011/12	8	—	—	—	—	—	0,0
Niemiecki..... 2010/11 <i>German</i>	1477	3,5	—	1,5	4,5	7,6	2,2
2011/12	1270	2,2	—	1,6	2,7	7,9	1,3
Rosyjski..... 2010/11 <i>Russian</i>	5846	4,0	12,0	14,8	20,6	20,3	1,4
2011/12	5224	3,7	10,5	12,3	15,7	19,5	1,7
Inne..... 2010/11 <i>Others</i>	19	—	—	—	—	0,4	—
2011/12	83	—	—	0,1	—	0,5	0,1

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education. ^b, ^c Including: ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (130). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe.....	8209	8239	1459	1480	Primary schools
w tym specjalne.....	3235	3211	585	579	of which special
Gimnazja.....	6896	6865	1850	2074	Lower secondary schools
w tym specjalne.....	4078	3972	1022	1218	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy.....	1213	1307	258	246	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe.....	1595	1594	499	520	Basic vocational schools
w tym specjalne.....	1426	1411	468	484	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	1057	1105	292	309	General secondary schools ^b
w tym specjalne.....	496	540	135	129	of which special
Licea profilowane.....	169	131	79	80	Specialized secondary schools
w tym specjalne.....	78	54	58	36	of which special
Technika ^c	192	210	26	46	Technical secondary schools ^c
w tym specjalne.....	108	106	17	27	of which special
Szkoły policealne.....	117	92	54	65	Post-secondary schools
w tym specjalne.....	80	71	37	47	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 189. ^b, ^c Łącznie z: ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 11 on page 189. ^b, ^c Including: ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (131). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2010	2011	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATION CENTRES^b</i>					
Ośrodki	69	66	56	56	Centres
Miejsca.....	4789	4598	3546	3409	Places
Wychowankowie.....	4961	4152	2666	2600	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	288	212	167	156	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	521	421	224	288	deaf and hearing impaired
przewlekłe chorzy	7	9	—	—	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	114	132	56	47 ^c	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym.....	2774	2195	1673	1653	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	672	484	5	9	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	5	7	10	14	Centres
Miejsca.....	270	273	645	687	Places
Wychowankowie.....	217	325	633	666	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	3	5	14	16	Centres
Miejsca.....	218	67	1136	1329	Places
Wychowankowie.....	217	489	1041	1223	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	6	7	5	6	Centres
Miejsca.....	20	180	191	233	Places
Wychowankowie.....	559	440	184	185	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	24	87	158	162	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	245	117	26	23	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2011 r. — 9 ośrodków z 398 wychowankami). ^c Dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i z afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2011 were 9 centres with 398 residents). ^c Concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (132). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011/12		2000/01 ^a	2005/06 ^b	2010/11	2011/12		SPECIFICATIONS
	placów-ki establish-ments	miejsca beds	korzystający boarders					
			ogółem total					
OGÓŁEM	86	7625	11728	6815	5852	5960	78,2	TOTAL
Internaty.....	66	5360	9054	5040	3922	4083	76,2	<i>Boarding schools</i>
podstawowe i gimnazja	—	—	25	—	31	—	x	<i>primary and lower secondary schools</i>
zasadnicze szkoły zawodo-we i technika ^c	33	2596	6286	3246	1713	1944	74,9	<i>basic vocational and techni-cal secondary schools^c</i>
licea ogólnokształcące ^d	33	2764	2743	1622	2178	2139	77,4	<i>general secondary schools^d</i>
licea profilowane.....	—	—	x	172	—	—	x	<i>specialized secondary schools</i>
Bursy.....	20	2265	2674	1775	1930	1877	82,9	<i>Dormitories</i>

a, b Stan w dniu: a — 10 XI, b — 31 X. c, d Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami: c — technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, d — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b As of: a — 10 XI, b — 31 X. c, d Since the 2005/06 school year including: c — supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, d — supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (133). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKOLY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>				
			ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and students			
				razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access		
					razem total	w tym szero-kopasmowego of which broadband connection	
Podstawowe..... 2010/11	96,5	1854	39339	30078	26691	15531	
Primary 2011/12	96,5	1834	41048	30879	27784	16101	
Gimnazja..... 2010/11	83,4	957	21723	16195	15455	10263	
Lower secondary 2011/12	83,8	952	22432	16394	15710	10390	
Zasadnicze zawodowe..... 2010/11	33,9	71	1572	1307	1289	864	
Basic vocational 2011/12	31,3	76	1781	1471	1420	989	
Licea ogólnokształcące ^b ... 2010/11	79,1	472	13839	10258	10061	7782	
General secondary ^b 2011/12	79,4	454	13813	9795	9615	7489	
Licea profilowane..... 2010/11	49,4	53	1217	1051	1022	743	
Specialized secondary 2011/12	48,6	45	1024	841	824	568	
Technika ^c 2010/11	74,8	412	11166	8965	8704	6298	
Technical secondary ^c 2011/12	75,9	434	11881	9347	9087	7032	
Policealne..... 2010/11	44,8	135	3434	2852	2769	1915	
Post-secondary 2011/12	45,5	144	3503	2853	2706	1999	

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. b, c Łącznie ze szkołami: b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b, c Including: b — supplementary general secondary schools, c — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (134). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	36	36	75	75	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	31	29	66	66	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5122	5040	5499	5838	Pupils
w tym kobiety	3213	3165	3357	3607	of which females
Absolwenci	492	897	609	.	Graduates
w tym kobiety	321	560	368	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	22	27	40	40	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	14	15	25	25	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2326	2774	2601	2569	Students
w tym kobiety	1487	1808	1705	1673	of which females
Absolwenci	282	395	402	.	Graduates
w tym kobiety	183	278	270	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (135). WYCHOWANIE POZASZKOLNE W 2011 R.
EXTRACURRICULAR EDUCATION IN 2011

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of activity ^a							
		ogółem total	informatycznych computing	technicznych technical	przedmiotowych subjects	artystycznych arts	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourism and sight-seeing	innych others
OGÓŁEM.....	102	107373	1940	1032	11301	43632	23679	672	25117
TOTAL									
Palace młodzieży	1	4240	444	380	452	1444	1520	—	—
Youth centres									
Młodzieżowe domy kultury	14	44151	364	94	1169	28254	1876	240	12154
Youth community centres									
Ogniska pracy pozaszkolnej ...	23	14808	640	275	591	5178	2050	142	5932
Extracurricular interest groups									
Międzyszkolne ośrodki sportowe	6	13577	—	—	—	—	13513	—	64
Inter-school sports centres									
Ogrody jordanowskie	8	4494	70	—	90	1001	1824	245	1264
Jordans gardens (playgrounds)									
Pozostałe placówki	50	26103	422	283	8999	7755	2896	45	5703
Other institutions									

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (136). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	2027	633	1394	1752	507	1245	1675	524	1151	1654	535	1119
Schools												
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	6	6	—	6	6	—	9	9	—	9	9	—
sports and athletic												
filialne	113	2	111	66	1	65	43	—	43	39	—	39
branch												
artystyczne ^a	5	5	—	7	7	—	9	9	—	9	9	—
arts ^a												
Pomieszczenia szkolne	20644	9750	10894	19135	9088	10047	22676	11179	11497	22617	11301	11316
Classrooms												
Oddziały	18961	9931	9030	16742	8641	8101	16491	8800	7691	16709	9105	7604
Sections												
Uczniowie	393472	234651	158821	332831	197776	135055	301647	186544	115103	308256	194082	114174
Pupils												
w tym kobiety	191436	113984	77452	162086	96435	65651	147522	91417	56105	151580	95568	56012
of which females												
w tym I klasa	61195	35798	25397	50997	30674	20323	52333	33924	18409	57664	38043	19621
of which 1st grade												
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1820	1820	—	1793	1793	—	3948	3948	—	3996	3996	—
sports and athletic												
filialne	2935	316	2619	1266	159	1107	631	—	631	597	—	597
branch												
artystyczne ^a	986	986	—	1213	1213	—	1327	1327	—	1416	1416	—
arts ^a												
Absolwenci	69122	42606	26516	60402	35515	24887	50342	30278	20064	.	.	.
Graduates												
w tym kobiety	33711	20735	12976	29658	17346	12312	24420	14733	9687	.	.	.
of which females												
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	498	498	—	295	295	—	690	690	—	.	.	.
sports and athletic												
filialne	80	—	80	15	—	15	57	—	57	.	.	.
branch												
artystyczne ^a	133	133	—	200	200	—	183	183	—	.	.	.
arts ^a												
Liczba uczniów na: Number of pupils per:												
1 szkołę	194	371	114	190	390	108	180	356	100	186	363	102
school												
1 pomieszczenie szkolne classroom	19	24	15	17	22	13	13	17	10	14	17	10
classroom												
1 oddział	21	24	18	20	23	17	18	21	15	18	21	15
section												

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (137). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja.....	774	393	381	810	394	416	843	418	425	855	429	426
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	8	7	1	9	9	—	9	9	—	11	11	—
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	2	1	1	4	3	1	3	2	1	5	3	2
<i>with job-training sections^a</i>												
Pomieszczenia szkolne.....	5771	4065	1706	8716	5524	3192	10378	6579	3799	10390	6555	3835
<i>Classrooms</i>												
Oddziały.....	5926	3815	2111	8014	4911	3103	7228	4363	2865	7006	4241	2765
<i>Sections</i>												
Uczniowie.....	143413	94582	48831	195095	122780	72315	161791	101741	60050	156358	98657	57701
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety.....	69580	46004	23576	94804	59882	34922	78482	49642	28840	75665	48123	27542
<i>of which females</i>												
w tym I klasa.....	70801	46325	24476	63782	39803	23979	53219	33569	19650	51442	32657	18785
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	1389	1313	76	2175	2175	—	2608	2608	—	2893	2893	—
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	195	167	28	1036	986	50	742	712	30	773	739	34
<i>with job-training sections^a</i>												
Absolwenci.....	x	x	x	64493	40885	23608	52982	32973	20009	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety.....	x	x	x	31811	20311	11500	26137	16308	9829	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	x	x	x	563	563	—	931	931	—	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	x	x	x	99	93	6	256	233	23	.	.	.
<i>with job-training sections^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę.....	185	241	128	241	312	174	192	243	141	183	230	135
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	25	23	29	22	22	23	16	15	16	15	15	15
1 oddział.....	24	25	23	24	25	23	22	23	21	22	23	21
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (138). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	251	199	155	127	148	121	142	117	Schools
Oddziały	2016	1851	782	705	817	745	788	725	Sections
Uczniowie.....	56486	52514	21167	19469	19690	18243	18259	17131	Students
w tym kobiety.....	18383	17430	5652	5320	5654	5387	5094	4901	of which females
w tym I klasa	19448	18047	8626	7913	8054	7557	7279	6916	of which 1st grade
Absolwenci	18100	16716	6922	6367	6423	5870	.	.	Graduates
w tym kobiety	6361	5992	2131	1982	2072	1959	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (139). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓL ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students	absolwenci graduates			
OGÓŁEM.....	19690	18259	6719	2072	TOTAL
Artystyczne	166	164	52	18	Arts
Ekonomiczne i administracyjne.....	1485	1326	703	502	Business and administration
Inżynierijno-techniczne.....	8180	7699	2510	4	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	1829	1739	750	174	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	2252	2028	660	5	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	208	177	150	22	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	5570	5126	1894	1347	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (140). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	382	353	393	355	363	329	360	325	Schools
Oddziały	4748	4561	3799	3634	3550	3398	3485	3332	Sections
Uczniowie	136783	131745	109241	105091	96312	92788	93345	89831	Students
w tym kobiety	82005	78824	62567	60192	56818	54788	55083	53102	of which females
w tym I klasa	38219	36680	37598	36161	32408	31178	30550	29375	of which 1st grade
Absolwenci	28368	27385	34501	33224	31438	30396	.	.	Graduates
w tym kobiety	17514	16833	20174	19452	18897	18265	.	.	of which females

^a Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since 2005/06 school year including supplementary general secondary schools.

Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (141). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	172	145	80	77	68	66	Schools
Oddziały	858	774	285	280	243	239,5	Sections
Uczniowie	23667	21484	7052	6948	5943	5892	Students
w tym kobiety	12527	11526	4566	4533	3910	3890	of which females
w tym klasa I	7480	6909	2233	2216	1783	1783	of which 1st grade
Absolwenci	7824	6989	2406	2359	.	.	Graduates
w tym kobiety	4299	3885	1551	1537	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (142). TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	653	555	340	282	234	196	229	192	Schools
Oddziały	3815	3450	2069	1822	2639	2373	2650,6	2393,1	Sections
Uczniowie	107904	97632	54377	47958	59900	54052	59367	53951	Students
w tym kobiety	48601	43488	20613	18181	23084	20774	22959	20835	of which females
w tym I klasa	27010	24219	16366	14485	17645	16155	16932	15566	of which 1st grade
Absolwenci	23306	21361	12740	11299	12565	11118	.	.	Graduates
w tym kobiety	11045	10020	4988	4434	4959	4349	.	.	of which females

^a Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since 2005/06 school year including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (143). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a ORAZ SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH^b DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^c	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^c
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	59900	59367	11372	12565	TOTAL
Artystyczne	1656	1496	323	386	Arts
Spoleczne	6492	5791	1500	1651	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	3927	4371	816	800	Business and administration
Fizyczne ^d	290	313	54	57	Physical sciences ^d
Informatyczne	7729	8364	892	1306	Computing
Inżynierjno-techniczne	12212	12021	2559	2598	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	820	715	246	172	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	6110	6145	846	1280	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	3719	3046	960	1036	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	122	169	9	8	Veterinary
Medyczne	85	84	—	18	Health
Usług dla ludności	15366	15596	2816	2898	Personal services
Usług transportowych	697	624	173	202	Transport services
Ochrony środowiska	675	632	178	153	Environmental protection

^a Łącznie technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification. ^c According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^d Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (144). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Szkoły	234	326	312	318	Schools
Oddziały	920	1400	1434	1498	Sections
Uczniowie	20887	32127	32158	36585	Students
w tym kobiety	13419	16808	19894	23605	of which females
Absolwenci	9348	10255	9328	.	Graduates
w tym kobiety	6141	6209	6408	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (145). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)
BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM.....	32158	36585	8806	9328	TOTAL
w tym:					of which:
Pedagogiczne.....	2072	2020	560	644	Education science and teacher training
Artystyczne.....	1730	1587	566	613	Arts
Społeczne.....	641	526	45	66	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji.....	142	16	29	28	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne.....	8804	9939	1597	1652	Business and administration
Informatyczne.....	2246	2862	692	552	Computing
Inżynieryjno-techniczne.....	568	760	159	145	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	19	36	8	13	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	675	926	205	211	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	1676	1799	737	639	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	151	205	61	56	Veterinary
Medyczne.....	3710	4180	1423	1731	Health
Opieki społecznej.....	382	443	171	180	Social services
Usług dla ludności.....	5193	5644	1341	1344	Personal services
Usług transportowych.....	75	34	43	9	Transport services
Ochrony środowiska.....	28	45	—	7	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa.....	3448	4396	708	794	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (146). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....					TOTAL
2000/01	75	13117	332960	66732	
2005/06	101	16385	371429	73037	
2010/11	107 ^c	17192	334328	85584	
2011/12	106 ^c	17067	317338	.	
Uniwersytety.....	2	4333	69222	16643	Universities
Wyższe szkoły techniczne.....	5	3262	50837	9414	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze.....	1	1313	24248	5866	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	20	2091	51918	16967	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	4	947	22558	8417	Teacher education schools
Akademie medyczne.....	1	1519	9115	2325	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego..	1	262	6318	1952	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne.....	5 ^c	726	2884	782	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne.....	9	388	3289	1140	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe.....	58 ^c	2226	76949	22078	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy.
^b W podziale według typów szkół — z roku akademickiego 2010/11. ^c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — from 2010/11 academic year. ^c Including tertiary education institutions, which reported only graduates.

TABL. 24 (147). FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH W ROKU AKADEMICKIM 2011/12 WEDŁUG LOKALIZACJI

BRANCH SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION AS WELL AS TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN 2011/12 ACADEMIC YEAR BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne <i>Branch sections and basic organizational units in another location</i>	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne <i>Teaching centres in another location</i>	Studenti ^a <i>Students^a</i>				Absolwenci ^{ab} <i>Graduates^{ab}</i>		z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>	
					stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	niestacjonarnych <i>part-time programmes</i>			stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	niestacjonarnych <i>part-time programmes</i>
OGÓŁEM TOTAL	45	12	20456	11674	6795	13661	5774	3631	1658	4116
lokalizacja według województw: <i>residence by voivodships:</i>										
Dolnośląskie	3	—	2772	1970	1295	1477	307	232	196	111
Kujawsko-pomorskie	1	—	115	79	—	115	31	22	—	31
Lubelskie.....	3	2	3441	1574	2108	1333	1334	621	732	602
Łódzkie.....	2	4	576	123	29	547	106	16	5	101
Małopolskie.....	3	—	1491	902	85	1406	341	208	11	330
Mazowieckie ^c	12	4	4988	2345	1693	3295	1724	1076	473	1251
Opolskie.....	1	—	156	69	24	132	34	21	2	32
Podkarpackie	1	1	199	15	—	199	50	2	—	50
Podlaskie	5	—	505	285	332	173	144	90	80	64
Pomorskie.....	2	1	1794	1141	674	1120	301	216	132	169
Śląskie	5	—	2057	1536	130	1927	652	543	13	639
Warmińsko-mazurskie....	3	—	1079	753	10	1069	525	413	7	518
Wielkopolskie.....	2	—	864	539	403	461	56	24	7	49
Zachodniopomorskie.....	2	—	419	343	12	407	169	147	—	169

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b Z roku akademickiego 2010/11. ^c Do województwa mazowieckiego doliczeni zostali studenci filii w Dublinie i ośrodka dydaktycznego w Londynie.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało 7 filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych oraz 6 zamiejscowych ośrodków dydaktycznych (5198 studentów i 1644 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem mazowieckim.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b From 2010/11 academic year. ^c Number of students in mazowieckie voivodship has been increased with students of branch in Dublin and teaching centre in London.

Note. Moreover, in Mazowieckie voivodship there were 7 branch sections and basic organizational units in another location as well as 6 teaching centres in another location (5198 students and 1644 graduates) which headquarters were located outside the territory of Mazowieckie voivodship.

TABL. 25 (148). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2000/01	332960	192351	122794	63966	210166	128385	TOTAL
	2005/06	371429	211308	153790	84168	217639	127140	
	2010/11	334328	196365	147023	83659	187305	112706	
	2011/12	317338	187183	147385	84673	169953	102510	
Uniwersytety		69222	46030	45219	29495	24003	16535	Universities
Wyższe szkoły techniczne		50837	17283	32938	11983	17899	5300	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		24248	13939	14663	8942	9585	4997	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		51918	30162	14412	7083	37506	23079	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		22558	17852	9748	7541	12810	10311	Teacher education schools
Akademie medyczne		9115	6989	7475	5632	1640	1357	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ..		6318	2813	4943	2274	1375	539	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		2884	1881	2312	1493	572	388	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		3289	1769	1054	354	2235	1415	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		76949	48465	14621	9876	62328	38589	Others

a, b Dane w latach akademickich 2000/01 i 2005/06 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data in 2000/01 and 2005/06 academic years concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 26 (149). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2000/01	66732	44143	20477	11665	46255	32478	TOTAL
	2004/05	75116	49147	23581	13866	51535	35281	
	2009/10	83702	53833	34891	21171	48811	32662	
	2010/11	85584	55747	35239	21441	50345	34306	
Uniwersytety		16643	11804	9664	6553	6979	5251	Universities
Wyższe szkoły techniczne		9414	3593	6550	2409	2864	1184	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		5866	3726	3917	2548	1949	1178	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		16967	10801	4479	2312	12488	8489	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		8417	6729	3238	2576	5179	4153	Teacher education schools
Akademie medyczne		2325	1955	1763	1421	562	534	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ..		1952	855	1525	733	427	122	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		782	542	616	419	166	123	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		1140	811	143	42	997	769	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		22078	14931	3344	2428	18734	12503	Others

a, b Dane w latach akademickich 2000/01 i 2004/05 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data in 2000/01 and 2004/05 academic years concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 27 (150). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01	1836	923	278	163	TOTAL
2005/06	2817	1490	350	211	
2010/11	6279	3327	885	506	
2011/12	6758	3580	.	.	
studia: stacjonarne.....	5672	2913	729	396	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne.....	1086	667	156	110	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety.....	1620	988	230	151	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne.....	700	180	88	27	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze.....	341	200	41	26	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	2277	1135	278	152	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	94	65	13	12	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....	573	330	96	47	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	49	27	6	3	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne.....	94	58	24	16	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne.....	92	21	12	1	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	918	576	97	71	<i>Others</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół — z roku akademickiego 2010/11.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of school — from 2010/11 academic year.

TABL. 28 (151). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
	sluchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies^a</i>		wydane świadectwa sluchaczom studiów podyplo- mowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>		
OGÓŁEM	57659	63305	45564	49925	9686	10243	TOTAL
w tym kobiety.....	38682	41588	28843	31399	4972	5244	<i>of which females</i>
Uniwersytety.....	8354	7434	5440	5186	3620	3880	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne.....	3272	2772	2707	2446	1015	1115	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze.....	1750	2387	1145	1646	521	510	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	10495	10690	8998	8371	1559	1463	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	2936	2723	1686	1366	109	145	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....	555	346	294	255	386	425	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	421	280	171	147	158	136	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne.....	101	61	27	13	60	76	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne.....	146	166	51	86	205	173	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	9307	9303	7727	7654	216	251	<i>Others</i>
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego.....	19346	25701	16832	22095	39	32	<i>Medical Center for Postgraduate Education</i>
Instytuty naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN.....	870	1373	407	589	1798	2037	<i>Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
Krajowa Szkoła Administracji Publicznej.....	106	69	79	71	—	—	<i>National School of Public Admini- stration</i>

^a Dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII.

TABL. 29 (152). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**

Stan w listopadzie

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

As of November

SZKOLY	2005/06	2010/11	2011/12			ogółem w % ogółu studentów danej grupy szkół <i>total in % of total students of a given group of schools</i>	SCHOOLS
			ogółem ^b <i>total^b</i>	w tym otrzymujący stypendia <i>of which scholarships recipients</i>			
				o charakterze socjalnym <i>social</i>	rektora dla najlepszych studentów <i>vice-chancellor to the best students</i>		
O G Ó Ł E M	93926	65858	52629	32759	20146	16,6	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Uniwersytety	14440	11617	8513	5001	3485	12,3	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	13056	10250	9710	6218	3772	19,1	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	11404	5243	4563	3224	1510	18,8	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	23222	11688	7890	4026	3764	15,2	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	9342	6326	5365	4304	1048	23,8	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	3263	2065	1575	915	679	17,3	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1859	1588	1209	761	538	19,1	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	978	842	517	261	263	17,9	<i>Fine arts academies</i>

^a Bez cudzoziemców; w latach akademickich 2010/11 i 2011/12 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według stypendiów 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Excluding foreigners; in the 2010/11 and 2011/12 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b The division by type of scholarships may include one person more than once.

TABL. 30 (153). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**

Stan w listopadzie

STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES				
Domy	81	79	96	<i>Dormitories</i>
Miejsca	20823	19646	19624	<i>Beds</i>
Korzystający:				<i>Boarding:</i>
studenci	19719	17420	16697	<i>students</i>
w % ogółu studentów	5,3	5,2	5,3	<i>in % of total students</i>
uczestnicy studiów doktoranckich ^a ..	.	564	521	<i>students of doctoral studies^a</i>
w % ogółu	7,2	6,4	<i>in % of total</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS				
Stołówki	23	18	16	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	2574	1546	1261	<i>Seating</i>

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 31 (154). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoly podstawowe Primary schools	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	1 — — —	2 — — —	61 — — —	24 — — —	61 — — .	24 — — .
Gimnazja Lower secondary schools	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	4 12 17 18	18 46 76 73	487 1286 1920 1823	115 302 568 521	x 260 316 .	x 70 100 .
Licea ogólnokształcące ^a General secondary schools ^a	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	110 247 290 289	478 824 1036 1022	14460 21605 28028 28473	6933 9098 12222 12542	5645 6815 7153 .	2904 3411 3608 .
Zasadnicze szkoly zawo- dowe Basic vocational schools	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	9 8 10 10	55 47 26 32	1491 1008 409 505	677 321 114 205	451 256 102 .	201 89 26 .
Licea profilowane Specialized secondary schools	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	x 8 10 10	x 16 40 37	x 535 826 782	x 276 475 469	x 23 150 .	x 11 105 .
Technika ^b Technical secondary schools ^b	2000/01 2005/06 2010/11 2011/12	180 217 98 94	830 564 311 295	22043 12902 5215 5080	7654 4010 1432 1376	7657 5506 1176 .	2736 1827 378 .

a, b Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z: *a* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Since 2005/06 school year including: *a* — supplementary general secondary schools, *b* — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 32 (155). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Placówki	2442	2481	2892	3111	Establishments
miasta	1011	1151	1487	1622	urban areas
wieś	1431	1330	1405	1489	rural areas
Przedszkola	1040	1091	1372	1478	Nursery schools
w tym specjalne	14	14	18	17	of which special
miasta	751	831	1022	1098	urban areas
wieś	289	260	350	380	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1402	1390	1341	1347	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	8	17	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	171	269	Pre-primary points

TABL. 32 (155). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Miejsca:					Places:
Przedszkola.....	87085	92101	123834	133152	Nursery schools
w tym specjalne.....	761	666	451	419	of which special
miasta.....	73273	78666	102148	108854	urban areas
wieś.....	13812	13435	21686	24298	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	x	172	311	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne.....	x	x	3820	5807	Pre-primary points
Dzieci.....	115992	118398	161328	177461	Children
miasta.....	83640	89004	119670	128679	urban areas
wieś.....	32352	29394	41658	48782	rural areas
w tym w wieku 6 lat.....	56708	49479	43369	38040	of which aged 6
Przedszkola.....	85670	89274	120574	128276	Nursery schools
w tym specjalne.....	539	579	386	361	of which special
miasta.....	72786	76503	99501	105078	urban areas
wieś.....	12884	12771	21073	23198	rural areas
w tym w wieku 6 lat.....	29042	23050	15960	13935	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.....	30322	29124	37834	44616	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat.....	27666	26429	27409	24075	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	x	119	260	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne.....	x	x	2801	4309	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci^a w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children^a aged:
3—6 lat.....	515	587	723	752	3—6
3—5.....	353	450	683	761	3—5
6 lat.....	962	986	854	722	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci ^a w wieku:					1000 children ^a aged:
3—6 lat.....	381	443	539	543	3—6
6 lat.....	492	459	314	264	6
1 przedszkole.....	82	82	88	87	Nursery school
100 miejsc.....	98	97	97	96	100 places

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

U w a g a. W latach szkolnych 2010/11 i 2011/12 bez wychowania przedszkolnego w zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

N o t e. In the 2010/11 and 2011/12 school years — excluding pre-primary education in health care institutions, in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane prezentowane w dziale obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.), na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej.

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra lub centralny organ administracji rządowej, wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego, publiczną uczelnię medyczną, publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych i od 2006 r. — Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego oraz do 2002 r. — Polskie Koleje Państwowe (PKP).

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: Kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową lub zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej;

- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1217 z późn. zm.), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857 z późn. zm.), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności, także w ramach środków publicznych.

Dane o praktykach lekarskich obejmują wyłącznie te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), z mocą obowiązującą od dnia 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Na-

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, as well as health care in prisons.

2. The base of data presented in this chapter are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 14, item 89 with later amendments), on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established.

A **public health care facility** is a facility established by: a minister or a central body of the government administration, a voivod or local self-government entity, public institution of higher medical education, a public higher education institution, which conducts didactic and research activity in the field of medical sciences and since 2006 — the Medical Centre for Postgraduate Education as well as until 2002 — Polskie Koleje Państwowe (PKP).

A **non-public health care facility** is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by company without legal personality;

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 5 VII 1996 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217 with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and midwives;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 136, item 857 with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population as well as within the framework of public funds.

Data concerning medical practices include exclusively those entities that render health care services **within the framework of public funds**;

- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027 with later amendments), with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition

rodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. wprowadzona została w miejsce ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 I 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia z dniem 1 IV 2003 r. zastąpił działający od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczających pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarka, a przez położną — również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z NFZ). W 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczey lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Informacje o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków do 2007 r. oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz.U. Nr 170, poz. 1797 z późn. zm.). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.; za 2005 r. — ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz.U. Nr 113, poz. 1207 z późn. zm.) obejmują jednostki zgłoszone do systemu

for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The Law dated 27 VIII 2004 replace the Law on Common Insurance in the National Health Fund, dated 23 I 2003. The National Health Fund as of 1 IV 2003 replaced the health founds, working since 1 I 1999.

3. Data regarding medical personnel include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, dentist, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations within the range of facilities of the out-patient health care are also provided by **doctor and dentist practices** which are realizing medical services financed from public funds (contracts with National Health Fund). In 2009 out-patient consultations do not include adjudication activities of doctors of the occupational health care. Consultations within the range of facilities of the out-patient health care also cover medical consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Information regarding **beds in general hospitals** do not include places (beds and incubators) for newborns until 2007 as well as day places in hospital wards; until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

6. In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 170, item 1797 with later amendments). In **surgical wards** there are included: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — observation communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

7. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410 with later amendments; data for 2005 — law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207 with later amendments) include units reported to the rescue system (emergency medical

ratownictwa (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w miejscu zdarzenia.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 z późn. zm.).

Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U. z 2011 r. Nr 45, poz. 235) opieka może być organizowana w formie **żłobka, klubu dziecięcego**, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki działały na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** — zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 2) **rodzinne** — tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **socjalizacyjne** — zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym — odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;
- 4) **wielofunkcyjne** — zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące daytime i

services, hospital emergency wards, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health in the place of occurrence.

10. The activity of generally available pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 45, item 271 with later amendments).

Generally available pharmacies do not include hospital's pharmacies in in-patient health care facilities (e.g., in hospitals and sanatoria), which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (Journal of Laws 2011 No. 45, item 235) care can be organized in **nurseries, kids clubs**, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries were functioning based on the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991.

13. Care and education centres for children and youth are presented in accordance with the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental — including emotional, social and religious — needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- 1) **intervention centres** — providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;
- 2) **family centres** — creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous siblings, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **socialization centres** — providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities;
- 4) **multi-functional centres** — providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, inter-

całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;

- 5) **wsparcia dziennego** — działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
- opiekuńcze — prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne — realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

14. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem — może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa);
- 2) zawodowa wielodzietna niespokrewniona z dzieckiem — umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćoro dzieci;
- 3) zawodowa specjalistyczna niespokrewniona z dzieckiem — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji;
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego — umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

15. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

16. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r., według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

vention and socialization activity, directed to the child and child's family;

- 5) **day-support centres** — *operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:*
- *general care — in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,*
 - *specialized — implementing psychocorrective or psychoprophylactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.*

14. Foster families *provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.*

According to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments) foster family may be:

- 1) *either related or not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings);*
- 2) *professional family with many children, not related to the child — placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children;*
- 3) *professional specialized family not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing;*
- 4) *professional emergency foster family not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the child's living situation.*

15. Data concerning social welfare homes and facilities *are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.*

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

16. Data on social benefits *are presented since 1 V 2004 according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.*

Permanent benefit *is paid to a person totally incapable of work due to age or disability.*

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit *is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.*

TABL. 1 (156). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Lekarze	13666	11609	12239	12148	Doctors
w tym kobiety	7800	6970	7423	7445	of which women
Lekarze dentyści	1712	1327	1310	1385	Dentists
w tym kobiety	1289	1028	1040	1081	of which women
Farmaceuci	3107	2790	3850	3967	Pharmacists
w tym kobiety	2774	2438	3292	3370	of which women
Fizjoterapeuci i rehabilitanci ^b	1677	3033	3159	Physiotherapists and rehabilitants ^b
Pielęgniarki	24819	24202	25545	26369	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa	417	680	1335	1726	of which masters of nursing
Położne	2559	2537	2882	2983	Midwives

^a Od 2002 r. — łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; od 2005 r. — bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. ^b Dane obejmują magistrów fizjoterapii i rehabilitacji, techników fizjoterapeutów, techników masażystów.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów — łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Since 2002 — including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; since 2005 — excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund. ^b Data concern masters of physiotherapy and rehabilitation, technics of physiotherapy, technics of massage.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists — including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (157). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1087	1512	1990	2456	Health care institutions (as of 31 XII)
w tym publiczne	561	582	484	454	of which public
miasta	763	1121	1484	1925	urban areas
wieś	324	391	506	531	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	204	436	428	397	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	166	332	254	227	urban areas
wieś	38	104	174	170	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	27242,5	32857,3	39084,9	41365,8	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	24817,0	29602,0	34861,9	36615,3	doctors
w tym specjalistyczne ^d	8864,0	12600,7	15410,6	17357,8	of which specialized ^d
stomatologiczne ^e	2425,5	3255,3	4222,9	4750,5	stomatological ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 216. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej — patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) i 4) na str. 215; do 2008 r. — łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ^e W tym w 2000 r. — 934,6 tys. porad specjalistycznych; od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do porad specjalistycznych.

^a See general notes, item 4 on page 216. ^b Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or health care facilities — see general notes, item 2, point 3) and 4) on page 215; until 2008 — including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 — only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals. ^e Of which in 2000 — 934,6 thous. specialized dental consultations; since 2005 all stomatological consultations were included into specialized consultations.

TABL. 3 (158). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpital ogólny	85	98	98	106	General hospitals
Szpital psychiatryczny	7	7	7	8	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	1	1	3	3	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów ..	9	12	11	11	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	1	2	2	2	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	20	40	41	51	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	10	27	20	19	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	5	8	11	11	Hospices
Sanatoria rehabilitacyjne	—	1	.	.	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	2	1	1	1	sanatoria
szpitale	3	3	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpital ogólny ^d	24231	23516	24186	24353	General hospitals ^d
Szpital psychiatryczny	3622	3346	2892	2869	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	7	12	53	53	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów ..	220	502	413	408	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	64	104	100	100	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	1613	2727	3216	3743	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	407	977	1077	923	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	93	137	191	200	Hospices
Sanatoria rehabilitacyjne	—	40	.	.	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	87	44	44	44	sanatoria
szpitale	198	155	194	194	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpital ogólny ^e	743335	948642	1037551	1092128	General hospitals ^e
Szpital psychiatryczny	31850	38024	36457	36898	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	171	376	916	859	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów ..	825	2226	1662	1701	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	93	84	144	147	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	2494	4729	5664	6958	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	607	2165	1974	1673	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	1202	2074	2740	2657	Hospices
Sanatoria rehabilitacyjne	—	444	.	.	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze:					Health resort treatment patients:
w sanatoriach	1163	835	637	311	in sanatoria
w szpitalach	2349	2612	3117	3004	in hospitals

^a Informacje o łóżkach i leczonych w szpitalach podano łącznie z filiami szpitali. ^b W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. ^c W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^d Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a Information concerning beds and patients in hospitals is given together with hospital branches, located in other places. ^b In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^c In 2000 including treatment and education homes. ^d Excluding day places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfers.

Source: in regard to general hospitals and long-term facilities — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 4 (159). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	85	98	98	106	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	83	80	76	70	Public
Niepubliczne	2	18	22	36	Non-public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	24231	23516	24186	24353	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	24151	23008	22920	20367	in: public hospitals
niepublicznych	80	508	1266	3986	non-public hospitals
na 10 tys. ludności ^b	47,4	45,6	45,9	46,1	per 10 thous. population ^b
w tym na oddziałach ^c :					of which in specified wards ^c :
Chorób wewnętrznych	4860	5171	4784	4859	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^d	1090	1423	1377	1446	of which cardiological ^d
Chirurgicznych	6765	6506	6158	6180	Surgical
Pediatrycznych	1461	1310	1261	1237	Paediatric
Ginekologiczno-polożniczych	2700	2422	2333	2332	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	626	426	422	656	Oncological
Intensywnej terapii	365	428	439	504	Intensive therapy
Zakaźnych	744	628	493	487	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	1193	897	845	840	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	409	213	199	199	Dermathological
Neurologicznych	888	867	954	907	Neurological
Psychiatrycznych	323	493	490	515	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^e w tys.	743,3	948,6	1037,6	1092,1	In-patients ^e in thous.
w szpitalach: publicznych	739,3	935,0	997,0	934,8	in: public hospitals
niepublicznych	4,0	13,7	40,6	157,3	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{c,f} :					of which in specific wards ^{c,f} :
chorób wewnętrznych	181,3	219,2	238,2	242,9	internal diseases
w tym kardiologicznych ^d	47,8	69,5	87,5	91,2	of which cardiological ^d
chirurgicznych	219,2	269,2	291,1	330,4	surgical
pediatrycznych	41,7	49,6	49,3	56,8	paediatric
ginekologiczno-polożniczych	117,4	138,5	161,5	159,7	gynaecological-obstetric
onkologicznych	21,2	20,1	21,4	40,9	oncological
intensywnej terapii	16,0	12,8	13,2	14,1	intensive therapy
zakaźnych	14,7	16,3	20,0	20,3	communicable
gruźlicy i chorób płuc	23,3	22,8	23,1	23,5	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	6,5	10,0	6,0	6,7	dermathological
neurologicznych	24,0	26,6	33,1	33,9	neurological
psychiatrycznych	3,5	7,2	8,4	8,8	psychiatric
Wypisani w tys.	706,4	914,0	1002,4	1056,1	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	23,2	22,3	23,5	23,5	Deaths in thous.
Leczeni ^e na: 10 tys. ludności ^b	1454	1842	1974	2071	In-patients ^e per: 10 thous. population ^b
1 łóżko	30,7	40,3	42,9	44,8	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	9,0	6,7	5,4	5,3	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	277	271	258	258	Average bed use in days

^a Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 216. ^d Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^f Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

U w a g a. Liczba leczonych z międzyoddziałowym ruchem chorych ogółem wynosiła w 2010 r. — 1142,7 tys., w 2011 r. — 1185,0 tys., na 1 łóżko przypadało odpowiednio 47,2 i 48,7 chorych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Excluding day places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^c See general notes, item 6 on page 216. ^d Including intensive cardiological care wards. ^e Excluding inter-ward patient transfers. ^f Including inter-ward patient transfers.

N o t e. Number of total in-patients was 1142,7 thous. in 2010, 1185,0 thous. in 2011 including inter-ward patient transfers, in-patients per bed respectively — 47,2 and 48,7.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (160). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	125	187	203	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	89	109	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	98	94	<i>specialists</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	15	27	28	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	8	5	3	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	2	2	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :				<i>Calls to the occurrence places^d:</i>
w tysiącach	451,0	416,4	409,9	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności ^e	87,6	79,2	77,7	<i>per 1000 population^e</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :				<i>Persons who received health care benefits in the place of occurrence^d:</i>
w tysiącach	453,1	419,9	413,3	<i>in thousands</i>
w tym:				<i>of which</i>
dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat ...	30,2	24,6	24,5	<i>children and youth at the age of 0–18</i>
w wieku 65 lat i więcej	150,5	172,5	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności ^e	88,0	79,9	78,4	<i>per 1000 population^e</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 216. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. ^d W ciągu roku. W danych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym). ^e Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a See general notes, item 9 on page 216. ^b Organizational cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year. Excluding incidence of people who received health care benefits in emergency accidents in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward). ^e See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 6 (161). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	844	1061	1485	1495	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	762	1061	1472	1482	<i>of which private</i>
w tym na wsi	164	195	226	220	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	28	95	149	144	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	24	91	148	143	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności ^b na:					<i>Number of population^b per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	5866	4462	3223	3225	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	9612	6362	5043	5214	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	6060	4861	3547	3536	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	11019	9331	8346	8603	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1999 ^c	2512	3563	3658	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 217. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^c W przeliczeniu na pełne etaty.

^a See general notes, item 10 on page 217. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^c Calculated as full-time employment.

TABL. 7 (162). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII).....	3	2	2	2	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)....	42	25	19	19	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy.....	56736	74788	76027	73968	Blood donors
w tym honorowi.....	55887	74417	75825	73849	of which voluntary
Liczba donacji ^b krwi pełnej.....	96512	113203	131020	130286	Number of collected donations ^b of whole blood
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	112038 ^d	113584	134031	131174	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się w przybliżeniu 200 ml, jeden litr osocza równa się w przybliżeniu 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of fresh frozen plasma equals approximately 200 ml, one litre of plasma equals approximately 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 8 (163). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności ^a per 100 thous. population ^a				
Tęžec.....	1	1	—	3	0,02	0,02	—	0,06	Tetanus
Krzusiec.....	398	433	156	426	7,8	8,4	3,0	8,1	Whooping cough
Odra.....	1	1	2	10	0,02	0,02	0,04	0,19	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A.....	76	6	37	11	1,5	0,12	0,7	0,21	type A
typ B.....	349	193	282	233	6,8	3,7	5,4	4,4	type B
typ C.....	287	389	322	295	5,6	7,6	6,1	5,6	type C
Różyczka.....	3386	1365	297	323	66,2	26,5	5,7	6,1	Rubella
AIDS ^b	11	7	9	17	0,21	0,14	0,17	0,32	AIDS ^b
Salmonellozy.....	2619	2316	1794	1896	51,2	45,0	34,1	35,9	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna.....	13	3	3	2	0,25	0,06	0,06	0,04	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	220	199	102	84	4,3	3,9	1,9	1,6	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^c	1783	1908	3683	4517	178,4	197,2	296,6	374,6	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^c
Szkarlatyna (płonica).....	1018	1527	2485	3153	19,9	29,6	47,3	59,8	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu.....	86	136	109	102	1,7	2,6	2,1	1,9	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	85	100	156	129	1,7	1,9	3,0	2,4	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu....	36	41	57	56	0,70	0,80	1,1	1,1	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne).....	1327	9353	335	317	26,0	181,6	6,4	6,0	Mumps
Toksoplazmoza.....	24	51	.	.	0,47	1,0	x	x	Toxoplasmosis
Tasiemczyce.....	54	25	.	.	1,1	0,49	x	x	Cestode infections
Włośnica.....	3	—	2	1	0,06	—	0,04	0,02	Trichinellosis
Świerzb.....	1035	825	.	.	20,2	16,0	x	x	Scabies
Grypa ^d	206282	174683	141498	258422	4035,8	3391,8	2691,8	4899,7	Influenza ^d
Szczepieni przeciw wściekliznie	1065	853	900	996	20,8	16,6	17,1	18,9	Rabies vaccinations

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^b Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^c Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^d Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — Państwowy Zakład Higieny.

^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^b Preliminary data because of specific features of the disease. ^c Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^d Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

TABL. 9 (164). **ŻŁOBKI**^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Żłobki	61	55	68	76	Nurseries
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	3	5	4	6	Nursery wards of nursery schools
Miejsca w żłobkach	3860	4160	5353	6036	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	7574	7852	9002	9909	Children staying in nurseries (during the year)
Miejsca w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach ^b	45,5	44,9	45,3	51,9	Places in nurseries per 1000 children up to the age of 3 in urban areas ^b
Dzieci przebywające w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^b	23,7	26,4	28,6	32,8	Children staying in nurseries per 1000 children up to the age of 3 ^b

^a Do 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci w żłobkach — łącznie z oddziałami żłobkowymi. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

U w a g a. Ponadto szacuje się, że według stanu na dzień 31 XII 2011 r. działały 43 kluby dziecięce, w których było 759 miejsc i przebywało 645 dzieci w ciągu roku.

^a Until 2005 including weekly nurseries; places and children in nurseries — including nursery wards. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

Note. Moreover, it is estimated that as of 31 XII 2011 there were 43 kids clubs with 759 places and 645 children staying during the year.

TABL. 10 (165). **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**^a
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUTH^a

A. **PLACÓWKI CAŁODOBOWE**
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII			as of 31 XII						
OGÓŁEM	62	90	91	2295	2143	2021^b	311	287	244	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne	5	6	6	234	192	162	8	9	8	Intervention
Rodzinne	19	43	45	191	336	356	17	19	18	Family
Socjalizacyjne	30	25	29	1313	796	962	185	138	94	Socialization
Wielofunkcyjne	8	16	11	557	819	541	101	121	124	Multi-functional

B. **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**^c
DAY-SUPPORT CENTRES^c

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)			wychowankowie residents			
OGÓŁEM	325	352	344	18141	16800	16107	TOTAL
w tym placówki pracujące minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo	239	275	264	14811	14015	13122	of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekuńcze	320	318	319	17858	14243	14207	General care
Specjalistyczne	5	34	25	283	2557	1900	Specialized

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 217 ^b W tym 209 wychowanków w wieku 0—3 lata i 146 w wieku 4—6 lat oraz 48 sierot i 146 niepełnosprawnych. ^c Ponadto spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych (ujętych w części A) w 2011 r. 2 pełniły również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w nich, w ciągu roku, 62 wychowanków.

^a See general notes, item 13 on page 217. ^b Of which 209 residents at the age of 0—3 and 146 at the age of 4—6, 48 orphans and 146 disabled. ^c Moreover, among round-the-clock multi-functional centres (shown in part A) in 2011, 2 centres also had the function of day-support, during the year there were 62 children staying in them.

TABL. 11 (166). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**

Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	4656	4140	4012	3983	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem.....		3627	3381	3349	Related to the child
Niespokrewnione z dzieckiem.....		455	512	503	Not related to the child
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem.....		58	119	131	Professional, not related to the child
wielodzietne.....		17	63	72	with many children
specjalistyczne.....		6	16	19	specialized
o charakterze pogotowia rodzinnego.....		35	40	40	emergency type
Dzieci^b w rodzinach zastępczych	5833	5495	5523	5569	Children^b in foster families
w tym w wieku: 0—3 lata.....	154	369	379	421	of which at the age of: 0—3
4—6 lat.....		557	650	667	4—6
w tym dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.....		465	517	522	of which children with legal confirmation of disability
Spokrewnionych z dzieckiem.....		4621	4385	4375	Related to the child
Niespokrewnionych z dzieckiem.....		613	673	670	Not related to the child
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem.....		261	465	524	Professional, not related to the child
wielodzietnych.....		77	301	341	with many children
specjalistycznych.....		13	27	37	specialized
o charakterze pogotowia rodzinnego.....		171	137	146	emergency type

^a W 2000 r. — stan w końcu roku. ^b Do 18 roku życia; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

U w a g a. W ciągu 2011 r. 492 dzieci w wieku do lat 18 opuściło rodziny zastępcze, w tym 79 dzieci zostało przekazanych do adopcji (w 2010 r. odpowiednio 418 i 67).

^a In 2000 — end of the year. ^b Up to the age of 18; including children not under court supervision.

^{N o t e.} During 2011, 492 children up to the age of 18 left their foster families, of which 79 children were adopted (in 2010 respectively — 418 and 67).

TABL. 12 (167). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii).....	112	175	215	220	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem.....	9978	13764	14548	14506	total
na 10 tys. ludności ^c	19,5	26,7	27,6	27,4	per 10 thous. population ^c
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem.....	9877	13115	14125	13852	total
w tym do 18 lat.....	329	575	309	347	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku.....	2514	6835	4413	3825	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności ^c	19,3	25,4	26,8	26,2	per 10 thous. population ^c
Osoby oczekujące na umieszczenie.....	756	1963	908	1954	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami. ^c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches. ^c See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 13 (168). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUP OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	215	220	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:			in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	93	90	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	34	34	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	24	25	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	10	10	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	18	19	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	5	5	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	11	12	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	34	39	Homeless
Inne osoby	5	8	Other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^c:	14125	13852	Residents in homes and facilities for^c:
Osób w podeszłym wieku	3647	3338	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	2420	2378	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2012	2174	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	787	778	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych	2419	2467	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	246	137	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	190	226	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	2371	2278	Homeless
Innych osób	33	76	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Facilities may be shown several times, because one facility may be for several groups of residents. ^c Including branches.

TABL. 14 (169). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			T O T A L
2000	252544	362939,9	
2005	305154	349814,6	
2010	238600	424132,9	
2011	231486^b	411477,5	
Pomoc pieniężna	173566	290689,0	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasilek stały	25564	92532,6	Permanent benefit
Zasilek okresowy	34150	42517,5	Temporary benefit
Zasilek celowy	103643	89866,8	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	2859	12141,2	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	121390	120788,5	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	761	1607,7	Shelter
Posilek	101343	55242,3	Meals
Ubranie	777	139,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu	903	2169,9	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14355	59812,1	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	566	1811,3	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 218. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 16 on page 218. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Mazovian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** — posiadające 8 sal i więcej.

Zwraca się uwagę, że do kin na wsi zalicza się również mini- i multipleksy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach wielkich miast.

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the “Mazowsze” National Song and Dance Folk Ensemble as well as the Representative Artistic Ensemble of the Polish Army,
- **entertainment** activities.

4. *Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.*

Please pay attention that cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

6. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych.

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hostele, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o organizacjach kultury fizycznej i klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, uczniowskie kluby sportowe UKS i wyznaniowe kluby sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka rodzajów sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

4. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, hostels, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include: cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. Since 2002 information on physical education organizations and sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of “Rural Sports Clubs”, student sports clubs UKS and religious sports clubs) and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” rehabilitation activity for persons with disabilities.

3. In the category of **persons practising sports**, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports practised. Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.

4. In the category **coaches and sports instructors** one person may be indicated more than once, depending upon the number of types of sports taught.

Kultura

Culture

TABL. 1 (170). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII).....	1067	1013	987	986	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	666	617	593	589	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	344	250	135	132	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi.....	194	108	51	47	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16204,1	16712,7	17230,4	17318,0	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi.....	6556,2	6349,3	6141,5	6132,6	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	842,9	922,0	954,8	954,1	<i>Borrowers ^a in thous.</i>
w tym na wsi.....	205,4	204,9	187,2	185,8	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans ^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	16676,6	16786,8	14872,3	15064,4	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi.....	4050,7	3897,0	3475,9	3334,8	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,8	18,2	15,6	15,8	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi.....	19,7	19,0	18,6	17,9	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (171). **MUZEUM**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	93	103	115	116	<i>Museums with branches ^a</i>
Muzealia ^a w tys.	2588,2	2616,7	2834,4	2825,3	<i>Museum exhibits ^a in thous.</i>
Wystawy czasowe					<i>Temporary exhibitions</i>
własne ^b	313	465	494	445	<i>own ^b</i>
obce ^c	168	213	159	148	<i>exterior ^c</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	2711,0	2889,2	4685,5	4713,0	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	964,2	877,0	813,2	732,2	<i>of which primary and secondary school students ^d</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (172). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	29	31	64	57	26	31	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	406	509	798	807	476	331	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	23	46	40	61	44	17	of which foreign
Ekspozycje ^a	430	544	938	872	513	359	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	577,3	673,6	1021,8	1068,7	775,6	293,1	Visitors in thous.

^a W kraju.
^a In Poland.

TABL. 4 (173). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thous.	SPECIFICATION	
Teatry i instytucje muzyczne	2000	34	14972	9969	2413,3	Theatres and music institu- tions
	2005	34	14645	8846	2217,8	
	2010	41	18235	10838	2841,6	
	2011	45	18503	11926	2927,7	
Teatry	30	10765	7706	1462,5	Theatres	
dramatyczne	27	10194	6540	1287,6	dramatic	
lalkowe	3	571	1166	174,9	puppet	
Teatry muzyczne	8	4474	1673	753,7	Music theatres	
Filharmonie	1	1397	1604	343,6	Philharmonic halls	
Orkiestry symfoniczne i kame- ralne, chóry	4	1327	738	217,1	Symphonic and chamber orchestras, choirs	
Zespoły pieśni i tańca	2	540	205	150,7	Song and dance ensembles	
Przedsiębiorstwa estradowe	2000	2	x	225	339,0	Entertainment enterprises
	2005	4	x	428	414,3	
	2010	2	x	394	356,1	
	2011	2	x	218	320,3	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 5 (174). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2011			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Instytucje.....	259	256	256	139	117	Institutions
domy kultury.....	68	71	61	48	13	cultural establishments
ośrodki kultury.....	129	127	135	65	70	cultural centres
kluby.....	39	31	33	25	8	clubs
światlice.....	23	27	27	1	26	community centres
Pracownie specjalistyczne.....	520	572	642	461	181	Specialized workshops
Imprezy (w ciągu roku).....	21043	23671	16506	13073	3433	Events (during the year)
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3076,8	3180,1	2850,5	2411,0	439,5	Event participants (during the year) in thous.
Kursy (w ciągu roku).....	843	971	845	699	146	Courses (during the year)
Absolwenci kursów (w ciągu roku)..... w tym dzieci i młodzież ^a	11067	15263	13340	10135	3205	Course graduates (during the year) of which children and youth ^a
Zespoły artystyczne.....	1605	1658	1212	891	321	Artistic ensembles
Członkowie zespołów artystycznych.... w tym dzieci i młodzież ^a	31923	28504	20726	15956	4770	Members of artistic ensembles of which children and youth ^a
Koła (kluby).....	939	1140	1712	1286	426	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)..... w tym dzieci i młodzież ^a	26888	35224	41861	31561	10300	Members of groups (clubs) of which children and youth ^a

^a W wieku poniżej 15 lat.^a Below the age of 15.TABL. 6 (175). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym multi- pleksy of which multi- plexes	
Kina (stan w dniu 31 XII).....	78	64	56	59 ^a	10	Cinemas (as of 31 XII)
w tym miasta.....	75	62	55	57	9	of which urban areas
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)... w tym miasta.....	163	189	193	202	116	Screens (as of 31 XII) of which urban areas
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tym miasta.....	40577	43051	43274	44174	25286	Seats (as of 31 XII) of which urban areas
Seanse.....	145703	279807	308931	325897	216149	Screenings
w tym miasta.....	137969	263800	291671	306101	196423	of which urban areas
na 1 kino.....	1868	4372	5517	5524	21615	per cinema
Widzowie.....	5512439	6540383	8114081	8674071	5795398	Audience
w tym miasta.....	5362441	6191423	7684356	8238082	5360497	of which urban areas
na 1 kino.....	70672	102193	144894	147018	579540	per cinema
na 1 seans.....	38	23	26	27	27	per screening

^a W tym 10 minipleksów.^a Of which 10 miniplexes.

TABL. 7 (176). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		na 1000 ludności ^a		per 1000 population ^a		
Abonenci radiowi	1234,8	1205,6	927,3	920,4	241	234	176	174	Radio subscribers
miasta	899,5	878,1	702,5	697,3	272	263	208	206	urban areas
wieś	335,3	327,5	224,8	223,0	186	180	119	118	rural areas
Abonenci telewizyjni	1198,0	1160,2	893,2	885,8	234	225	170	168	Television subscribers
miasta	874,9	844,6	674,8	669,2	264	253	200	197	urban areas
wieś	323,1	315,5	218,4	216,6	179	173	116	114	rural areas

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (177). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	299	332	405	391	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	204	287	372	357	of which open all year
Obiekty hotelowe ^a	88	184	251	259	Hotels and similar facilities ^a
hotele	71	120	156	162	hotels
motele	8	13	14	15	motels
pensjonaty	9	6	4	5	boarding houses
inne obiekty hotelowe	45	77	77	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	211	148	154	132	Other facilities
domy wycieczkowe	7	5	4	3	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	26	18	11	13	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	14	10	12	of which school youth hostels
kempingi	8	4	3	2	camping sites
pola biwakowe	5	5	5	5	tent camp sites
ośrodki wczasowe	37	18	12	11	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	18	23	31	26	training-recreational centres
domy pracy twórczej	6	6	6	6	creative arts centres
zespoby domków turystycznych	18	9	12	12	complexes of tourist cottages
inne obiekty	86	60	70	54 ^b	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) ...	30479	37040	43366	42781	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	21249	32471	39433	38708	of which open all year
Obiekty hotelowe ^a	13824	24948	30198	31193	Hotels and similar facilities ^a
hotele	13195	22805	25834	26437	hotels
motele	351	366	571	585	motels
pensjonaty	278	170	147	193	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1607	3646	3978	other hotel facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”. ^b W tym hostele odpowiednio: 7 obiektów, 524 miejsca noclegowe, 69846 korzystających z noclegów oraz 96867 udzielonych noclegów.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”. ^b Of which hostels respectively: 7 facilities, 524 bed places, 69846 tourists accommodated and 96867 nights spent.

TABL. 8 (177). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (dok.)					Number of beds (cont.)
Pozostałe obiekty	16655	12092	13168	11588	Other facilities
domy wycieczkowe	441	313	295	240	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	1099	1302	771	946	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1083	695	867	of which school youth hostels
kempingi	543	317	230	151	camping sites
pola biwakowe	680	700	800	800	tent camp sites
ośrodki wczasowe	3878	1845	1276	1019	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1862	2342	3978	3336	training-recreational centres
domy pracy twórczej	265	273	275	295	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	1830	1199	856	801	complexes of tourist cottages ^c
inne obiekty	6057	3801	4687	4000 ^b	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	1615007	2162082	3187278	3311910	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	650565	795325	894554	976793	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe ^a	1206288	1876469	2760639	2947921	Hotels and similar facilities ^a
hotele	1161518	1770611	2544387	2700135	hotels
motele	24612	20489	26659	28233	motels
pensjonaty	20158	7476	8739	9463	boarding houses
inne obiekty hotelowe	77893	180854	210090	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	408719	285613	426639	363989	Other facilities
domy wycieczkowe	18621	9890	12296	8813	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	41312	51118	51954	54078	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	43441	46041	48450	of which school youth hostels
kempingi	3475	2379	1150	662	camping sites
pola biwakowe	2078	328	455	320	tent camp sites
ośrodki wczasowe	27875	24289	20324	9034	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	74407	107664	183384	134267	training-recreational centres
domy pracy twórczej	8080	7710	8632	7874	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	11724	6861	11892	10178	complexes of tourist cottages ^c
inne obiekty	221147	75374	136552	138763 ^b	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	3267146	4280733	5572996	5622981	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1275715	1547367	1623229	1740860	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe ^a	2196887	3434245	4453412	4727611	Hotels and similar facilities ^a
hotele	2120708	3256425	4052321	4296332	hotels
motele	35712	26408	36976	38753	motels
pensjonaty	40467	18950	20323	14746	boarding houses
inne obiekty hotelowe	132462	343792	377780	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1070259	846488	1119584	895370	Other facilities
domy wycieczkowe	73177	45270	38217	24850	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	74889	125688	111294	111197	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	106968	100581	101328	of which school youth hostels
kempingi	7527	4723	2472	1630	camping sites
pola biwakowe	3116	1018	1145	765	tent camp sites
ośrodki wczasowe	166599	115701	64445	40326	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	155267	242752	417722	298370	training-recreational centres
domy pracy twórczej	35888	28754	32836	31594	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	40574	22206	28527	26100	complexes of tourist cottages ^c
inne obiekty	513222	260376	422926	360538 ^b	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”. ^b W tym hostele odpowiednio: 7 obiektów, 524 miejsca noclegowe, 69846 korzystających z noclegów oraz 96867 udzielonych noclegów. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”. ^b Of which hostels respectively: 7 facilities, 524 bed places, 69846 tourists accommodated and 96867 nights spent. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes tourist cottages.

TABL. 9 (178). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	124	125	69	24	TOTAL
2005	167	122	52	33	
2010	223	169	62	30	
2011	235	168	59	24	
Obiekty hotelowe	218	136	13	13	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	166	105	7	6	<i>hotels</i>
motele	13	6	1	2	<i>motels</i>
pensjonaty	4	1	—	—	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	35	24	5	5	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	17	32	46	11	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	1	—	—	—	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe	—	2	3	—	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	—	1	3	—	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	—	—	—	—	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	—	—	—	1	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	—	1	6	1	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	8	15	17	5	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	—	3	6	—	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych	2	3	3	1	<i>complexes of tourist cottages</i>
inne obiekty	6	8	11	3	<i>miscellaneous facilities</i>

TABL. 10 (179). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	650565	795325	894554	976793	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe ^a	601467	771522	860589	936092	<i>Hotels and similar facilities ^a</i>
hotele	594357	758164	840397	907464	<i>hotels</i>
motele	5435	2515	2127	2470	<i>motels</i>
pensjonaty	1675	351	124	367	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	10492	17941	25791	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	49098	23803	33965	40701	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	2881	760	318	226	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe	8834	8326	3500	4016	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	5137	2217	3119	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	2011	1809	791	559	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	48	25	9	—	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	102	318	268	—	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1393	1616	677	1064	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej	565	285	220	182	<i>creative arts centres</i>
zespół domków turystycznych	1860	95	421	177	<i>complexes of tourist cottages</i>
inne obiekty	31404	10569	27761	34477	<i>miscellaneous facilities</i>

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

TABL. 10 (179). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	1275715	1547367	1623229	1740860	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe ^a	1155227	1490199	1551378	1660715	Hotels and similar facilities ^a
hotele	1144816	1469626	1517076	1608936	hotels
motele	7063	3660	2986	3751	motels
pensjonaty	3348	590	163	470	boarding houses
inne obiekty hotelowe	16323	31153	47558	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	120488	57168	71851	80145	Other facilities
domy wycieczkowe	4075	1553	1014	496	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	16136	22738	8677	11077	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	11724	5658	8590	of which school youth hostels
kempingi	3553	3602	1763	1418	camping sites
pola biwakowe	48	25	9	—	tent camp sites
ośrodki wczasowe	853	1972	1109	—	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3194	5213	2306	3600	training-recreational centres
domy pracy twórczej	5009	2346	1760	1409	creative arts centres
zespół domków turystycznych	2983	154	1559	659	complexes of tourist cottages
inne obiekty	84637	19565	53654	61486	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

Sport

Sport

TABL. 11 (180). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2008	2010	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ^a PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS^a				
Jednostki organizacyjne	1086	1285	959	Organizational entities
Członkowie	72427	85883	73699	Members
Ćwiczący ^b	82594	106882	97482	Persons practising sports ^b
KLUBY SPORTOWE^c SPORTS CLUBS^c				
Jednostki organizacyjne	269	488	469	Organizational entities
Członkowie	42800	53728	47962	Members
Ćwiczący	33446	49780	47325	Persons practising sports
w tym juniorzy i juniorki	22305	29198	27447	of which juniors
mężczyźni	26571	40269	37637	males
kobiety	6875	9511	9688	females
Sekcje sportowe	664	987	880	Sports sections
Trenerzy	593	816	820	Coaches
klasy M (mistrzowskiej)	40	76	74	M class (champion)
klasy I	125	134	121	I class
klasy II	428	606	625	II class
Instruktorzy sportowi	920	1572	1360	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	263	568	510	Other persons conducting sports activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 228. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych.

^a See general notes, item 2 on page 228. ^b Estimated data. ^c Excluding student sports clubs UKS and religious sports clubs.

TABL. 12 (181). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2010

As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa.....	3	276	212	257	7	4	Sports acrobatics
Badminton	10	489	234	229	3	8	Badminton
Bieg na orientację.....	3	177	86	118	4	10	Orientation race
Boks	7	237	18	175	4	10	Boxing
Brydż sportowy.....	12	246	36	82	4	4	Bridge
Fitness	7	144	144	46	—	6	Fitness
Golf	4	396	81	14	1	5	Golf
Jeździectwo ^c	43	625	476	252	21	68	Equestrian sport ^c
Judo	11	1001	232	819	28	27	Judo
Jujitsu.....	3	193	37	64	4	5	Jujitsu
Kajakarstwo klasyczne.....	4	150	61	115	4	4	Classic canoeing
Karate ^c	26	2628	579	2069	5	86	Karate ^c
Karate tradycyjne	6	909	219	794	1	10	Traditional karate
Kick-boxing	11	426	69	258	2	19	Kick-boxing
Kolarstwo górskie.....	9	124	18	26	4	4	Mountain cycling
Koszykówka.....	36	1218	330	760	43	22	Basketball
Kulturystyka	5	139	2	44	2	2	Body-building
Lekkoatletyka.....	46	1967	949	1466	88	47	Athletics
Łucznictwo.....	10	280	102	201	5	12	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	3	206	133	203	2	12	Figure skating
Narciarstwo alpejskie	5	560	252	393	3	25	Alpine skiing
Piłka nożna	222	15680	239	10641	288	337	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	17	469	24	190	2	5	Indoor football
Piłka ręczna	16	1007	306	722	35	17	Handball
Piłka siatkowa.....	63	1988	833	1155	37	51	Volleyball
Pływanie	16	800	348	524	29	13	Swimming
Podnoszenie ciężarów	7	180	57	104	9	5	Weight lifting
Rugby	4	281	—	173	2	12	Rugby
Sport lotniczy ^c	10	236	12	44	—	38	Air sport ^c
Sport motorowy ^c	10	375	42	38	—	10	Motorsport ^c
Strzelectwo sportowe ^c	24	4464	363	358	13	99	Sport shooting ^c
Szachy	18	469	100	270	8	21	Chess
Szermierka	4	366	144	237	23	8	Fencing
Taekwon-do ITF	7	927	240	694	7	19	Taekwon-do ITF
Taekwon-do WTF.....	6	214	64	106	4	6	Taekwon-do WTF
Taniec sportowy	7	755	622	660	9	20	Dance sport
Tenis	17	1685	606	1029	22	39	Tennis
Tenis stołowy.....	33	1209	255	739	11	57	Table tennis
Unihokej.....	4	169	63	144	—	4	Floorball
Warcaby.....	6	125	41	56	—	4	Checkers
Wioślarstwo	7	581	214	324	17	13	Rowing
Zapasy w stylu klasycznym.....	4	173	20	130	10	2	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym	6	259	96	198	12	7	Free style wrestling
Żeglarstwo ^c	20	1185	364	583	18	65	Sailing ^c

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a Excluding student sports clubs UKS and religious sports clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines. ^c A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993 z późn. zm.),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development activity (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research and industrial research** included in 2011, i.e. also original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development activity includes the following groups of entities conducting this activity:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; until 2009 statistical data included independent research departments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 618); until 2009 defined as branch research-development units which operated on the basis of the Law on the Research and Development Units, dated 25 VII 1985 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 159, item 993 with later amendments),
 - c) other units classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;

- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
 - 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
 - 4) **szkoły wyższe**;
 - 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)–4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych (z wyjątkiem danych w tabl. 2) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:

— **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania,

- 2) **auxiliary scientific units** — *scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development activity and development activity; until 2009 defined as science support units;*
- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity; until 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — *institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)–4), e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.*

2. **Employment in R&D includes:**

- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific and research-development units, auxiliary scientific units and other units,*
 - b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
 - c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
 - d) *students of doctoral studies conducting R&D;*
- 2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding **employment in R&D** include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 percent of their nominal working time on R&D.

The number of persons (excluding data in table 2) engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Expenditures on research and development include:**

— **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing,

— **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. W działalności badawczej i rozwojowej, zgodnie z klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, wyodrębnia się sześć podstawowych dziedzin nauk: nauki przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

6. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

— **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project; until 2002, expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. In research and development, according to the OECD Field of Science and Technology Classification there are six main fields of science: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

6. **Means for automating production processes** include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

8. A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

9. An utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2011 r. w kraju badaniem objęto 16,7 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,0% ich ogólnej liczby).

3. Automatyczna wymiana danych:

- **na zewnątrz przedsiębiorstwa** polega na wysyłaniu i/lub otrzymywaniu wiadomości (np. faktur, deklaracji podatkowych) poprzez sieci komputerowe w formacie umożliwiającym ich automatyczne przetwarzanie, np. EDI, ODETTE, XML, z wyłączeniem ręcznego wprowadzania wiadomości przesyłanych drogą elektroniczną,
- **wewnątrz przedsiębiorstwa** polega na działaniach wspomagających różne funkcje przedsiębiorstwa, tj. korzystanie z jednego systemu informatycznego, łączenie danych między systemami informatycznymi, korzystanie ze wspólnej bazy danych lub hurtowni danych dostępnych dla systemów informatycznych oraz elektroniczna wymiana informacji automatycznie przetwarzanych wewnątrz przedsiębiorstwa.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the following sections of NACE Rev. 2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment). In 2011 the survey in country covered 16,7 thous. enterprises (i.e. 18,0% of total enterprises).

3. Automatic data exchange:

- **outside the enterprise** — sending and/or receiving of messages (e.g. invoices, tax declarations) via any computer network in format which allows their automatic processing e.g. EDI, ODETTE, XML, excluding individual electronic messages being typed manually,
- **inside enterprises** — activities supporting different functions of the enterprise i.e. using one single software application, data linking between the software applications, using a common database or data warehouse accessed by the software applications and electronic exchange of information that can be processed within the enterprise.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (182). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ^a
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^a

A. JEDNOSTKI^b UNITS^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	258	322	439	552	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	161	148	169	173	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	43	41	41	37	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze	110	95	70	67	Research institutes
Inne	8	12	58	69	Others
Pomocnicze jednostki naukowe	7	15	4	8	Auxiliary scientific units
Podmioty gospodarcze	63	122	186	279	Economic entities
Szkoły wyższe	22	29	40	38	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	5	8	40	54	Other units

B. ZATRUDNIENI^c EMPLOYMENT^c

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION	
	ogółem total				pracownicy naukowo-badawczy researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff		pozostali personel other supporting staff
OGÓŁEM	27006	24939	27078	26485	18140	5624	2721	TOTAL
w tym:								of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	17952	14595	13598	13074	8338	2855	1880	Scientific and research-development units
W tym instytuty badawcze	13433	11021	9805	9534	5687	2351	1497	Of which research institutes
Podmioty gospodarcze	1419	1957	4822	4976	2504	2041	431	Economic entities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 237. ^b Stan w dniu 31 XII. ^c W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a See general notes, item 1 on page 237. ^b As of 31 XII. ^c In full-time equivalents.

TABL. 2 (183). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym others
		wyższym higher				z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)	
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem doktora doktor (PhD)		
		doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)					
OGÓŁEM	2005	33744	2602	2593	9102	12325	7122
TOTAL	2010	37432	2645	3051	10362	16149	5225
	2011	37391	2755	2977	10449	16041	5169
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2005	17799	1018	861	3461	7146	5313
Scientific and research-development units	2010	17348	972	926	3706	8050	3694
	2011	17327	953	877	3657	8280	3560
W tym instytuty badawcze..... Of which research institutes		12617	429	391	2284	6642	2871
Podmioty gospodarcze	2005	2494	7	6	110	1831	540
Economic entities	2010	5839	6	5	269	4884	675
	2011	5961	8	4	222	4915	812

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 237.

^a See general notes, item 1 on page 237. ^b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (184). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011				
	ogółem grand total			nakłady ^b expenditures ^b				
				bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital		
				razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne ^c of which machinery, technical equipment ^c	
				w mln zł	in mln zł			
OGÓŁEM TOTAL	2163,8	2322,8	4248,7	4675,6	3710,0	1983,2	965,5	668,8
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe Scientific and research-development units	1573,2	1608,0	2364,8	2519,6	2011,1	1070,3	508,6	328,1
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk..... <i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>	332,8	384,4	657,3	607,9	504,2	289,4	103,8	#
Instytuty badawcze..... <i>Research institutes</i>	1219,1	1201,2	1651,3	1792,1	1414,9	738,1	377,2	247,5
Inne..... <i>Others</i>	21,3	22,5	56,2	119,6	92,0	42,8	27,6	#
Podmioty gospodarcze Economic entities	203,3	311,1	925,4	1081,2	921,6	573,7	159,6	134,7

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 238. ^c Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi” oraz „środków transportu”.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets. ^b See general notes, item 4 on page 238. ^c Concerns “machinery, technical equipment and tools” as well as “transport equipment”.

TABL. 4 (185). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK**
(ceny bieżące)
**GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD
OF SCIENCE (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	4248,7	4675,6	TOTAL
w tym w dziedzinie nauk:			of which in the field of:
Przyrodniczych.....	1201,0	1331,3	Natural sciences
Inżynierskich i technicznych.....	2052,9	2133,9	Engineering and technology
Spolecznych.....	229,4	266,1	Social sciences
Humanistycznych.....	98,0	126,9	Humanities

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (186). **NAKLADY^a BIEŻĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	stosowa- ne ^b <i>applied^b</i>		
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM 2000	1850,9	742,9	464,1	643,9	TOTAL
2005	1943,7	713,7	536,6	693,3	
2010	3459,7	1378,6	829,9	1251,2	
2011	3710,0	1424,4	1041,5	1244,1	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2011,1	717,1	648,2	645,8	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	504,2	411,3	45,9	47,0	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze.....	1414,9	289,0	584,0	541,9	<i>Research institutes</i>
Inne.....	92,0	16,8	18,3	56,9	<i>Others</i>
Podmioty gospodarcze	921,6	172,2	279,6	469,8	Economic entities
Szkoły wyższe	699,0	490,1	92,3	116,6	Higher education institutions

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 238. ^b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

^a Internal, depreciation of fixed assets; see general notes, item 4 on page 238. ^b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 6 (187). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
	OGÓŁEM	68,1	76,3	78,9	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwo- jowe.....	72,2	78,5	80,4	81,6	<i>Scientific and research-development units</i>
Podmioty gospodarcze.....	61,5	73,5	63,0	60,3	<i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe	58,1	70,4	80,5	77,3	<i>Higher education institutions</i>

TABL. 7 (188). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych zainstalowane w szt. Means for automating production processes installed in units					
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe machining centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
OGÓŁEM 2005	1567	1446	265	775	338	3607
TOTAL						
	2010	2084	564	1014	484	4573
	2011	2155	2196	602	994	5129
w tym: of which:						
W tym przetwórstwo przemysłowe	2026	1999	601	990	381	3961
Of which manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych.....	530	333	14	125	23	600
Manufacture of food products						
Produkcja napojów	76	25	—	9	9	87
Manufacture of beverages						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	211	106	—	36	7	151
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	95	69	—	—	—	277
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	336	492	72	364	100	199
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych.....	73	191	21	22	4	281
Manufacture of other non-metallic mineral products						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	130	202	152	77	68	207
Manufacture of metal products ^Δ						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	24	14	61	23	11	234
Manufacture of computer, electronic and optical products						
Produkcja urządzeń elektrycznych	116	103	35	60	41	153
Manufacture of electrical equipment						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	25	38	143	41	22	466
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	10	20	13	57	56	47
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery do sterowania i regulacji procesów technologicznych.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Computers, for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (189). PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a PRZEMYSŁOWYCH W 2011 R.
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS
IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
		nowe lub istotnie ulepszone <i>new or significantly improved</i>		eksport <i>export</i>
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>	
OGÓŁEM..... TOTAL	5,8	3,4	2,5	2,6
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	1,5	1,5	0,0	0,0
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	6,8	3,8	3,0	3,1
W tym przetwórstwo przemysłowe..... Of which manufacturing	7,1	4,0	3,1	3,2
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	7,0	1,3	5,7	0,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	20,2	2,0	18,2	4,6
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	5,5	2,6	2,9	2,0
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	9,0	5,2	3,9	4,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	13,5	8,2	5,4	2,0
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	4,6	3,7	0,9	1,5
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	11,9	2,3	9,6	7,9
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	8,2	7,2	1,1	5,6
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	25,2	21,7	3,4	22,8
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	34,9	33,7	1,2	23,4
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	25,0	20,7	4,3	11,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2009–2011. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices. ^b Introduced into the market during 2009–2011. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (190). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2009—2011**
PRODUCT AND PROCESS INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2009—2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe i/lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2009—2011 <i>Industrial enterprises, which introduced product and/or process innovation in % of total enterprises during 2009—2011</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	37,8	27,5	16,3	28,8
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	37,9	18,9	14,7	34,7
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	37,8	28,3	16,4	28,2
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	39,1	30,2	17,9	29,2
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	31,0	22,1	13,6	23,0
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	45,0	30,0	25,0	35,0
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	57,8	48,9	20,0	42,2
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	63,2	57,9	15,8	42,1
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	55,2	44,8	27,6	39,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	36,8	26,3	17,5	31,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	29,2	25,0	15,6	22,9
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	51,7	48,3	31,0	37,9
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	65,8	50,0	36,8	52,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	57,4	48,9	36,2	42,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	54,5	36,4	13,6	50,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (191). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
OGÓŁEM	3533896	6031164	3808158	TOTAL
w tym nakłady:				of which expenditures:
Na działalność badawczą i rozwojową ^b ...	286282	780003	432565	On research and development activity ^b
Na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych ^c	146070	545912	125215	On the acquisition of external knowledge ^c
Inwestycyjne:				Capital:
na budynki i budowle oraz grunty.....	1328545	2356162	1247238	on land and buildings
na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^d	1564613	1988568	1797641	on the acquisition of instruments and equipment ^d
w tym z importu	686000	1143074	763903	of which import
Na zakup oprogramowania	54248	159064	58628	On the acquisition of the software
Na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną	8118	16889	5677	On staff training connected with innovation activity
Na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów	125850	134472	105672	On the marketing for new or significantly improved products

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne. ^c Zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. ^d Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Acquisition of complete technology in the form of documentation and rights. ^d Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (192). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2011 R. (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2011 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures	
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	inwestycyjne capital
		w tys. zł in thous. zł	
OGÓŁEM	3808158	432565	3044879
TOTAL			
W tym przetwórstwo przemysłowe	3231362	408149	2529690
Of which manufacturing			
w tym: of which:			
Produkcja artykułów spożywczych	375842	27064	305369
Manufacture of food products			
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	345519	38044	242585
Manufacture of chemicals and chemical products			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures.

TABL. 11 (192). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2011 R. (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures	
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	inwestycyjne capital
w tys. zł in thous. zł			
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)			
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ	104176	68471	26265
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... Manufacture of rubber and plastic products	175375	27181	144947
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... Manufacture of other non-metallic mineral products	32003	2600	26701
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	85926	5453	77877
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... Manufacture of computer, electronic and optical products	99857	38815	53610
Produkcja urządzeń elektrycznych..... Manufacture of electrical equipment	233219	81245	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	124592	#	64792
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	20955	3084	14596

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne.
^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures.

TABL. 12 (193). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wynalazki:					Inventions:
zgłoszone.....	590	431	701	774	patent applications
udzielone patenty.....	239	285	326	411	patents granted
Wzory użytkowe:					Utility models:
zgłoszone.....	.	127	158	135	utility model application
udzielone prawa ochronne.....	.	137	116	100	rights of protection granted

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej przez rezydentów polskich.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed from Polish resident at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (194). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE
 Stan w styczniu
 ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in % of total population		
Komputery ^b	97,0	96,5	Computers ^b
Automatyczna wymiana danych ^c :			Automatic data exchange ^c :
na zewnątrz przedsiębiorstwa	53,8	76,1	outside the enterprise
wewnątrz przedsiębiorstwa	40,5	41,4	inside the enterprise
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux.....	23,0	27,4	Free, open source software and operating systems, like Linux

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne (laptopy); w 2011 r. również smartphony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych (patrz tabl. 7 na str. 245). ^c Poprzez sieci komputerowe.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop or portable (laptops); in 2011 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes (see the table 7 on page 245). ^c Via any computer network.

TABL. 14 (195). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET
 Stan w styczniu
 ENTERPRISES^a USING INTERNET
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in % of total population		
Dostęp do Internetu	96,2	95,4	Internet access
Połączenie z Internetem przez:			Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	74,5	83,3	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN.....	41,9	33,2	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem ISDN
łącze bezprzewodowe wąskopasmowe (np. GSM, GPRS, EDGE).....	24,7	26,1	wireless connection narrowband (e.g. GSM, GPRS, EDGE)
Własna strona internetowa.....	73,7	72,3	Own Website

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizyjną kablową, energetyczną — PLC); również bezprzewodowe przez modem 3G lub handset 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b DSL connections (xDSL, ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction — PLC); also mobile via 3G modem or 3G handset.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen ok. 1400 reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług — VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju, w tym na 46 targowiskach w województwie mazowieckim. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of about 1400 representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight system was based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces throughout the country, of which 46 marketplaces in Mazowieckie voivodship. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (196). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100	previous year = 100		
O G Ó Ł E M	102,1	102,4	103,7	T O T A L
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	102,9	104,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	104,9	104,3	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	97,2	98,2	98,6	Clothing and footwear
Mieszkanie.....	102,7	102,2	105,1	Dwelling
Zdrowie	102,1	103,0	104,1	Health
Transport	103,7	105,2	106,3	Transport
Rekreacja i kultura.....	101,5	100,9	100,7	Recreation and culture
Edukacja.....	104,1	101,6	104,6	Education

TABL. 2 (197). PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
AVERAGE RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,57	3,06	4,73	4,60	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,20	1,37	1,81	2,08	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny ^a — za 400 g	3,36	4,06	3,72	3,82	Egg pasta ^a — per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg....	1,64	1,61	1,95	2,45	Wheat flour „Poznańska” — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	9,44	15,79	18,86	20,77	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środ- kowy) — za 1 kg	14,02	14,06	14,00	14,72	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,95	5,92	6,60	7,49	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg ..	18,90	19,91	22,45	23,70	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	12,16	12,21	14,26	14,56	Sausage „Toruńska” — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg..	13,62	14,11	18,18	19,40	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	10,10	12,21	13,67	14,42	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	6,16	8,67	9,27	9,85	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,19	2,51	2,91	2,97	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,36	1,42	1,73	1,75	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	8,45	9,80	12,23	12,96	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	16,75	16,55	17,64	19,11	Ripening „Gouda” cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,34	0,36	0,50	0,49	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,99	3,16	4,31	4,68	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,16	4,78	6,01	6,94	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,44	5,09	6,29	5,81	Oranges — per kg
Jabłka ^{bc} — za 1 kg	2,55	1,98	2,50	3,29	Apples ^{bc} — per kg
Buraki ^b — za 1 kg	1,22	1,26	1,64	1,66	Beetroots ^b — per kg
Marchew ^b — za 1 kg	1,31	1,51	1,97	2,01	Carrots ^b — per kg
Ziemniaki ^b — za 1 kg	0,81	0,93	1,47	1,30	Potatoes ^b — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,00	3,16	2,86	4,18	White sugar, crystallized — per kg

^a W latach 2000 i 2005 — „Malma”; w latach 2010 i 2011 — „Lubella”. ^b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^c W 2000 r. — droższe.

^a In 2000 and 2005 — “Malma”; in 2010 and 2011 — “Lubella”. ^b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^c In 2000 — dessert apples.

TABL. 2 (197). PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)
AVERAGE RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” ^d — za 250 g.....	6,95	4,69	6,37	6,86	Natural coffee “Tchibo Family Classic” ^d , ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g.....	2,10	2,32	3,70	3,67	Tea “Madras” — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^e — za 0,5 l.....	24,31	20,09	20,13	20,30	Vodka pure “Polonaise — Polish Vodka” 40% ^e — per 0,5 l
Papierosy „Mars” — za 20 szt.....	4,34	5,21	9,10	10,01	Cigarettes “Mars” — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny — za 1 kpl.....	445,58	487,27	489,35	489,07	Men’s suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszewie nieskórzanej — za 1 parę.....	126,93	154,05	165,58	173,11	Men’s low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszewie nieskórzanej — za 1 parę.....	116,33	140,76	167,70	168,84	Women’s low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę.....	22,67	26,49	32,73	35,27	Resoling men’s shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,51	2,16	2,88	3,08	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^f — za 1 kWh.....	0,28	0,42	0,57	0,61	Electricity for households (all-day tariff) ^f — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^g — za 1 m ³	0,90	1,47	2,38	2,53	Natural net-gas, high-methanated for households ^g — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t.....	402,39	480,97	744,73	806,74	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	11,57	14,36	19,01	19,68	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u.....	2,36	2,82	2,94	3,01	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l ^h	2024	1384	1330	1089	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^h
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny.....	1488	1310	1134	1112	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego.....	371,20	329,77	380,46	370,80	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem.....	151,45	158,25	176,38	170,80	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g.....	3,67	3,00	4,56	4,53	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa ⁱ — za 1 l.....	3,15	4,03	4,63	5,16	Unleaded 95 octane motor petrol ⁱ — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	1,91	2,18	2,59	2,86	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km.....	12,19	13,55	15,15	15,36	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina.....	10,76	12,87	16,18	17,52	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich.....	48,50	57,32	74,85	80,18	Women’s cold wave
Ciągnik „Ursus 3724” ^k	34461	62383	76354	116019	Tractor “Ursus 3724” ^k
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa 2-rzędowa, zawieszana ^l	5211	9837	13608	14708	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted ^l
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg....	13,79	23,96	32,39	38,57	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt.....	13,07	16,60	14,00	14,83	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy.....	15,48	21,01	28,76	29,29	Cow’s clinical examination

^d W latach 2000 i 2005 — „Tchibo Family”. ^e W 2000 r. — 50%. ^f Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej. ^g Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^h W 2000 r. — poj. ok. 280 l, w 2005 r. — poj. ok. 320 l. ⁱ W latach 2000 i 2005 — benzyna silnikowa „Euro-Super”. ^k W latach 2000, 2005 i 2010 — „Ursus 2812”. ^l W 2000 r. — elewatorowa, półzawieszana.

^d In 2000 and 2005 — “Tchibo Family”. ^e In 2000 — 50%. ^f Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kWh of electricity. ^g Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18.25 m³ of gas. ^h In 2000 — capacity about 280 l, in 2005 — capacity about 320 l. ⁱ In 2000 and 2005 — motor petrol “Euro-Super”. ^k In 2000, 2005 and 2010 — “Ursus 2812”. ^l In 2000 — semi-mounted.

TABL. 3 (198). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	50,94	38,25	60,86	85,13	<i>wheat</i>
żyta	36,97	25,28	42,41	81,83	<i>rye</i>
jęczmienia	55,00	40,26	50,47	79,34	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	46,45	34,49	42,15	104,44	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyta	47,70	31,52	47,45	78,53	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	23,96	34,21	56,90	61,22	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	29,71	45,53	66,19	65,99	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	10,34	18,31	11,12	14,04	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	78,33	74,88	133,58	172,53	<i>Industrial rape and turnip rape — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	478,66	160,56	635,46	741,07	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt	1207	774,02	1528	722,16	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,93	4,15	4,35	5,25	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,09	10,23	8,66	8,40	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,69	3,86	3,92	4,57	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,78	0,90	1,06	1,21	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,21	0,21	0,19	0,16	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (199). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain — per dt:</i>
pszenicy	57,58	43,84	63,54	95,36	<i>wheat</i>
żyta	41,47	29,36	41,09	74,18	<i>rye</i>
jęczmienia	51,55	43,27	55,69	88,78	<i>barley</i>
owsa	44,29	33,06	44,18	71,53	<i>oats</i>
pszenżyta	48,41	37,56	48,68	81,73	<i>triticale</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	38,19	52,61	97,76	100,54	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					<i>Livestock — per head:</i>
krowa dojna	1400	2124	2356	2359	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocza	852,57	1262	1428	1652	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów	83,94	132,15	123,15	106,31	<i>piglet</i>
koń roboczy	2898	3347	2265	2376	<i>farm horse</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
cielęta	5,02	6,86	8,15	8,90	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,60	3,80	3,76	4,71	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,94	1,35	1,73	1,82	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze — za 1 szt.	0,33	0,42	0,55	0,58	<i>Hen eggs — per piece</i>

^a Od 2005 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany źródła informacji; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 251.

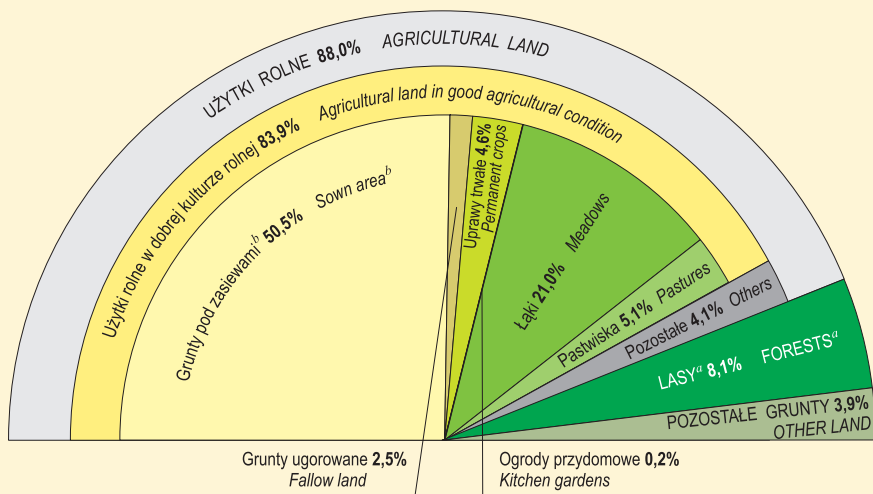
^a Since 2005 data are not comparable with data for previous years due to a change in the source of information; see general notes, item 4 on page 251.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2011 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2011

As of June

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).
^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2010 R. (ceny stałe 2009 r.) STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2010 (constant prices 2009)

PRODUKCJA ROŚLINNA — 42%
 CROP OUTPUT

PRODUKCJA ZWIERZĘCA — 58%
 ANIMAL OUTPUT

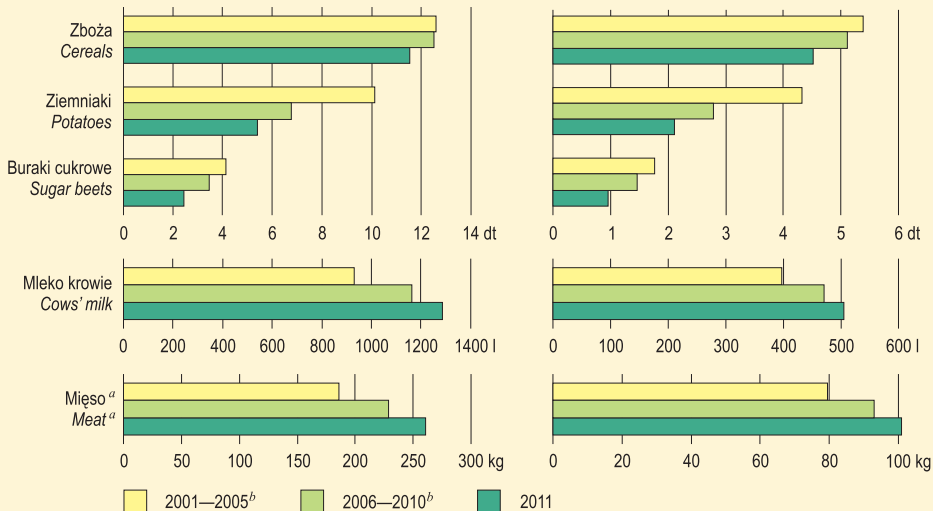

^a Cielęta, owoce, konie, kozy i króliki.
^a Calves, sheep, horses, goats and rabbits.

PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

NA 1 MIESZKAŃCA
PER CAPITA

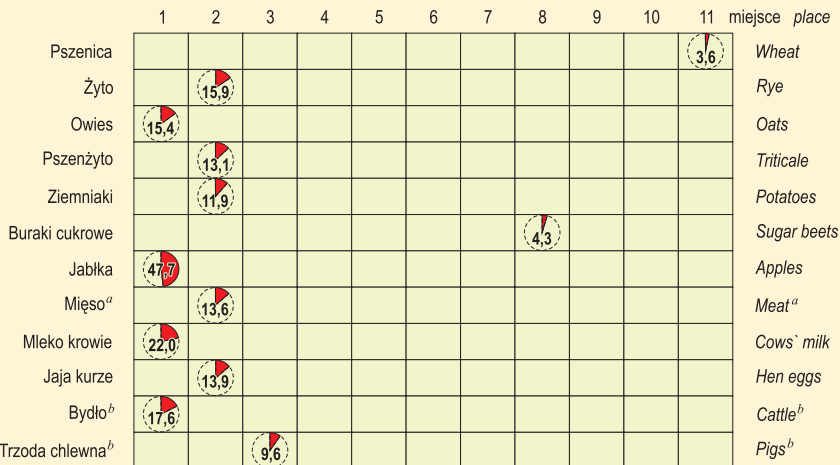

^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej.

^b Przeciętne roczne.

^a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. ^b Annual average.

UDZIAŁ (W %) I MIEJSCE WOJEWÓDZTWA W PRODUKCJI NIKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH W KRAJU W 2011 R. SHARE (IN %) AND PLACE OF VOIVODSHIP IN PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL PRODUCTS IN THE COUNTRY IN 2011

^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej.

^b Poglowie.

^a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. ^b Livestock.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właściciele zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

4. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właściciele, współwłaściciele i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczycy, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka;
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczycy, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby, tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchowne) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony.

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczycy, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy (AWU)**. Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organised economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. Agricultural holdings in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

4. Data of **labour input agricultural holdings** were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid;
- 2) on farms of legal persons: permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, as well as others persons, i.e., members of agricultural producers' cooperatives, students working on school agricultural holdings, employed persons (including clergymen) working on holding run by monasteries.

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.

2120 godzin pracochłonnych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

5. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze rolnej** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz.U. Nr 46, poz. 306 z późn. zm.) — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; od 2010 r. dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornich obsianych trawami w ramach podzemia.

6. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza

5. *Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.*

*According to EUROSTAT methodology, **agricultural land in a good agricultural condition** — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306 with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data since 2010 are not comparable with data for previous years.*

***Sown area** is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens as well as area intended for ploughing, cultivated as major crops.*

***Fallow land** is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).*

***Permanent crops** stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.*

***Orchards** are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.*

***Kitchen gardens** stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.*

***Meadows and pastures** are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.*

6. **Gross agricultural output** includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

***Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those*

żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

7. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2010 r. — z lat 2009 i 2010.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2010/11 oznacza okres od 1 VII 2010 r. do 30 VI 2011 r.).

12. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

13. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

14. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

7. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2010 — the prices from 2009 and 2010, are assumed.

8. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

9. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

11. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2010/11 farming year covers the period from 1 VII 2010 to 30 VI 2011).

12. Agricultural land calculated by the registered location of the farm was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.

13. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

14. Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 — as of 30 VI.

15. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.
2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

 - pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
 - przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz polętka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

15. *Data — unless otherwise stated — are presented by the official residence of the land user.*

Forestry

1. *Information within the scope of forestry concerns:*
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) *the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:*
 - *State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,*
 - *nature protection units (national parks),*
 - *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),*
 - b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);*
 - 2) **private forests** owned by:
 - a) *natural persons,*
 - b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
 - c) *agricultural production cooperatives,*
 - d) *other legal persons.*
2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

 - *covered by forest vegetation (wooded area),*
 - *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod ostoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni łądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454) — do powierzchni łądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w podziale według sortymentów drzewnych opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) — since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in the rows according to wood assortments were compiled on the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (200). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^{ab} w tys. ha	2355	2136	2017	2071	Agricultural land area (as of June) ^{ab} in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne.....	2281	2070	1953	2016	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^{bc} w %:					Share in total sown area (as of June) ^{bc} in %:
zboż podstawowych.....	56,6	56,0	57,5	55,0	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne....	56,5	56,0	57,8	55,2	of which private farms
ziemniaków	14,2	5,8	4,5	4,4	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne....	14,5	5,9	4,5	4,4	of which private farms
rzepaku i rzepiku.....	0,5	1,7	3,9	4,3	rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne....	0,4	1,5	3,6	4,1	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboż podstawowych.....	19,9	26,5	27,4	25,8	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne....	19,6	26,2	27,2	25,5	of which private farms
ziemniaków ^d	187	160	219	209	of potatoes ^d
w tym gospodarstwa indywidualne....	187	160	219	209	of which private farms
rzepaku i rzepiku.....	24,4	18,8	18,7	22,2	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne....	27,2	17,4	18,0	22,9	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych.....	47,5	52,9	55,2	50,8	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne.....	48,5	54,1	56,2	51,6	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %.....	59,2	58,8	51,3	51,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne.....	59,3	58,8	51,3	51,9	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca, w 2010 r. stan w czerwcu) ^b w %.....	9,5	9,8	9,3	7,9	Share of sows in pig stocks (as of the end of July, in 2010 as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne.....	9,4	9,7	9,0	7,5	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg....	161,1	212,7	265,4	260,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	796	1026	1375	1280	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne....	816	1052	1412	1307	of which private farms
na 1 krowę	3366	3888	5216	5008	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne....	3359	3879	5217	5006	of which private farms
Ciagniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	7,6 ^g	9,7	10,6 ^h	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne.....	7,7 ^g	10,0	10,9 ^h	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{hi} na 1 ha użytków rolnych w kg	76,1	78,7	96,7	99,7	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{hi} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne.....	76,0	77,9	97,1	100,0	of which private farms

^a Według siedziby użytkownika. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. powierzchnia zasiewów bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyozaranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 270; trzoda chlewna — stan w końcu lipca, w 2010 r. stan w czerwcu. ^f Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. ^g Stan w dniu 31 XII. ^h Dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. ⁱ Pod zbiory danego roku.

^a By official residence of land user. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 sown area excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e See note to table 11 on page 270; pigs — as of the end of July, in 2010 as of June. ^f Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^g As of 31 XII. ^h For farms conducting agricultural activity. ⁱ In crop production during a given year.

TABL. 2 (201). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
				rodzina siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b			stali permanent	dorywczy temporary
					stali permanent	dorywczy temporary			
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in Annual Work Unit (AWU)									

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM..... TOTAL	297,3	121,3	295,4	282,6	5,1	6,5	1,9	1,7	0,1
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-----	-----	-----	-----	-----

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM..... TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:									
Do 1,00 ha Up to 1,00 ha	3,7	4,0	3,7	3,6	9,9	2,0	3,9	3,8	13,2
1,01— 1,99	6,7	7,1	6,7	6,8	5,0	2,1	0,3	0,3	0,0
2,00— 4,99	21,6	22,1	21,8	22,1	13,8	11,3	2,0	2,2	0,4
5,00— 9,99	30,9	31,1	31,1	31,4	16,1	29,2	3,4	3,8	0,9
10,00—14,99	16,7	16,7	16,8	16,9	5,7	21,2	3,3	3,7	0,7
15,00—19,99	8,3	8,2	8,3	8,3	4,9	12,0	4,8	5,4	0,2
20,00—49,99	10,0	9,7	10,0	9,7	18,1	16,4	10,7	11,6	7,6
50 ha i więcej and more	2,1	1,1	1,6	1,1	26,4	5,8	71,5	69,2	77,0

^a Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 255. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes, item 4 on page 255. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Concern owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 3 (202). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		Grand total	Of which private farms	
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2000	2354834	2281191	TOTAL
	2005	2135725	2069779	
	2010 ^b	2016839	1952906	
	2011	2070988	2015962	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		1975257	1942497	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		1189667	1164388	Sown area
Grunty ugorowane.....		58261	56360	Fallow land
Uprawy trwałe.....		108738	108515	Permanent crops
w tym sady		105054	104938	of which orchards
Ogrody przydomowe		4455	4407	Kitchen gardens
Łąki trwałe		494142	490249	Meadows
Pastwiska trwałe.....		119996	118577	Pastures
Użytki rolne pozostałe		95731	73466	Other agricultural land

^a Według siedziby użytkownika gospodarstwa; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 256. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a By official residence of land user; see general notes, item 5 on page 256. ^b Data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (203). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem				w tym gospodarstwa indywidualne				
	total				of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna.....	93,9	97,5	95,6	101,2	93,9	96,7	95,2	101,3	Gross output
roślinna.....	91,9	86,5	90,3	90,4	92,3	86,0	89,7	90,4	crop
zwierzęca	96,6	109,3	102,1	112,4	96,1	108,3	102,2	112,8	animal
Produkcja końcowa	96,0	99,6	94,5	102,2	95,9	98,6	93,9	102,4	Final output
roślinna.....	95,2	85,9	85,5	91,5	95,6	85,0	84,5	91,6	crop
zwierzęca	96,7	110,3	103,1	110,5	96,2	109,3	103,1	110,8	animal
Produkcja towarowa	96,6	102,0	95,4	99,9	96,4	101,1	94,6	99,8	Market output
roślinna.....	97,2	91,6	87,6	92,1	97,2	90,4	86,1	92,0	crop
zwierzęca	96,0	110,4	103,4	106,5	95,7	109,7	103,3	106,4	animal

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 257.
^a See general notes, item 7 on page 257.

TABL. 5 (204). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	56,7	46,1	52,2	45,5	Crop output
Zboża	10,6	12,6	14,8	9,0	Cereals
w tym zboża podstawowe	8,8	9,5	11,8	6,8	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	2,9	2,5	2,7	1,8	<i>of which: wheat</i>
żyto	3,1	2,8	3,0	1,4	<i>rye</i>
jęczmień	0,9	0,9	1,0	0,6	<i>barley</i>
Ziemniaki	16,2	4,5	6,7	6,8	Potatoes
Przemysłowe	1,8	2,5	1,7	1,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,4	1,9	0,6	0,5	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	10,5	8,1	8,7	9,2	Vegetables
Owoce	9,4	11,0	10,8	9,0	Fruit
Siano łąkowe	2,5	3,1	3,2	3,3	Meadow hay
Pozostałe	5,7	4,3	6,3	6,7	Others
Produkcja zwierzęca	43,3	53,9	47,8	54,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	22,6	25,4	21,1	26,3	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	2,9	3,3	4,1	4,7	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1,4	1,0	0,9	1,2	<i>calves</i>
trzoda chlewna	12,0	12,9	7,0	9,8	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	5,5	7,7	8,5	10,2	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-1,4	0,7	-0,2	0,2	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie	16,7	20,9	21,0	20,9	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	3,0	4,9	4,1	5,4	<i>Hen eggs</i>
Obornik	2,1	1,9	1,6	1,4	<i>Manure</i>
Pozostałe	0,2	0,2	0,2	0,2	<i>Others</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 257. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes, item 7 on page 257. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (204). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	48,2	40,0	46,2	41,9	Crop output
Zboża	9,8	8,6	10,9	7,3	Cereals
w tym zboża podstawowe.....	9,5	7,8	10,2	6,4	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica.....	5,9	2,9	2,7	2,2	<i>of which: wheat</i>
żyto	1,4	1,7	2,0	1,0	<i>rye</i>
jęczmień.....	0,7	0,7	0,8	0,6	<i>barley</i>
Ziemniaki	9,9	3,0	6,2	6,4	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	2,5	3,3	2,1	2,0	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	2,1	2,6	0,8	0,7	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa.....	12,6	9,5	10,5	10,7	<i>Vegetables</i>
Owoce.....	12,4	13,6	14,1	11,5	<i>Fruit</i>
Pozostałe.....	1,0	2,1	2,4	4,1	<i>Others</i>
Produkcja zwierzęca	51,8	60,0	53,8	58,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	30,3	31,8	27,4	33,5	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt).....	4,1	4,4	5,5	6,3	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	1,5	1,3	1,2	1,5	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	15,6	15,1	8,5	11,5	<i>pigs</i>
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	7,8	10,4	11,5	13,6	<i>poultry</i>
Mleko krowie.....	18,2	23,1	21,8	18,9	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	3,1	4,9	4,3	5,6	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe.....	0,2	0,2	0,3	0,2	<i>Others</i>

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (205). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010 ^a	2011		CROPS
				ogółem grand total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
				w ha in ha		
OGÓŁEM^b	1590114	1349660	1208803	1189667	1164388	TOTAL^b
Zboża	1117339	1013642	924552	888478	873340	Cereals
zboża podstawowe	899769	756260	695428	654111	642456	basic cereals
pszenica	166434	135477	127116	105529	99523	wheat
żyto	457774	309713	199125	206598	204942	rye
jęczmień	71452	59346	58555	58497	57065	barley
owies	109111	100887	110163	96767	95871	oats
pszenżyto	94998	150837	200468	186719	185055	triticale
mieszanki zbożowe	205588	228152	185603	201596	201047	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	5681	4787	9357	5993	5826	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno	6301	24443	34166	26778	24011	maize for grain
Strączkowe	13505	11866	18786	15368	14672	Pulses
konsumpcyjne	2085	1461	1989	1954	1767	edible
pastewne ^c	11420	10405	16797	13414	12905	feed ^c
Ziemniaki ^d	226499	78920	54206	51772	51088	Potatoes ^d
Przemysłowe	40130	47535	64421	64699	60629	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	30340	22187	11762	12596	11943	sugar beets
oleiste	9213	24931	52284	51710	48293	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	8219	23339	47528	50667	47374	of which rape and turnip rape
Pastewne	104768	117858	100194	120028	117623	Feed
w tym:						of which:
okopowe	8434	1645	934	823	821	root plants
kukurydza na pasze	11125	51550	61475	69445	68233	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^{be}	87873	79839	46644	49322	47036	Other crops ^{be}

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^c Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^d Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^e Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone (do 2009 r.), wysadki okopowych itp.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^c Including cereal and pulse mixed for grain. ^d Since 2010 excluding kitchen gardens. ^e Vegetables, strawberries, green fertilizer crops (until 2009), root plant planting etc.

TABL. 7 (206). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	2230677	2733913	2618008	2390069	2320038	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1789095	2001676	1907716	1685800	1635819	<i>basic cereals</i>
pszenica	445619	456698	439229	339840	306499	<i>wheat</i>
żyto	765358	691659	453588	413615	409884	<i>rye</i>
jęczmień	168346	169850	169930	165275	160239	<i>barley</i>
owies	184989	229252	258276	212941	210916	<i>oats</i>
pszenżyto	224785	454218	586693	554128	548281	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	403186	599372	498016	527054	526141	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	4240759	1262786	1210081	1114130	1098336	<i>Potatoes^a</i>
Buraki cukrowe	961801	907092	528134	504250	474302	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	20027	43934	89108	112259	108670	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	1485100	1932229	2350113	2753365	2746222	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	20,0	27,0	28,3	26,9	26,6	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	19,9	26,5	27,4	25,8	25,5	<i>basic cereals</i>
pszenica	26,8	33,7	34,6	32,2	30,8	<i>wheat</i>
żyto	16,7	22,3	22,8	20,0	20,0	<i>rye</i>
jęczmień	23,6	28,6	29,0	28,3	28,1	<i>barley</i>
owies	17,0	22,7	23,4	22,0	22,0	<i>oats</i>
pszenżyto	23,7	30,1	29,3	29,7	29,6	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	19,6	26,3	26,8	26,1	26,2	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	187	160	219	209	209	<i>Potatoes^a</i>
Buraki cukrowe	317	409	449	400	397	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	24,4	18,8	18,7	22,2	22,9	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	41,8	47,7	54,9	55,7	56,0	<i>Meadow hay</i>

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi.
^a Including kitchen gardens.

TABL. 8 (207). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2000	2005	2010	2011		VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
OGÓŁEM	38521	32550	21204	22173	21695	TOTAL
Kapusta.....	7462	5302	2909	3702	3694	Cabbages
Kalafiori.....	2412	1868	1643	1649	1648	Cauliflowers
Cebula.....	5793	5594	2890	3173	3148	Onions
Marchew jadalna.....	6297	5228	2929	3172	3144	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	2908	2376	951	1490	1467	Beetroots
Ogórki.....	4659	3685	2092	2517	2515	Cucumbers
Pomidory.....	2749	2010	539	1271	1257	Tomatoes
Pozostałe ^c	6241	6488	7251	5199	4822	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	883427	686487	638442	770761	762230	TOTAL
Kapusta.....	287684	169062	156862	214679	214274	Cabbages
Kalafiori.....	42677	35682	37680	44337	44331	Cauliflowers
Cebula.....	120300	112276	85469	92437	91851	Onions
Marchew jadalna.....	178802	134246	120032	141954	141480	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	70725	53421	37139	61022	60147	Beetroots
Ogórki.....	63704	47528	50121	62648	62624	Cucumbers
Pomidory.....	39879	33155	14643	31655	31551	Tomatoes
Pozostałe ^c	79658	101117	136496	122029	115973	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Kapusta.....	386	319	539	580	580	Cabbages
Kalafiori.....	177	191	229	269	269	Cauliflowers
Cebula.....	208	201	296	291	292	Onions
Marchew jadalna.....	284	257	410	448	450	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	243	225	390	410	410	Beetroots
Ogórki.....	137	129	240	249	249	Cucumbers
Pomidory.....	145	165	272	249	251	Tomatoes
Pozostałe ^c	128	156	188	235	241	Others ^c

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Pietruszka, pory, sely, rzodkiewka, salata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (208). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
O G Ó Ł E M.....	76772	97607	92593	99658	99567	T O T A L
Jablonie	57244	74208	69621	76638	76566	<i>Apples</i>
Grusze	3878	4638	2591	4266	4264	<i>Pears</i>
Śliwy	4301	4901	3409	4370	4368	<i>Plums</i>
Wiśnie	8329	10485	10602	9575	9563	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	1961	2514	3881	2785	2784	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	1058	862	2489	2024	2023	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
O G Ó Ł E M.....	469542	1021594	900105	1322205	1321240	T O T A L
Jabłka	406737	921017	787761	1188618	1187740	<i>Apples</i>
Gruszki.....	14264	20963	15294	25344	25338	<i>Pears</i>
Śliwki.....	12651	22241	20250	27360	27355	<i>Plums</i>
Wiśnie	28768	45746	59335	67133	67057	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	5627	9566	15085	11917	11915	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	1495	2061	2381	1834	1834	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Jabłka	71	124	113	155	155	<i>Apples</i>
Gruszki.....	37	45	59	59	59	<i>Pears</i>
Śliwki.....	29	45	59	63	63	<i>Plums</i>
Wiśnie	35	44	56	70	70	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	29	38	39	43	43	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	14	24	10	9	9	<i>Others^c</i>

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
^a Including kitchen gardens. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (209). POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a

OWOCE	2000	2005	2010	2011		FRUIT
				ogółem grand total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
OGÓŁEM	21605	23669	27899	25739	25708	TOTAL
Truskawki ^c	14699	13816	13321	18033	18030	Strawberries ^c
Maliny ^d	1769	2026	2891	2038	2033	Raspberries ^d
Porzeczki.....	4352	6584	8314	4083	4074	Currants
Agrest.....	316	255	514	430	430	Gooseberries
Pozostałe ^e	468	989	2859	1156	1141	Others ^e
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	53547	78766	88366	83776	83699	TOTAL
Truskawki ^c	27317	40625	38305	52293	52286	Strawberries ^c
Maliny ^d	4903	4742	6253	6416	6415	Raspberries ^d
Porzeczki.....	17761	25172	26158	11621	11597	Currants
Agrest.....	1074	1015	1617	1891	1891	Gooseberries
Pozostałe ^e	2494	7212	16033	11554	11510	Others ^e
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Truskawki ^c	19	29	29	29	29	Strawberries ^c
Maliny ^d	28	23	22	31	31	Raspberries ^d
Porzeczki.....	41	38	31	28	28	Currants
Agrest.....	34	40	31	44	44	Gooseberries
Pozostałe ^e	53	73	56	100	101	Others ^e

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^d Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. ^d Including thornless blackberry. ^e Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (210). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 ^a	2011	2000	2005	2010 ^a	2011	SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło.....	926471	954298	1059455	1016724	919811	950268	1051651	1009404	Cattle
w tym krowy	548584	560652	543431	527158	545524	558770	539951	523965	of which cows
Trzoda chlewna ^b ...	1821640	2026635	1440159	1299726	1787839	1995296	1388278	1268548	Pigs ^b
w tym lochy	172961	199337	134298	102382	168827	193538	124529	95764	of which sows
Owce.....	14217	10054	9321	6490	13568	9819	9021	6359	Sheep
w tym maciorki ...	11272	5187	6722	4474	10868	5010	6535	4423	of which ewes
Konie ^c	102559	61170	48067	42344	102010	60357	47494	41921	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	1118119	1129408	1112401	1051201	1107120	1120651	1097779	1040235	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło.....	39,3	44,7	52,5	49,1	40,3	45,9	53,9	50,1	Cattle
w tym krowy	23,3	26,3	26,9	25,5	23,9	27,0	27,6	26,0	of which cows
Trzoda chlewna ^b ...	77,4	94,9	71,4	62,8	78,4	96,4	71,1	62,9	Pigs ^b
w tym lochy	7,3	9,3	6,7	4,9	7,4	9,4	6,4	4,8	of which sows
Owce.....	0,6	0,5	0,5	0,3	0,6	0,5	0,5	0,3	Sheep
w tym maciorki ...	0,5	0,2	0,3	0,2	0,5	0,2	0,3	0,2	of which ewes
Konie ^c	4,4	2,9	2,4	2,0	4,5	2,9	2,4	2,1	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	47,5	52,9	55,2	50,8	48,5	54,1	56,2	51,6	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b, ^c W latach 2000, 2005 i 2011: ^b — stan w końcu lipca, ^c — dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b, ^c In years 2000, 2005 and 2011: ^b — as of the end of July, ^c — estimated data.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (211). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	17215,3	18788,2	23271,3	22390,6	Hens in thous. heads
w tym nioski.....	7100,1	7401,3	7443,8	7013,6	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	50,2	23,6	17,0	17,0	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	327,8	503,1	442,8	442,8	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	320,2	187,2	195,9	195,9	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	806	932	1124	1111	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym nioski.....	332	367	359	348	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.
^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 13 (212). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	176,1	171,7	226,2	192,5	Cattle (excluding calves)
Cielęta	272,0	200,3	232,9	162,1	Calves
Trzoda chlewna	2473,4	2530,1	2038,2	2062,5	Pigs
Owce	1,6	4,3	2,2	3,9	Sheep
Konie	23,9	16,9	13,4	15,7	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	78,1	89,1	122,2	97,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	18,3	14,6	16,2	13,4	Calves
Trzoda chlewna	275,9	283,3	252,4	257,4	Pigs
Owce	0,1	0,2	0,1	0,1	Sheep
Konie	11,3	7,4	7,8	9,1	Horses
Drób	121,9	212,1	326,4	352,0	Poultry
Kozy i króliki	0,5	0,5	0,4	0,5	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (213). PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami).....	379,4	454,3	535,2	540,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	359,4	429,9	504,2	510,6	meat and fats
wolowe.....	40,8	46,6	64,3	49,5	beef
cielęce	11,1	8,8	9,7	8,0	veal
wieprzowe	215,2	221,1	196,8	200,8	pork
baranie	0,0	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	6,1	4,1	4,1	4,8	horseflesh
drobiowe.....	85,3	148,4	228,5	246,4	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	0,8	0,7	1,0	goat and rabbit ^b
podroby	20,0	24,4	31,0	29,8	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM.....	161,1	212,7	265,4	260,9	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game.

TABL. 15 (214). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów.....	1875,2	2190,3	2772,9	2650,3	2634,7	in million litres
na 100 ha użytków rol- nych w tys. l.....	79,6	102,6	137,5	128,0	130,7	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	3366	3888	5216	5008	5006	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	921,4	1559,9	1608,0	1440,3	1312,2	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt. ...	159	221	211	193	188	Average annual number of eggs per laying hen in units

TABL. 16 (215). MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH
 Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów.....	783,1	785,1	775,5	776,3	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	559,9	562,5	562,3	563,1	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane.....	507,8	511,0	512,1	513,2	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1,3	1,2	1,2	1,0	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	223,2	222,6	213,2	213,2	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane.....	25,6	25,7	25,7	25,7	<i>of which: drained</i>
nawadniane	59,2	58,4	55,8	55,8	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	33,3	36,8	38,5	37,5	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
 Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (216). CIĄGNIKI ROLNICZE
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a	178704	176286	<i>In units</i>
	2005	207561	206756	
	2009	220821	219412	
	2010 ^b	213232	212224	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a	13,2	12,9	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	10,3	10,0	
	2009	9,9	9,7	
	2010 ^b	9,5	9,2	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego; dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.
^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census; for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 (217). **ŻYŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	179141	168175	195100	206401	201541	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe.....	84789	79446	113374	115411	112577	nitrogenous
fosforowe.....	42655	39759	39354	43602	42688	phosphatic
potasowe.....	51697	48970	42372	47387	46276	potassic
Nawozy wapniowe ^c	127353	116594	45917	49191	47584	Lime fertilizers ^c
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	76,1	78,7	96,7	99,7	100,0	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe.....	36,0	37,2	56,2	55,7	55,8	nitrogenous
fosforowe.....	18,1	18,6	19,5	21,1	21,2	phosphatic
potasowe.....	22,0	22,9	21,0	22,9	23,0	potassic
Nawozy wapniowe ^c	54,1	54,6	22,8	23,7	23,6	Lime fertilizers ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census 2010. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (218). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
O G Ó Ł E M	2778764,3	4391181,0	6053518,9	7464845,4	7161064,8	T O T A L
Produkty roślinne	705892,5	935743,0	1611243,5	2160640,1	2032239,9	Crop products
w tym:						of which:
Zboża.....	354245,9	167205,6	314886,4	495116,9	440885,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	344295,5	138678,3	256022,9	390889,1	354252,1	of which basic cereals
pszenica.....	322648,0	114236,7	183758,6	273648,6	248180,3	wheat
żyto.....	12311,0	14577,0	30671,1	57074,0	51953,6	rye
jęczmień.....	5505,3	4023,0	15280,3	20757,2	18823,3	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	930,5	426,3	796,5	5797,3	5179,0	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	2900,8	5415,3	25516,3	33612,0	30116,0	triticale

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 19 (218). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)
 VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH (dok.) IN THOUSAND ZLOTYS (cont.)						
Produkty roślinne (dok.)						Crop products (cont.)
Zboża (dok.)						Cereals (cont.)
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	352361,2	163948,9	313898,3	492460,2	438975,9	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	342413,4	138068,4	255053,3	388235,0	352345,2	of which basic cereals
pszenica.....	321704,4	113975,5	183391,6	271879,1	246637,6	wheat
żyto.....	12160,6	14523,5	30618,9	56939,0	51953,6	rye
jęczmień.....	5158,9	3929,3	15036,1	20474,8	18701,5	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	810,1	328,4	746,5	5624,2	5063,4	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	2579,3	5311,7	25260,2	33317,9	29989,2	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	631,9	447,1	506,2	26,2	26,2	Edible pulses ^b
Ziemniaki.....	19791,8	21772,1	31326,2	37921,7	28077,7	Potatoes
Buraki cukrowe.....	99423,7	166096,3	55434,6	72690,4	68514,0	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	16422,1	32897,9	118997,4	86345,0	79871,8	Rape and turnip rape ^b
Warzywa.....	50615,1	81501,3	218909,5	219375,7	206744,1	Vegetables
Owoce.....	144858,9	398107,0	655585,9	1000497,7	998057,4	Fruit
Produkty zwierzęce.....	2072871,8	3455438,1	4442275,4	5304205,3	5128825,0	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	1062588,6	1812753,6	2314681,2	2813483,5	2683627,1	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt).....	120692,0	317967,4	430677,7	429544,9	425893,1	cattle (excluding calves)
cielęta.....	44001,8	43593,0	37512,7	32486,5	32289,6	calves
trzoda chlewna.....	522878,7	818704,9	821785,6	1014149,4	997856,7	pigs
owce.....	28,1	123,4	411,3	369,9	369,9	sheep
konie.....	47654,9	31352,6	23353,5	29516,0	29235,4	horses
drób.....	327333,2	601012,2	1000940,5	1307416,8	1197982,3	poultry
Mleko krowie.....	945279,7	1571428,1	1874334,2	2232377,7	2215736,6	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne.....	3601,4	1206,8	57622,6	86064,1	71184,4	Consumer hen eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM.....	1180	2056	3001	3604	3552	TOTAL
Produkty: roślinne.....	300	438	799	1043	1008	Products: crop
zwierzęce.....	880	1618	2203	2561	2544	animal

^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.
^b Excluding sowing. ^c In live weight.

TABL. 20 (219). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidual- nych of which from private farms	
Zboża w t.....	703677	452655	554521	605083	536420	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	684245	384516	459962	465858	420243	of which basic cereals
pszenica.....	633212	298506	301818	321511	290262	wheat
żyto.....	33255	57623	72304	69754	63452	rye
jęczmień.....	9818	9956	30237	26175	23795	barley
owies i mieszanki zbo- żowe.....	1988	1236	1918	5623	4692	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	5972	17195	53685	42795	38042	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe.....	700457	450903	552864	601800	534071	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	681027	382955	458325	462577	417896	of which basic cereals
pszenica.....	631599	297943	301324	319379	288380	wheat
żyto.....	32897	57448	72202	69581	63452	rye
jęczmień.....	9380	9759	29792	25805	23641	barley
owies i mieszanki zbo- żowe.....	1744	952	1771	5385	4536	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	5407	16853	53236	42427	37887	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	466	148	150	19	19	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t.....	82593	63640	55054	61942	44423	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t.....	961800	907093	498452	517870	487922	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t.....	20965	43934	89085	50046	46552	Rape and turnip rape ^a in t
Warzywa w t.....	103630	107311	175066	143868	133441	Vegetables in t
Owoce w t.....	200919	543658	693168	792662	791065	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t.....	306764	502773	628093	658173	625524	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt).....	41122	76557	99083	81803	81156	cattle (excluding calves)
cielęta.....	7226	4262	4333	3866	3841	calves
trzoda chlewna.....	141547	211919	209373	221734	217822	pigs
owce.....	9	28	57	46	46	sheep
konie.....	8051	4736	3690	4436	4375	horses
drób.....	108809	205271	311557	346288	318284	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.....	217060	354402	438407	461831	438799	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l.....	1219331	1741058	1770083	1847594	1833560	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	17008	5660	300681	548806	442578	Consumer hen eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.
^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

Leśnictwo
Forestry

TABL. 21 (220). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha.....	788931	798467	820663	822311	TOTAL in ha
Lasy.....	778199	787013	808772	810216	Forests
Publiczne	454407	454104	455370	455465	Public
zalesione	450697	448993	449675	449579	wooded
niezalesione.....	3710	5112	5694	5886	non-wooded
własność Skarbu Państwa.....	452210	451867	453105	453117	owned by the State Treasury
zalesione	448527	446809	447467	447294	wooded
niezalesione	3683	5058	5638	5824	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	414007	415605	417303	417490	managed by State Forests
zalesione	411096	412108	412948	412859	wooded
niezalesione.....	2911	3496	4355	4631	non-wooded
parki narodowe.....	26632	26842	26906	26915	national parks
zalesione.....	26197	26073	26138	26146	wooded
niezalesione.....	435	769	769	769	non-wooded
własność gmin ^a	2197	2237	2265	2348	gmina ^a owned
zalesione	2170	2183	2208	2286	wooded
niezalesione.....	27	54	57	62	non-wooded
Prywatne	323792	332909	353402	354751	Private
zalesione	316304	326536	346584	348166	wooded
niezalesione	7488	6373	6818	6585	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną ...	10731	11454	11892	12094	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	21,9	22,1	22,7	22,8	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %...	22,6	22,7	23,3	23,4	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 22 (221). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW
FOREST AREAS BY AGE AND SPECIES STRUCTURE^a OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		W tym lasy prywatne <i>Of which private forests</i>		SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w ha <i>in ha</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M	808773	100,0	353402	100,0	TOTAL
WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW <i>BY AGE OF TREE STANDS</i>					
W tym powierzchnia zalesiona.....	774861	95,8	329290	93,2	<i>Of which wooded area</i>
drzewostany w klasie wieku:					<i>tree stands in age group:</i>
I (1—20 lat).....	88738	11,0	39311	11,1	<i>I (1—20 years)</i>
II (21—40).....	147724	18,3	87524	24,8	<i>II (21—40)</i>
III (41—60).....	247580	30,6	135413	38,3	<i>III (41—60)</i>
IV (61—80).....	160209	19,8	48123	13,6	<i>IV (61—80)</i>
V (81—100).....	91563	11,3	14148	4,0	<i>V (81—100)</i>
VI (101—120).....	23935	3,0	2690	0,8	<i>VI (101—120)</i>
VII i wyżej (121 lat i więcej).....	9238	1,1	609	0,2	<i>VII and higher (121 years and older)</i>
drzewostany w klasie odnowienia ^b i o budowie przerębowej.....	5874	0,7	1472	0,4	<i>tree stands in renewal class^b with a throughfell construction</i>
WEDŁUG GATUNKÓW DRZEW <i>BY SPECIES OF TREES</i>					
Drzewa iglaste.....	609107	75,3	252273	71,4	<i>Coniferous trees</i>
w tym:					<i>of which:</i>
sosna.....	594168	73,5	249868	70,7	<i>pine</i>
świerk.....	7407	0,9	2087	0,6	<i>spruce</i>
jodła.....	4954	0,6	—	—	<i>fir</i>
Drzewa liściaste.....	199666	24,7	101129	28,6	<i>Broadleaved trees</i>
w tym:					<i>of which:</i>
buk.....	3378	0,4	—	—	<i>beech</i>
dąb.....	56388	7,0	18494	5,2	<i>oak</i>
grab.....	5379	0,7	3039	0,9	<i>hornbeam</i>
brzoza.....	65050	8,0	37954	10,7	<i>birch</i>
olsza.....	52581	6,5	31022	8,8	<i>alder</i>
osika.....	11088	1,4	8385	2,4	<i>aspen</i>

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska — wyniki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2007—2011 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand. ^b Including regeneration class.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment — the results of the large-scale forest inventory in the country conducted 2007—2011 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 23 (222). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW
 GROWING STOCK OF STANDING WOOD BY AGE AND SPECIES STRUCTURE^a OF TREE
 STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grubizna brutto (w korze) Gross timber (overbark)						SPECIFICATION
	ogółem total			w tym lasy prywatne of which private forests			
	w dam ³ in dam ³	w odsetkach in percent	na 1 ha powierzchni lasów w m ³ per 1 ha of forest areas in m ³	w dam ³ in dam ³	w odsetkach in percent	na 1 ha powierzchni lasów w m ³ per 1 ha of forest areas in m ³	
OGÓŁEM	187749,9	100,0	232	71906,9	100,0	203	TOTAL
WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW BY AGE OF TREE STANDS							
W tym powierzchnia zalesiona drzewostany w klasie wieku:	187192,4	99,7	242	71410,5	99,3	217	Of which wooded area tree stands in age group:
I (1—20 lat).....	1795,9	0,9	20	856,7	1,2	22	I (1—20 years)
II (21—40).....	25005,8	13,3	169	15180,5	21,1	173	II (21—40)
III (41—60).....	62818,1	33,5	254	35015,7	48,8	259	III (41—60)
IV (61—80).....	49700,9	26,5	310	13951,8	19,4	290	IV (61—80)
V (81—100).....	32423,6	17,3	354	4576,4	6,3	323	V (81—100)
VI (101—120).....	9182,1	4,9	384	791,4	1,1	294	VI (101—120)
VII i wyżej (121 lat i więcej).....	3638,5	1,9	394	224,4	0,3	368	VII and higher (121 years and older)
drzewostany w klasie odnowienia ^b i o budowie przerębowej.....	1375,7	0,7	234	163,5	0,2	111	tree stands in renewal class ^b with a throughfell construction
przestoje ^c	1251,8	0,7	x	650,0	0,9	x	hold-over trees ^c
WEDŁUG GATUNKÓW DRZEW BY SPECIES OF TREES							
Drzewa iglaste.....	147574,8	78,5	242	52363,3	72,9	208	Coniferous trees of which:
w tym:							
sosna.....	144422,0	76,9	243	52063,5	72,4	208	pine
świerk.....	1180,4	0,6	159	263,5	0,4	126	spruce
jodla.....	1337,8	0,7	270	—	—	—	fir
Drzewa liściaste.....	40175,0	21,5	201	19543,6	27,1	193	Broadleaved trees of which:
w tym:							
buk.....	673,0	0,4	199	—	—	—	beech
dąb.....	9660,8	5,1	171	2757,6	3,8	149	oak
grab.....	1037,2	0,6	193	652,7	0,9	215	hornbeam
brzoza.....	11189,2	6,0	172	5875,8	8,2	155	birch
olsza.....	13850,6	7,4	263	8299,4	11,5	268	alder
osika.....	2465,1	1,3	222	1788,8	2,5	213	aspen

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b Łącznie z klasą do odnowienia. ^c Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębnością.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska — wyniki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2007—2011 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand. ^b Including regeneration class. ^c Trees not felled in the assumed throughfell order.

Source: data of the Ministry of Environment — the results of the large-scale forest inventory in the country conducted 2007—2011 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 24 (223). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha <i>in ha</i>								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	234	228	201	175	175	175	—	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	5496	3776	3150	3774	2685	2684	1090	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	2788	2866	2434	3011	2661	2661	349	<i>renewals</i>
sztuczne	2595	2778	2289	2472	2367	2367	105	<i>artificial</i>
zrębów ^b	2414	2670	2252	2408	2326	2326	82	<i>felling sites^b</i>
halizn i plazowin	181	108	37	65	41	41	23	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	193	88	145	538	294	294	244	<i>natural</i>
zalesienia ^c	2708	910	716	764	23	23	741	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d ...	454	452	337	362	273	273	89	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	19118	18557	16661	19110	17092	17090	2018	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	11780	13444	13313	15077	13059	13057	2018	<i>crops</i>
młodników	5469	4560	3178	3901	3901	3901	—	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	1106	428	159	132	132	132	—	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	2103	2944	3055	3293	3293	3293	—	<i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 25 (224). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam³ ...	1610,1	1857,2	1932,9	2145,2	1939,7	1938,2	205,6	TOTAL in dam³
Grubizna	1546,5	1795,4	1867,6	2058,9	1853,3	1851,9	205,6	Timber
Grubizna iglasta.....	1155,4	1331,7	1443,2	1582,1	1431,0	1430,4	151,1	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	491,0	568,6	636,5	657,2	571,9	571,5	85,3	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	562,6	644,0	672,5	771,2	732,2	732,1	39,0	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	391,1	463,7	424,4	476,8	422,3	421,5	54,5	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	130,1	132,0	104,3	113,1	92,2	91,8	20,8	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego.....	202,5	239,2	226,3	242,6	227,9	227,8	14,6	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiaryowe.....	63,6	61,8	65,3	86,3	86,3	86,3	.	Slash
Do przerobu przemysłowego.....	11,5	5,7	3,5	3,7	3,7	3,7	.	Slash for industrial uses
Opałowe.....	52,1	56,0	61,9	82,6	82,6	82,6	.	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	198,7	228,1	230,9	254,1	406,9	408,7	58,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień, patrz tabl. 26.

U w a g a. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

^a Excluding logging (large timber) from plantings, see table 26.

N o t e. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 26 (225). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIENI
 TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on private land	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha.....	38	1	2	2	—	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt.: drzew ^b	101755	54189	28860	44352	14544	Plantings in units of: trees ^b
krzewów ^b	49714	142532	61296	102732	16815	bushes ^b
Pozyskanie drewna (grubizny) ^c w m ³	42307	72535	132947	150511	81951	Removals (timber) ^c in m ³
grubizna iglasta	5630	5849	52880	61386	15680	coniferous
w tym drewno wielkowymi- owe ogólnego przeznaczenia	3089	3136	28889	9704	8624	of which large-size general pur- pose wood
grubizna liściasta	36677	66686	80067	89125	66271	non-coniferous
w tym drewno wielkowymi- owe ogólnego przeznaczenia	12169	21052	29711	29846	23195	of which large-size general pur- pose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z sadzeniem na nieużytkach przemysłowych. ^c Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a As of 31 XII. ^b Including planting on industrial wasteland. ^c Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4—6 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych zaliczone do wyżej wymienionych sekcji. Ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU, PRODCOM-u lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o kryteria inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

Wprowadzenie nowej klasyfikacji PKWiU 2008, w miejsce PKWiU obowiązującej do 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd publikowane dane.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

In tables 1 and 4—6 were included budgetary entities and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary entities included in the above mentioned sections. Moreover, data in table 4 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising:

- the sum of some PKWiU, PRODCOM positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Introduction of new classification PKWiU 2008, instead of PKWiU binding until 31 XII 2008, does not influence the data published up to now.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 22.

Jako **cenę stałą** w 2011 r. przyjęto cenę stałą 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności — PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Podmioty gospodarcze zwie się dalej podmiotami budowlanymi.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 22.*

*As **constant prices** in 2011 were adopted 2005 constant prices (2005 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

6. *Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.*

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Construction”, employing more than 9 persons. Economic entities are referred to hereafter as construction entities.*

2. *Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.*

3. ***Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation*

placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. *The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).*

5. Information **regarding buildings completed** (by all investors):

- *within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).*

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (226). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	2010 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące):					<i>Sold production (current prices):</i>
w milionach złotych.....	134376,6	199318,9	229106,8	102,0 ^a	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca ^b w zł.....	26091	37918	43439	114,6	<i>per capita^b in zł</i>
Przeciętne zatrudnienie.....	334884	357787	361407	101,0	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.....	2718,82	3706,08	3935,26	106,2	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>

^a Ceny stałe. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23.

^a Constant prices. ^b See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23.

TABL. 2 (227). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
	ceny bieżące current prices				
OGÓŁEM.....	126249,0	185470,3	215284,6	100,0	103,0
TOTAL					
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	23279,7	36308,4	37300,3	17,3	x
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	102969,3	149161,9	177984,3	82,7	x
Górnictwo i wydobywanie.....	215,9	1060,8	1592,5	0,7	147,6
Mining and quarrying					
Przetwórstwo przemysłowe.....	96647,2	144448,0	172082,4	80,0	103,3
Manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	24105,3	32451,3	36408,2	16,9	102,1
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	4612,4	5166,9	5670,8	2,6	103,2
Produkcja wyrobów tekstylnych..... <i>Manufacture of textiles</i>	218,7	309,1	288,6	0,1	87,4
Produkcja odzieży..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	972,9	870,4	960,5	0,4	103,3
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	327,2	348,9	388,0	0,2	109,1
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ .. <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	546,7	803,6	819,9	0,4	98,7
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	4002,5	4009,7	4523,3	2,1	104,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (227). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		2010 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
	ceny bieżące current prices				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1528,5	1908,6	2339,3	1,1	116,3
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	8001,1	12359,3	14363,1	6,7	106,6
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	2228,8	2701,2	2900,3	1,3	103,0
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i> ^Δ					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	4171,5	6148,9	7681,9	3,6	114,7
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2957,1	6353,7	8193,9	3,8	120,6
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja metali	1175,0	1909,0	3694,8	1,7	177,4
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3658,4	5354,7	7017,1	3,3	119,8
<i>Manufacture of metal products</i> ^Δ					
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	6736,4	9151,2	7496,1	3,5	80,8
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	3978,2	7909,9	8600,4	4,0	100,9
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4794,8	5542,4	5427,1	2,5	91,6
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2384,7	1954,9	3288,2	1,5	154,4
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	441,7	446,2	630,3	0,3	120,0
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli	1303,9	984,6	1315,3	0,6	115,3
<i>Manufacture of furniture</i>					
Pozostała produkcja wyrobów	436,8	879,1	987,3	0,5	90,8
<i>Other manufacturing</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1248,8	3505,0	3740,6	1,7	98,7
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	27663,9	36055,3	37489,5	17,4	101,2
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1722,0	3906,2	4120,2	1,9	98,2
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	63,3	307,5	303,4	0,1	92,0
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	711,8	2168,8	2273,2	1,1	93,1
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (228). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	126249,0	185470,3	215284,6	TOTAL
podmioty o liczbie zatrudnionych:				entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej	10961,7	13364,5	16633,8	49 persons and less
50—249	25419,7	27595,3	32925,0	50—249
250—499	15574,8	18922,1	20974,0	250—499
500—999	17628,0	23885,7	28859,9	500—999
1000 osób i więcej.....	56664,8	101702,7	115891,9	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (229). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	19,7	44,4	66,1	71,3	30,5	cattle and calves
trzody chlewnej	98,8	173,3	217,0	244,8	26,9	pigs
Mięso drobiowe w tys. t.....	119,5	173,1	271,9	263,5	15,4	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t.....	.	142,2	154,6*	170,1	21,8	Cured meat products ^c in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	3627,6	3480,7	3242,9	46,8	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	2543,4	4207,5	5605,8	5434,0	19,8	Processed liquid milk ^d in thous. hl

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, z dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przetworzonym do dalszej produkcji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing.

TABL. 4 (229). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^b w tys. t	22,1	32,9	19,5	21,2	12,4	Butter and dairy spreads in thous. t
Sery i twarogi w tys. t.....	126,8	168,2	202,8	210,2	27,9	Cheese and curd in thous. t
Mąka pszenna w tys. t.....	323,1	162,3	406,8	420,0	19,1	Wheat flour in thous. t
Mąka żytnia w tys. t.....	36,8	26,2	47,8	47,5	22,2	Rye flour in thous. t
Makaron w tys. t.....	11,2	32,5	45,3	46,5	25,4	Pasta in thous. t
Wódka czysta ^c (w przeliczeniu na 100%) w tys. hl.....	72,1	66,6	51,2	51,4	5,0	Vodka ^c (in terms of 100%) in thous. hl
Piwo otrzymywane ze słodu ^d w tys. hl	2569,8	342,7	10150,9*	11160,0	29,3	Beer from malt ^d in thous. hl
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:						Clothes and garments in thous. units:
garsonki i zestawy odzieżowe damskie lub dziewczęce	329	237	254*	180	23,2	women's or girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce...	861	482	288*	295	16,1	women's or girls' jackets
Blezery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt.	2464	2054	935	620	13,3	Jerseys, pullovers, cardigans, waistcoats and similar articles, knitted or crocheted in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^e w tys. par	2077	1948	1467*	1726	14,3	Footwear with leather uppers ^e in thous. pairs
Tarcica w dam ³	140,6	90,9	166,2	197,3	4,5	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	115,9	71,0	153,8	181,2	4,6	of which coniferous sawnwood
Cegła w mln ceg.....	112,3	78,5	114,6	166,2	31,3	Bricks in mln bricks

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Otrzymywane z mleka. ^c O objętościowej mocy alkoholu: *c* — 45,4% i mniej, *d* — powyżej 0,5%. ^e Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem z drewna.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. *c*, *d* Of an alcoholic strength of: *c* — 45,4% and less, *d* — more than 0,5%. ^e Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 5 (230). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
O G Ó Ł E M..... T O T A L	300447	327469	332139
sektor publiczny <i>public sector</i>	47674	51035	49772
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	252773	276434	282368
Górnictwo i wydobywanie..... <i>Mining and quarrying</i>	1056	1921	2279
Przetwórstwo przemysłowe..... <i>Manufacturing</i>	261337	274261	278977
w tym: <i>of which:</i>			
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	68606	74704	75406
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	10724	9024	9745
Produkcja wyrobów tekstylnych..... <i>Manufacture of textiles</i>	1786	1606	1502
Produkcja odzieży..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	14928	10926	10198
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	3833	2631	2647
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	4547	4676	4163
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	8426	10141	9878
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	6663	7318	8068
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	17599	18452	19641
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>	7659	8106	8094
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	15838	17512	18135

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (230). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)			
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	11697	14249	15271
Produkcja metali	2301	3159	4196
<i>Manufacture of basic metals</i>			
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	15896	19816	21739
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>			
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	13298	10946	9490
Produkcja urządzeń elektrycznych	9146	12945	13768
<i>Manufacture of electrical equipment</i>			
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	14353	13635	13258
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>			
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	8291	7415	6783
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>			
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2726	2354	2478
<i>Manufacture of other transport equipment</i>			
Produkcja mebli	6331	5210	5621
<i>Manufacture of furniture</i>			
Pozostała produkcja wyrobów	3377	3830	3854
<i>Other manufacturing</i>			
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	6484	9740	9098
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>			
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24201	32939	32163
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	13853	18347	18721
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
w tym: <i>of which:</i>			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1770	3101	3120
<i>Water collection, treatment and supply</i>			
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	5838	8890	9336
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (231). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
	w zł in zł		
O G Ó Ł E M T O T A L	2857,69	3867,06	4102,15
sektor publiczny <i>public sector</i>	3270,83	4594,33	4942,35
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	2779,77	3732,79	3954,04
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	3059,37	5134,89	5777,05
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	2753,10	3709,69	3931,27
w tym: <i>of which:</i>			
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	2590,32	3339,54	3527,79
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	3600,91	4757,41	5126,51
Produkcja wyrobów tekstylnych..... <i>Manufacture of textiles</i>	1294,35	2103,77	2218,92
Produkcja odzieży..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1371,71	1919,20	2034,69
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	1291,24	1761,28	1758,99
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	1500,32	2202,65	2535,83
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	3440,13	3946,43	4108,22
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	3252,59	4167,76	4327,65
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	3091,99	4484,30	4503,07
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	4151,95	5656,77	6265,02
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	2255,57	3112,49	3282,75

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (231). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010		2011
		w zł	in zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2445,22	3643,29		3782,68
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2596,58	3138,08		3490,69
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	2284,05	3059,84		3326,98
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	3386,80	4551,53		4328,83
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	3207,90	4314,71		4433,33
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	3221,29	4454,74		4690,85
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2459,26	3265,91		3996,91
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2161,26	3169,36		3577,33
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	1739,92	2415,27		2572,60
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	2191,01	3452,27		3522,06
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	3342,16	4259,98		5242,69
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ..... <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4041,35	5194,54		5617,57
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2747,50	3703,72		3840,98
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	2346,81	3381,19		3419,88
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	2375,77	3464,00		3570,60

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Budownictwo

Construction

TABL. 7 (232). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>		w odsetkach <i>in percent</i>		
O G Ó Ł E M	10734,3	21130,7	26361,9	100,0	TOTAL
sektor publiczny	470,9	141,2	191,8	0,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	10263,4	20989,5	26170,1	99,3	<i>private sector</i>
Budowa budynków ^Δ	6664,0	12811,6	12595,3	47,8	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2003,9	4300,5	8948,4	33,9	<i>Civil engineering</i>
Roboty budowlane specjalistyczne ..	2066,4	4018,6	4818,2	18,3	<i>Specialised construction activities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (233). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M	2005	10734,3	7837,4	2896,9	TOTAL
	2010	21130,7	13677,8	7452,9	
	2011	26361,9	18553,3	7808,6	
sektor publiczny		191,8	139,8	52,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny		26170,1	18413,5	7756,5	<i>private sector</i>
Budynki		9891,3	7174,5	2716,8	Buildings
Budynki mieszkalne.....		2532,3	1856,1	676,1	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne		297,7	216,3	81,4	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		1833,5	1412,9	420,6	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania.....		401,1	226,9	174,2	<i>residences for communities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (233). PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA ^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym Works with a renovation (restoration) character	SPECIFICATION
		w mln zł	in mln zł	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	7359,0	5318,4	2040,7	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	188,8	129,1	59,7	hotels and similar buildings
budynki biurowe	1433,5	791,0	642,4	office buildings
budynki handlowo-usługowe	1605,3	872,1	733,2	wholesale and retail trade buildings
budynki transportu i łączności	254,7	231,1	23,6	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	953,8	723,3	230,5	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	1726,8	1465,0	261,9	public entertainment, education, hospital or institutional care buildings
pozostałe budynki niemieszkalne	1196,0	1106,7	89,3	other non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	16470,6	11378,8	5091,8	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	13148,5	8839,4	4309,1	Transport infrastructures
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	10423,3	6895,4	3527,9	highways, streets and roads
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	1133,5	904,0	229,5	railways, suspension and elevated railways
drogi lotniskowe	218,4	#	#	airfield runways
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	1235,0	730,5	504,4	bridges, elevated highways, tunnels and subways
budowle wodne	138,3	#	#	harbours, waterways, dams and other water works
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	2153,7	1678,1	475,6	Pipelines, communication and electricity lines
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	834,7	590,4	244,3	long-distance pipelines, communication and electricity power lines
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	1319,0	1087,7	231,3	local pipelines and cables
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	592,6	370,3	222,3	Complex constructions on industrial sites
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	575,9	491,1	84,8	Other civil engineering works

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (234). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA ^a
BUILDINGS COMPLETED ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki ^b	8797	12781	14258	14163	Buildings ^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	6376	10083	11616	11271	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	5079	5906	5288	5273	urban areas
wieś	3718	6875	8970	8890	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	7145	11581	12269	12347	Of which private buildings ^d
miasta	3661	4942	4091	4051	urban areas
wieś	3484	6639	8178	8296	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^e ..	5339	9306	10193	10075	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^e
niemieszkalne	1801	1963	1692	1980	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	465	613	622	774	of which farm buildings
Kubatura ^e w dam³	21053,2	22975,7	26490,8	26299,1	Cubic volume ^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	11363,4	13660,3	14314,8	12764,9	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	16542,2	13824,9	15779,3	14898,3	urban areas
wieś	4511,0	9150,7	10711,5	11400,8	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	7002,3	10626,1	11786,0	13424,6	Of which private buildings ^d
miasta	3720,4	4747,0	4266,6	5041,1	urban areas
wieś	3281,9	5879,1	7519,4	8383,5	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^e ..	4467,0	7464,1	7883,0	8033,2	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^e
niemieszkalne	2503,0	3058,4	3706,8	5267	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	706,5	1097,7	1413,5	2151,3	of which farm buildings

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 285. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji większych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. — w budynkach niemieszkalnych). ^d Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 285. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 — in non-residential buildings). ^d Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. ^e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (235). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b				
Budynki mieszkalne	6386	10400	12004	11567	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	6376	10083	11616	11271	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	5792	9461	10850	10550	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	10	5	11	5	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	2411	2381	2254	2596	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	254	48	31	42	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	92	76	86	79	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	472	544	404	456	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	4	1	4	1	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	675	511	595	686	Garage buildings
Budynki przemysłowe	107	111	100	109	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	250	274	241	279	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	5	15	22	9	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	23	36	24	34	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	11	19	21	22	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	22	22	45	31	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	473	625	655	809	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	7	4	5	21	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 285. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. — w budynkach niemieszkalnych).

^a See general notes, item 5 on page 285. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 — in non-residential buildings).

TABL. 10 (235). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^d w dam ³ CUBIC VOLUME ^d in dam ³					
Budynki mieszkalne	11448,0	13795,6	14552,4	12917,9	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	11363,4	13660,3	14314,8	12764,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	4516,3	7321,9	8111,6	7904,5	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	84,6	32,6	89,0	41,9	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	9605,3	9180,1	11938,5	13381,2	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	241,2	79,8	163,0	259,7	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	1890,9	692,8	992,5	1227,5	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	2194,0	1871,7	3020,3	2387,9	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	13,5	0,1	36,4	266,3	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	214,2	131,0	174,1	196,9	Garage buildings
Budynki przemysłowe	1145,9	1033,0	1546,6	1276,9	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	2423,5	3401,1	2937,5	2938,5	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	81,1	88,4	272,0	79,4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	376,8	404,4	244,5	440,5	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	38,4	59,8	246,2	222,5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	214,1	175,0	558,2	1369,1	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	713,6	1186,9	1631,2	2512,4	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	48,5	15,6	77,2	168,3	Buildings used as places of worship and for religious activities

a, c Notki patrz na str. 297. d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a, c See footnotes on page 297. d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 11 (236). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
W BUDOWNICTWIE**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES
IN CONSTRUCTION**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	82925	91306	103172	Average paid employment
Sektor publiczny	17459	2836	2412	Public sector
Sektor prywatny	65466	88470	100760	Private sector
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2771,83	4489,95	4597,04	Average monthly gross wages and salaries in zł
Sektor publiczny	2472,17	4196,10	4073,82	Public sector
Sektor prywatny	2851,74	4499,37	4609,56	Private sector

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wcześniej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 19, item 115 with later amendments), into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the state road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

District roads include roads other than those mentioned earlier, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Do 2001 r. informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2002 r. przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004—2008 na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych, a dla Warszawy — dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”, a od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Do 2010 r. dane nie obejmują pojazdów posiadających pozwolenia czasowe wydane w końcu danego roku.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

3. *Until 2001, information on **registered vehicles and tractors** has been presented according to the evidence conducted by voivodes, since 2002 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors and in 2004—2008 on the base of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices and district offices for capital city of Warszawa) containing in “Pojazd” system, while since 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior. Until 2010 data does not include vehicles having temporary permission given by the ending of reference year.*

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses regularly travelling between these locations according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** in regard to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują przesyłki (np. listy, kartki pocztowe z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

3. Placówkę pocztową stanowi jednostka organizacyjna operatora publicznego lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych. Do 2001 r. w danych uwzględnione były również placówki usług telekomunikacyjnych.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards, excluding packages) containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

3. Post office represents an organizational unit of the public operator or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees of the consignment or the amount of money specified in the postal transfers. Until 2001 the data also included telecommunication service offices.

4. Telephone main line includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (237). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM^b	1947	1777	1683	1709	TOTAL^b
Normalnotorowe	1782	1710	1683	1709	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	1375	1396	1412	1412	of which electrified
jednotorowe	791	694	667	696	single track
dwu- i więcej torowe	991	1016	1016	1013	double and more tracks
Wąskotorowe	165	67	—	—	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	5,5	5,0	4,7	4,8	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej; w 2000 r. nie wystąpiły inne podmioty mające koncesje na zarządzanie siecią kolejową. ^b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

^a Data concern railway transport network of enterprise Polskie Koleje Państwowe (PKP) and other entities which were granted licenses for management of railway transport network; in 2000 there were no other entities possessing licences for management of railway transport network. ^b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 (238). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
				w km in km		
OGÓŁEM	28545	29567	33700	34588	32723	TOTAL
miejskie	5572	6056	6576	6699	6478	urban
zamięskie	22973	23511	27123	27890	26245	non-urban
Krajowe	2362	2364	2361	2371	2371	National
miejskie	480	480	471	476	476	urban
zamięskie	1882	1885	1890	1895	1895	non-urban
Wojewódzkie	2966	2970	2985	2985	2984	Regional
miejskie	496	507	523	522	522	urban
zamięskie	2470	2463	2462	2463	2462	non-urban
Powiatowe	12556	13143	13590	13682	13406	District
miejskie	1356	1420	1339	1342	1332	urban
zamięskie	11200	11723	12251	12340	12074	non-urban
Gminne	10661	11089	14764	15551	13962	Communal
miejskie	3240	3650	4243	4359	4147	urban
zamięskie	7421	7440	10521	11192	9815	non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (239). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2056041	2630702	3541034	3701588^b	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe.....	1472578	1903977	2619414	2737901	Passenger cars
Autobusy.....	9738	11514	14410	14891	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	334737	454330	547585	571015	Lorries and road tractors ^c
Ciągniki balastowe i rolnicze.....	148376	163642	215108	222287	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^d	76661	83442	122946	131703	Motorcycles ^d

^a Bez trolejbusów. ^b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^d W 2000 r. określane jako motocykle i skutery.

^a Excluding trolleybuses. ^b Including road vehicles having temporary permission given at the end of the year. ^c Including vans. ^d In 2000 defined as motorcycles and scooters.

TABL. 4 (240). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba.....	2831	2782	2540	2456	National: number
długość w km.....	126282	141301	140568	134912	length in km
dalekobieżne: liczba.....	78	133	129	129	long distance: number
długość w km.....	21825	35476	44331	43592	length in km
regionalne: liczba.....	429	457	431	396	regional: number
długość w km.....	35065	38450	34734	33331	length in km
podmiejskie: liczba.....	2233	2152	1976	1915	suburban: number
długość w km.....	68581	66757	61425	57761	length in km
miejskie: liczba.....	91	40	4	16	urban: number
długość w km.....	811	618	78	228	length in km
Międzynarodowe: liczba.....	44	111	16	16	International: number
długość w km.....	87517	233625	19797	16603	length in km

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (241). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	5560,0	8366,1	24389,9	27113,7	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	137,2	196,4	198,8	190,5	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób.....	100257,7	96369,8	62171,1	60001,6	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	39,8	42,8	48,4	48,5	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	2009,5	7358,2	10513,8	11291,4	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1317,8	1227,5	1053,9	1011,6	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób.....	365,2	650,5	324,4	344,3	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	2418,7	2088,5	1249,8	894,9	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 (242). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki.....	7627	6452	5190	5130	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	37,1	24,5	14,7	13,9	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne.....	994	885	655	712	Fatalities
Ranni.....	9141	7985	6339	6148	Injured

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; w 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; in 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 7 (243). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	886	865	893	926	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	373	414	431	459	urban areas
wieś	513	451	462	467	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	68650,9	72531,6	89412,6	92135,2	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością nadane ^c w tys.	5204,3	5024,1	3548,5	3341,6	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^c w tys. ...	16736,2	12943,9	6891,1	2941,6	Postal transfers paid ^c in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	36473,1	39942,0	32489,0	29135,0	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a Data concern public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overture within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (244). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1762,0	1878,3	1652,0	1295,9	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	1386,2	1294,5	1072,3	829,4	of which private subscribers ^b
miasta	1407,5	1592,0	1435,3	1100,9	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	1075,4	1045,3	894,0	670,0	of which private subscribers ^b
wieś	354,5	286,3	216,7	194,9	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	310,8	249,2	178,3	159,4	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	1721,4	1658,1	1337,2	1060,4	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	1367,7	1386,9	1133,9	877,5	urban areas
wieś	353,8	271,2	203,3	182,9	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	14197	11458	6060	4379	Public pay telephones
miasta	11347	9048	4104	3261	urban areas
wieś	2850	2410	1956	1118	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, składnicach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnodetalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych),
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaż produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaż na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny dla rolnictwa, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter — unless otherwise indicated — concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets, i.e. in: shops (including public pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and mobile sales outlets, pharmaceutical outlets),
- wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nursery schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., machinery for agriculture, seeds, animal feeds, plant protection products, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Magazyny handlowe — hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw od 2004 r. opracowywane są opisaną powyżej metodą; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

8. Trade warehouses wholesale and retail distribution are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations since 2004 are compiling with method described above; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (245). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW (ceny bieżące)**
VALUE OF RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem Total		Na 1 mieszkańca ^a w zł Per capita ^a in zł
	w mln zł in mln zł	w tym udział przedsiębiorstw handlowych ^b w % of which share of trade enterprises ^b in %	
2005	123774,3	49,6	24033
2010	185504,2	51,4	35290
2011	200046,0	51,3	37929

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 13 na str. 23. ^b Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a See general notes to the Yearbook, item 13 on page 23. ^b Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (246). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM..... | **67452,8** | **92974,6** | **148738,9** | **163689,3** | **TOTAL**

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM..... | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **TOTAL**

Towary konsumpcyjne.....	68,4	64,4	66,1	63,0	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	20,7	15,9	15,4	12,6	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,0	3,3	3,1	2,6	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	43,7	45,2	47,6	47,8	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne.....	31,6	35,6	33,9	37,0	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (247). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM..... | **158012,7** | **228596,5** | **263343,9** | **TOTAL**

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM..... | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **TOTAL**

Żywność i napoje bezalkoholowe.....	10,5	11,7	11,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	4,7	3,0	3,4	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	84,8	85,3	85,6	Non-foodstuff goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (248). **SKLEPY I STACJE PALIW**^{ab}
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sklepy	54274	49281	46125	Shops
Domy towarowe.....	20	12	12	Department stores
Domy handlowe.....	89	57	50	Trade stores
Supermarkety	278	502	559	Supermarkets
Hipermarkety	60	72	71	Hypermarkets
Sklepy powszechne.....	863	778	728	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane.....	2200	3743	3851	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	50764	44117	40854	Other shops ^c
Stacje paliw	1459	1592	1403	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 308. ^b Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. ^c Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 9 on page 308. ^b According to location of shop/petrol station. ^c Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (249). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	2118	3251	3992	4025	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje.....	370	635	913	938	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	2718760	2678397	4470169	4678674	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej.....	2281148	2248883	3759818	3979760	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	195786	281948	362168	347795	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (250). **MAGAZYNY HANDLOWE**^a
 Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	5559	5759	4930	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	3283,5	3912,8	4426,4	storage area in thous. m ²
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	675	622	523	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	242,7	298,8	265,5	storage area in thous. m ²
Place składowe:				Storage sites:
liczba	704	697	507	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	1574,2	1941,6	1160,9	storage area in thous. m ²
Silosy i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba	1481	3205	1981	number
pojemność w dam ³	775,4	1628,5	1582,9	capacity in dam ³

^a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (251). **TARGOWISKA**
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	324	310	311	312	number
w tym z przewagą sprzedaży drob- nodetalicznej	273	283	266	269	of which with predominance of small- -retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	3505,9	3385,0	3105,3	3148,9	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa	2088,6	2014,7	2005,5	2031,0	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicz- nej	29104	18691	16366	17693	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	13311	12648	8234	8666	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	718	253	872	734	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	42032,3	44741,3	36204,2	38246,4	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne)** obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udziałowych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. **The financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, cooperative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. **Revenues from total activity (sums received and due)** include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as until 2009 also other payments resulting from separate regulations.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanego ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy,

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The **net financial result** (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from

kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniezione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania w wszelkich tytułach, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,*
- *founders' capital — in state owned enterprises,*
- *participation fund — in cooperatives,*
- *owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.*

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (252). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	568932,5	861183,9	970185,4	129140,3	841045,1
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) .. Net revenues from sale of products (goods and services)	302882,4	446696,0	497546,5	87805,9	409740,6
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	239106,8	373615,4	414320,0	23973,3	390346,7
Przychody finansowe	12999,1	20236,4	33709,1	9001,6	24707,6
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	539165,4	813574,7	933573,2	116002,1	817571,1
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	309645,7	463837,8	522345,1	85220,3	437124,8
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	201735,4	315712,4	347902,1	21639,2	326262,9
Koszty finansowe	14034,8	15305,8	43321,6	2742,8	40578,8
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	29767,1	47609,3	36612,2	13138,2	23474,0
Zyski nadzwyczajne	248,3	49,2	50,1	7,4	42,6
Straty nadzwyczajne	40,6	38,2	30,6	7,8	22,7
Wynik finansowy brutto	29974,7	47620,2	36631,7	13137,8	23493,9
Zysk brutto	36374,8	55318,6	59520,1	14585,7	44934,4
Strata brutto	6400,0	7698,4	22888,4	1447,9	21440,5
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto — podatek dochodowy	6821,3^a	7757,8	7960,4	1489,1	6471,3
Wynik finansowy netto	23153,5	39862,4	28671,3	11648,7	17022,6
Zysk netto	29559,5	47291,5	51159,5	13022,6	38136,9
Strata netto	6406,1	7429,1	22488,2	1373,9	21114,3

^a Łącznie z innymi obowiązkowymi płatnościami (570,7 mln zł).
^a Including other obligatory payments (570,7 mln zł).

TABL. 2 (253). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>		Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto — podatek do- chodowy <i>Obligatory encum- brances on gross financial result — income tax</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
			w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	568932,5	539165,4	29974,7	6821,3 ^a	23153,5	
TOTAL						
	2010	861183,9	813574,7	47620,2	7757,8	39862,4
	2011	970185,4	933573,2	36631,7	7960,4	28671,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	11828,0	10189,1	1640,5	33,0	1607,6	
Przemysł..... <i>Industry</i>	324166,3	305589,9	18578,7	3356,1	15222,5	
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	1961,6	1972,6	-11,0	-0,5	-10,5	
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	246848,9	237584,2	9264,8	2274,2	6990,6	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	70233,8	61278,9	8954,9	991,9	7963,0	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5122,0	4754,2	369,9	90,5	279,5	
Budownictwo..... <i>Construction</i>	58580,3	56839,7	1756,9	474,9	1282,1	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	324425,8	317392,6	7032,5	1575,2	5457,3	
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	60185,5	57634,1	2553,5	377,8	2175,6	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	5586,8	5129,7	455,7	95,0	360,7	
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	78334,0	70228,1	8104,1	604,3	7499,8	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	22751,7	18927,8	3823,9	559,0	3264,9	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	11213,3	11329,6	-116,3	363,3	-479,6	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.. <i>Professional, scientific and technical activities</i>	40277,5	48496,2	-8218,6	229,8	-8448,4	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	17034,8	16196,0	839,6	199,5	640,0	
Edukacja..... <i>Education</i>	678,4	625,7	53,0	6,5	46,5	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	3599,8	3747,7	-147,8	4,0	-151,7	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	9924,4	9736,8	187,6	65,2	122,4	
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	1598,7	1510,2	88,5	16,9	71,6	

^a Łącznie z innymi obowiązkowymi płatnościami.

^a Including other obligatory payments.

TABL. 3 (254). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises		
OGÓŁEM 2005	7577	77,5	21,1	1,4	76,2	21,7	2,1
TOTAL 2010	9558	77,7	22,3	0,1	77,2	22,7	0,1
..... 2011	9849	76,1	23,7	0,2	75,5	24,2	0,3
sektor publiczny public sector	434	72,1	27,2	0,7	71,9	27,4	0,7
sektor prywatny private sector	9415	76,3	23,6	0,1	75,6	24,1	0,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	68	58,8	39,7	1,5	58,8	39,7	1,5
Przemysł Industry	2006	78,9	21,0	0,1	78,7	21,1	0,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	18	77,8	22,2	—	77,8	22,2	—
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	1793	78,9	21,0	0,1	78,8	21,1	0,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	66	80,3	19,7	—	80,3	19,7	—
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	129	77,5	22,5	—	77,5	22,5	—
Budownictwo Construction	944	78,3	21,6	0,1	78,0	21,8	0,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3123	76,8	23,2	0,0	76,0	23,9	0,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	513	78,4	21,6	—	77,2	22,8	—
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	223	65,0	35,0	—	64,6	35,4	—
Informacja i komunikacja Information and communication	585	70,3	29,6	0,2	69,4	30,4	0,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	228	76,3	23,7	—	74,6	25,0	0,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	379	82,1	17,7	0,3	79,7	17,9	2,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	976	75,3	24,2	0,5	74,8	24,7	0,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	432	71,5	28,2	0,2	70,8	28,7	0,5
Edukacja Education	78	71,8	28,2	—	71,8	28,2	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	179	66,5	32,4	1,1	66,5	32,4	1,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	52	53,8	46,2	—	53,8	46,2	—
Pozostała działalność usługowa Other service activities	63	74,6	25,4	—	74,6	25,4	—

TABL. 4 (255). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
				w %		in %
OGÓŁEM 2005	94,8	5,3	4,1	39,3	108,8	141,8
TOTAL 2010	94,5	5,5	4,6	52,4	116,8	151,0
..... 2011	96,2	3,8	3,0	46,9	108,0	142,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	89,8	10,2	9,0	123,2	186,3	213,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	97,2	2,8	2,0	38,1	99,0	134,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	86,1	13,9	13,6	195,0	392,4	410,3
Przemysł <i>Industry</i>	94,3	5,7	4,7	38,3	98,8	144,9
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	100,6	-0,6	-0,5	12,1	47,3	58,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	96,2	3,8	2,8	28,7	92,1	145,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	87,2	12,8	11,3	72,6	124,6	149,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	92,8	7,2	5,5	84,3	144,2	159,6
Budownictwo..... <i>Construction</i>	97,0	3,0	2,2	54,9	107,7	157,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	97,8	2,2	1,7	26,5	89,5	135,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	95,8	4,2	3,6	60,2	120,9	134,3
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	91,8	8,2	6,5	52,1	91,9	104,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	89,7	10,3	9,6	54,2	124,9	146,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	83,2	16,8	14,4	89,1	159,1	161,5
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	101,0	-1,0	-4,3	134,5	183,9	264,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. <i>Professional, scientific and technical activities</i>	120,4	-20,4	-21,0	37,2	74,2	86,8
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	95,1	4,9	3,8	33,7	97,6	111,4
Edukacja <i>Education</i>	92,2	7,8	6,9	94,0	161,5	178,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	104,1	-4,1	-4,2	37,8	94,4	104,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	98,1	1,9	1,2	141,0	182,1	193,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	94,5	5,5	4,5	81,1	176,7	204,7

TABL. 5 (256). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy			
			razem total	w tym		półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
				materiały materials		
w mln zł						
1	OGÓŁEM 2005	196721,5	39332,1	9853,0	4568,3	
2	TOTAL 2010	327387,6	63181,2	13931,4	8496,8	
3 2011	353700,3	74447,8	19384,0	10226,2	
4	sektor publiczny public sector	54840,8	5843,0	3328,5	1039,8	
5	sektor prywatny private sector	298859,5	68604,9	16055,5	9186,4	
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	7244,7	251,7	53,7	12,7	
7	Przemysł Industry	99515,4	30040,9	15933,4	3488,9	
8	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	744,0	124,1	26,2	3,7	
9	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	76029,0	26734,6	13122,1	3482,5	
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	20620,3	3062,5	2710,0	1,6	
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2122,1	119,7	75,1	1,1	
12	Budownictwo Construction	32364,5	6614,0	989,6	3865,3	
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	89184,7	29082,6	898,6	319,0	
14	Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	19441,3	1209,2	766,0	7,0	
15	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1430,7	90,6	50,2	1,9	
16	Informacja i komunikacja Information and communication	27499,0	2666,4	295,7	640,1	
17	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	42330,1	198,2	5,3	0,1	
18	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	8009,2	2070,7	20,2	761,9	
19	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	17729,2	1563,3	210,8	1090,0	
20	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	6278,1	537,2	96,9	30,3	
21	Edukacja Education	227,1	4,9	1,8	0,0	
22	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	828,1	36,6	28,4	—	
23	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1137,9	33,5	17,4	2,1	
24	Pozostała działalność usługowa Other service activities	480,4	48,1	16,0	6,9	

Stocks		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term inter-period settlements	Lp. No.
of which		Short-term dues				
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
<i>in mln zł</i>						
4707,1	19386,7	96461,3	76820,4	54528,0	6400,2	1
8882,9	30665,8	139503,2	114227,1	113726,6	10976,7	2
9625,2	33696,4	152096,5	123643,3	116512,4	10643,5	3
474,9	583,5	16228,1	12490,1	31656,8	1112,9	4
9150,2	33112,9	135868,4	111153,2	84855,6	9530,6	5
140,3	41,2	3487,0	3258,1	3442,9	63,1	6
7054,8	3233,0	41544,6	36009,1	26300,1	1629,7	7
57,2	32,1	448,7	395,1	154,2	16,9	8
6913,6	2921,1	33106,3	28590,0	14993,5	1194,7	9
80,1	240,7	7192,0	6396,6	10031,9	333,9	10
3,9	39,1	797,6	627,3	1120,5	84,3	11
888,4	576,4	10853,7	9274,5	11302,8	3594,0	12
533,8	26641,1	41571,4	35251,7	17485,4	1045,3	13
0,4	403,5	8783,3	6545,3	8719,1	729,6	14
2,5	31,2	544,7	286,5	712,5	82,8	15
684,6	1031,4	13314,5	9859,8	10200,7	1317,4	16
0,2	169,1	18334,4	12307,3	23345,9	451,6	17
260,5	1009,5	1496,2	1084,7	4071,5	370,8	18
28,9	180,7	7562,1	6019,5	7592,2	1011,6	19
28,7	335,4	3603,7	3036,7	1899,3	238,0	20
0,1	2,7	85,8	57,6	119,5	16,8	21
0,3	7,6	448,6	402,1	300,1	42,8	22
0,3	10,4	242,1	123,3	830,2	32,2	23
1,5	23,2	224,5	126,9	190,2	17,7	24

TABL. 6 (257). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł	in mln zł		
O G Ó Ł E M 2005	261462,2	152310,0	78470,1	-28882,8	23125,3
TOTAL 2010	411644,0	225768,3	125739,2	-11420,0	39621,5
..... 2011	420080,8	236971,4	142719,9	-20745,9	28570,8
sektor publiczny public sector	170858,8	126231,2	32902,7	-6546,9	11648,3
sektor prywatny private sector	249222,0	110740,3	109817,1	-14199,0	16922,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	20349,7	17859,6	308,1	13,2	1607,6
Przemysł Industry	162093,6	75696,4	60835,8	-171,6	15156,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	783,1	321,6	214,2	54,2	-10,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	72704,3	25998,3	35408,1	-3038,7	6924,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	82602,4	44497,1	24379,2	2963,5	7963,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6003,8	4879,4	834,3	-150,7	279,3
Budownictwo Construction	14002,1	4609,9	7628,6	-1369,5	1313,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	51295,7	27199,4	20380,1	-6499,0	5451,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	36611,6	30930,3	7672,0	-9151,1	2173,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	5368,5	3178,5	845,4	328,0	353,6
Informacja i komunikacja Information and communication	45308,0	17593,1	21746,9	-4664,5	7480,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	28723,2	16208,9	3532,1	3683,7	3263,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	34434,2	21418,9	8235,5	3625,2	-481,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	14764,4	18983,0	8460,6	-5028,3	-8463,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	4495,5	1997,0	1633,8	-461,6	633,7
Edukacja Education	176,9	95,7	61,2	-37,0	45,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	470,4	457,6	461,7	-422,2	-152,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	918,9	369,1	672,8	-335,7	122,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1068,1	374,0	245,3	-255,6	65,9

TABL. 7 (258). KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2005	110768,6	29169,3	5647,3	5070,0	44327,8
TOTAL					
2010	178451,7	65519,5	8739,8	6917,3	57527,3
2011	183455,6	65680,5	9755,9	6939,1	57650,4
sektor publiczny <i>public sector</i>	90977,0	64294,4	9308,6	117,7	615,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	92478,6	1386,1	447,3	6821,4	57035,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	92,6	42,3	2,2	22,6	23,5
Przemysł <i>Industry</i>	73865,3	28275,4	2448,8	2575,9	21711,0
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	319,7	—	0,1	69,0	20,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	24231,8	547,6	630,3	2456,5	14867,7
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	44497,1	27727,8	1808,3	1,5	6490,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4816,7	—	10,1	48,9	332,7
Budownictwo <i>Construction</i>	3636,8	86,6	563,9	526,8	1784,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	25633,5	513,6	1497,9	1806,8	16743,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	29747,2	19640,4	4268,2	251,1	793,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	2773,2	544,3	203,5	138,3	1014,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	17554,9	1157,0	346,3	219,5	8416,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	7260,7	4332,0	67,0	117,2	1567,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4404,9	176,9	156,1	471,6	1857,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. <i>Professional, scientific and technical activities</i>	15642,7	10767,3	185,3	619,4	2513,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1939,8	5,5	0,6	71,1	952,8
Edukacja <i>Education</i>	79,5	15,5	5,3	13,5	38,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	433,4	0,4	4,6	41,1	156,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	300,9	123,2	5,7	34,8	60,5
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	90,4	—	0,5	29,3	16,2

TABL. 8 (259). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

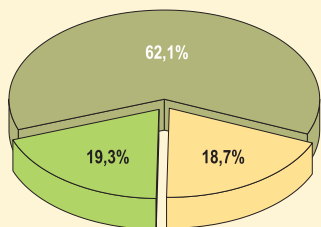
Stan w dniu 31 XII
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term	
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2005	219670,9	79067,4	46956,5	140603,5	31761,9
TOTAL 2010	336305,8	117457,3	80542,0	218848,5	48115,9
..... 2011	382751,7	132076,5	92242,3	250675,2	58695,9
sektor publiczny public sector	46313,7	19893,5	8407,1	26420,3	1224,8
sektor prywatny private sector	336437,9	112183,1	83835,2	224254,9	57471,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1892,2	76,6	74,4	1815,6	37,7
Przemysł Industry	96965,2	27976,3	24441,0	68988,9	12127,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	1434,6	157,3	139,8	1277,3	239,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	75067,7	22578,9	19905,6	52488,8	10248,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	17150,9	3272,6	2970,9	13878,3	1174,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3312,0	1967,4	1424,7	1344,5	465,0
Budownictwo Construction	26643,2	5951,8	3864,3	20691,5	2766,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	76625,6	10474,8	7500,0	66150,9	10854,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	30947,6	16062,0	6655,3	14885,6	1229,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3688,7	2292,1	1995,5	1396,6	603,4
Informacja i komunikacja Information and communication	47256,3	28312,8	15924,3	18943,5	3367,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	46638,3	20350,3	18304,6	26288,0	17147,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	10308,1	6820,6	3938,1	3487,5	901,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	28068,0	7482,7	4862,3	20585,3	7077,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	9504,0	3835,7	2997,1	5668,3	2089,2
Edukacja Education	160,8	32,5	28,1	128,4	4,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2528,7	1721,1	1157,0	807,5	307,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1236,0	638,3	454,7	597,6	159,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	289,0	49,0	45,7	240,0	21,6

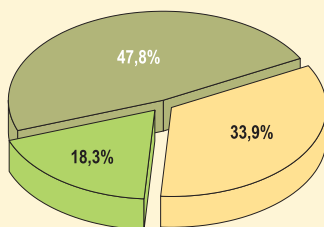
STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW BY DIVISIONS

2005

2011

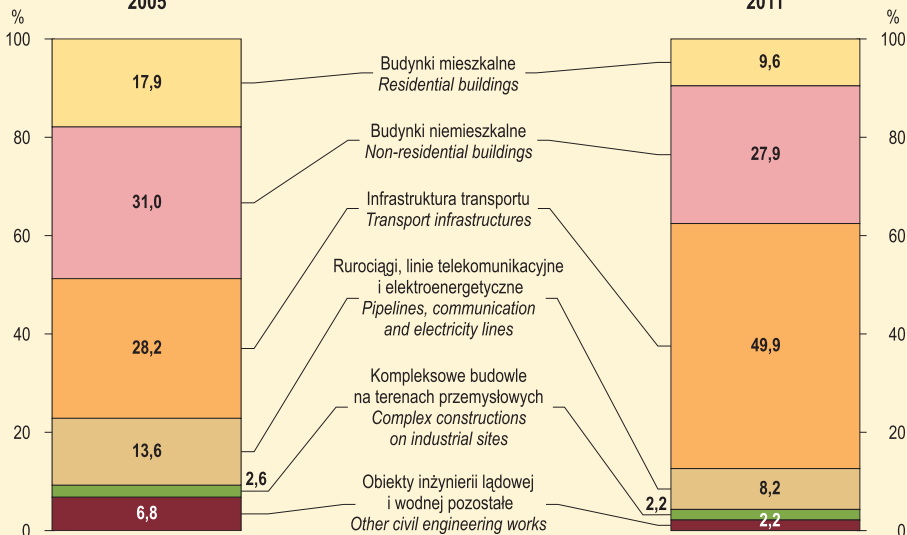
■ Budowa budynków^Δ
Construction of buildings

■ Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej^Δ
Civil engineering

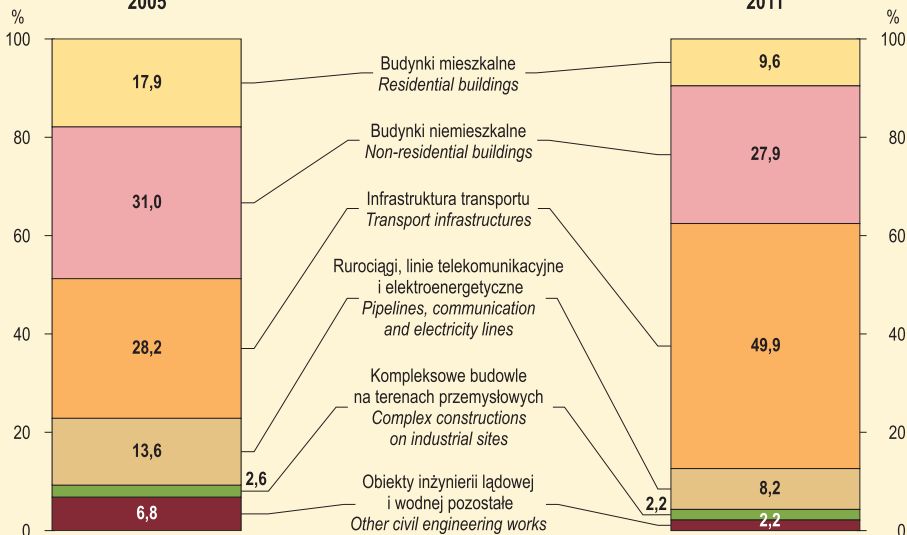
■ Roboty budowlane specjalistyczne
Specialised construction activities

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

2005

2011

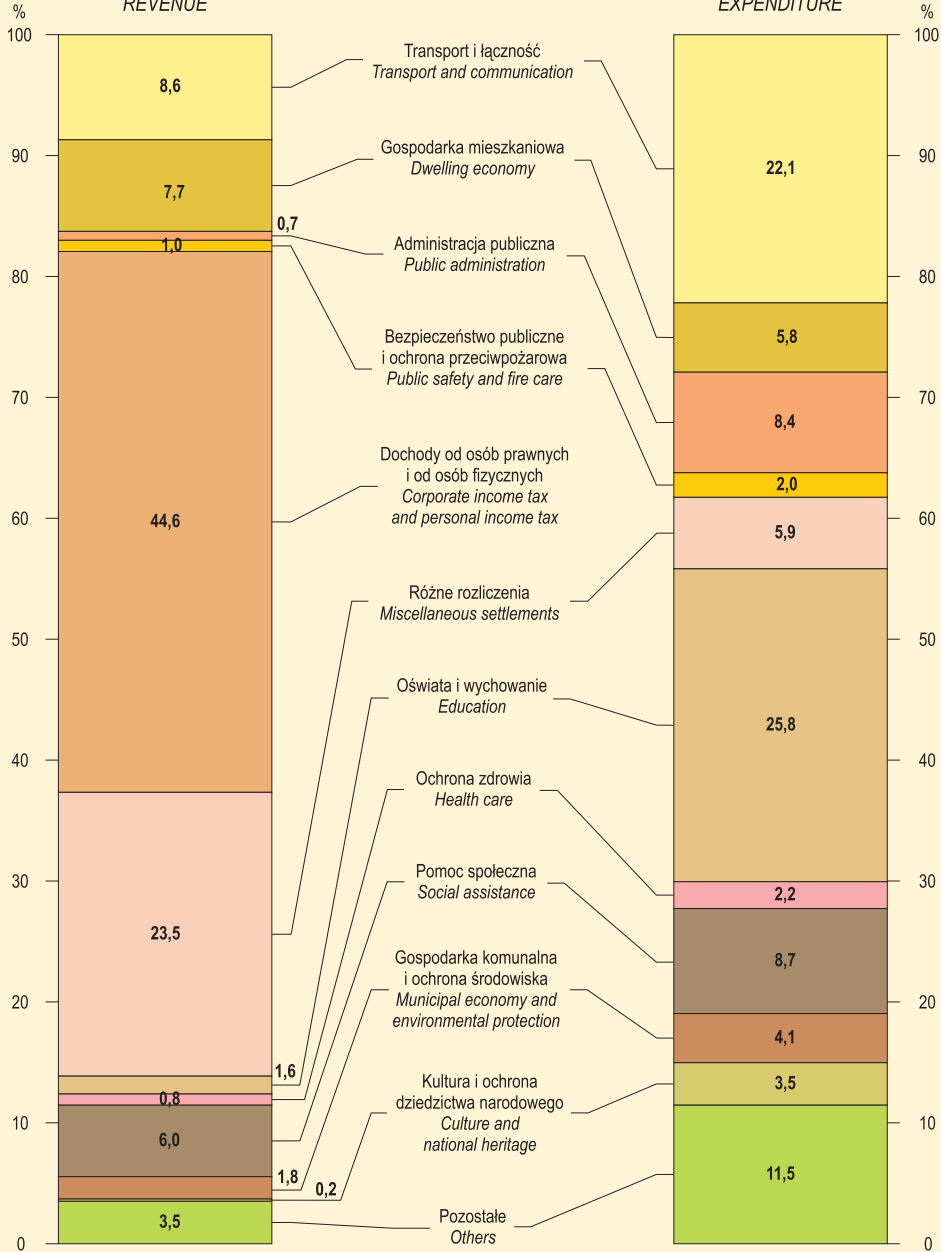

^a Wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

**STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETÓW
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
STRUCTURE OF REVENUE AND EXPENDITURE
OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

**DOCHODY
REVENUE**

**WYDATKI
EXPENDITURE**

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła do 2009 r. ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a od 2010 r. ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 i 1241 z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590—1592 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa uwaga dotyczy również samorządowych zakładów budżetowych oraz dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów Unii Europejskiej.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining the above mentioned processes until 2009 provided the Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104 with later amendments), and since 2010 the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009, and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws No. 157, item 1240 and 1241 with later amendments). With respect to the financial management of local self-government entities, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998, the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (unified text: Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590—1592 with later amendments) as well as the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2010 No. 80, item 526 with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of local self-government entities budgets as well as revenue and costs of self-government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables revenue and expenditure of gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure. Above note concerns also self-government budgetary establishment as well as revenue for financing and co-financing European Union programmes and projects.

4. W związku z wejściem w życie z dniem 27 X 2002 r. ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.) m.st. Warszawa stanowi obecnie jedną gminę mającą status miasta na prawach powiatu. Do 2001 r. dane dotyczące budżetów 11 gmin warszawskich, gminy Wesoła i Związku Komunalnego Miasta Stołecznego Warszawy uwzględniano w gminach, a dane dotyczące budżetu powiatu warszawskiego — w powiatach. Od 2002 r. dane dotyczące budżetu m.st. Warszawy uwzględnia się wyłącznie w miastach na prawach powiatu. Zmiana ta w istotnym stopniu wpłynęła na poziom prezentowanych wielkości.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki z innych źródeł na dofinansowanie zadań własnych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z państwowych funduszy celowych,
 - d) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

4. Due to the Law on System of Capital City Warszawa, which came into force on 27 X 2002 (Journal of Laws No. 41, item 361 with later amendments), the Capital City Warszawa has become one gmina treated as a city with powiat status. Until 2001 data concerning 11 budgets of gminas constituting city Warszawa, gmina Wesoła and Commune Union of Capital City Warszawa have been presented in gminas and data budget of warszawski powiat — in powiats. Since 2002 data concerning budget of Capital City Warszawa are presented only in cities with powiat status. This change had a considerable influence on the presented numbers.

5. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207 with later amendments).

6. Budget revenue of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fee,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds from other sources for the additional financing of own tasks;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),
 - c) acquired from state appropriated funds,
 - d) other allocations;
- 3) general subsidy from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m. in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

8. Na dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych przedstawione w tabl. 6 składają się:

- a) środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych,
- b) środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych,
- c) płatności z budżetu środków europejskich (od 1 I 2010 r.).

Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w budżetach jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych realizowane są w formie płatności i dotacji.

Płatności odpowiadają wkładowi środków europejskich stanowiących, odrębny od budżetu państwa, budżet środków europejskich; dotacje zaś to część środków odpowiadająca wkładowi krajowemu dokonywanemu w formie dotacji celowych.

9. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Do 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonowały następujące formy organizacyjno-prawne: zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze i rachunek dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz fundusze celowe jednostek samorządu terytorialnego. Dane dla tych form opublikowane zostały po raz ostatni w Roczniku Statystycznym Województwa Mazowieckiego 2011.

Ponadto do 2005 r. istniały środki specjalne jednostek budżetowych, dla których dane opublikowane zostały po raz ostatni w Roczniku Statystycznym Województwa Mazowieckiego 2007.

10. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

7. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- allocations, among others, for organizational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditure on public debt servicing,
- expenditure related to granting endorsements and guarantees.

8. Revenues for financing and co-financing of European Union programmes and projects presented in table 6 consists of:

- a) funds from the European Union for financing of EU programmes and projects,
- b) funds from the state budget or other funds for co-financing the EU programmes and projects,
- c) payments from the European funds budget (from 1 I 2010).

Revenue for the financing and co-financing of EU programmes and projects in the budgets of local government units, in accordance with the Law of 27 VIII 2009 on public finances are realized in the form of payments and subsidies.

Payments correspond to the contribution of European funds, which are excluded from the state budget, are contained in the budget of European funds; grants are the part of the national financial contribution realized in the form of appropriated allocations.

9. Since 2010 in the sector of public finance are functioning **self-government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from appropriated allocations for current tasks and appropriated allocations for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities.

Until 2010, in the sector of public finance the following organizational and legal forms of entities functioned: budgetary establishments, auxiliary units and own income account of local self-government entities as well as appropriated local self-government entities funds. Data for these forms were published for the last time in the Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2011.

Moreover, until 2005 there operated special funds of budgetary entities, for which the data were published for the last time in the Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2007.

10. Information concerning local self-government entities budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.

TABL. 1 (260). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiats	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	11611564,1	8353435,3 ^b	948052,5 ^b	1913087,4 ^b	396988,9
TOTAL	2005	17292664,6	5394154,5	8722355,1	1584065,4	1592089,6
	2010	26225971,5	8719001,2	12405737,3	2648303,9	2452929,2
	2011	27720135,5	9247752,0	13302900,5	2711810,8	2457672,1
Dochody własne		16991331,7	4542585,6	9762042,8	903063,1	1783640,2
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym.....		8585620,1	1993965,4	4467965,8	542841,4	1580847,5
Share in income tax						
od osób prawnych.....		2124776,9	111354,2	620677,5	22993,2	1369752,0
corporate income tax						
od osób fizycznych.....		6460843,2	1882611,2	3847288,3	519848,2	211095,5
personal income tax						
Podatek od nieruchomości.....		2334750,2	1099646,8	1235103,4	—	—
Tax on real estate						
Podatek rolny.....		108327,6	106889,9	1437,7	—	—
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych.....		168956,7	125411,1	43545,6	—	—
Tax on means of transport						
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej.....		21599,4	9083,9	12515,5	—	—
Receipts from lump sum taxation						
Podatek od spadków i darowizn.....		77646,8	22770,1	54876,7	—	—
Tax on inheritance and donations						
Podatek od czynności cywilnoprawnych.....		542543,3	136373,3	406170,1	—	—
Tax on civil law transactions						
Oplata skarbowa.....		117023,5	27596,1	89427,4	—	—
Treasury fee						
Oplata targowa.....		33540,0	24752,1	8787,9	—	—
Market place fee						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Dane nieporównywalne z danymi za lata 2005, 2010 i 2011 w związku ze zmianą ustroju m.st. Warszawy; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 326.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Data are not comparable with data for 2005, 2010 and 2011 due to change of Capital City Warszawa system; see general notes, item 4 on page 326.

TABL. 1 (260). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
Dochody z majątku	1250739,1	284649,0	839361,2	27434,5	99294,4
<i>Revenue from property</i>					
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze.....	735436,2	107903,1	608913,9	11353,7	7265,5
<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>					
Środki na dofinansowanie własnych zadań z innych źródeł <i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>	152580,1	112137,5	18520,9	6462,7	15459,0
Dotacje celowe^b Appropriated allocations^b	4762465,9	1921016,3	1584369,2	704053,7	553026,7
w tym: of which:					
Z budżetu państwa	2562654,9	1214402,1	708952,5	458205,8	181094,5
<i>From the state budget</i>					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej.....	1948494,8	946169,0	550565,3	278458,6	173301,8
<i>for government administration tasks</i>					
własne	587737,2	265124,8	136257,7	178562,0	7792,8
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.....	26422,9	3108,4	22129,4	1185,1	—
<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>					
Na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.....	146398,5	40279,2	59395,6	42695,4	4028,2
<i>For tasks realized on the basis of agreements between self-government entities</i>					
Otrzymane z państwowych funduszy celowych	53194,5	25203,3	12089,8	9651,5	6250,0
<i>Received from state appropriated funds</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa	5966337,9	2784150,2	1956488,5	1104694,0	121005,2
<i>General subsidy from the state budget</i>					
W tym część oświatowa	4796911,1	2084495,3	1762393,5	848548,3	101474,0
<i>Of which educational part</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych (w 2009 r. określanymi jako dotacje rozwojowe); patrz uwagi ogólne, ust. 6, pkt 2 b) na str. 326.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations from paragraphs 200 and 620 of the classification of budget revenue and expenditure (in 2009 defined as development allocations); see general notes, item 6, point 2 b) on page 326.

TABL. 2 (261). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2011 R.
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM..... TOTAL	27720135,5	9247752,0	13302900,5	2711810,8	2457672,1
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	366093,7	240271,3	130,4	3057,5	122634,6
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	7055,1	2564,3	2617,1	568,0	1305,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... <i>Electricity, gas and water supply</i>	38652,7	38410,9	3,4	238,4	—
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	2384379,7	243063,4	1798501,1	157030,0	185785,2
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	2141125,7	303505,4	1769935,7	55820,2	11864,3
Działalność usługowa..... <i>Service activity</i>	124601,0	29603,2	25459,3	54793,4	14745,2
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	198763,0	71385,3	51423,1	52737,2	23217,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa <i>Public safety and fire care</i>	279483,1	18803,4	129876,4	130803,3	—
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych..... <i>Corporate income tax and personal income tax</i>	12368281,8	3663088,3	6522154,6	595539,0	1587499,9
Różne rozliczenia <i>Miscellaneous settlements</i>	6517060,8	2850760,8	2069363,3	1110607,4	486329,3
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	442883,1	266572,8	106750,2	67871,4	1688,7
Ochrona zdrowia <i>Health care</i>	219755,8	1898,7	83545,4	131132,8	3178,9
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1676447,0	988192,5	467272,2	219608,6	1373,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	148714,7	28552,0	43162,9	73573,1	3426,7
Edukacyjna opieka wychowawcza..... <i>Educational care</i>	55527,2	33461,6	16645,6	5056,7	363,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska <i>Municipal economy and environmental protection</i>	495201,2	333048,4	123121,3	37631,9	1399,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	57462,4	34704,5	14139,5	2592,6	6025,7
Kultura fizyczna ^b <i>Physical education^b</i>	153781,9	87944,9	58414,2	7422,8	0,0

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Do 2010 r. dział „Kultura fizyczna i sport”.
^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Until 2010 division “Physical education and sport”.

TABL. 3 (262). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship	
						w tys. zł
OGÓŁEM 2000	12326269,0	8945584,5 ^b	1029334,2 ^b	1944799,5 ^b	406550,8	
TOTAL						
	2005	17664893,2	5515297,2	8871384,2	1580863,3	1697348,5
	2010	28959461,0	9321045,7	14346774,9	2783080,3	2508560,2
	2011	29333349,4	9568901,1	14404097,4	2764960,5	2595390,4
Wydatki majątkowe	5704119,7	2149418,3	2434974,4	477012,5	642714,5	
<i>Property expenditure</i>						
W tym inwestycyjne ^c	5560575,2	2094974,2	2370912,4	475960,0	618728,7	
<i>Of which investment expenditure^c</i>						
Wydatki bieżące	23629229,8	7419482,8	11969123,1	2287948,0	1952675,9	
<i>Current expenditure</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Dotacje.....	2095703,5	487335,9	913823,7	141695,3	552848,5	
<i>Allocations</i>						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych.....	66712,0	33182,7	33529,3	—	—	
<i>of which for self-government budgetary establishments</i>						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych.....	1798525,4	1176279,7	534578,4	81174,8	6492,6	
<i>Benefits for natural persons</i>						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych.....	17354491,2	5547100,5	9205692,3	1919687,1	682011,3	
<i>Current expenditure of budgetary entities</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
wynagrodzenia.....	8081818,8	3075533,2	3572947,3	1144306,7	289031,5	
<i>wages and salaries</i>						
w tym osobowe.....	7306405,4	2760042,7	3257264,4	1026231,1	262867,3	
<i>of which personal</i>						
pochodne od wynagrodzeń ^d	1308292,8	523739,5	564835,6	173279,3	46438,4	
<i>wages and salaries related expenditures^d</i>						
zakup materiałów i usług.....	6453064,4	1581499,0	4186318,4	400538,3	284708,7	
<i>purchase of materials and services</i>						
Na obsługę długu publicznego.....	605727,8	129336,8	362430,4	32640,2	81320,3	
<i>On public debt servicing</i>						
Z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.....	36917,4	563,8	13264,6	2417,9	20671,1	
<i>Related to granting endorsements and guarantees</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Dane nieporównywalne z danymi za lata 2005, 2010 i 2011 w związku ze zmianą ustroju m.st. Warszawy; patrz uwagi ogólne, ust.4 na str. 326. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych. ^d Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Data are not comparable with data for 2005, 2010 and 2011 due to change of Capital City Warszawa system; see general notes, item 4 on page 326. ^c Including allocations for financing investment tasks of self-government budgetary establishments. ^d Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund.

TABL. 4 (263). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.

EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	29333349,4	9568901,1	14404097,4	2764960,5	2595390,4
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	620038,9	465542,4	290,8	3864,3	150341,5
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	91938,2	3548,7	2239,6	1011,5	85138,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	68736,2	54187,4	14548,8	—	—
Transport i łączność Transport and communication	6490081,8	962907,2	4327338,9	437447,4	762388,3
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	1687850,0	259204,0	1391191,0	23297,7	14157,3
Działalność usługowa..... Service activity	181003,2	48618,4	59024,9	35948,9	37410,9
Administracja publiczna Public administration	2477649,2	990393,2	962698,5	323383,3	201174,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	590469,5	128729,1	316880,7	137715,4	7144,3
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	606195,4	129530,5	362623,2	32721,4	81320,3
Różne rozliczenia Miscellaneous settlements	1741980,8	63713,3	936114,5	110236,9	631916,0
Oświata i wychowanie..... Education	7579313,6	3580765,3	3079694,5	795367,8	123486,0
Ochrona zdrowia Health care	653717,8	60296,9	296668,7	147072,0	149680,2
Pomoc społeczna Social assistance	2562170,5	1250312,3	943694,6	355989,8	12173,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... Other tasks in sphere of social policy	342899,0	39106,8	134248,9	119931,9	49611,4
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	659491,6	112363,2	359725,5	169035,8	18367,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	1205722,0	833604,1	330908,6	28231,2	12978,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	1022008,8	263802,2	527423,1	19827,3	210956,2
Kultura fizyczna ^c Physical education ^c	610271,1	276715,6	282779,8	13467,7	37308,0

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą. ^c Do 2010 r. dział „Kultura fizyczna i sport”.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing. ^c Until 2010 division “Physical education and sport”.

TABL. 5 (264). PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH W 2011 R.
REVENUE AND COSTS OF SELF-GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Przychody^{bc} Revenue^{bc}	592820,3	327582,1	245634,4	666,8	18937,0
w tym: of which:					
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątko- wych i usług.....	458879,1	245763,8	193827,1	445,9	18842,2
Revenue from sale of products, asset components and services					
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego... Allocations from local self-government entities budgets	65373,9	32111,1	33262,8	—	—
Koszty i inne obciążenia^b Costs and other encumbrances^b	602980,3	339194,8	243901,8	652,0	19231,7
W tym materiały i usługi	270997,3	145925,8	116346,2	178,8	8546,6
Of which materials and services					
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego	3399,5	1387,9	2011,6	—	—
Surplus payments to local self-government entities budgets					

^a Bez przychodów i rozchodów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Po wyeliminowaniu przepływów między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków pozabudżetowych. ^c Bez pozostałości z roku poprzedniego.

^a Excluding revenue and expenditure of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding flows between individual disposers of the same type of extrabudgetary funds. ^c Excluding balances from the previous year.

TABL. 6 (265). DOCHODY NA FINANSOWANIE I WSPÓLFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW
UNII EUROPEJSKIEJ
REVENUE FOR FINANCING AND CO-FINANCING EUROPEAN UNION PROGRAMMES
AND PROJECTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM 2010	1613943,6	516568,6	489061,5	256954,0	351359,4
TOTAL 2011	2071082,9	689526,0	802656,9	167832,1	411067,9
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych.....	136581,0	59688,6	6489,7	6471,5	63931,3
Funds from the European Union for financing EU pro- grammes and projects					
Środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowa- nych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	170388,2	15207,9	3627,3	6740,0	144812,9
Funds from the state budget or other funds provided as co-financing of programmes and projects conducted with the use of funds from structural funds and the EU Cohesion Fund					
Płatności z budżetu środków europejskich (od 1 I 2010 r.) Payments from the European funds budget (from 1 I 2010)	1764113,7	614629,5	792539,9	154620,6	202323,7

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays — unless otherwise indicated — are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz.U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabywania lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz.U. Nr 7, poz. 34).

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act, dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji PKD 2007 — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale, od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2 — unless otherwise indicated — were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places, since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise as well as cooperative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) civil engineering works (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (266). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	43333,3	45781,4	14778,4	31003,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	603,4	823,8	91,8	731,9
Przemysł..... <i>Industry</i>	9783,5	9507,3	2841,0	6666,4
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	75,5	295,9	0,6	295,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	4802,7	5279,0	109,7	5169,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2205,3	2101,6	1090,1	1011,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2700,1	1830,9	1640,5	190,3
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1423,2	2266,9	41,7	2225,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3791,8	4186,9	10,4	4176,6
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transportation and storage^b</i>	5911,0	6959,2	5743,3	1215,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	403,0	594,3	26,7	567,6
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	5556,2	4961,5	147,6	4813,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	2153,3	2305,0	258,5	2046,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	5929,2	5161,0	258,1	4902,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1090,8	1407,9	477,5	930,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1231,1	1793,9	1,5	1792,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1226,4	2155,9	2152,3	3,5
Edukacja..... <i>Education</i>	1100,9	1137,9	1015,1	122,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1628,6	1271,1	839,2	431,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1319,3	1044,4	870,6	173,8
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	181,5	204,2	3,0	201,3

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place; do 2007 r. nakłady te wykazywane były w sekcji „Budownictwo”.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares; until 2007 these outlays were reported in the section “Construction”.

TABL. 2 (267). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	19458,3	28261,9	29687,0	7722,4	21964,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	73,4	62,1	110,8	77,1	33,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	5778,4	8842,8	8407,0	2191,4	6215,6
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	24,1	60,5	61,9	0,6	61,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	4069,1	4545,1	5095,9	98,1	4997,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1289,7	2141,9	2052,8	1075,0	977,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	395,5	2095,4	1196,3	1017,7	178,6
Budownictwo..... <i>Construction</i>	458,5	1046,8	1550,6	30,4	1520,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3150,7	3242,9	3666,9	10,3	3656,5
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	2852,2	3178,8	4442,5	3580,3	862,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	123,2	257,0	371,0	8,7	362,3
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	2465,9	5393,8	4576,2	113,9	4462,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	1547,2	1850,3	1956,5	258,5	1698,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	862,7	722,7	651,5	84,3	567,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	858,4	698,6	907,3	458,8	448,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	673,3	1158,6	1711,7	1,5	1710,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	0,1	0,9	1,8	—	1,8
Edukacja..... <i>Education</i>	96,9	77,3	39,1	3,7	35,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	372,0	1442,0	1003,7	719,6	284,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	101,6	238,8	236,7	183,4	53,3
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	43,8	48,6	53,9	0,4	53,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (268). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	26567,4	10194,5	12553,0	3728,1
TOTAL 2010	37584,8	16691,3	15050,5	5515,7
..... 2011	40946,0	17737,1	16148,9	6621,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	147,2	115,7	26,1	5,4
Przemysł..... <i>Industry</i>	12556,5	5853,7	6034,1	450,1
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	167,3	81,4	78,5	7,4
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	6650,2	1852,6	4397,9	312,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4495,7	3086,2	1253,3	55,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1243,1	833,5	304,5	75,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1584,1	732,1	620,6	198,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	4577,0	1830,0	1859,2	877,4
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	8225,5	4819,9	463,7	2807,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	573,2	371,8	193,8	7,4
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	5707,7	1389,3	4196,6	106,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	2331,1	449,1	971,9	901,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	803,3	731,6	50,7	18,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1606,5	814,5	666,7	124,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1638,7	58,6	480,5	1090,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1,7	0,0	0,7	1,1
Edukacja..... <i>Education</i>	46,0	23,1	18,3	4,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	804,5	434,9	345,4	19,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	294,4	107,1	180,8	6,0
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	48,7	5,9	39,9	3,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczbą pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (269). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM.....	2005	6153,7	5346,7	651,0	141,8
TOTAL	2010	7950,6	6989,9	824,2	114,0
	2011	7840,1	5731,1	1890,2	159,0
własność państwowa		3374,6	1598,7	1663,4	109,7
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		4465,5	4132,4	226,8	49,3
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe		12,0	4,9	5,9	1,3
<i>Manufacturing</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		12,2	7,7	2,6	1,8
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Transport i gospodarka magazynowa.....		113,6 ^α	86,3 ^α	26,5	0,8
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja.....		32,8	—	32,3	0,5
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		57,3	49,1	8,2	0,1
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		107,6	103,7	3,5	0,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		6593,2	4833,5	1551,2	150,5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....		644,6	432,6	208,1	2,3
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		44,2	20,4	23,0	0,7
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		216,4	188,8	26,9	0,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		2,3	1,7	0,3	0,2
<i>Other service activities</i>					

^α Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place; do 2007 r. nakłady te wykazywane były w sekcji „Budownictwo”.
^α Including investment outlays on public roads, streets and squares; until 2007 these outlays were reported in the section “Construction”.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (270). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	550436,3	586354,8	220465,1	365889,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	17258,0	17888,1	589,4	17298,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	120507,2	130071,2	46983,9	83087,3
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	532,3	808,5	160,7	647,7
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	62016,1	66432,7	2933,1	63499,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	42379,3	44665,8	27277,6	17388,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	15579,6	18164,2	16612,5	1551,7
Budownictwo..... <i>Construction</i>	12892,9	14444,6	2557,5	11887,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	41587,1	42970,2	420,8	42549,3
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transportation and storage^b</i>	98497,8	107075,6	86529,4	20546,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	5415,8	5719,5	309,7	5409,8
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	57331,8	59362,7	2512,0	56850,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	21927,8	22043,4	5666,5	16377,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	98591,8	102613,3	15127,1	87486,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	15267,5	16369,9	9389,9	6980,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	8736,7	10328,1	1295,7	9032,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	19789,4	21417,3	21373,4	43,9
Edukacja..... <i>Education</i>	14190,3	15225,6	13477,2	1748,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	9717,3	10547,5	7908,7	2638,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	5883,4	6982,0	5630,2	1351,9
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	2841,3	3295,9	693,8	2602,0

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 6 (271). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	264431,5	355165,2	376356,4	126407,6	249948,8
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	650,9	834,1	939,4	534,0	405,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....	87453,9	110117,4	118394,1	40577,8	77816,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie.....	118,3	423,8	627,2	160,7	466,4
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	44933,0	58833,8	62666,2	2684,6	59981,6
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	36988,2	41006,0	43196,0	27204,5	15991,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5414,4	9853,8	11904,8	10528,1	1376,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	6523,7	9270,4	10086,8	2393,2	7693,5
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	27023,5	35213,1	36077,9	412,2	35665,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa.....	40563,0	57038,4	63229,4	46787,7	16441,7
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3010,8	4379,0	4585,7	231,5	4354,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja.....	37050,2	55660,7	57437,2	2359,2	55078,0
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	14019,1	20406,4	20402,1	5666,2	14735,8
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	31632,6	30020,9	29813,1	7913,7	21899,4
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	8270,2	12184,4	12972,6	8872,9	4099,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2739,6	7850,1	9296,8	1215,1	8081,7
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6,5	9,4	9,2	—	9,2
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....	858,3	1279,6	1332,1	68,0	1264,1
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3281,3	7544,8	7847,1	6475,7	1371,4
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	1003,6	2681,5	2974,0	2322,2	651,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	344,3	675,1	959,0	578,1	380,9
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (272). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM 2005	36764,3	28964,9	6684,3	1082,4
TOTAL 2010	63936,8	51448,6	10534,8	1904,7
2011	70097,3	55909,0	12260,7	1882,4
własność państwowa state ownership	25314,1	14611,9	9385,2	1305,3
własność jednostek samorządu terytorialnego..... local self-government entities ownership	44783,2	41297,1	2875,4	577,1
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	248,5	137,9	99,6	10,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	73,2	65,0	8,1	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6081,0	5749,8	268,5	54,5
Budownictwo..... Construction	164,3	95,8	39,8	28,6
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	16168,1 ^a	15893,5 ^a	255,6	19,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	78,2	64,5	12,1	1,5
Informacja i komunikacja..... Information and communication	152,7	3,3	148,2	1,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	7211,9	7011,5	176,2	22,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	516,9	373,2	122,5	19,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	80,6	64,1	8,8	7,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	21373,4	12013,6	7782,6	1562,5
Edukacja..... Education	13409,2	10438,9	2865,6	95,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	1151,3	888,0	227,8	35,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	3218,2	2963,0	229,0	21,2
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	115,7	109,1	5,9	0,7

^a Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.^a Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 8 (273). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

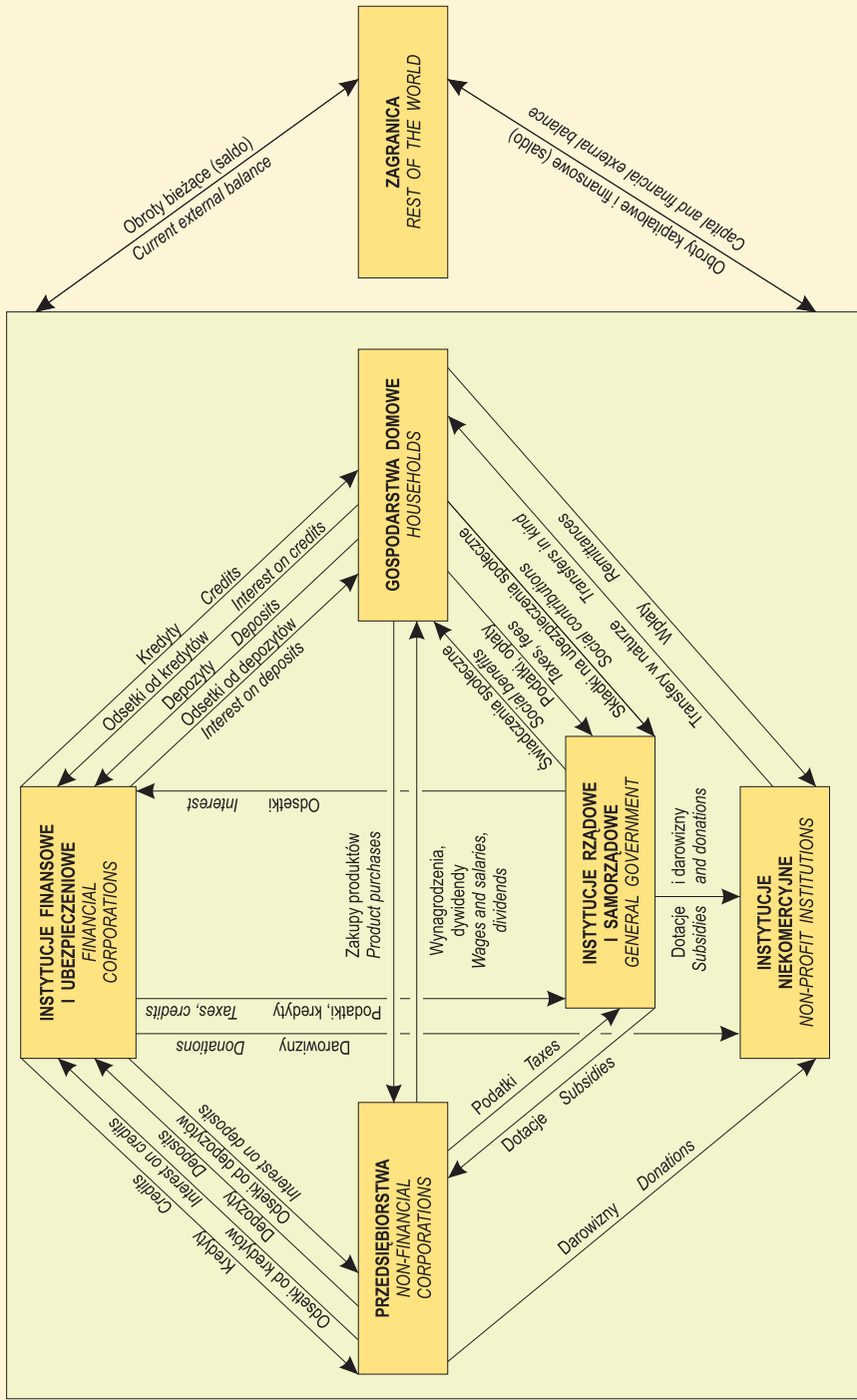
DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

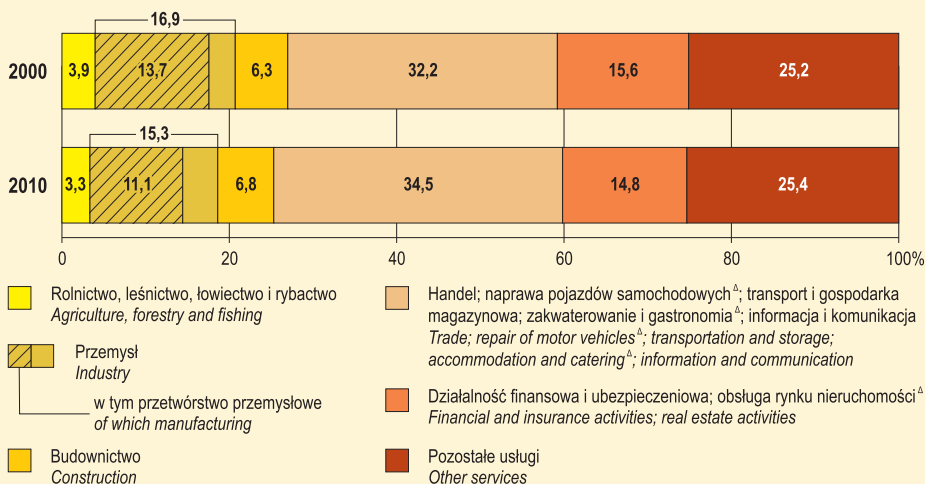
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM 2005	37,1	27,9	72,2	66,8
TOTAL 2010	37,4	28,5	75,6	66,6
..... 2011	37,8	28,7	74,4	70,3
własność państwowa state ownership	49,8	32,1	74,4	70,5
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	31,1	27,5	74,5	69,9
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	56,7	43,6	72,8	73,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	29,9	27,6	47,8	100,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	30,7	28,5	70,4	66,4
Budownictwo Construction	48,9	25,4	82,3	81,1
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	25,1 ^a	24,5 ^a	55,0	79,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	52,1	44,8	87,0	83,3
Informacja i komunikacja..... Information and communication	50,2	70,5	50,0	25,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	43,3	42,3	77,1	86,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	70,7	68,3	77,2	81,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	30,7	18,2	76,7	83,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	47,6	28,7	72,4	68,9
Edukacja..... Education	40,5	28,4	83,5	78,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	37,7	25,9	76,7	82,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	19,2	15,4	64,6	71,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities	42,7	40,3	84,8	55,6

^a Bez wartości poboczy i podbudowy dróg publicznych, ulic i placów.^a Excluding the value of shoulders and foundations of public roads, streets and squares.

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

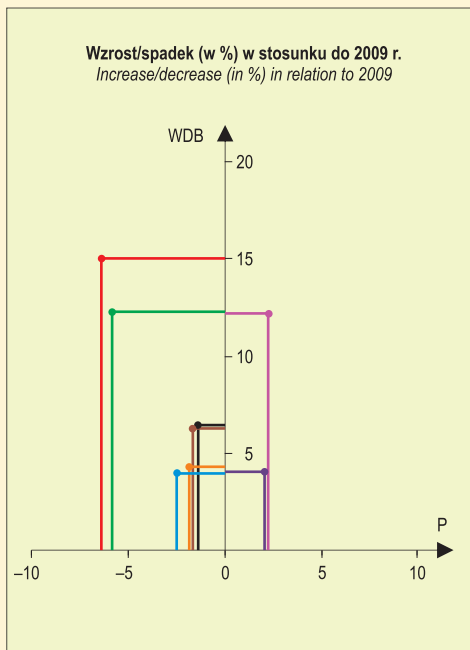

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)
STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

PORÓWNANIE TEMPA WZROSTU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO I PRACUJĄCYCH WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2010 R.

COMPARISON OF GROSS VALUE ADDED AND EMPLOYED PERSONS GROWTH RATE BY KINDS OF ACTIVITIES IN 2010

P – Pracujący w gospodarce narodowej (stan w dniu 31 XII)
Employed persons in the national economy (as of 31 XII)

WDB – Wartość dodana brutto
Gross value added

- Ogółem
Total
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
Agriculture, forestry and fishing
- Przemysł
Industry
- w tym przetwórstwo przemysłowe
of which manufacturing
- Budownictwo
Construction
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia^Δ; informacja i komunikacja
Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości^Δ
Financial and insurance activities; real estate activities
- Pozostałe usługi
Other services

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and

zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. *The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the local kind-of-activity unit method, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Act on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector;*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008—2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2005—2007 zostały zmienione w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2007—2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

13. Pełne szeregi czasowe danych z rachunków regionalnych przeliczone w układzie PKD 2007 zamieszczono na stronie internetowej GUS (notatka informacyjna, Bank Danych Lokalnych).

14. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto — Rachunki regionalne w 2010 r.”.

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning GDP and GVA for the years 2008—2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.*

Data concerning GDP in real terms for the years 2005—2007 were changed as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities — PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2007—2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

13. *Full time series of regional accounts data recalculated in accordance with the PKD 2007 were placed on the CSO website (the information note, Local Data Bank).*

14. *Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product — Regional Accounts in 2010”.*

TABL. 1 (274). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
	w mln zł		in mln zł		w odsetkach		in percent	
O G Ó Ł E M T O T A L	152079	209167	293949	315826	x	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	135294	184285	261226	278162	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:								
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	66020	94657	138053	148032	48,8	51,4	52,8	53,2
instytucji rządowych i samorządowych..... general government	17638	23796	31873	32937	13,0	12,9	12,2	11,8
gospodarstw domowych..... households	36560	46326	63053	64952	27,0	25,1	24,1	23,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	5315	6834	8135	9135	3,9	3,7	3,1	3,3
Przemysł..... Industry	22804	29412	39925	42450	16,9	16,0	15,3	15,3
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	18574	22627	29482	30748	13,7	12,3	11,3	11,1
Budownictwo..... Construction	8536	8119	16340	18786	6,3	4,4	6,3	6,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwatero- wanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja.. Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; informa- tion and communication	43519	67028	92181	95897	32,2	36,4	35,3	34,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa ryнку nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	21084	26688	36763	41250	15,6	14,5	14,1	14,8
Pozostałe usługi..... Other services	34036	46204	67882	70644	25,2	25,1	26,0	25,4
NA 1 MIESZKAŃCA ^{ab} PER CAPITA ^{ab}	29753	40613	56378	60359	x	x	x	x

a W złotych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 347.

a In zlotys. b See general notes, item 14 on page 347.

TABL. 2 (275). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO^a (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER 1 EMPLOYED PERSON^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł	
OGÓŁEM^b.....	87455	112020	121703	TOTAL^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	21024	24917	30260	Agriculture, forestry and fishing ^b
Przemysł.....	88173	120008	133086	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	77097	100799	110656	of which manufacturing
Budownictwo.....	61417	111475	134296	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja.....	112029	132646	142007	Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	213643	243526	272007	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi.....	77898	99783	101224	Other services

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”). ^b Dane dotyczące pracujących w latach 2005 i 2009 opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, natomiast dane za 2010 r. — na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”). ^b Data concerning employed persons in the years 2005 and 2009 were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 and the Agricultural Census 2002 while data for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010 — in the calculations of employed persons on private farms in agriculture.

TABL. 3 (276). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Produkcja globalna.....	306016	437394	604220	650772	Gross output
Zużycie pośrednie.....	170721	253109	342995	372610	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.....	135294	184285	261226	278162	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	60567	75231	110063	116125	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto.....	73036	106224	147183	157571	Gross operating surplus

TABL. 4 (277). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych.....	104335	129851	177072	184733	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł.....	20412	25213	33962	35305	per capita ^a in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych.....	91046	111037	151801	160152	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł.....	17813	21560	29115	30608	per capita ^a in zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 347.

^a See general notes, item 14 on page 347.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji — Dz.U. Nr 118, poz. 561 z późn. zm. (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202 z późn. zm.).

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.
 2. Informacje o stanie prawno-organizacyjnym przedsiębiorstw państwowych i jego zmianach przygotowujących do prywatyzacji pozyskiwane są z państwowych jednostek organizacyjnych pełniących funkcje założycielskie dla tych przedsiębiorstw.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. **The process of privatizing** state owned enterprises is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 — Journal of Laws No. 118, item 561 with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80 with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202 with later amendments).

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relatively to state owned enterprises:

- 1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) the **liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

2. Information on the legal and organizational status of state owned enterprises and its changes preparing for privatization are obtained for state organizational entities acting as founding bodies for these enterprises.

3. Prezentowane dane nie obejmują byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, których majątek włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) podlega — w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128 z późn. zm.) — odrębnym procesom.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej REGON jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

W 2011 r. do aktualizacji rejestru REGON po raz pierwszy wykorzystano informacje dotyczące zgonów osób fizycznych pochodzące z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), co wpłynęło istotnie na zmianę (zmniejszenie) w stosunku do 2010 r. liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

3. Data presented do not include former state farms of which assets being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST) — according to the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (unified text: Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128 with later amendments) — separate processes.

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register REGON is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VI 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens, and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

In 2011 the information on death of natural persons obtained from General Electronic System of Population Register (PESEL) was first used to update the REGON register, which substantially changed (reduced) the number of natural persons conducting economic activity, compared to 2010.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (278). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.
STATE OWNED ENTERPRISES INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	724	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	199	27,5	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	292	40,3	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	262	36,2	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji.....	233	32,2	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	135	18,6	<i>of which liquidated</i>

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.
Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 2 (279). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane Privatized					Zlikwidowane Liquidated
	ogółem total	w wyniku as a result of				
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of assets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of combined methods for disposal of assets	
OGÓŁEM	262	72	23	159	8	135
TOTAL						
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	91	28	13	49	1	45
Budownictwo	51	11	3	36	1	14
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	28	9	1	17	1	17
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	16	7	2	7	—	16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	57	15	2	37	3	25
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.
Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 3 (280). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	230	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	217	<i>privatization^a</i>
innym.....	13	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo).....	86	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	27	<i>of which with foreign capital participation</i>

a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

a Indirect (capital) privatization, by the taking up shares and transfer to NIF.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 4 (281). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE ASSETS OF DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	213	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	23	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	6	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	190	<i>Employee companies^a</i>

a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 5 (282). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS^a IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organ- izational changes
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bank- ruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	pod zarządem under manage- ment	
OGÓŁEM.....	22	—	6	3	—	1	6
TOTAL							
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe	11	—	3	1	—	—	3
Manufacturing							
Budownictwo	2	—	1	1	—	—	—
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1	—	—	—	—	—	—
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka maga- zynowa	1	—	—	—	—	—	1
Transportation and storage							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	—	—	—	—	—	—	—
Professional, scientific and technical activities							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 350.ª See general notes, item 2 on page 350.**Podmioty gospodarki narodowej***Entities of the national economy*TABL. 6 (283). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM.....	520433	601721	681012	675099	TOTAL
sektor publiczny	10182	14057	12830	12804	public sector
sektor prywatny	510251	587664	668182	662295	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	375	203	93	74	State owned enterprises
Spółki	98605	115544	143033	150721	Companies
w tym:					of which:
handlowe.....	44425	63588	89319	95912	commercial
cywilne	54039	51750	53469	54541	civil
Spółdzielnie	3296	3275	3151	3115	Cooperatives
Fundacje.....	2245	3305	4641	4994	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne ...	6924	10022	12749	13261	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	392029	442480	486952	472147	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

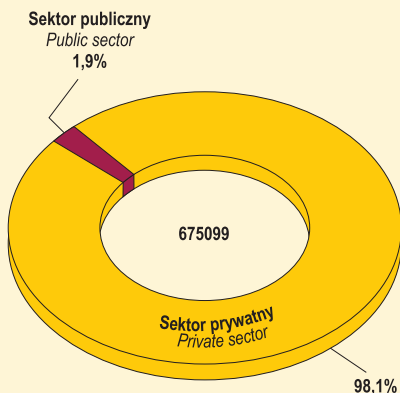
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

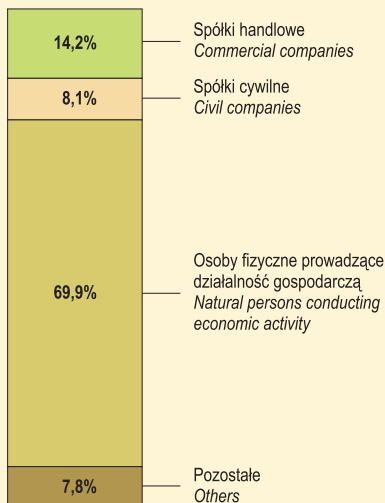
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2011

As of 31 XII

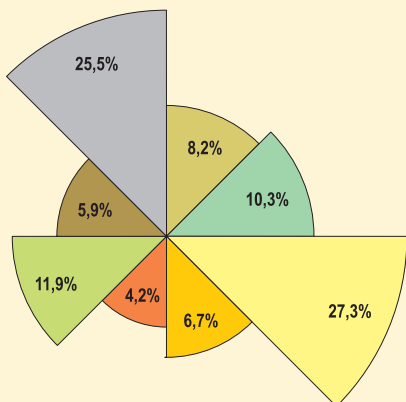
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI BY SECTIONS

- Przetwórstwo przemysłowe
Manufacturing
- Budownictwo
Construction
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
Trade; repair of motor vehicles^Δ
- Transport i gospodarka magazynowa
Transportation and storage
- Obsługa rynku nieruchomości^Δ
Real estate activities
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Professional, scientific and technical activities
- Pozostała działalność usługowa
Other service activities
- Pozostałe sekcje
Other sections

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (284). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółdzielnie cooperatives
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships			
				razem total	w tym of which					
			jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury		z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
OGÓŁEM 2000 TOTAL	520433	128384	375	44425	132	15014	54039	3296	392029	
2005	601721	159241	203	63588	107	19104	51750	3275	442480	
2010	681012	194060	93	89319	117	25594	53469	3151	486952	
2011	675099	202952	74	95912	114	26920	54541	3115	472147	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	13289	1703	2	580	4	109	233	298	11586	
Przemysł Industry	59543	18821	22	11323	34	2993	6881	238	40722	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	55800	16607	21	9494	31	2464	6652	236	39193	
Budownictwo Construction	69360	15119	13	10107	2	2304	4403	441	54241	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	184106	54258	6	30059	13	11332	23307	371	129848	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	45314	5033	3	2660	13	674	2246	23	40281	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (284). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives
				spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives			
				razem total	w tym of which	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	16399	5053	—	2398	2	659	2578	11	11346		
Informacja i komunikacja..... Information and communication	30319	10419	3	8168	12	1380	2088	62	19900		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	23130	4653	—	3317	4	711	541	116	18477		
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ... Real estate activities	28205	20556	7	5730	7	2073	1095	1356	7649		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	80350	21391	16	14287	15	3223	5682	90	58959		
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	21867	5118	1	3425	3	817	1575	45	16749		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	28603	3200	—	1107	1	149	1060	20	25403		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	10300	4854	—	894	4	172	674	7	5446		
Pozostała działalność usługowa Other service activities	39651	20969	1	670	—	152	1292	23	18682		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (285). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships				
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowie- dzial- nością limited liability	razem total	partner- skie profes- sional	jawne unlim- ited	komand- ytowe limited	komand- ytowo- akcyj- ne joint stock limited
OGÓŁEM 2000	44425	44118	2273	41845	307	—	177	130	—
TOTAL 2005	63588	58425	2518	55907	5163	111	4588	451	13
..... 2010	89319	80243	3059	77184	9076	230	6226	2231	389
..... 2011	95912	86136	3290	82846	9776	257	6213	2732	574
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo... Agriculture, forestry and fishing	580	478	16	462	102	—	98	4	—
Przemysł Industry	11323	10214	556	9658	1109	—	884	192	33
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	9494	8485	434	8051	1009	—	841	143	25
Budownictwo Construction	10107	9009	299	8710	1098	—	515	475	108
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Δ Trade; repair of motor vehicles Δ	30059	27046	594	26452	3013	2	2546	446	19
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2660	2351	82	2269	309	—	278	28	3
Zakwaterowanie i gastronomia Δ Accommodation and catering Δ	2398	2136	38	2098	262	—	195	63	4
Informacja i komunikacja Information and communication	8168	7703	403	7300	465	—	298	151	16
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	3317	2998	533	2465	319	2	110	110	97
Obsługa rynku nieruchomości Δ Real estate activities	5730	5053	160	4893	677	2	221	282	172
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	14287	12651	414	12237	1636	198	576	767	95
Administrowanie i działalność wspierająca Δ Administrative and support service activities	3425	3117	86	3031	308	1	193	96	18
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1107	902	19	883	205	52	115	32	6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	894	842	45	797	52	—	34	18	—
Pozostała działalność usługowa Other service activities	670	593	17	576	77	—	57	18	2

TABL. 9 (286). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	486952	472147	T O T A L
w tym:			of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11400	11586	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	42649	40722	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	41210	39193	of which manufacturing
Budownictwo	57367	54241	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	137944	129848	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	43603	40281	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11677	11346	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	18947	19900	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	19308	18477	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7540	7649	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	57896	58959	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	16849	16749	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24285	25403	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5646	5446	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	19346	18682	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Publikacje
Urzędu Statystycznego w Warszawie
przewidziane do wydania w 2013 r.

Publications
of Statistical Office in Warszawa
expected to be issued in 2013

	Cena w zł Price in zł
ROCZNIKI STATYSTYCZNE	
STATISTICAL YEARBOOKS	
Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2013.....	28,00
<i>Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2013</i>	
Województwo Mazowieckie 2013 — Podregiony, Powiaty, Gminy.....	28,00
<i>Mazowieckie Voivodship 2013 — Subregions, Powiats, Gminas</i>	
Rocznik Statystyczny Warszawy 2013.....	25,00
<i>Statistical Yearbook of Warsaw 2013</i>	
INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE	
STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS	
Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego (kwartalnik, Internet)	x
<i>Statistical Bulletin of Mazowieckie Voivodship (quarterly, Internet)</i>	
Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2012 r.	15,00
<i>Report on the socio-economic situation of mazowieckie voivodship in 2012</i>	
Przegląd Statystyczny Warszawy (kwartalnik).....	15,00
<i>Statistical Review of Warsaw (quarterly)</i>	
Statystyka gmin i powiatów województwa mazowieckiego 2002—2011 (CD).....	15,00
<i>Statistics of gminas and powiats of mazowieckie voivodship, 2002—2011 (CD)</i>	
Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2012 r. (CD).....	15,00
<i>Structural changes of groups of entities of national economy in the REGON register in mazowieckie voivodship in 2012 (CD)</i>	
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2012 r.	18,00
<i>Population, vital statistics and migration in mazowieckie voivodship in 2012</i>	
Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2012 r.	18,00
<i>Labour market in mazowieckie voivodship in 2012</i>	
Portret województwa mazowieckiego 2010—2012.....	20,00
<i>Portrait of mazowieckie voivodship 2010—2012</i>	
Sport w województwie mazowieckim w latach 2008—2012.....	20,00
<i>Sport in mazowieckie voivodship in 2008—2012</i>	
Panorama dzielnic Warszawy w 2012 r.	25,00
<i>Panorama of Warsaw districts in 2012</i>	
NARODOWY SPIS POWSZECHNY LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011	
NATIONAL POPULATION AND HOUSING CENSUS 2011	
Zamieszkane budynki w województwie mazowieckim	20,00
<i>Residential buildings in mazowieckie voivodship</i>	
Ludność w województwie mazowieckim. Stan i struktura demograficzno-społeczna	20,00
<i>Population in mazowieckie voivodship. Size and socio-demographic structure</i>	
Mieszkania w województwie mazowieckim.....	20,00
<i>Dwellings in mazowieckie voivodship</i>	
Aktywność ekonomiczna ludności w województwie mazowieckim	20,00
<i>Economic activity of population in mazowieckie voivodship</i>	
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności województwa mazowieckiego	20,00
<i>Internal and international migration of population of mazowieckie voivodship</i>	
Atlas powiatów i gmin województwa mazowieckiego.....	20,00
<i>Atlas of powiats and gminas of mazowieckie voivodship</i>	
Raport z wyników spisu w m.st. Warszawie.....	20,00
<i>Report of results in the Capital City of Warsaw</i>	
Gospodarstwa domowe i rodziny w województwie mazowieckim.....	20,00
<i>Households and families in mazowieckie voivodship</i>	
Ludność i gospodarstwa domowe w województwie mazowieckim. Stan i struktura społeczno-ekonomiczna.....	20,00
<i>Population and households in mazowieckie voivodship. Size and socio-economic structure</i>	
Dojazdy do pracy w województwie mazowieckim	20,00
<i>Commuting in mazowieckie voivodship</i>	
POWSZECHNY SPIS ROLNY 2010	
NATIONAL AGRICULTURAL CENSUS 2010	
Rolnictwo na terenach miejskich w województwie mazowieckim.....	20,00
<i>Agriculture in urban areas in mazowieckie voivodship</i>	
Aktywność rynkowa gospodarstw rolnych na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego	20,00
<i>Market activity of agricultural farms in rural areas of mazowieckie voivodship</i>	
Atlas — produkcja rolnicza na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego	20,00
<i>Atlas — agricultural production in rural areas of mazowieckie voivodship</i>	

Informacje na temat publikacji wydawanych przez urząd można uzyskać pod adresem:

Information concerning publications issued by office can be obtained at:

Urząd Statystyczny w Warszawie

Statistical Office in Warszawa

Centrala 22 464 20 00

Tel. exchange (+48) 22 464 20 00

1 Sierpnia 21, 02-134 WARSZAWA

Centrum Informacji Statystycznej, pok. 18, parter

Centre of Statistical Information, room 18, ground floor

tel./faks 22 846 78 32

tel./fax (+48) 22 846 78 32

tel. 22 464 20 85

tel. (+48) 22 464 20 85

e-mail: InformatoriumUSWAW@stat.gov.pl

oraz w Centrach Informacji Statystycznej w:

as well as Centres of Statistical Information at:

Oddziale w (Branch in) **Ciechanowie**
06-400 Ciechanów, ul. Nadrzeczna 1

Oddziale w (Branch in) **Ostrołęce**
07-410 Ostrołęka, ul. Insurekcyjna 3

tel. 23 672 53 12

tel. 29 760 78 50

Oddziale w (Branch in) **Płocku**
09-407 Płock 9, ul. Otołińska 21

Oddziale w (Branch in) **Radomiu**
26-600 Radom, ul. Planty 39/45

tel. 24 366 50 37

tel. 48 363 06 07

Oddziale w (Branch in) **Siedlcach**
08-110 Siedlce, ul. Pułaskiego 19/21
tel. 25 632 71 65

SPRZEDAŻ DETALICZNĄ WYDAWNICTW US PROWADZĄ:

RETAIL SALES OF SO PUBLICATIONS IS CONDUCTED AT:

- US w **Warszawie**, Centrum Informacji Statystycznej, parter, pok. 18
- Punkt **sprzedaży** Zakładu Wydawnictw Statystycznych 00-925 Warszawa, al. Niepodległości 208 (parter) tel. bezp. 22 608 34 27

- **SO in Warszawa**, Centre of Statistical Information, ground floor, room 18
- **Sales point of Statistical Publishing Establishment** 00-925 Warszawa, Niepodległości 208 (ground floor) direct tel. (+48) 22 608 34 27

U w a g a. Zamówienia na prenumeratę publikacji można składać pisemnie, faksem lub e-mailem na adres Urzędu Statystycznego w Warszawie, podając pełny adres odbiorcy z kodem pocztowym oraz numerem identyfikacyjnym płatnika VAT (NIP).

N o t e. Orders on publication subscriptions should be sent by post, fax or email at Statistical Office in Warszawa address with full address of recipient including ZIP code and tax identification number (NIP).